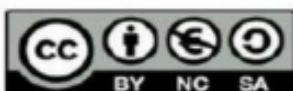

Հայկական գիտահետազոտական հանգույց Armenian Research & Academic Repository

Սույն աշխատանքը արտոնագրված է «Մտեղծագործական համայնքներ ոչ առևտրային իրավասություն 3.0» արտոնագրով

This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial 3.0 Unported (CC BY-NC 3.0) license.

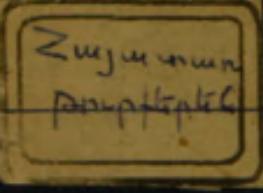
Դու կարող ես.

պատճեններ և տարածել նյութը ցանկացած ձևաչափով կամ կրիչով
ձևափոխել կամ օգտագործել առևտ նյութը ստեղծելու համար նորը

You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format

Adapt — remix, transform, and build upon the material

Съединен
Республика

ԱԼԵՔՍԱՆԴՐ ՑԻՒՄԱ

ՄՈՆԹԵ ԳՐԻՍՊՈ

ԻՐԻՆԱՀ ՃԻԼՏ

Ա Ա Հ Ի Պ Ի

ՄԻՀՐԱՆ Կ. ԽԱԳՈՅԵՆԻ

معارف نظارات جليله سنك رخصبيه طبع اوئن شدر

ԱԹԱՄՊՈՒ

ՄԻՀՐԱՆ ՄԱԹՎԱԱԾ—ՊԱՊՐ ԱԼԻ ՃԱՏՏԵՄԻՆՏԵ Ն. 7

ՄՈՒԹԵ ԳՐԻՍԹՈ

ԽԲԻՆՃԻ ՃԵԼՃ

1.

ԿԼՇՄՐԻՒԹ ԳԱԶԱԴԸՆԱՐԸ.

Տանթէսի գուրթարան կէմինին խամի «Ժէօն Ամէլի» օլուպ, Տանթէս պու կէմինին իշխնէ կիրտիկի կիւնաէն նէ մագուլէ ատէմիէր էլինէ տիւշմիւշ օլտուղունու անլամըշ խտի: Ժէօն Ամէլինին սահիպի հէր նէ դատար ֆարիա կիպի պիր ալիմ էլինտէ թէրապիյէ օլմամըշ խտի խուտէ, պունունլա պէրապէր Պահրը Սէֆիտ տէնիլէն կէօլիւն սահիլինտէ սէօյիլէնիլէն լիսանլարըն հէրսինի պիլիր, վէ մալիւմամթը վասէթասըրըլլա տայյմա մուաճճիղ վէ էքսէրիա սայկըսըզ թէրճէմանլարա միւհմաճ օլմայարադ կէրէք երուոա թէսատիւֆ էյլէտիկի կէմիլէրտէ վէ կէրէք սէվահիլտէ պւոլտուզու ու փուզ սանտալլարտա վէ կէրէք օղբատըղը միւփոթէլիփ լիմանլարըն իսքէլէրի իւղէրինտէ կէզէն վէ զահիրտէ ասլա մէտարը թաայեիւշլէրի օլմայան ատէմիէրլէ վուգու պուլան միւսահապէթտէ էօյրէնմիշ օլտուղու լիսանլար սայէսինտէ մէրամընը իփատէ խտէր խտի:

Տանթէս պու կէմինին կէօմիիւքլէրտէն մալ գաչըր մագլա մէշզուլ պիր կէմի օլտուղունու անլատը:

Ժէօն Ամէլինին սահիպի՝ սէնաաթընըն թէհլիքէլի պիր սէնաաթ օլտուղու իշխն Տանթէսի էվվէլ էմիտէ պիր նէջի էմիլիյէթսիղլիքլէ դապուլ իթմիշ խտի, զիրա պուտէմի Պահրը Սէֆիտ սէվահիլինին քեաֆփէի կէօմիիւք մէմուրլարը թանըտըգլարընտան, թարափէյն տայյմանէքտիկէրինի իդ ֆալ իլէ թութմագլա չալըշմագտա օլտուղլարը ծիհէթլէ, իպիթիտա Տանթէսի թէպտիլի գըյափէթ իթմիշ պիր կէօմիիւք մէմուրու զանն իլէ, կէօյէսրարընա վագբֆ օլմագ իշխն մախտուէն քէնտինի տէնիղէ աթարադ, Ժէօն Ամէլինին մուավէնէթինէ սըղընմըշ կիպի դըյառ խտէր խտի, Լաքին պիր աղ սօնղըա

կէմիյի օ գատար մէհարէթլէ դուլլանարագ Իրօն ատա-
սընըն էօնիւնտէն կէշիրտիկինի կէօրտիւքտէ հէրիֆ պու-
նուն հագգընտա զահիպ օլտուղու սուի զաննը քիւլլիյէն
թէրք իլէ, իփ ատամընտան աթըլան թօրու իշիթտիւքտէ
աճապա ֆիրարի պու մու տըր միւլահազասընտա պու-
լունմուշ խոի խոէ տէ, պու շիւպհէսի սահին պիլէ օլսա ի-
տի հէրիֆին նազարընտա օ գատար խէվֆ իտէնէք վէ է-
հէմմիյէթ վէրէնէք պիր շէյ օլմատրդընտան, Տանթէսին
վազիյի իտինմէտիկինի կէօրտիւքտէ պու սուի զաննը
տախի խպթիտաքի շիւպհէսի կիպի զաիլ օլմուշ խոի :

Խմախ Տանթէսուէ շու ֆախտէ վար իտի քի, քէնտիսի
կէմի սահիպինին նէ մագուլէ ատէմ օլտուզունու անլա-
մըշ օլտուղու հալտէ, կէմի սահիպի Տանթէսին քիմ օլ-
տուզունու պիլէմէզ խոի : Կէրէք իսթիյար կէմինի վէ
կէրէք կէմինին թայֆասը Տանթէսի հէր հանկը եօլուա
թէֆթիշ վէ թէնէսսիւս իթտիլէր խոէ, հագգընտա
պիր շէյ Էօյրէնէմէտիլէր, զիրա Տանթէս ֆէվդէլատէ
զէքեալիթ ու մէհարէթլէ իպթիտաքի բիփայէթտէն ասլա
այրըլմատը, վէ պունտան գաթի նազար Տանթէսին հիլ-
միյէթի վէ սէնաամտա օլան մէհարէթի քէնտիսինի եէ-
նի արդատաշլարընա թավսիյէ իտէր խոի : Շուրասը տա
վար քի, պէլքի ժէօն Ամէլինին սահիպի ագըլլը ատէմ-
լէրին իթտիկի կիպի քէնախտինէ լազըմ օլմաեան շէյլէրի
պիլմէք իսթէմէյիպ, եալընրդ քէնտինին ինանմասը իյ-
ճապ խոէն շէյլէրէ ինանըր խոի :

Իշթէ թարափէյն պու հալտէ պուլունարագ Ափօրնօ-
յա վասըլ օլտուլար : Օրատա Տանթէսին իճրա իտէնէկիի
պիր եէնի թէնըրիւպէ՝ օն տէօթ սէնէտէն պէրու այնատա
քէնտի սուրէթինի կէօրմէմիշ օլտուզունտան, անճադ
կէնծլիկինին շէքլի խաթրընտա գալմըշ վէ շիմտի խոէ
պէյիւմիւշ վէ քէմալէ իրիշմիշ օլտուղու հալտէ քէնտի
քէնտինի պիլիպի պիլէմէնէնէկինի անլամագ իշիւն պիր
այնայա պագմագ արդուսունտա պուլունտուզունտան,
արգատաշլարընա տախի վատրնըն միւտտէթի պու կիւն-
լէրտէ թէքմիլ օլտուզունու սէօյլէմիշ խոի : Մուգատտէ-
մա Ափօրնօյա օղրատրդը վագթլարտա տայմա կիթմէք-
տէ օլտուզու պիր պէրպէրէ եինէ սաչ վէ սագալընը քէս-
ալիրմէք իշիւն կիթտի, վէ օ ասրտա շիմտիքի կիպի ու-

զուն սաշլար վէ ուզուն սագալլար մօտա օլմատըղընտան, պէրպէր Տանթէսին պու հալինի կէօրտիւքտէ թաան ճիւպ իթտի :

Պու կիւնքի պէրպէրլէր իսէ պէօյլէ ուզուն սաշլը վէ սագալլը պիր ատէմ կէօրտիւքլէրինտէ , պունուն աքսինէ սաշընըն սագալլընըն ուզունլուղունա թէանճիւպ իթմէ . յիպ պէօյլէ կիւզէլ սաշ վէ սագալա մալիք օլտուղու հալտէ , քէստիրմէք արզուսունտա պուլունտուղունա թաան ճիւպ իտէրլէր :

Լիվօրնօլու պէրպէր՝ Տանթէսին թրաչընը թէքմիլ իտէրէք, այնայը էլինէ վէրափիկի անտէ, Տանթէս օն տէօրթ սէնէ հապսը էսնասընտա չէ հրէսինին պիւթիւն պիւթիւն թէպտիլ օլմուշ օլտուղունու կէօրտիւ :

Տանթէս իֆ գալէսինէ կիրտիկի էսնատէ չէ հրէսի տէյիրմի վէ հէր թարափտան սաատէթէ մաղհար օլմուշ պիր տէլիգանլը կիպիր կիւլէր եխուղլիւ օլուպ, շիմոնի իսէ թապի պէյաղ օլան չէ հրէսի ուզունլանմըշ, վէ տայմա թէպէսսիւմ հալինտէ պուլունան աղղընտա ճէսարէթ նիշանէսի օլան պիր թագըմ՛ խաթլար բէյտա օլմուշ, վէ գաշլարը քէմէրլէնէրէք ալնընըն օրթասընա տախի թէփէքիւր ալամէթի օլան պիր խաթթ չէ քիլմիշ իտի :

Կէօյլէրինտէ իսէ պիր տէրին քէտէր էսէրի կէօրիւնիյօր վէ արա սըրա քին ու զարադ ալվլէրի նիւմայան օլույօր իտի : Օն տէօրթ սէնէ կիւնէշ վէ հավատան մահրում օլտուղու ճիչէթլէ թէնինին բէնկի նըմալ ատէմէրլինէ վէ խուստսիյլէ քիւպէրայէ մախսուս օլան տօնուգ սամանի բէնկինի քէսապ իթտափէտէն, էօյրէնմիշ օլտուղու իւլում ու ֆիւնուն՝ չէ հրէսինէ զէքեավէթլէ պէրապէր ճէսարէթ ալամէթի վէրմիշ իտի : Թապիի ուզունճա պօյլու իտի իսէ տէ , վիւճուտունուն միւլահհամ պիր չէքլ քէսապ իթմէսինտէն , գուվլէթինին սարֆ իտիմէմիշ օլտուղու ինճէ վէ սինիրլի աղասընըն նէղաքէթ ու զէրափէթի շիշմանլըղա թէպտիլ օլունմուշ վէ էսնափ հապսընտա իթմիշ օլտուղու բէճալէր իէ բչ գըրրարագ աղյամագ վէ իւրըս ու ղաղապլարտան սէտասը տախի տէյիշիլմիշ օլտուղունտան , պազը քէրրէ պիր աճայիպ թաթլըլըգ վէ պազը քէրրէ տէ սէրթիք հըսս օլունուր իտի :

Պու թէպէտտիւլաթտէն մաատա ղընտանըն գարանլը-

զընա ալբշմբչ օլտուղունտան, կէօգլէրի գուրտ վէ սըրթլան կէօգլէրի կիսպի կիճէ էսնասընտա կէօրէպիլմէք խասսէսինի քէսպի իթմիշ իտի :

Տանթէս տէրունը այնատա քէնտինի պու հալտէ կէօրտիւկիւ կիպի թէպէսսիւմ էյլէտի, զիրա քէնտի քէնտինի պէջը թանը, յամազ պիր հարէ կէլմիշ օլտուղունու կէօրտիւքտէ, տիւնեատա պիր թէք տօսթու պիլէ գալբրչ օլտա իտի, եինէ քէնտիսինի թանըմագ միւմքինսիզ իտի :

Ժէօն Ամէլինին սահիպի՝ Տանթէս կիպի լիյագաթթլը պիր ատէմի քէնտի եանընտա թէվդիփ իթմէք արզուսույլա իլէրուտէ գաղանաճաղը բարա հիսապընա մահսուոցն պիր մըդտար ագչէ վէրմէսինի թէքլիփ իթմիշ, վէ Տանթէս տախի մուվաֆագաթ իյլէմիշ օլտուղունտան; պէրպէր տիւքքեանընտան չըգարդընտա, իպթիտա պիր թադրմ կէմիճի էսվապը, եանի պիր պէյազ բանթալօն, պիր չուպուգլու կէօմլէք վէ պիր տէ թաքեէ սաթըն ալտը, վէ կէմիշէ ավտէթինտէ ժագօրծնուն քէնտինէ էրեէթի վէրմիշ օլտուղու բուպալարը իտուէ իյլէտի : Կէմի սահիպի իոէ օ սաշլը սադալլը հէրիփին եէրինէ պէօյլէ պիր զարիփ վէ հիւսիւնլիւ կէմիճի կէլտիկինի կէօրիւր տէ կէօլլէրինէ ինանմազ իտի :

Տանթէսին պու հալի կէմի սահիպինէ տահա զիյատէ թէէսիր իտէրէք տախմի սուրէթլէ եանընտա գալմասընը եէնփտէն թէքլիփ էյլէտի իոէ տէ, Տանթէս շիմոիլեք իոչ այ իչիւն սէօղ վէրտի :

Ժէօն Ամէլինին թայֆասը դայրէթլի վէ իշկիւզար վէ վագթըն գըյմէթինի պիլիր վէ ըէխալէրինէ իմժաաթ իւզրէ պուլունտուգլարընտան, սէքիզ կիւն զարֆընտա կէմինին համուլէսինի քեամիլէն թախլիյէ իմտիւէր : Պու համուլէ տախի ըէսիմիլի տիւլպէնտ վէ իտխալը թահթը մէմնուիյէթտէ պուլունտան բամպուգ պէզլէրի վէ ենկլիլիզ պարութու վէ իւզէրինտէ ըէժի տամկասը պուլունմայան թիւթիւն բաքէթլէրինտէն իպարէթ օլտուպ, իշպու մալլէրի պունլար Լիվօրնոտան չըգարըպ Գօրսիգա սահիլինէ կէթիրէթէք օրատան տախի մրանսայա կէթիրմէք իւզրէ, տիկէր մալ գաչըրանլարա թէսլիմ իտէճէքլէր իտի :

Կէմի Լիվօրնոտան չըգարդտա Տանթէս կէնճլիկի էսնալլէրտէ կէզտիկի վէ զընտանտա էքսէրի կէճէլէրի բու-

եասընտա կէօրմիւշ օլտուղու օ վնասի տէնիդին իւղէրին .
տէ Տօրտօներյը սաղտա , Բիանօղայը ոօլու պըրագը
Դօրսիգայա տօղրու եէլքէն աշմբշ կիտէրտի :

Երթէսի սապահ կէմի սահիպի՝ ատէթի իւղրէ կէմի-
նին կէօվէրթէսինէ չըգործտա , Տանթէս կէմինին քէնա-
րընա տայանմբշ օլտուղու հարտէ , աճայիպ պիր նազարլա
հէնուղ տօղմագտա պուլունան կիւնէշին կիւլ րէնկի զը-
յալէրի իլէ այտրնլանմըշ օլան պիր թագքմ գայա քիւմէ-
սինէ պագմագտա օլտուղունու կէօրտիւ :

Պու գայալար՝ Մօնթէ-Գրիսթօ ատասը տըր : Ժէօն Ա-
մէլի պու ատայը սօլտա թագրիպէն իւչ չէրեէք ֆէրսալո
ողագտա պրագքպ Դօրսիգայա տօղրու եօլունա տէվամ-
էյլէտի:

Ատանըն եանբնտան կէշէր ի.քէն Տանթէս սապր իտէ-
մէեէրէ.ք , քէնախնի տէնիդէ աթըրպ եիւղէրէ.ք կիտիլմէ-
սի միւմըրին օլտուղունու տիւշիւնիւր իտի : Թագաթ տէ-
ֆինէյի արամազա միւգթազի օլան էտէվաթլա , միւտա-
ֆէա վէ մուհաֆազասընա լաղքմ օլան էոլիհայը պուլա-
մաեանաղընտան , վէ պու հարէ.քէթի կէմիտէ.քի արգա-
տաշլարընըն շիւպհէսինի տալիքթ իտէնէկինտէն , սապր
իտուպ պէքլէմէկէ գարար վէրտի : Օն տէօրիթ սէնէ տիր
պէքլէմիշ օլտուղու սէրպէսիյէթի հէնուղ պուլմուշ օլ-
տուղունտան , զէնկինլիկէ ալթը այ տահա պէքլէյէպի-
լիր իտի , ղիրա մահպուս ի.քէն սէրպէսիյէթի բարասըզ
տախի վէրմիշ օլսալար էլողէթթէ գարուլ իտէնէքտի :
Պունտան մաստա պու տէֆինէ՝ պիչարէ Թարիսանըն ճան
չէքիշտիկի զէման տօղմուշ վէ քէնաի իլէ պէրաապէր զայպ
օլմուշ խայլալի պիր ֆիքր օլմասը տախի իհթիմալտէն
պախտ տէյիլ իտի : Ծուրասը կէրչէք տիր քի , գարտինալ
Սրատա եէկէնինէ եազմըշ օլտուղու մահուտ մէքթուպ-
տա պու տէֆինէ հագդընտա բէ.ք չօդ թափսիլաթմ վէր-
միշ վէ տանթէս տախի օ մէքթուպու նօդթասը նօդթա-
սընա էզպէրլէմիշ իտի :

Ագշամ օլտուղտա Տանթէս կէճէնին թագարրուպու
էսնատէ ատանըն էնվաի րէնքլէրէ կիրտիկինի գարանլըգ-
տա կէօրմէկէ ալքմըշ օլան կէօվլէրի իլէ պիր չօդ վագթ
մէյր ու թէմաշա իտէրէ.ք , ճիւմէտէն սօնզրա եաթաղը-
նա կիթտի : Երթէսի սապահ կէմի Ալէրիա աչըլընտա

պուլունտուղանտան, պիւթիւն կիսն վութա իլէ եօլ ալ-
տրյար, վէ ագշամ էօնլէրինտէ պուլունան սահիլին իւ-
ղէրինտէ պիր թագբմ աթէշլէր եանմագտա օլտուղունու
կէօրտիւլէր: Օ աթէշլէրին թանզիմինտէն պիլա խէվֆու
հաղէր եանաշմաղա իշարէթ օրտուղունու անլայըպ, քէն-
տիլէրի տախի կէմինին իւչ տիրէյինէ պիրէր ֆէնէր չէ-
քէրէք պիր գուրշուն մէնզիլի գարայա եանաշտըլար:

Կէմինին սահիպի գարայա եագլաշըր իքէն, մէթէրիս
թիւֆէնքլէրինէ միւշապիհ օլուալ պին ատըմ մէսափէյէ
շամաթասըզ կիւրիւլթիւսիւզ տէօրթիւք գուրշուն աթար
իքի ատէտ թօրճըզազ հազըրլամըշ իսէ տէ, օ ագշամ
պու մագուլէ սիլահլարա իհթիյան օլմատըզընտան, տէօրթ
գըթա սանտալ եավաշ եավաշ կէմիյէ եագլաշըր, վէ կէմի
տախի քէնտաի սանտալընը էնտիրիպ պէշի պէրապէր օլ
տէրէնէ խահիշլէ կիւսիպ կէլտիլէր քի, կինէ եարըսըն-
տան իքի սաաթ սօնզրա, մէօն Ամէլինին պիլճիւմլէ հա-
մուլիպի գարայա նագլ օրունտու:

Սահիպի սէֆինէնին նիզամն օլան տիգդաթ ու րիա-
յէթի ճիհէթիյլէ հուսուլէ կէլմիշ օլան թէմէթթիւի տա-
խի օ անտէ պէյնլէրինտէ թագսիմ իտէրէք պէհէր նէ-
ֆէրէ սէքուէնէր քրանգ հիսուէ իսապէթ էյլէտի. լաքին
կէմինին սէֆէրի հէնուզ խիթամ պուլմայըպ, օրատան Սար-
տէնեա ատառընա կիտէրէք թէքրար եխուքէտէնէքլէր
իտի:

Պու խըտմէթի տախի գօլայլըզլա իճրա էյլէտիլէր,
չիմքի ժէօն Ամէլինին թալիի քէնտույյէ եար կէօրիւն-
տիւլինտէն, պու տէֆաքի համուլէլէրի կիւգ տուգալը-
զընա կէօթիւրիւլմէք իւզրէ, Հավանա սիկարալարըյլա
Սրանիա շարասլլարընտան իպարէթ իտի:

Կիւգ տուգալըզընտան իսէ սէֆինէնին իգպալը եա-
վէր օլտուղունտան, կէօմրիւք նէզարէթիյլէ ժէօն Ամէլի
պէյնինտէ վուգու պուլան պիր գավկատա պիր գօլնու
թէլէֆ օլտու, վէ թայֆալարտան տախի իքի նէֆէր եա-
րալանտը քի, պունլարտան պիրի տէ Տանթէս օլուալ, սօլ
օմուղունտէն էթինի պիր գուրշուն տէլիալ կէշմիշ իտի:

Տանթէս պու եարատան մէմնուն օլտու, դիրա պու
թէճրիւպէ վասէթասըյլա թէհլիքէտէն գօրգմայըպ, հէր

տիրոլիւ աղբը վէ ըզ տըրապը մէրտանէ չէ.քէպիլմէկէ միւգ. թէտիր օլտուղունու անլատը :

Պունտան մաստա գօլճունուն նաշընը տախի կէօր. միւշ իտուկինտէն , կէրէ.ք գավկա էսնասընտաքի աղան դանըն հարարէթինտէն վէ կէրէ.ք օ սըժալարտա վուգու պուլան կէօղ գրդկընլըդընտան, պու նաշըն րույէթի քէն. տույէ հիշ պիր վագթ թէէսիր իթմէտի , վէ էլիասը Տանթէս մագսէտինէ վասըլ օլմագ իշիւն լազրմ օլան մէս. լէքին ատէմի օլմուշ օլտուղունու անլատը : Ժագօրօ՝ Տանթէսին եարալանըպ տիւշտիւկիւնիւ կէօրտիւքտէ , էօլտիւ զաննըյլա գօշուպ գալտըրարագ արգատաշընը վրդայէ վէ մուհաֆազա իթմիշ , վէ քէնտիսինտէն հիշ պիր միւքեափաթ պէքէմէտիկի հալտէ , էկէր Տանթէս էօլմիւշ օլսա իտի , հիսաէսինտէն քէնտույէ տէ հիսաէ իսապէթ իտէնէկի իւմիտի վար իքէն պիլէ , եինէ օ գատար գէտաքեարլըդ կէօսթէրմիշ իտի :

Տիմէ.ք օլուր քի , պու տիւնեանէ պազքլարընըն սէօյ. լէտիկի տէրէնէ փէնա վէ նէ տէ տիկէրլէրին զաննը գա. տար է.յի տիր :

Սարտէնեալը պիր դաշ իսթիյար գարըլարըն պազք մէվսիմէրտէ թօրլայըպ պու կէմիճիլէրին սաթըն ալմըշ օլտուգլարը օթլարըն իսթիմալի իլէ Տանթէսին եարասը աղ միւտտէթ զարֆընտա իլթիյամբէզիր օլտու , վէ Տանթէս տախի ժագօրօյը թէնըիւպէ իշիւն քէնտիսինէ իթմիշ օլտուղու պու խըտմէթէ մուգապիլ հիսաէսինի օնա թէրք իթմէկի թէքլիֆ էլլէտի իսէ տէ , ժագօրօ հըրա. լանարագ գապուլ իթմէտի :

Ժագօրօնուն Տանթէսի իլք կէօրտիւկիւնտէ իթմիշ օլ. տուղու մուհապպէթին նէթիճէսի շու օլտու քի , Տանթէս տախի եավաշ եավաշ ժագօրօյու սէվմէկէ պաշլատը. ժա. գաթ ժագօրօ՝ Տանթէսուտէն մուհապպէթտէն պաշգա պիր շէ.յ թալէպ իթմէյիալ , Տանթէսի քէնտիսինի փէվզինտէ պիր ատէմ օլտուղունու հըսս իթմիշ օլմասընտան տօլայը Տանթէսին քէնտինի սէվմէսինի փէտաքեարլըլընըն էն պէօ. յիւ.ք միւքեափաթը պիլիր իտի :

Պու սէպէպլէրտէն տօլայը կէմի էնկինտէ պուլուն. տուղու վէ թայֆանըն իշի օլմատըլը վագթլարտա , Տանթէս՝ էօնիւնէ պիր տէնիզ խարթասը աշարագ , ժագօրօյա

սահիլէրին մէվդիլէրինի կէօսմէրիր բուռալանըն ինհիրաֆընը թարիփի լիէ , գուտրէթը իրահիյէնին էլմաս հըրուֆաթլա պաշըմըդ իւզէրինտէ եազըմըշ օրուղու ասիւման տէնիլէն քիթապը օգումայը թալիմ էսնասընտա, ժագօրօ պէնիմ կիպի պիր կէմիճի բարչարնա պէջլէ շէլլէրի էօյրէնմէք նէ լաղըմն տէտիքտէ , Տանթէս տախի քիթմ պիլիր, պէլքի սէն տէ պիր կիւն պիր կէմի սահիպի օլուրատն . սէնին հէմշէհրին Պօնաբարթ իմրէրաթօր օլմատը մը » տիյէ ճէվապ վէրիրտի :

Պու հալտէ մէօն Ամէլինին հէնուղ ի.քի պուչուգ այլըգ սէլլը ու սէֆէրինտէ Տանթէս կէմիճիլիքտէ օլան մէհարէթի գատար ֆէննը թիճարէթտէ տէ մէհարէթ քէսոպ իտէրէք , սէվահիլին պիւթիւն կէօմրիւքտէն մալ գաչըրանլարըլա տօսթ օլմուշ, վէ պու եօլտա կէզէնլէր պէյնլէրինտէ խսթիմալ իթմէքտէ օլտուգլարը քեաֆփէի իշարէթի էօյրէնմիշ օլտուղու հալտէ, եիրմի տէֆա գատար Մօնթէ Գրիսթօ ատասընըն էօնիւնտէն կէշմիշ խէտ աէ , օլրամաղա ֆրուաթ պուլամամըշ իտի :

Իմափ Տանթէս՝ մէօն Ամէլինին սահիպիյլէ իթտիկի մուգավէլէնին միւտտէթի խիթամընտա կէմիյի պըրադըպ օ միւթէլիփ սէֆէրէրինտէ հէնուղ գաղանմըշ օլտուղու պէշ եւղ ֆրանգ մրդտարը բարա լիէ պիր սանտալ իյնար իտուպ , Մօնթէ Գրիսթօ ատասընա կիտէրէք , սէրպէսթ սէրպէսթ թէճէսպիւսէ թէճէպպիւս իթմէյի գարրայարըրմըշ խէտ տէ , պու թէճէպպիւսի հէր հալտէ սանտալճըլարըն նազարը տիդգաթմընը ճէլոյ իտէճէկինի տափի բանա պիլիր իտի . լաքին ալէմտէ հիշ պիր շէյթէնլիքէտէն խալի օլմատը ընտան, Տանթէս ագլընտա հէր տիւրլիւ թարիդլէրի տիւշիւնմիւշ վէ օ ատայա վարըլ օլմանըն տիկէր պիր չարէսինի պուլամամըշ իտի :

Տանթէսին պու թէֆէքիւրլէրի էսնասընտա, մէօն Ամէլինին սահիպի՝ Լիվօրնոտա պիր ագշամ գօլունտան թութուպ , պու սէնաաթտա պուլունան ատէմիլէրին տայմա թէճէմին . իտէրէք միւշավէրէ իթմէքտէ օլտուգլարը պիր մէյսանէյէ կէթիրտի :

Կէմինին սահիպի Տանթէսի զայէթ սէվմիշ վէ քէնտի խրամէթինտէ ալլըգօմտգ արզուսունտա պուլունմուշ վէ ,
34

Տանթէս տախի պու նէվի տէնիդ պօրսասրնա պիր դաշտէ փա կիրմիշ օլտուղունտան , էկէր պիր կիւն հէր մահալտէն թէճէմիտ իտէն պու կիափի ճէսուր կէմիճիլէրի քէնտի մադսէտինէ ալէթ իթմէք իսթէրուէ իտի , ճէսիմ պիր գուվվէթէ մալիք օլաճաղընը իտրաք իտէր իտի

Պու քէրրէ կէօրիւլէճէք իշ տախի թիւրք հալըլարը , Նարգ գումաշլարը վէ Աճէմ շալլարը եխւքիւ օլտուղունտէ , Նարգ թարափընտան կէլմիշ պիր կէմինին համուլէսի պիր խալի սահիլէ նազլ իտիլէրէք , օ սահիլտէն տախի Ֆրանտայա իտխալ օլունաճաղընտան , էկէր պունու պէճէրէպիլիրլէր իտէ , պէօյիւք պիր միւքեափաթա նախլ օլաճաղլար իտի . զիրա պէհէր ատէմէ պէշէր եխւզ ֆրանդ մըդտարը հիսուէ տիւշիւյօր իտի :

Ժէօն Ամէլինին սահիպի պու էշեայը Մօնթէ Գրիսթօ ատասընա չբգարմաղը թէքիլիֆ էյլէտի , չիւնքի օ ատատա նէ էհալի նէ գոլճու վէ նէ տախի ասքէր օլուպ , էսաթիյրի էվվէլիյէտէ թիւճճարլարըն վէ խըրաբղլարըն իլահը օլան Մէրքիւր եանի Ռւթարիտ (Հէրմէս) նամի իլահըն էլի իլէ տէնիգին օրթառընա դօնուլմուշ պիր թագըմ գայալարտան իպարէթ տիր . . . Մալիւմ եա՛ , էսքիլըր պու իքի էսնափը պիրապիրինտէն թէֆրիդ իթմէզլէր իտի :

Տանթէս՝ Մօնթէ Գրիսթօ իսմինի իշիթտիքտէ , սէվին ճինտէն սըշրայըպ , Փագաթ պէլլի իթմէմէք իշիւն մէյխանէնին իշինտէ պիր դաշտէ տօլաշտը . սօնղըա կէլիպ եէրինէ օթուրատուդտա , Ժէօն Ամէլինին սահիպիլէտիկէր կէմիճի պէյնինտէ Մօնթէ Գրիսթօ ատասընա կիթմէմէտէ վէ պու սէֆէրէ էրթէսի կէճէտէն միւպաշէրէթ իթմէկէ գարար վէրիլմիշ իտէ տէ , պու պապտէ Տանթէսին տախիրէ յինի սիւվալիյլէտիքլէրինտէ , զայէթ միւնասիպ պիր մահալ օլտուղունու , վէ մէրամիարընա մուվաֆֆագ օլմալարընը արզու իտէրլէր իտէ սիւրաթլէ տավրանմալարը լազըմ կէլտիկինի պէեան էյլէտի :

Իմոնի իքի կէմիճինին պէյնինտէ վէրիլմիշ օլան շուդարար թէպտիլ օլմայարագ , էրթէսի կիւն ագշամ Լիվորնօ Լիմաննընտան խուրուճ իլէ հավա միւսափտ օլտուղու հալտէ իքի կիւն սօնղըա Մօնթէ Գրիսթօ ատասընտա պուլունմալարընա գարար վէրիլտի :

2.

ՄՈՆԹԻ ԴՐԻՍԹՈ ԱՑԱՍԸ.

Ելթէ պու եօլտա մէմնւլին զայրը պիր թարիգ իլէ ո դատար վաղթատան պէրու թալիի քէնտույէ միւսախա օմամը ի.քէն , նիհայէթ Տանթէս քիմնէեէ շիւպհէ վէր- մէքսիգին արզուլէրինէ իրէճէք վէ իւչ այտան պէրու մագսէտի օյան ատայա այադ պասաճագ իտի :

Օ կէճէ Տանթէսէ զայէթ ուզուն կէօրիւնիւր , վուգուի իհթիմալտէն օլան կէրէք էյի վէ կէրէք ֆէնա նէթիճէ- լէրին քեափփէսինի քէնտի ագլը իլէ թէֆէք.քիւր իտէր , վէ կէօլլէրինի դարատըգտա դարտինալ Սրատանըն մէք- թուպունու ալէֆլէ եաղըլմըշ կիպի էօնիւնտէ կէօրիւր , ոյուտուգտա զարիպ բույալար . պէյնինի գարբշտըրը , տուվարը լեալտէն , զէմինի գիւմրիւտ տէօչէլի վէ թալվանը էլմաստան եարըլմըշ մաղարալարտան տօլու տա- նէսի կիպի ինճուլէր եաղըյօր կէօրէք.ք , ճէպլէրինէ տուպուրմաեա պաշար , վէ մաղարատան չըդտըգտա ա- տի շաղըլ թաշլարընա թահվիլ օլունմուշ պուլուրտու : Տանթէս թէքրար մաղարայա կիրմէք իսթէեէրէք , պիր թաղըմ էյրի պիւյրիւ եօլլարտա տօլաշբա գարույու պու- լամագ վէ կէօյա Պին Պիր կիճէ հիքեայէսինտէ.քի րիվայէթ օլունան Ալի Պապա կիպի օ միւճէվհէրաթլա մէմիւ մա- ղարատա իմիշ տէ թըլլըսըմընը ունութմուշ օլտուզունտան , եօրուլմուշ ագլընտա պիյհուտէ եէրէ արար տուրուր , վէ էլինտէն պիր շէյ կէլէմէեէճէկինի անլայըպ նայիլ օլա- ճաղը տէֆինէ տէֆաթէն մուհաֆըլլարընըն էլինէ կէշ- միշ զանն իտէր իտի :

Սապահ օլտուգտա Տանթէս հալա կէճէնին խալէճան- լարընը ունուտամամըշ իսէ տէ , ագլընը պաշընա ալա- րագ , ո վաղթա դատար վէրէմէմիշ օլտուզու դարարը զիհնինտէ դարարլաշտըրտը :

Աղշամ իւզէրի եօլ հաղըրլըլընա պաշլատըլար . պու հաղըրլըգլար սէպէպիյլէ Տանթէս՝ պուլունտուզու հալը խալէճանընը սէթր էյլէյէրէք արդատաշլարը իւզէրինէ թէտրիճէն օլ տէրէճէ հիւքմ քէսպ իթմիշ իտի քի , կէ-

մինին սահմաղի քէնտի իմիշ կիսղի անլէրի դօմանտա ի-
տէր խտի : Վէրտոյիկի էմրլէր տապտա աչըգ վէ ինքասը գո-
լայ օլտուզունտան , արդատաշլարը հէմ պիւրաթ վէ հէմ
տէ մէմունիյէթլէ իթտաթթ իտէրլէր խտի : Մահմաղի ու-
ֆինէ տախի Տանթէսին հէմ թայֆատան վէ հէմ քէն-
տինտէն մէհարէթլի օլտուզունտ անլամըշ օլտուզունտան,
քէնտիսինի սէրաղէսթ պրադարագ , քէնտինին խալէֆի
թապիփասի նազարը.յլա պադար , վէ քէնտինէ տայիմի պիր
սուրէթտէ եար իթմէ.ք իշխն պիր գըղը օլմատըղընա
տա թէհսսիւֆ խտէր խտի :

Ագշամըն սատաթ Նոխտէ իթմամը թէտարի.քեաթլա,
եէտիյի օն կէչէրէ.ք լիմանըն ֆէնէրի եանմագ խողրէ ի-
քէն , ժէօն Ամէլի անըն էօնիւնտէն կէշտի :

Տէնիղ սարին վէ խափիփնէ լոտոս էսմէ.քտէ օլտու-
զունտան , օ սատաթտա ձէնապը Հաղգ տախի պաշլարը
իւզէրինտէ պուլունտան մավի դուտպէ.յէ քէնտի ֆէնէր-
լէրինի ասմագտա խտի : Տանթէս՝ արդատաշլարնա տիւ-
մէնի քէնտույէ պրադըպ վէ պաշգա իշլէրի օլմատըղըն-
տան կիտիպ եաթմալարընը թէ.քլիֆ իթտի : Տանթէսին
իսոմինի կէմիտէ Մալթալը դոյմուշլար խտի : Մալթալընըն
վատընըն ինքասընտա ուէպաթընը պիլտի.քլէրինտէն , հէր
քէս եաթաղ ընտ շէ.քիտի : Տանթէս զ ընտանըն եալընըզ-
լըղընտան պիրտէն պիրէ տիւնեա եխւզիւնիւ կէօրմիւշ
օլտուզունտան , պաղը պաղը եալընըզ դարմազը արզու
խտէր , վէ պէօյլէ պիր կէմինին կիճէ դարանլըզ ընտա վէ
տէնիզ ին հալը սիւքիւնէթտէ պուլունտուզու էսնատէ.քի
եալընըզլըզ խտէ Տանթէսէ բէ.ք զ իյատէ թաթմէլը կէօ-
րիւնիւր խտի . ֆադաթ Տանթէս քէնտի միւլահազալարը-
նա տալմըշ օլտուզունտան , պիւթիւն պիւթիւն տէ եալը-
նըզ տրը տէնիրէմէզ խտի :

Մահմաղի ուէֆինէ՝ ու.յդուտան դալդարդտա , կէմի պիւ-
թիւն եէլ.քէնէրինի աչարագ սատաթտա ի.քի պուչուդ
ֆարուխտան զ իյատէ մէսափէ դաթ իթմէ.քտէ օլտու-
զունու վէ դարշլարնտա կէօրիւնէն Մօնթէ Գրիսթօ ա-
տասընըն կիթտա.ք.ճէ պէօյլու մէ.քտէ պուլունտուզունու
կէօրիւրտի : Տանթէս տիւմէնի կէմի սահմաղինէ թէլիմ
իտէրէ.ք պիր մըդտար այումագ արզուսույլա կիտիպ
եաթտը խտէ , ելվ վէլ.քի կիճէ տախի ոյցումամըշ օլ-

ուղղու հալուէ եինէ կէօղլէրինէ պիր տաղիդա ուրդու կիրմէտի :

Եքի սասաթ սօնղբա կիւլէրթէ իւսթիւնէ չըդտրդա, կէմինին էլալա աստասընը աշմագ իւղըէ, Մարէշիանա իրէ Բիանօղանըն արասընտա պուլունարագ, Մօնթէ Դրիսթօնուն տախի բարյագ թէրէլէրի սէմանըն մավի ընկի իւղէրինէ ըէսմ օլունուր իտի :

Տանթէս Բիանօղայը սաղտա պըրագմագ իչիւն տիւմէնծիրէ ափումէնի սօլա չէվիրմէսինի էմը կյլէտի . զիրա պու մանօվբա վասէթասըրյլա եօլու ի.քի իւչ միլ գատար քէստիրէնէ կինի հիսապ իթմիշ իտի Ագշամըն սասաթ պէշինէ տողրու ատա պիւթիւն պիւթիւն մէյտանա չըդտր, վէ պաթմագ իւղրէ պուլունան կիւնէշին ղըյալարընըն հաջարա վէրտափիկի պէրրագլըգ վասէթասըրյլա հէյէթը մէնմուասը քետամիլէն կէօրիւնմէեէ պաշլատը :

Ագշամ՝ դարանլըլընըն աչըգ թուրտւնձի րէնկինտէն դօյու մավի ըէնկէ գատար պիլճիւմէ էլվանըն դայալարա վէրտափիկի ըէնքլէրի սէյլ ու թէմաշատէն տօյամայարադ, պաղը պաղը գալպինին հարաբէթի եխտիւնէ վորուպ ալնը գըր գըրմըղը օլուրտու : Կէօղլէրինին էօնինտէն պիր ալէվլի պուլութ կէչմէքտէ օլուուղունտան, պիւթիւն վարկյէթինի զայլ իթմէսինի վէ եա միլեօնլար գաղննմասընը պիր զարտան պէքլէյէն գումարպագ տախի Տանթէսին օ սասաթտա հըսս իթմէքտէ օլուուղու խալէնանլարընը հիչ պիր վաղթ հըսս իթմէմիշափր տէնիլսէ ճայիկ տիր : Նիհայէթ կիծէնին սասաթ օնունտա ատայա ևանաշարըլար իսէ տէ, տիկէր կէմի հալա կէլմէմիշ իտի : Տանթէս քէնտինի եէնէպիլիր օլուուղու հալուէ տախի եինէ սասպր իտէմէյիսլ գարայա էվվէլա քէնտիսի չըդար, վէ ճէստրէթի օլու իտի գարանըգ թօրրաղը տախի էօրէնէքտի : Կիծէ հէր նէ գատար գարանլըգ իտի իսէ տէ, սասաթ օն սիրտէ մէհմապ տէնիդին օրթասընտան չըդայօր կիսպի կիւնէշին տօղմնուրյլա սուլարըն իւղէրինէ կիւմիւշ ըէնկինի ըէսմ խաէրէք, գըյալարը գայալարըն արարնտան պաշագ տէմէթէրի կիսպի չըգ մագտա իտի :

Ժէօն Ամէլինին թայֆասը էքսէրիյա պու ատայա չըգ մըշ օլուուղլարընտան, հէր թարաֆընը լայրդըյլա պիլոտիքլէրի, վէ փագտթ Տանթէս Շարգա սէփէրլէրին-

տէ ուղագտան կէօրմիւշ իսէ տէ , առլա իւղէրինէ չըդ .
մամբը օլմասոր ճիհէթլէ ժագօրօյա խիթապէն .

Տանթէս .— Կէճէյի նէրէտէ կէշիրէճէյիզ :

Ժագօրօ .— Կէմինին իշինտէ :

Տանթէս .— Մաղարալարա կիրսէք տահա էյի օլմա՞ղ մը :
Ժագօրօ .— Եա՞որլ մաղարալարա :

Տանթէս .— Ատանըն մաղարալարընա :

Ժագօրօ .— Պէն Մօնթէ Գրիսթօ ատասընտա մաղարա
կէօրմէտիմ :

Տանթէս .— (Ալնընա կէլէն սոուգ թէրի սիլէրէք) Մօն-
թէ Գրիսթօ ատասընտա մաղարա եօ՞գ մը :

Ժագօրօ .— Եօգ տըր :

Տանթէս տօնա գալարագ պիր ազ թէֆէքքիւրտէն
սօնդրա պու մաղարալար սօնդրատան տօլմնւշ օլապիմէ .
սի վէ գարտինալ Սրատանըն տախի պունլարը մախսու-
սէն գարաթմըշ օլմասոր իհթիմալտէն պախտ օլմայըպ , ան-
ձագ իշ տէլիկին աղզընը պուլմագտա օլտուզունտան , վէ
պու իշ իսէ կիճէ կէօրմիւմէք միւմքին օլմաարզընտան ,
էրթէսի կիւնէ թատլիդ էյլէտի :

Օ էմնատէ պիր ֆէրսախ մըդտարը ուղագտա տէնի-
դին եխողիւնտէ չէքիլմիշ օլան պիր իշարէթի կէօրէրէք ,
մէօն Ամէլի տախի տիկէր պիր իշարէթլէ ճէվապ վէրմիշ
օլտուզունտան , իշ կէօրմէնին սաամբը կէլմիշ օլտուզու-
անլաշըլտը :

Աղ պիր վագթ միւրուրինտէ օ կէմի տախի ժէօն Ա-
մէլինին իթափիկի իշարէթտէն թէհլիքէ օլմատըլընը ան-
լայըպ , կէօյա պիր խայալ կիպի կէլիպ եանաշարագ , վէ
սահիլտէն պիր իր աթրմը ուղաղա տէմիր աթարագ տէր-
հալ էշնալարըն նադլինէ պաշլատըյար :

Տանթէս՝ իշ իւղէրինտէ իքէն արգատաշլարընա տօյ-
մա խայալինտէն կիտէմէյէն էսրարընը սէզյէյէճէք օլսա
պէնլէրինտէ նէ՞ գատար կիւրիւթիւ վուգու պուլտան-
ցընը միւլահազա իլէ , սըրըրընը քիմէյէ խապէր վիրմէք
չէզյէ տուրտուն , հալա շիմտիյէ գատար աճապ աղզըմ-
տան պիր լագըրտը գաչըրտը մը տիյէ գօրգար տու-
րուրտը , զիրա չօդ կիթմիշ կէլմիշ վէ պու ատա հագ-
դընտա բէք չօդ թափսիլաթ ալմաղա չալբշմըշ օլտուզըն-
տան , պախմթընտան շիմտիյէ գատար կէշտիկի ճէֆա-

լէր շէհը սինէ օ տէրէնէ պիր քէտէր ալամէթլէրի կէ-
թիրմիշ իտի քի , պաղը քէրը վէ նատիրէն կէողլէրին-
տէ կէօրիւնէն մէսրուրիյէթ ալամէթլէրի պիլէ միւշահէ-
տէ օլունամազտք :

Հալ պու քի քիմնէնին պէր շէյտէն խապէրի եօդ
իտի : Էրթէսի սապահ Տանթէս թիւֆէնիի իլէ պիր մըգ-
տար սաշմտ վէ պիր աղ տա պարութ ալքպ դայալարբն
իւղէրինտէ սըչրամազտա օլան տաղ քէշիլէրինի կիտիպ
վուրմադ արզուսընտա օլտուղընը արքատաշլարբնա պիլ-
տիրտիքտէ , ավը սէվտիկինէ վէ եալքնըլըզա օլան մու-
հապէթինէ համի իլէ եալքնըզ ժագօրօ պիրլիքտէ կէլ-
մէսինի թաղէպ էլլէտի : Տանթէս տախի շիւպհէ տա-
վէթ իթմէմէք իշխն ժագօրօնըն պէրապէր կէլմէսինէ պիր
շէյ սէօյլէմէտի :

Պին ատըմ' գատար իլէրի կիթափիքտէ , պիր տաղ քէ-
շիտի վուրուալ արգատաշլարբնա կէօթիւրմէսինի վէ ան-
էր տախի էօյլէն թաամը իշխն բիշիրտիքէրինտէ խա-
պէր իշարէթի օլարադ հալայտ պիր թիւֆէնի պօշալթ-
մալարբնը թէնպիհ իլէ քէշիյի ժագօրօյա թէոլիմէն կէօն-
տէրտի :

Տանթէս պաղը պաղը տէօնիւալ արգատընա պագա-
րագ եօլա տէվամ' իլէ պիր դայանըն պաշընա վասրլ օլ-
տուգտա , պուլունտըզը մէվգիտէն պին գատէմ' աշա-
ղըտա ժագօրօ արգատաշլարբնըն եանընա վասրլ օլ-
տուղընը , վէ էօյլէն եէմէշինին հազ բրլանմաթլլա մէշ-
ղուլ պուլունտըզգլարբնը ոէյր էլլէտի :

Տանթէս՝ պունլարբն հալինէ թաթլը վէ միւքէտտէր
պիր թէալէսոիւմիէ նազար իտէրէք , քէնտի քէնտինէ
պունլարբն հէր պիրիսինին ճէպինտէ էլլիշէր ըէալ օլա-
րագ , էլլի ըէալ զազանմագ իշխն տախի էօմրէրինի
թէհլիքէյէ դօյուապ օղրաշաճագլարբնը , վէ հէր պիրի
ալթըշար եիւղ ֆրանդ մըգտարը բարա թէյտա իթտիքէ-
րինտէն , կիտիպ պիր շէհիր քէօչէսինտէ զուրուր իլէ սարփ
իտէճէքէրինի միւլահազա իտէրտի : Տանթէս իսէ պու-
կին իւմիտ իւղէրէ օլտուղու իշխն պէօյլէ պիր ճիւգիւ
աղչէյէ նազարը հագարէթլէ պագարտք : Կայէտ եարբն-
քի իւմիտէր հէպա օլանագ օլուր իսէ , էլպէթթէքէն-
տի տէ արգատաշլարը կիպի ալթը եիւղ ֆրանդը պիր

պէօյիւք սէրմացէ սայաճագոր . . . Լաքին ալէմուէ Ֆարիանըն պէօյլէ պիր մատուէ իւղէրինի եանըլմագ իհթի մալի օլամազար : Տանթէսին չխոնիքի եփքեարը իսէ ։ գատար մէշագդաթան սօնղրա պէօյլէ պիր ֆագր իլէ էօմի սիւրմէքտէն իսէ , էօլիւալ գուրթուլմազը էվլասպյարտը :

Պունտան իւչ այ էվլվէլ Տանթէս սէրպէսիյէթտէն պաշգա պիր շէյ արզու իթմէկյօր ար , էվլվէթ , լաքին շիմտի սէրպէսիյէթ քիֆայէթ իթմէկյիալ մայէթինտէ պիր տէ սէրվէթ իսթէյօրտը , վէ պու տրզուտա դապահամ Տանթէսին օլմայըպ , անճադ ձէնապը Հագդըն ինանլարա գուլվէթի նիսպէթինտէն տահա զիյատէ արզուլէր վիրմէսի իտի :

Պու միւլահազարարտան սօնղրա Տանթէս՝ իրի թարափտան տուվար կիպի չէքիլիշ դայալարըն արանընտա սէլ եօլը օլմասը իհթիմալտէն օլան վէ առա ինսան այադը պասմամըշ կիպի կէօրիւնէն պիր եօլա տէվամ իթմէքտէ իրէն , մազարալարըն պուլունտըզը զանն իթտիկի մահալէ վասըլ օլտու :

Տէնիզին սաւհիլինի թութուալ կիտէր , վէ էօնիւնէ հէր նէ կէլիրսէ բէք չօգ աիդգամթիա թէֆթիշ վէ թէնէսուիս իտէր իրէն , պաղը դայալարըն իւղէրինտէ ինսան էլիլէ եարբըմըշ կիպի մունթազամ սուրէթտէ էսէր վէ ալամէթլէր միւշահէտէ էյլէտի :

Ախլագը պէշէրիէ իւղէրինէ տայմա նիսեան բէրտէսի չէքտիկի կիպի , թապիի շէյլէր իւղէրինէ տախի չէմէն բէրտէսի եայան զէման . պիր իզ կէսութէրմէք իշիւն եարբըշ օլան իշպու խաթլարը հիւրմէթ ու բիայէթլէ մահափազա իթմիշ օլմասը իհթիմալտէն իտի , լաքին պու խաթլար արա սըրա չիշէք աշմագ իւղը օլան վէ դայալարըն արասընտա պուլունան տէֆնէ վէ ըթըր վէ սովիր չալբլարըն տալլարը վէ եարբագլարը արասընտա դայպ օլտուգթնտան , Տանթէս իզին արգասընը պուլմագ իշիւն պունլարը այրրմազա մէնպուր օլուր , վէ պու իշարէթլէր իսէ իւմիտինէ պիր դաթ տահա թագվիյէթ վիրիր տի , չինքի պիր պէօյիւք ֆէլաքէթ վուգու պուլաճագ օլուրսա , եէկէնինէ զլավուգ օլմագ իչիւն միւնէրրէտ դարտինալ Սրատանըն եարմըշ օլմասը միւհթէմիլ իտի :

Էօյլէ խալի պիր մահալ սահինէն խաղինէ կէօմէճէք պիր մահալ իտի , լաքին իշարէթլէր աճապա Տանթէստէն էվլիլ մաղարալորբն եօլընը պաշտամբնա տա կէօմթէք մէտիլէր մի : Տանթէս լիմանտան թաղրիպէն ալթմբչ ատըմ գատար ուզագտա պուլունարագ , արաղինին տիւզ օլմայրապ էնիշ վէ եօդուշ օլմասընտան , արդատաշլարընա կէօրիւնմէդ իտի , նիհայէթ պիր մահալէ վասրլ օլտու քի , քէնտիյէ բէհպէրլիք էտէն ալամէթլէր խիթամ պուլու . ֆադաթ մաղարայա պէնդէր հիշ պիր էսէր միւշահէտէ իտէմէտի , եալընըզ սազլամ պիր թէմէլ իւզէրինէ վազ օլունմուշ պէօյիւճէք վէ միւտէվլէր պիր գայա կէօրիւպ , իպու ալամէթլէր կէօյա օ գայայը կէօմթէրմէք իշիւն եարբլմբչ զանն օլունապիլիր տի :

Տանթէս թահարրի իմտիկի իշին , պաշլանկընընտա պուլունմուշ օլմասընը միւշազազա իլէ կէրի տէնէրէք կէլտիկի եօլա տողրու կիթմէյէ պաշլատը :

Պու էսնատէ արդատաշլարը էօյլէն թաամբնը հաղըր լամագ իւզըրէ օլարագ , քիմիսի բունարտան սու կէթիրմէյէ կիտէր , վէ քիմիսի տէ քէշիյի բիշիրմէյէ օղրաշըրտը : Պունլար քէշիյի բիշիրիպ շիշտէն չըդարաճագլարը էսնատէ , Տանթէս թավշան կիպի գայատան գայայա որչըրայը գօշմագտա պուլունտըզընտան , եէմէյին հաղըր օլտուղընը պիլտիրմէք իշիւն պիր թիւֆէնք պօշալթալար : Տանթէս տախի եօլընը արդատաշլարընա տողրութարգտա , ճիւմիէսի պիրտէն կէօղլէրինի օնուն իւզէրինէ տիքմիշ օլտուղլարը սրբատա , պիր պիրինէ էօյլէ գայալարըն իւզէրինէ որչըրամագտա օլան թէհլիքէյի պէյան իթմէքտէ իքէն , կէօյա հաղլարը օլտուղընը իսպաթ իշիւն կիպի Տանթէսին ոյաղը գայըրպ շէտիս պիր սէտա չըդարարագ գայանըն թէրէսինտէն տիւշիւպ կէօրիւնմէդ օլտու :

Արդատաշլարընը քեափփէսի Տանթէսի սէվտիքլէրի ճինէթլէ , հէփսի պիրտէն գօշուապ Տանթէսին եանընա կիթտիլէր . լաքին ճիւմիէտէն էվլիլ ժագօրօ վասրլ օլուպ , Տանթէս դան իշինտէ պայրըմբչ գալմբչ , վէ տիւշտիւկի մահալ իսէ օն պէշ գատէմ իրթիփարնտա պուլունմուշ իտի : Աղզընա պիր գաչ տամլա րօմ գօյտուղլարընտա Տանթէս կէօղլէրինի տչըպ , տիզինտէ շէտիս 35

պիր աղբը, պաշընտա պէօյիւք պիր աղբըլըդ վէ արգա
քէմիյինտէ տախի թահամմիւլ օլունմազ մէրթէպէ պիր
թիթրէմէ օլուուղընը սէօյլէտի : Պու հալ իլէ սահիէ
գատար կէթիրմէք խթէտիլէր իսէ տէ, վիւճուտընա
տօդոնտուգլարը անտէ աճը աճը պաղըրըպ հիչ պիր
վէճհլէ կիթմէյէ թահամմիւլ խտէպիլէմէյէճէկինի պէյան
էյլէտի :

Պու սըրատա արթըդ Տանթէս էեմէք լագըրաթը օ-
լամազ իտի :

Արգատաշլարընըն իսէ եէմէք խուսուսընտա հիչ պիր
մանիլէրի օլմատըդը իչիւն կիտիալ եէմէքլէրինի եէմէյէ
իճպար էյլէտի, վէ քէնտիսինին տախի պիր մըգտար
խթիրահամթան մատա պիր շէյէ իհթիյանը օլմատը-
դընը վէ ավտէթլէրինտէ քէնտիսինի բէք էյի պիր հալ-
տէ պուլաճագլարը մէմուլինտէ օլուուղընը ի ֆատէ էյ-
լէտի :

Կէմինիլէր պէյնինտէ օ գատար նազ ու թէշրիփաթէ
հաճէթ օլմատըդընտան, գիյատէ իպրամ իթմէյիպ, հէմ
դարնլարը աճըդմըշ վէ հեմ տէ միւպարէք քէշինին դօ-
գուսը սրունլարընը տէլմէքտէ պուլունմուշ իտի :

Պիր սատթ սօնդրա ավտէթլէրինտէ Տանթէս պուլուն-
տըդը մահալտէն սիւրիւնէրէք օն իքի ատըմ դատար
էօթէտէ պիր գայացա տայանմըշ վէ աղբըլարը թէսքին
օլաճագ մահալտէ, իքի դաթ էյրիլմիշ օլուուղընը կէօր-
տիլէր :

Սահիպի սէֆինէ՝ ալտըդը համուլէյի կիտիալ Ֆրանսա
վէ Սարտէնեա հուտուտլարընա չըդարմազա մէճուուք
օլուուղընտան, Տանթէսին գալգմազա զայրէթ էյլէմէսի-
նի թալէպ էյլէտի : Տանթէս տէ գալգմազա բէք չօգ
զայրէթ էյլէտի իսէ տէ, հէր պիր զայրէթ ու իգտամըն-
տա պէնզի աթըրպ գալգտըդը եէրէ տիւշէր տի :

Սահիպի սէֆինէ քէնտի արգատաշլարընա խիթապէն
եալվաշնա . «Պունուն սըրթ քէմիյի գըրըլմըշ ամինա պու-
րատա տա պրագամայըդ, էյի արգատաշ իտի . շունու-
կէմիյէ գատար կէօթիւրմէյէ զայրէթ իտէլիմ» տէտիք-
տէ Տանթէս նէ գատար խափիփ պիր սուրէթլէ նադէ
իտէճէք պիլէ օլսալար, « էսնատէ շէքէճէյի աղբըլարը .

չքրմէքտէն իսէ , էօլմէյի էվլա թութարդընը գաթիէն պէյան իթարի :

Սահիպի սէֆինէ . — Բէք էյի . օ հալտէ օլաճագ օլուր . լաքին պէն տէ քէնափմէ արդատաշընը տաղ պաշլարբնատ պլազտը տէտիրէմէմ . ադշամա դատար պէքլէրիլ , ադշամ կիտէրիզ :

Թայքանըն իշխնտէ պու թէքիփէ մնւխալէփէթ իտէն օլմատը խէ տէ , թաաճճիւպ իթմէյէն տախի գալմատը : Զիրա կէմի սահիպի րէք սէրթ վէ նիզամա րիայէթ իտէր պիր ատէմ օլուուղընտան , պիր քեարտան կէրի տուրմաղա վէ եա պիր իշէ միւպաշէրէթտէ վագթ դայոլ իթմէյէ րիզա կէօսթէրմիշ օլուուղընը իլք տէփա կէօրմէքտէ իտիլէր :

Իշթէ օ սէպէպտէն աօլայը Տանթէս տախի՝ կէմինին նիզամընը պօղարադ սահիպի սէֆինէնին ատէթի խիլաֆրնտա պէօյլէ պիր միւսաատէնին քէնտի հագգընտա ինրասընը իսթէմէյէրէք կէմինին սահիպինէ խիթապէն . «Թայըր , գապահաթ պէնիմ տիր , օ հալտէ գապահաթըմըն ճէզասընը տա եալընըզ պէնիմ չէքմէմ լազրմ կէլիր : Պանա պիր բարչա եէյէճէքլէ պիր թիւփէնք , պիր աղ պարութ վէ պիր մըգտար տա սաշմա պըռագընըզ քի , անլէրլէ ավլանըպ քէնտիմի տէ վըգայէ իտէպիլէյիմ : Նայէտ կէճ գալաճագ օլուրսանըզ , պիր դուլիպէ եարմագ իշխն պիր տէ գագմա պրագըզ իշխնիզէ կիտինիզ :

Սահիպի սէֆինէ . — Էօյլէ ամմա սէն պուրատա աճլըգտան էօլիւրսին :

Տանթէս . — Պէօյլէ էն աղ պիր հարէքէթտէ հըսա իթափիկիմ ազրըլարը չէքմէքտէն իսէ , աճլըգտան էօլմէք տտհա էյլիտիր :

Սահիպի սէֆինէ . — (Հազըրըանմագտա օլան կէմլիէ պիր նազար իլէ .) Էյ Մալթալը , շիմոի սէն սէօյլէ պագալըմ , պիունէ եարալըմ , սէնի պուրատա պըռագամաշլը . պիունէ պուրատա գալամայըլզ :

Տանթէս . — Կիտինիզ , կիտինիզ :

Սահիպի սէֆինէ . — Պիզ սէքիզ կիտինտէ անճագ կէմպիլիրիզ վէ չէմ տէ պուրայա կէլմէք իշխն եօլումըզտան սարմագ լազըմ կէլիր :

Տանթէս . — Պէնի տիյնէյինիզ , պունտան իքի իւշ

կիւն սօնղրա պիր պալըգճը զայրզը վէ եախօսու օ մա-
դուլէ տիկէր պիր սանտալ վէ եա զայրզա բասթ կէլիր-
սէնիզ, պէնի օնա թավալիցէ իլէ կիվորնոյա դատար կէօ-
թիւրէնէ եիրմի պէշը բէալ վիրէնէ կիմի սէօյլէրսինիզ. եօդ,
բասթ կէլմէյէնէք օլուր խէնիզ, սիզ քէնտինիզ կէլիր-
սինիզ:

Ժագօրօ . — Տուր, ուսթա՛, պէն պիր եօլ պուլտում.
սիզ կիտինիզ, պէն պուրատա գալայրմ:

Տանթէս . — Աէն պուրատա պէնիմէ զալմադ իչիւն
քեարընտա՞ն մը վաղ կէշէնէքսին, հա՞:

Ժագօրօ . — Էվ վէթ, հէմ տէ մէմունէնէն:

Տանթէս . — Բէք էյի, սէն պիր գահրաման չօնուդ-
սրն, Ալլահ սէնին խայրիսահլը ընա կէօրէ միւքեաֆաթ
վիրէնէքսիր, միւթէշէքքիւրիմ. Գագաթ պէնիմ քիմսէ-
յէ իհմիյանըմ եօգ, պիր իքի կիւն րահաթլանըրատամ,
էյի օլուրըմ վէ պու գայցալարըն արասընտա եարալարը-
մա շիփալը էլպէթթէ պիր օժ տա պուլուրըմ:

Պունու սէօյլէրքէն Տանթէսին տուտագլարընտա պիր
զարիպ թէպէսսիւմ միւշահէտէ օլունարադ Ժագօրօնըն
էլինի մուհապպէթլէ սբգտը: Նիհայէթ օրատա գալմադ
նիյէթինտէն ֆարիզ օլմայրու, հէմ տէ զաթիէն եալընըզ
գալմադ խթէտի:

Դաշագճըլար Տանթէսէ զիյատէ խորար իթմէտիլէր,
վէ պիր գաչ քէրրէ տէօնիւալ արդալարընա պագարագ
վէ հէր պագըշտա սէլամ իշարէթլէրի եարարադ այրըլըպ
կիթախիլէր: Տանթէս տէ կէօյա վիւնուտընը հարէքէթ
իթտիրէմէյօրմըշ կիապի իշարէթլէրինէ մուգապիլ եալը-
նըզ պիր գօլընը սալլարտը:

Արգատաշլարը կէօրիւնմէզ օլուուգտա, «Պու մագու-
լէ հէրիֆլէրին իշինաէ ֆէտաքեարլըգ վէ սատագաթ
պուլունմադ զարիպ չէյափիր:» տիյէրէք բէք չօգ իհմի-
յաթլարլա պիր գայնըն թէրէսինէ չըգտը, վէ օրատոնն
չէքտիրմէնին հազըրլըգլարընը պիթիրիպ տէմիր ալարագ
կէօյա տէնիզ դուշու կիապի բուի տէրեատէ սալընա սալը-
նա եիւդէրէք պիր սատի սօնդ բա պիթիւն պիոթիւն
կէօրիւնմէզ օլուուգընը սէյր էյլէտի:

Օ վազի Տանթէս գայցալարըն արասընտա պիթմիշ օ-
լան տէֆնէլէրին իւզէրինտէ սբչքամագտա օլան քէշի-

լըրտէն տահա համիկի վէ տահա սիւրաթլա պիր էլի իլէ թիւֆէնկինի վէ տիկէր էլի իլէ գաղմասընը գարարագ, իշարէթլէրին նիհայէթ պուլտուղը գայայա գօշու, վէ մարփանըն քէնտիսինէ ղընտանտա նազլ իթմիշ օլտուղը Արագ պալըդ ճընըն հիքեայէսինի խաթրընա կէթիրէրէք ևէյ շիմոփ, սուսամ, աչըլ պագալըմ՝ տէտի :

3.

ԳԱՄԱՆՄԱ.

Մայիստէ կիւնէշ թագրիալէն տէվրինին իւչտէ պիրինի գաթ իթմիշ, վէ հայաթպախչ հարարէթլէ զըյալարը պու հարարէթտէն մէսթուր կէօրիւնէն գայալարըն իւղէրինէ եայրմըշ խոփ, վէ պինլէրճէ աղոթոս պէօճէքլէրի չայրլարըն արասընա սագլանմըշ օլտուղլարը հալտէ միւթէմատիէն էօթմէքտէ խոլիլէր :

Զէյթին աղաճարընին եարբագլարը րիւղիեարտան սալանըսլ թիթրէտիքճէ պիր պիրինէ չարբարագ մատէն չամաթարինա միւշապիհ պիլ նէվի սէտա չըգարմագտա, Տանթէս՝ օ սըճագ գայալարըն իւղէրինտէ եիւրիւտիկի էնատէ հէր ատըմընտա զիւմրիւտ կիսպի եէշիլ քէրթէն քէլէրի իւրգիւտիպ գայրմագտա, պիր աղ էօթէտէ էքսէրիա Մօնթէ Դրիսթօ ատապինա ավճըլար ճէլող խոէն տաղ քէշիլէրի որչըրայըպ գաշմագտա խոլիլէր :

Համըլը քէլամ պու ատատա հիշ պիր ճան եօդ տէ նիլէմէղ խոէ տէ, եինէ Տանթէս եէտը գուտրէթը իլահիշէ ալ թընտա քէնտինի եալընըզ հըսս խոէր խոփ . ֆագաթ գօրգույա պէնզէր պիր նէվի խալէճան իշնատէ օլուալ, պու խալէճան խոէ ինսան չէօլտէ պուլոնտրզը էսնատէ պիլէ քէնտինի էթրափտա թէֆթիշ խոէն կէօղը քը փար զանն իթմէսի տիր :

Պու հըսս Տանթէս՝ օ մէրթէպէ շիտտէթ իւղրէ խոփ քի, իշէ միւպաշէրէթինտէն էվլիլ գաղմայը պրագըզ թիւֆէնկինի ալտը, վէ եինէ էն եիւքսէք պիր գայանըն թէրէսինէ չըգարագ տիգգաթմլա պիլ թիւն էթրափը թէճէսսիւս էյլէտի : Անճագ տիգգաթընը ճէլող խոէն նէ

Դօրսիգա ատասը իտի , վէ նէ ոտէ անըն եանընտա պո .
լունան Սարտէնիա ատասը , նէ կըգա ատասը , վէ նէ
տախի ու փուդտա կէօրիւնիւր կէօրիւնմէղ պիր ինձէ
խաթթ կիպի պուլունան ձէնօվա վէ Լիվորնօ սահիլէրի
իտի : Տանթէսին նազարընը ճէլա իտէն չէյ եալընըզ ։
սապահ էրքէնտէն գալդմըշ օլան կէմի իլէ պիր ազ էվվէլ
ելըէն աչմըշ օլան չէքտիրմէ իտի քի , պունլարըն իպ-
թիտաքի՝ հէնուղ Պօնիֆաւչիօ պօղաղ ընա , վէ սօնզրաքի՝
անըն մուդապիլինտէ օլան Դօրսիգա սահիլէրինի թու-
թուապ կիտէրէք Դօրսիգա ատասընը աշմագ իւղրէ իտի :

Պունլարը կէօրիւնճէ եխւրէյի բահաթլանըպ կէօղլէ-
րինի եինէ ատայա չէվիրտիքտէ , քէնտինի մախրութի-
իւշչքլ ատանըն էն եխւքաէք պիր գայասը իւղէրինտէ
կէօյա ճէսիմ պիր պատամագ իւսթիւնէ վազ օլունմուշ
ու փագ վէ խափիփ պիր բէսմը միւճէսուէմ միսալի կէօ-
րիւր իտի : Եթրափտա հիչ պիր դայրդ օլմայրպ , հէման
չէք թարափտան սահիլէ չարբարագ քէօրիւքլէրի իլէ ա-
տանըն չէվրէսինէ կէօյա կիւմիւշ սըրմա սաշագ թագքյօր
կիպի կէօրիւնէն մավի տէնիգտէն մատա պիր չէյ կէօ-
րիւնմէղ իտի :

Տանթէս գայանըն իւսթիւնտէն քէմալը սիւրաթ վէ
բէք չօդ իհթկյաթլա եխւրիւյէրէք աշաղը ինտի . չիւնքի
պիր ազ էվվէլ արգատաշլարընը եալանտան գանտըրարզը
գազանըն շիմաի պաշընա կէլմէսինտէն գօրգարտը : Պա-
րատէ պէյան գրլընտըզը վէճհէ , գայալարըն իւղէրին-
տէքի նիշանէլէրին խիթամ պուլտուղընը , վէ պու խաթ-
թը թութուապ կիթտիքտէ օ պիր ու ճունտա էսքի պիր
ըէրինին համմամը կիպի ու փաճըգ վէ կիդլի պիր
լիմաննըդտա խիթամ պուլուղընը կէօրտիւ : Պու լի-
մաննըդըն ազգը խայլիճէ կէնիշ օլուապ օրժտասը տափի
պիր ու փագ կէմի սըլընաճագ գատար տէրին իտի : Տան-
թէս թարիանըն թալիմաթլարընը խաթրընա կէթիրափտէ ,
գարտինալ Սբատանըն քիմնէյէ կէօրիւնմէք իչիւն կէ-
միսինի պու լիմաննըդգա չէքրէք ալամէթլէրին պէյան
իթտիկի թարիգի թութուապ պունլարըն խիթամ պուլտու-
ղու մահալտէ տէքինէյի կէօմմիւշ օլմասը իհթիմալտէն
օլտուղընը միւլահազա էյլէտի : Իշմէ Տանթէս պու միւ-
լահազա իլէ օ միւտէվվէր գայանըն եանընա կէլտի , ֆա-

դաթ պու գայա Տանթէսէ տէհշէթ վէրիր վէ պիւթիւն էֆքեարլարնը պուլանտըրը իտի . չիւնքի պէօյլէ պիր ճէսիմ գայանքն միւհթաճ օլտուղը ճէսիմ մաքինալար օլմագսը ըն պուլունտըրը մէվզիէ նաորէ չըդարըլմըշ օլտուղընը անլայամազ իտի :

Տանթէս՝ պիրտէն պիրէ պու գայայը աշաղտան եռ գարը չըգարմըշլար տիմէքտէն իտէ , եօգարտան աշաղը էնտիրմիշլէր տիր տիմէյի թէֆէքքիւր իլէ , տէրհալ գայանքն մէվզիէ էվվէլինի արամագ իչիւն գօշուպ իւսթ թարաֆընա չբգտը , վէ պիր ազ եօլ աչըլմըշ վէ գայա պու պայըրտան էնիսկ շիմտիքի պուլունմուշ օլտուղու մահալտէ գալմըշ իտուկինի քէշփ էյլէտի :

Ատի պիր էպնիյէ թաշը ճիւրմինտէ տիկէր պիր ու փագ դայա օ պէօյիւք գայանըն ալթընա տէսթէք մագամընտա գօնուլմուշ վէ արալբգլարընըն գարտարմասը իչիւն տիկէր ու փագ թաշլարլա չագըլ թաշլարը աթըլմըշ վէ պունլարըն իւզէրինէ տէ պիր գամ միւնպիթ թօրրագ տէօքիւլէրէք , օթ վէ չիմէն պիթմիշ վէ պիր գաչ տաշալը թօհումարը տիւշէրէք չալբլար բէյտա օլուպ գայայը օ մահալտէ թապիի պուլունմուշ կիպի կէօսթէրմիշլէր իտի :

Տանթէս թօրրագը չէքտիքտէ իշպու ուսթալըդը անլատը վէ եա անլատըմ զանն իտէրէք տուվարը երգմաղա պաշլատը :

Օն տագիգա գատար չալբշտըգտան սօնդրա , տուվար երգըլըպ դօլ կիրէճէք գատար պիր տէլիք աչըլտը : Տանթէս օրատա պուլունան զէյլթին աղաճլարընըն էն ու փաղընտան պիրինի քէսէրէք տալլարընը գօրարբպ մանօվէրա մագամընտա գուլլանմագ իչիւն տէլիկէ սօգտու . Փագամ իւսթտէքի գայա բէք պէօյիւք օլուպ ալթընտաքի տէսթէք իտէ զիյատէ սրգը եարըլմըշ օլտուղընտան , եէրինտէն օյնաթմազա ինսան գուվվէթի քիֆայէթ իթմէզ իտի : Տանթէս պէօյիւք գայայը գալըրըմազա չալբշմագտան իտէ , ալթընտաքի տէսթէկի չըդարմագ տահա գօլայ օլտուղընը միւլահազագա իլէ , էմթրաֆլնա պագտըգտա կէօգիւ՝ ժագօրօնըն՝ իչինէ պարութ տօլտուրուպ պրագմըշ օլտուղու պիր ու փագ մանտա պօյնուղընա իլիշտի :

Տանթէս թէպէտիւմէլէ իշխ պունուն պիթիրէնէկինն
անլայըպ գաղմայը իլէ ալարագ , պէօյիւք դայա իլէ
տէսմէկինն արասընա պիր լաղըմ տէլիկի աշտը , վէ պու
տէլիկինն իշխնէ պարութը տօլատուրը , մէնտիլիննի տախի
ֆիթիլ մագամընտա պիւքիւպ պարութա պուլաշտըրա-
բագ ունընը աթէշէյիպ կէրի չէքիլտի : Զօգ սիւրմէյիպ
լաղըմ աթըրլտը , իւսմտէքի դայա պիր աղ դալդոր վէ
աշազտաքի տէ բարչա բարչա օլտու , Հէնուղ աչըմըշ օ-
լան տէլիքտէն պինլէրնէ պէօնէքքի դաշըշմաղա պաշա-
արլար , վէ պիր տէ օ մահալին մահաֆըրը իմիշ կիսպի
պիր էնկէրէք երլանը մավի հալդալարը իւղէրինէ եռու-
վարլանարագ զայագ օլուու կիմտի . իւսմտէքի դայա ար-
թըր տէսմէքսիղ դալմըշ օլտուղընտան , աշազը տօղրու
մէյիլլէնմիշ իտի : Տանթէս պունուն էթրաֆընը տօլաշտը
վէ էն զայըփ թարաֆընը պուլարագ մանօվէլասընը պիր
քէօշէյէ տայայարագ պիւթիւն դուվվէթիյըէ տայանտը :

Դայա հէնուղ եէրինտէն օյնամըշ օլտուղընտան սար-
սրլոր , վէ օ սարսրլտըգ ճա Տանթէս զայրէթի արթըրար .
Նիհայէթ դայա եէրինտէն սէօքիւլիւպ եռուվարլանտը վէ
որչրայարագ կիտուպ տէնիզէ տիւշէրէք զայագ օլտու :

Ալթընտան տէյիրմի պիր մահալ վէ տահա ալթընտան
միւրէպպա պիր թաշ վէ անըն օրթասընտա տա պիր տէ-
միր հալդա կէօրիւնտիւ :

Տանթէս թաաճճիւպէ սէվինճ սէտասը չըգարտը :
Հագիգաթէն տէ իլք թէշէպպիւստէ պէօյլէ պիր
մանվաֆֆագիյէթ շայանը թաաճճիւպ իտի . ամէլի-
յաթընա տէվամ իմմէք իսթէր իտի իսէ տէ , ախուլէրի
թիթրէմէկէ պաշլայըպ , եիւրէյի շարբարագ , կէօղլէրի-
նին էօնիւնտէ հարարէթլի պիր պուլութ կէօրիւնմէքտէ
օլտուղընտան , պիր աղ թէվագդուփէ մէճպուր օլու :

Պու հալը թէրէտտիւտ չոգ սիւրմէտի . Տանթէս մա-
նօվէլայը հալդայա թագըպ թաշը եէրինտէն չըգար-
տըդտա ալթընտա պիր նէվի տիք նէրտիվան կէօրիւն-
տիւ քի , աշազը թարաֆը կիթտիք.նէ դօյուլաշան պիր
մազարանըն գարանլըդ իշխնտէ զայագ օլուրաը : Տան-
թէսին եէրինտէ պաշգա պիրի օլու իտի , տէրագապ տ-
շազա ինէնէկինտէ շիւպհէ եօդ իտի . Փագաթ Տանթէս
պիր աղ թէվագդուփլա խախն Աէզար Պօրճիանըն քէն-

տինտէն էվլվէլ պու մահալի քէշփ իտէրէք տէֆինէյի ալմբը օլմասընըն իհթիմալինի միւլահազա էյլէտի . . . լաքին միւլահազասը կէրչէք օլսա պիլէ , տէֆինէյի ալտըդտան ոսնղրա գայայը թէքրար եէրինէ գոյմաղա լիւզում'նէ իտի :

Տանթէս թէպէսսիւմիէ նէրտիվանտէն աշաղը էնտի :

Մէմուլինէ կէօրէ մազարանըն իչինտէ պուլաճաղը գարանլրդ վէ քէրիհ հավա եէրինէ պիր կիւղէլ վէ մազինի այտընլրդ խէ շիմոի աչըլմբը օլան տէլիքտէն կիրմէյիպ պաղը գայալարըն արալարընտան կէլիրտի , վէ պու արալըգլար տիշարտան պէլլի օլմայրպ , իչէրտէն կէօյին մավի բէնկի իլէ էթրաֆտաքի շալըլար , տալլար վէ քէնարտա պիթմիշ օլան օթլար կէօրինիւր տի :

Պու մազարատա պիր գաչ սանկյէ էյլէնտիքտէն սօնղրա , պիւթիմ քէօշէ վէ պուճագլարը թէֆթիշ իտէրէք , տուվարլարը սօմաքի թաշտան օլուպ մահալ պէ մահալ տփագ էլմնս կիսպի բարլար իտի :

Տանթէօ վասկյէթնամէնին չու մահալինի տէրխաթըր էյլէտի . «Իքինճի տէլիկին էն ուղաղտա պուլսւնան քէօշէօնէ կէօմիւլմիշ տիր : » Տիմէք քի , հէնուզ պիրինճի մազարայա կիրմիշ օլարագ , շիմոի իքինճիյի արամաօը լաղըմ կէլիր իտի :

Պու իքինճի մազարա ատանըն իչ թարաֆընա տօղրու գաղըլմբը օլմասընտա շիւպհէ օլմայրպ , տուվարլարըն ալթ թարաֆլարընը թէֆթիշ էյլէտիքտէ , իքինճի տէլիկին իհթիյաթէն էօրիւլմիշ օլմասընը միւլահազա իլէ տէրագապ շիւպհէ իթտիկի պիր մահալի վուրտուգտա , չըգտան սէտատէն արգասընըն պօշ օլմատքղընը տէրք իլէ հէր պիր վուրուշընտա ալնընա սօուգ պիր թէր կէլիրտի :

Նիհայէթ պու եօլտա վուրա վուրա տուվարըն պիր մահալինէ վարտը քի , գաղմանըն սէտատէ աղըրլաշ-տըդտա տուվարը պատէլ մուայէնէ , օրատա գարանմբը պիր տէլիք օլտուղընը քէշփ իթտի : Անձագ պիհուտէ վաղթ զայ իթմէմէք իչիւն էվլվէլա տիկէր տուվարլարըն հէր թարաֆընը եօլլատը վէ թիւֆէնկին գունտաղըլլա եէրտէքի գումու գարըշտըրը , շիւպհէ իթտիկի մահալ-էրի տախի գարըշտըրը , պիր շէյ սրուլամայրպ իպիթիտաքի մահալէ կէլտի , վէ պիր աղ շիտտէթլէ վուր-

տուգտառ, պատգամը քի տուվարլարըն իւղէրինտէն նադդաց սրվասընա միւշապիհ պիր նէվի սրվա տէօքիւլիւրտի Տուվարլարըն ալթընտան պիր պէյազ եռումուշագ թաշ չբգարբագ, տէլիկին ատի էանկյէ թաշյարըյլա էօրիւլմիւշ օլտուղընը վէ պէլլի օլմամագ իշխւն թաշյարըն իւղէրինէ տախի սօմաքի թէնկինտէ պէր սրվա վուրուլմուշ օլտուղընը անլատըգտառ, տուվարը երդմագ իւղըէ գաղմայը էլինէ ալտը :

Թապիւաթը պէշէրիյէ աճայիսպ տիր . Խարիանըն եանըը օլմատըղընըն իսպաթլարը մէյտանա չըդաբդճա Տանթէս միւթմէին օլաճագ եէրտէ, պիլաքիս գալպիրահաթորդլանըր, շիւպհէսի արթար, վէ ղայրէթի քէսիլիր իտի :

Իշպու թէճրիպէ քէնտինէ գուվվէթ պախշ իտէճէք եէրտէ գուվվէթմինէ տախի ֆիթուր վէրիտի : Գազմա է մինտէն տիւշտիւ վէ ալնընըն թէրինի սիլտի վէ քէնտի քէնտինէ վահի պիր զատը պուլարագ, կէօյա տիշարտա քիմնէ օլուպ օլմատըղընը թէճէսսիւս իթմէք իշխւն մաղարատան չըդտը, Պունուն ասըլ սէպէպի իսէ, քէնտինի պայրըմա բատտէսինէ կէլմիշ հըսս իթտիկինտէն, պիր աղհափա արմագ իտի :

Ատատա իսէ ասլա քիմնէ օլմայըպ կիւնէշ հէնուղ զէվալէ վասըլ օլմուշ, սէմանըն օրթատընտա աթէշտէն պիր կէօզ միսալի ղիյալարը իլէ ատայը իհաթա իտէրէք ուղագտա պիր գաչ պալըգդը գայրդլարը կէօրիւնիւր իտի :

Տանթէս հալա աղղընա պիր լոգմա գօյմամըշ օլուպ փագաթ էօյլէ պիր դէմանտա տա գալնընըն աճլըլընը տիւշիւնմէյէ վագթի օլմայաճաղընտան, պիր եռուտում բօմ իշէրէք մաղարայա ավտէթ էյլէտի :

Պիր ազ էվվէլ քէնտիյէ աղըր կէօրիւնէն գագմա պտ տէփա էլինէ խափիփ կէլտիկինտէն, զայրէթլէ շալըշմաղա պաշլատը : Պիր գաչ քէրրէ վուրտուգտառ, թաշյարըն պիր պիրինէ խարճ իլէ թութտըրըլմայըպ, եէքտիկէրինէ էյրէթի գօնուլմուշ վէ պալատէ պէյան օլունտըգը վէճհլէ իւղէրինէ պիր գաթ սրվա վուրուլմըշ խտուկինտէն, գաղմանըն ուճունը պիր արալըգա սօդուպ սարընա պատըգտա, թաշըն՝ էօնիւնէ տիւշտիկինի քէմալը մէսէրթլէ միւշահէտէ էյլէտի :

Պու եօլտա իչ տահա գօլայլաշմբշ օլտուղունտան, արթըդ Տանթէս հէման գաղմանըն ունուցլաթաշլարը պիր պիր պէրկիյէ չքիապ աշաղը ալարագ, էլ կիրէպիլէճէք մըդտար պիր տէլիք աչքարդտա, պիր գաչտագիգա տախի իւմիտ իւզէրէ օլմագ արզուսըյլա թէրէտիւտ է. յլէտիքտէն սօնդրա, նիհայէթ պիրինճի մաղարատան իքինճիյէ կէջտի :

Պու իքինճի մաղարա պիրինճի մաղարատան տահա ալշագ, գարանլըդ վէ տահա գօրդուլու իտի : Հավատախի եէնի աչքան տէլիքտէն հէնուղ կիրմէքտէ օլտուղընտան, պիրինճի մաղարատա պուլամատըդ ընա թաաճճիւլ իթտիկի ֆէնա գօգույը պուրատա պուլուու : Պու ֆէնա հավա թէսպտիլ օլունճայա գատար պէքլէյիպ, պատէհու իլէրիլէճէկէ պաշլատը :

Սօլունտա տէրին վէ գարանլըդ պիր պուճագ օլուոպ, Տանթէս՝ քէսոկին վէ գարանլըդա ալբշմբշ կէօղլէրկիյէ մաղարանըն հէր թարափընը թէփիլշ իլէ, տէփինէ օլտուղու հալուէ օ տէրին քէօչէտէ պուլունաճաղընը անլատը, վէ տէրագապ եէնիտէն պիր շէյ գարար վէրմիշ կիպի գոշուպ զէմինի զայրէթլէ գազըմազա պաշլատը :

Կէյինճի վէ եա ալթընճը փուրուշընտա գաղմանըն ունու պիր տէմիրէ րասոթ կէլուիկինտէն հասըլ օլան սէտա Տանթէսօին րուհընա օ գատար թէէսիր է. յլէտի քի, պու թէէսիրի ճէնագէ չանը տախի հիչ պիր րուհա վէրմէմիշ տիր տէնիլուէ ճակիղ տիր : կէկը պիր շէյ պուլմամբշ պիրէ օլսա իտի, Տանթէսօին պէնդինին պունտան գիյատէ աթմագ իհմիմալի եօգ իտի :

Սէտանըն չըդտըդը մահալին պիր աղ իլէրիսինէ տախի փուրտուգտա օ սէրթլիկի պուլուու, լաքին չըդան սէտա օնա միւշապիհ օլմատըդ ընտան, Տանթէս օրատա տէմիր շէնպէրի պիր աղաճ սանտըդ օլտուղընը անլատը :

Օ տագիտատա տէլիկին էօնիւնտէն պիր կէօլիկէ սաշուշուպ կէշտիկինի կէօրտիւքտէ, գաղմայը աթըրպ վէթիւփէնկինի գարբազ տիշարը Փրլատը : Պիր տաղ քէշիսի տէլիյին իւզէրինտէն աթլայարագ պիր գաչ ատըմէ էօթէտէ օթլամագ իւզէրէ իտի : Տանթէսէ ագչամ թաամը իշին պու պիր ալս շիքեար իտի իսէ տէ, թիւփէնկին շամաթասընա պիր կէլէն օլուր խէվիկիյէ պիր աղ թէփէք-

քիւր իտէրէք, պիր շըրալը աղաճ քէնէր, արդաստաշլա, րընրն պրագըալ հալա եանմաղ իւզրէ պուլունան ամէէշ, տէն եագըպ մաշալա մագամինտա դուլլանմագ ֆիքքիյէ մաղարայտ ավտէթ էյլէր, զիրա պուլուլուզու շէյին հէր պիր թափսիլամթընը կէօրիւպ անլամմագ իսթէր տի : Մաշալայը հէնուղ աչմըշ օլտուզու տէլիկին իւզէրինէ թութ, տըգտա, իլք զաննընտա ալտանմըշ օլտուզ ընը անլայրպ, պիր տագիգա էնսասընտա իւչ դատէմ ուզունլըդ ընտավէ իքի դատէմ էնինտէ պիր մահալ աշարագ մէշէ աղաճըն-ատան մամուլ տէմիր չէնպէրլի պիր սանտըգ օլտուզ ընը էյինէ անլատը :

Գարագըն օրթասընտա թօբրագտան հալա սօլմամըշ պէյազ պիր լէվհա վէ իւզէրինտէ եօգարտան աշազա պիր դըլըն իլէ պիր դարտինալ շարգասը րէամի օլտուզունու կէօրտիւքտէ, ծարիա պու լէվհայը պիր դաշ քէրըէ քէնտիյէ րէսմ իմմիշ օլտուզ ընտան, Ըրատա փամիլեասընըն արմասը օլտուզ ընը պիլիպ, արթբգ տէփինէնին օրտու օլտուզ ընա օ տագիգատա հիւքմ էյլէտի . չիւնքի պու դատար իհմիյամթլա օրայա պիր պօշ սանտըգ կէօմիւլմիւշ օլմասընըն իհմիյամլի օլամմազոր :

Տէրագապ սանտըզ ըն տէօրթ թարաֆընը պօշալթտը, վէ պիրէր պիրէր իսլմիտա օրթատաքի իքի սամա քիւխտի արասընտա պուլունան անախմար տէլիյինի, վէ պիր ազ սօնդրա սանտըզ ըն իքի պաշընտա օլան դուլը-լարընը մէյտանա չըգարտը : Պու տէմիրլէրին քեափփէսի օ վագթըն սէնայիի նէֆիսէսինտէն օլուպ, պու սէնայի վասէթասըրյլա գըյմէթսիլ մատէնլէր տախի գըյմէթտար օլուրտը :

Տանթէս սանտըզ ըն դուլբլարընտան թութուպ դալտըրմաղա չալըշար իսէ տէ, միւմքին օլամմատըզ ընտան, աչմաղա զայրէթ իմտի . գագամթ կէրէք ասմա վէ կէրէք սանտըզ քիւխտի քիւխտլի օլտուզ ընտան, մուհափազաընա մէմուր օլտուգլարը էմանէթի կէօյա թէսլիմ իթմէք իսթէմէյօրլար կիսկի կէօրիւնիւր իտի :

Տանթէս՝ գաղմանըն էնլի ազ զընը սանտըգլա չէնպէրին արասընա սօգուպ սարընա տախի դուվզէթլէ պառ-տըգտա, սանսաբզ ըն դարալը գըրըլտը, վէ պէջլէճէ թահթանըն պիրիսի աչմըշ օլտուզ ընտան, արթբգ տէ-

միրլէրին վէ քիլխուլէրին հիւրմի գարմայըպ անլէրի տասիի պիրէր պիրէր սէօքափափաէ , սանտըգ քեամիլէն աշլլոր :

Տանթէսի շէտիտ պիր թիթրէմէ թութառ . թիւֆէնկի թէթիյէ ալըպ եանընա գօյտու . Եվվէլա չօնուգլարըն . տահա պիւթիւն պիւթիւն գարանլըդ պասմամըշ օլոռուզու էսնատէ կէօյտէ պուլունան երարզլարտան զիյատէ երարզ կէօրմէք մէմուլիյլէ կէօղլէրինի գարայըպ տուրառուգլարը կիպի , Տանթէս տախի կէօղլէրինի գարատր , վէ պիր ազ ոօնդրա աշորդտա գամաշըպ գալոր : Անտըգըն իչի իւչէ թագսիմ օլունմուշ իտի : Պիրիսի հէնուզ զարպիսանէտէն շբդմըշ կիպի «սգուտտա» իլէ մէմու վէ իրինճինին տէրունի ճիլասրզ ալթուն չուպուգլարլա տօլու իտի քի , պունլարըն ալթունտ պէնզէր եալընըդ որգլէթիլէ պէհասոր իտի : Նիհայէթ իւչիւնճիւ խանէ եարբսընա գատար էլմաս վէ միւճէվհէրաթլա լէպալէպ օլոռուզնան , Տանթէս պունլարը ավուն ավուն ալըպ տէօքափաքնէ , տօլունըն ճամ իւղէրինտէ շբդարտըզը սէտա կիպի սէս շբդարըրլար իտի :

Տանթէս՝ թիթրէմէքաէ օլան էլլէրկյլէ իշպու ալթուն վէ միւճէվհէրաթլ պիր ազ վադըթ գարըշաըրտըտան սօնդրա , մաղարալարըն իչինտէ տէլի կիպի աշադը եօդար գօշար իտի : Նիհայէթ պիր գայանըն իւղէրինէ չըզըպ էթրաֆա պագարագ , ատատա քիմնէ օլմատըզընա , վէ եալընըդ քէնատիսի օ հատուրզ հիսապորզ տույուլմամըշ կէօրիւլմէմիշ օլան վէ անճադ մասալլարտա սէօյլէնիլէն տէֆինէնին սահիպի օլուուզընա գանի օլուու :

Աճապա ոյդուտտամը , եօգսա ոյդանըդ մը . պու հալրույա մը , վէ եախօստ սահին մի իտի :

Տանթէս ալթունլարը թութմազ իսթէրտի . Փագաթ տագիգատա պունլարըն րույէթինէ թահամիւլ իտէճէք գատար գուվիթի օլմատըզ թնը տա հըսս իտէր իտի : Աղլընը զայսլ իմմէք րատտէլէրինէ կէլմիշ տէ թութմազ իսթէյօր կիպի էլլէրինի պաշը իւղէրինտէ գավուշրտը : Պու հալտէ ատանըն իչինտէ էօնիւնէ կէյէն տաղ քէյիւլէրինի վէ տէնիզ գուշլարընը իւրքիւտիպ գայրարագ վէ խաթթէթ միւսթագիմ իւզըէ կիթմէյէրէք հէր թարաֆա գօշմազա պաշլատը : Սօնդրա քէնատինէ կէլիպ եինէ

շիւագհեցէ տիւչար օլարագ մաղարայա ավութլէ ալթուն վէ միւճէվհերամբ թէքրար կէօրախւ իսէ տէ , հայր կէօղլէրինէ իթխմատ իտէմէզտի : Թիթրէմէքտէ օլան էլլէրիցէ սրդլէթտէն բաթլամագ տէրէճէսինէ կէլմիշ օլան դալպինի սրդարագ վէ տիղ իւսմիւ կէլէրէք , եալընըզ ձէնապր Հագդըն անլայյապիլէճէկի պիր տուվայը օգուտը :

Սաատէթինին հագիգաթընա օ տագիգա ինանմըշ օլտուլընտան , տուվատան սօնղրա դալպինտէ պիր ալրահաթ հըսս է յլէտի :

Իշթէ օ զէման մալլարընը թաատատ իլէ հիսապ իթմէցէ պաշլայյը , հէր պիրի Ե.քիշէր իւչէր լիսպալըդ պին ատէտ ալթուն չուպուգլա պէհէրի սէքսէնէր ֆրանգ դըյմէթինտէ եիրմի պէշ պին ատէտ սգուտա ալթունը օլուպ , իւզէրըինտէ Ալթընճը Ալէքսանտր բարա իլէ սէլէֆլէրինին թաավիրի մնւսավվէր իտի , վէ պու եիրմի պէշ պին սգուտայը թաատատընտա , սանտըզըն օ խանէսինին . հէման նըսփը մըգտարը պօշալմըշ օլտուզընը կէօրտիւ : Նիհայէթ ավուճլարընը օն տէֆա ինճու վէ էլմալա տօլտուրաը քի պունլարըն է.քսէրիսի օ ասրըն էն մահիր դոյյումճըլարը մարիֆէթիյլէ տօնատրըմըշ օլտուզընտան , դըյմէթը թապիկյէլէրի պիր դաթ տահա թէդպայիւտ իթմիշ իտի :

Տանթէս դարանլրդ պաստըլընը հըսս իթափքտէ , մաղարատա դալըր իսէ պէլքի իւզէրինէ պիրի կէլիր խէվիյլէ թիւֆէնկինի ալըպ տիշարը չըգտը , պիր մըգտար բէքսիմէթ վէ պիր ազ սու իլէ ազշամ թաամընը իթտի . սօնղրա թաշը տէլիկին աղզընա դարաթտըգտա , իւզէրինէ ուղանըպ եաթարագ պիր գաչ սաաթ ույուտը :

Պէօյլէ դարիպ խալէճանա ալթըշմըշ օլան ատէմին օկինէ էն թաթլը վէ էն գօրդուլը կէճէլէրինտէն պիրի իտի քի , պէօյլէ կիճէլէրտէն շիմոփիէ դատար էօմրիւնտէ ի.քի վէ եա իւչ կիճէ անճաղ կէչիրմիշ իտի :

4.

ՄԵՃՀՈՒԼ ԱՏԿՄ.

Տանթէս պիր գաչ սաաթտան պէրու կէօղլէրինի աշ-

մըշ օլտուղաւ հալտէ , սապահը պէքլէմէքտէ օլտուղընտան , օրթայըդ աղըրմաղա պաշատըրդը անտէ , էթրաֆը թէճէսսիւս իշխն էվվէլքի կիւն չըդմըշ օլտուղուեիւքէք գայանըն թէրէսինէ թէքրարէն չըդբազ տէօրթէթրափա պագընտըա , եինի հիշ պիր չէյ կէօրէմէյիպ աշաղը ինտի , վէ մաղարայա տաւխուլ իլէ ճէպլէրինէ ճէվահիր տօլտուրուպ , սանտրդըն թահթա վէ տէմիրլէրինի միւմքին մէրթէպէ տիւզէլտէրէք իւզէրինի թօրրագլա դարաթտը , թօրրագըն իւզէրինէ տախի պէլլի օլմամագ իշխն պիր գամթ գում տէօշէյիպ իւզէրինի չիյնէտի : Մաղարատան տիշարը չըդտըդաա թաշը տէլիկին աղզընա եէրլէշտիրիպ իւսմիւնէ տախի իրիլի ուֆագլը տիկէր թաշլար իլավէ իլէ արալարընը թօփրագլա տօլտուրտու , վէ պիր գաչ ատէտ չալը տիքէրէք քէօքլէնմիշ զանն օլունմագ իշխն իւզէրլէրինէ պիր աղ սու տէօքիւպ էթրաֆընտա պուլունան իզլէրի տախի մահվ իտէրէք արդ ատաշլարընա մունթազըր օլտու :

Օ հալտէ հագիգաթէն պիր տէֆինէ մուհաֆըղը աժտէր-հա միակլու Մօնթէ Գրիսթօ ատաւընտա տուրարագ պուլ-տուղը ալթուն վէ միւճէվհէրաթը գարըշարըրըպ եիւզէրինէ պագմագտան հիշ պիր ֆախտէ հասրդ օլամատըզընտան , ինսանլար արտասընա կիրիպ տէ օ ալթուն վէ միւճէվհէրաթըն քէնտույէ վէրէպիլէճէքլէրի նուֆուղ վէ գուվվէթ վէ իթիսպարը գաղանմաղա սայ վէ դայրէթ իթմէք լազրը իտի :

Ալթընճը կիւնիւ արդատաշլարը ավտէթ էյլէտիլէր : Տանթէս՝ ժէօն Ամէլինին կէրէք գրթաւընտան վէ կէրէք սէյր ու հարէքէթինտէն թանըրըպ սիւրինէրէք սահիլէ գատար կիմտի , արդատաշլարը տատայա չըդտըդլարընտա Տանթէսին ազրըլարը պիր մըդտար թէսփին օլմուշ իտի . քէնտի հալինի պատէլ իֆատէ արդատաշլարընտան տախի հավատիս սիւվալ էյլէտիքտէ , պունլար տախի միւպաշէրէթ իթմիշ օլտուգլարը իշիննէթիճէսինէ իրմիշ օլ-տուգլարընը , վէ ֆագաթ կէմիյի պօշաթտըդլարը անտէ Թուլոնտա նէզարէթ իւզրէ պուլունան պիր պիրիք սէֆինէսինին թուլօն լիմանընտան չըդբազ պուլունարդլարը մահալէ տօզրու կէլմէքտէ օլտուղընը խապէր ալարդլարընտա , սիւրաթլա գաշմաղա պաշլամըշլար , վէ հաթթա Տան-

թէսին պղիրլիքտէ պղուլունմատըզընա զիյատէսկիլէ միւ-
քէտաէր օլմուշլար իտի . զիրա Տանթէս կէմիտէ օլսա
խտի , կէմիյի տահա սիւրամթլա դաչըրաճաղընա շիւպհէ
իթմէզլէր իտի :

Էնկինէ տօղրու պիրազ իլէրլէտիքլէրինստէ , ժէօն Ա-
մէլիյի թաագիպ խտէն կէմիյի ուզագտան կէօրմիւշէր ի-
սէ տէ , լաքին կիճէ եագլաշմբշ վէ անլէր տէ Դօրսիգա
պուրնընը աշմբշ օլտուզլարը ճիճէթլէ , դաշըպ դուրթու-
մուշար տըր :

Էլհասըրլ պու տէֆտաքի սէֆէրլէրի քեարլընա օլմուշ ,
վէ էզ ճիւմիէ ժագօրօ՝ Տանթէսին պէրապէր օլուպ տա
արդատաշլարընըն ալտըզը կիպի հիսսէսինէ խոապէթ ի-
տէն էլլի ֆրանդը ալտամատըզընա թէկսիւփ իթմիշ խտի :

Տանթէս էսորարընը քէթմ իլէ համթա ժագօրօնըն
պէյան էյլէտիկի քեարըն հիսսապընա պիլէ տիգդաթ իթ-
մէտի :

Ժէօն Ամէլինին Մօնթէ Դրիսթօ ատասընա կէլմէսին-
տէն մագսէտ եալընըզ Տանթէսի ալմագ օլտուզլընտան ,
տէրագապ եօլս չըգտրագ , օ ագշամ' Լիվօրնօյա վասըրլ
օլուու . օրատա Տանթէս պիր եահուտի տիւքքանընա
կիրիպ , իւզէրինէ արմբշ օլտուզը էլմասլարըն էն ուփտ-
զընտան տէօրթ տանէսինի պէշէր պին ֆրանդա սաթտը :
Ետհուտի պու միսիլլու զիգըյմէթ միւճէվհէրաթ պէօլիէ
պիր ատէմին էլինէ նէ սէպէպիէ կէշմիշ օլտուզլընը ան-
լամագ խոթէրտի . լաքին թաշլարըն հէր պիրինստէ պինէր
ֆրանդ թէմէթթիւ օլտուզլընտան , աղզընը պիլէ աշմատը :

Էրթէսի կիւն Տանթէս պիր եէնի չէ.քտիրմէ սաթթն
ալբու ժագօրօյա թէսիմ խտէրէ.ք , թայգա թէշքլի ի-
շիւն էլինէ եիւզ տաէտ տափի րէալ վիրէրէ.ք , Մարսի-
եայա կիտուպ Մէյլան ճատտէսինտէ իդամէթ իւզրէ
պուլունան Լուի Տանթէս նամ իխթիյար իլէ , Գաթտալան
Դարիյէսինտէ Մէրսէտէս նամընտա պիր գըզ ճըզագըն
նէ հարտէ պուլունտըլարընա տափր քէնտույէ պիր խտ-
պէր կէթիրմէսինի թէսպիհ էյլէտի :

Ժագօրօ ըույա կէօրիյօր զանն էյլէտի : Տանթէս կէ-
մինիլիկէ պիր ինատ սէպէպիյլէ կիրմիշ , վէ պու ինատը
տա ֆամիլեասընըն քէնտույէ խոթէտիկի մըզտար ագչէ
վիրմէմէսինտէն նէշէթ իթմիշ օլուպ , պու տէֆտա Լիվօրնօ-

յա մուլվասէ լէթինտէ, եւէնի վէֆաթ իթմիշ օլան պիր ամուճա-
սընըն միրասընը ալմըշ օլտուղընընագլ ու հիքեայէ է յլէտի:

Տանթէսին մալիւմաթլը վէ թէրպիյէլի հալի պու-
րիվ այէթէ օ տէրէնէ հագիդաթ շէքլի վէրիր իտի քի,
ժագօրօ արդատաշընըն պու սէօղլէրինտէն առլա շխա-
հէ իթմէտի: Տիկէր թարափտան տա Տանթէս՝ ժէօն Ա-
մէլինին սահիպիյէ օլան մուգավէլէսինին միւտտէթի խի-
թամ պուլմուշ օլտուղընտան, թայժալբգտան իսթիփա
իթտի, վէ սահիպի սէֆինէ տախի միրաս ֆղրասընը ի-
շիթտիքտէ ալբգօմադ միւմքին օլամայաճազընը անլա-
յարագ մայէթինտէ դալմասընա առլա իճպար իթմէտի:
Էրթէսի կիւն Տանթէս՝ ժագօրօնըն Մարսիլեատան ավ-
տէթինտէ Մօնթէ Գրիսիթօ ատասընտա պուլուշմալարընա
գարար վիրէրէք, եէնի ալմըշ օլտուղու սէֆինէ եէլքէն
աչքպ Տանթէս տախի նէրէյէ կիտէնէյինի սէօյլէմէյէ-
րէք, ժէօն Ամէլինին թայժալբարընա պիր չոդ հէտիյէլէր
իթասըլլա սահիպի սէֆինէյէ տախի եագըն վագթտա
հավատիսլէրինի պիլտիրէնէկինի վատ իլէ վէտալաշըպ
ձէնօվայա կիթտի:

Ճէնօվա լիմանընա կիրտիյի էսնատէ պիր ինկիլիդ ի-
շին գրրգ պին ֆրանդա միւճէտտէտէն եարբլմըշ օլան
պիր գօթրայը թէճըրիպէ իւզրէ օլտուղլարընը կէօր-
տիւքտէ, օ կիւն քէնտիսինէ թէպիրմ օլունմադ շարթըլլա
ալմըշ պին ֆրանդ վէրտի:

Գօթրայը ըսմարլամըշ օլան ինկիլիդ՝ գօթրանըն խի-
թամընա գատար Ըավիշէրատա պիր աղ տօլաշմազա կիթմ-
իշ օլտուղընտան, լաագալլ իւչ հագթա վէ եախօտ պիր
մահա գատար անճագ կէլէպիլէնէկի ճիհէթլէ, ինկիլիդ
կէլինճէյէ գատար պիր տիկէրինի ինչա խէրիմ ֆիքրիյ-
է գօթրայը եարան մարանկոզ՝ Տանթէսին թէքլիփինի
դապուլ իտէրէք՝ Տանթէսյէ պէրապէր պիր եահուտի
տիւքքեանընա կիթտիլէր, Տանթէս՝ եահուտի իլէ պիր աղ
միւտտէթ տիւքքեանըն իչ թարափընտա գօնուշտրգտան
սօնդրա, եահուտի մարանկօզա ալմըշ պին ֆրանդը թէս-
լիմ է յլէտի:

Մարանկօզ՝ Տանթէսէ թայժալբընը քէնտիսինին թէշքիլ
է յլէմէսինի թէքլիֆ է յլէտի իսէ տէ, Տանթէս գատուլ
իթմէյիպ սէյեահալլարընտա եալբնըզ պուլունմադ ա-

աէթինտէն օլտուղընը պէյան իլէ գամարատա եաթա-
ղըն պաշը ունընա իւչ խանէլի կիղլի պիր պէօյիւք տո-
լապ ինչա իթմէսինի բէճա խաէրէք էօլչխովնի վէրափ:
երթէսի կիւն պունլարըն ճիւմիչսի հաղըր եարըլմիշ օլ-
տուղունտան , Տանթէս գօթրայա տուխուկ իլէ ձէնօվա
լիմանընտան խուրուճ է.յլէտի : Էհալի պէօյլէ եալընըզ-
ճա սէյեահաթ իթմէք ատէթինտէն օրան պու Սրանեալը
զանն իթտիքլէրի դէնիին զաթը կէօրմէք իչիւն տէնիլին
քէնարընա թօրլանմըշլար իտի :

Տանթէս կէմիյի բէք ալա գուլլանարագ տիւմէնի է-
լինտէն պլրագմագորդըն խոթէտիկի կիպի մանօվրալարը-
նը իճրա խտէրտի : Կէմի իսէ կէօյա պիր ճանլը մախուղ
կիպի սահիպինին հէր պիր էմրլէրինի անլայըպ իթտափէ
խտէրտի զանն օլունուրար : Կէմինին պէօյլէ սուհուլէթէլէ
գուլլանըլմասընտան , Տանթէս՝ ձէնօվալը մարանկօղըն
կէմի ինշասընտա օլան մէհարէթլէրինի թաստիգէ մէճ-
պուր օլտու :

Սահիլտէքի սէյիրճիլէր կէմիյի կէօղտէն զայպ ի-
տինճէյէ գատար արգասընտան պագարագ նէրէյէ կիթ-
տիկինէ տափի հէր պիրի պիր տիւրլիւ մանալար վիրմէ-
կէ պաշլատըլար . քիմիսի Դօրսիգայա վէ քիմիսի էլպա
ատասընա կիտիյօր զանն խտէրլէր իտի , Պաղըլարը տա
Սրանեայա կիթմէքտէ օլտուղընա պահս իթմէք խոթէր
վէ պաղըլարը տա Ագրիգայա կիտիյօր տիյէ ինսաւ ի-
տէրլէրափի . լաքին Մօնթէ Դրիոթօ ատասընա կիթմէք
իհթիմալի օլտուղու հիշ պիր քիմինին խաթրընա պիլէ
կէլմէղ իտի :

Տանթէս իսէ հագիդաթէն Մօնթէ Դրիոթօյա կիթմէքտէ
օլտուղընտան , կէմինին սիւրաթը մէյրի միւնասէպէթիլէ
էրթէսի կիւնիւն աղչամը եանի օթուղ ալմը սաաթտա
գասըլ օլտու :

Տանթէս ատանըն սէվահիլինի կէրէկի կիպի պիլտի-
կինստէն , լիմանա կիրէճէք եէրտէ , հէնուղ վասփը միւ-
րուր իտէն լիմանճըզա կիտիպ տէմիր աթտը . Ատատա
քիմնէ օլմատըլընտան , Տանթէս օրատան չըգտըդտան
պէրու քիմնէ այագ պասմամըշ զանն օլունուրար . դիրա
մազարայա կիրտիքտէ հէր շէյի պիրագմըշ օլտուղը կիպի
պուլտու :

կիճէ սապահա գատար մէղքիւր տէփինէյի թաշը-
յըզ եաբարբարըզը կիզի տօլապըն խանէլէրինէ տօլ-
տուրաբ :

Սէքիզ կիւն տահա սապը իլէ ատանըն էթրաֆընը
թէքըար թէքրար տօլաշըպ , թօրօկրաֆիասընը թէտգիդ
իտէրէք կիւզէլ մահալէրինի թանղիմ , վէ գայալըդ ո-
լան եէրէրինի խոլահ իթմէյի էֆքեար էյլէտի :

Սէքիզ իննի կիւն ուղագտան ատայա տօղրու պիր
չէքտիրմէ կէլտիկինի կէօրտիւքտէ , ժադօրօնըն չէքտիր-
մէսի օլտուղընը անլայըպ պիր իշարէթ չէքտի . ժադօրօ
տախի տիկէր պիր իշարէթլէ ճէվապ վէրիալ իքի սաաթ
սօնղրա իքի սէփինէ պիրպիրինէ եագլաշտըլար :

Ժադօրօ Տանթէսին սիւլալէրինէ խայըրսըզ խապէր-
էք կէթիրմիշ իտի . չիւնքի իլոթեյար Տանթէս վէֆաթ
իթմիշ , վէ Մէրսէտէս տէ զայալ օլմուշար :

Տանթէս պու իքի հավատիսի սիւքիւնէթլէ տիյնէ-
տիքտէն սօնղրա , տէրհալ ատայա քիմնէ չըդմամասընը
էմր իլէ , եալընըզ պաշընա կիտուպ , պիր դաշ սաաթ
էյլէտաի :

Ավտէթինտէ մանօվրայա եաբարբմ իշիւն ժադօրօնըն
չէքտիրմէսինտէն իքի կէմիճի ալըպ կէմինին պաշընը
Մարտիկայա չէվիրմէլէրինի էմր էյլէտի : Բէտէրինին վէ-
ֆաթ իթմիշ օլաճաղը խամրընա կէրմիշ իտի . ամմա Մէր-
սէտէսին նէրէտէ գալմըշ օլտուղընը անլամադ իսթէրափ .
Քիմ օլտուղընը պիլուիրմէքսիզին քէնտի եէրինէ պիր
ափիկրինի կէօնտէրիպ տէ պունտան զիյատէ թափսիլլի
մալիւմաթ ալտըրամազ իտի : Պունտան գաթինազար , պաղը
կէօնա պաշդա մալիւմաթլար տախի ալմադ իսթէր իտի
քի , անլէրի քէնտիսինտէն պաշդապընըն ալմաոը միւմ-
քինսիզ իտի :

Լիվօրնօտա այնայա պագարզընտա , քէնտիսինի քիմ-
սէնին թանըյամազ օլտուղընը էյիճէ անլամըշ օլտուղըն-
տան պաշդա , չիմտի իսթէտիկի կիպի թէպափլի գըյա-
ֆէթ տախի իտէպիլիր պիր հալտէ իտի :

Պիր սաապահ գօմթրա՝ մայէթինտէ օլան չէքտիրմէ իլէ
պէրապէր Մարտիկա լիմանընա վիւսուլ իլէ , օ մէնհուռ
կիճէտէ իփ գալէսինէ կէթիրմէք իշիւն Տանթէսի սան-
տալա պինտիրտիքլէրի մահալին էօնիւնէ տէմիր աթտը :

Տանթէս պիր դարանթինա չավուշընըն սանտալ իլէ քէն-
տիյէ տօղրու կէլմէ.քտէ օլտուղընը կէօրտիւ.քտէ , խէլֆ
ու թէլաշտան խալի օլմատը :

Անճագ դարպինին խալէնանընը եխւզիւնտէն սէթը իթ-
մէկէ ալրշմըշ օլտուղընտան , Լիվօրնոտա միւպայէա իթ-
միշ օլտուղու պիր ինկիլիդ բասարօրթընը իպրադ իտէրէ.ք ,
Ֆրանսատա էնձնէպի թէղքէրէսինին ֆրանսըղ թէղքէրէ-
սինտէն միւթէպէր թութուլտրդընտան , քէմալը սէրպէսթի
իլէ դարայա չըդտը :

Դանբալիէր սօդազընա կիրտի.քտէ , իւ.ք թէսատիւֆ իթ-
տիկի ատէմ մարտօնըն էսկի թայֆասընտան պիր կէմիճի
իտի : Պու կէմիճի քէնտի թահթը գօմանտասընտան պու-
լունմուշ օլտուղընտան , Տանթէս քէնտինին թանըլքալ թա-
նըլամայաճաղընը թէճրիպէ իշխւն պու ֆրսաթը միւսախտ
պուլուպ , տօղրունա օ ատամըն եանընա եագլաշարագ
պիր գաչ սիւվալլէր իյրատ էյլէտի , վէ օ տախի հէր պիր
սիւվալինին ճէվաղընը վիրէրէ.ք , կէրէ.ք եխւզիւնտէն վէ
կէրէ.ք սէօղլէրինտէն առլա Տանթէսի պաշգա տէֆա կէօր-
միւշ կիսկի պուլունմատը :

Տանթէս պու կէմիճիստէն ալտրզը մալիւմաթա միւ.քեա-
ֆաթ օլարագ պիր պախչիշ վերիպ այրըլաը , վէ պիր գաչ
ատրմ իլէրի կիթտի.քտէ , արդասընտան հէրիֆին գօշուպ
կէլմէ.քտէ օլտուղընը հըսա էյլէտի :

Տանթէս՝ արդասընա տէօնիւպ պագտըդտա , կէմիճի .
«Աֆվիտէրսինիդ , էֆէնտիմ , եանլըշյըդլա ի.քի ֆրանդլըդ
վէրիյօրըմ զաննըլլա դըրդ ֆրանդլըդ պիր նարօլէոն վէր-
միշսինիդ» տէտի.քտէ , Տանթէս տախի «Հա , էվլիէթ , եան-
լըշ վէրմիշիմ : լաքին պու իսթիզամէթինէ պիր միւ.քեաֆաթ
լազըմ եա , ա՛լ տօսմում» , ատնա գըրդ ֆրանդլըդ պիր նա-
րօլէոն տահա , կիթտ արդատաշլարընլա էյլէն : » տէտի :

Կէմիճի՝ հայրան հայրան Տանթէսին եխւզիւնէ պագըպ
գալաք . հաթթա պիր թէշէ.ք.քիւր պիրէ ազլընա կէլմէ-
յէրէ.ք , եալընրդ արդասընտան պագըպ «Պու զաթ միւ-
ճէրրէտ եէնի կէլմիշ չինտլի պիր թիւճճար օլմալը : » տէտի :

Տանթէս եօլունա տէվամ իլէ հէր ատրմտա եխւրէյի
օյնար , վէ եէնտաէն խալէճան հըսա իտէր իտի : Հաթթա
չօճուղլըդ վաղթլարընըն ֆի.քիրտէն առլա մահզ օլմալ
եատիկեարլարընա՝ հէր մէյտանըն պուճաղընտա , հէր սօ-

գաղըն քէօշէսինտէ , հէր տէօրթ եօլ աղղընըն թաշլարը իւզէրինտէ թէսատիւթ էյլէր իտի : Նօայլ սօդաղընըն պաշընա վարարագ , Մէյլան ճատտէսինէ կէլտիքտէ , տիղլիրի թիթրէմէյէ պաշլայրագ , աղգալտը պիր արապանըն թէքէրէքլէրի ալթընա տիւշէճէք իտի : Նիհայէթ բէտէրինին էվինէ գատար վասրը օլուագ բէնչէրէտէն միւթէվէֆանըն պիր զէման քեմալը տիգգաթ ու իհթիմամիա սագլամագտա օլոււզու շիչքլէրին մահլ օլմուշ իտուկինի կէօրտիւ :

Տանթէս պիր աղաճա տայանըպ պիր միւտտէթ օռւֆագ խանէնին էն եօգարքի դաթընա կէօղլէրինի տիքիպ պիր միւտտէթ տուրտուգտան սօնզրա , գաբույա տողրու վարըպ պիր պօշ օտա վար մք տէյի սիւվալ իթտի :

Եօգ ճէվապընը ալտրգտա պէշիննի դաթտաքի օտաւլորը պիր տէփա զիյյարէթ իթմէք արզուարնտա օլառուզընը քէմալը խահիշ ու խրարլա թալէպ էյլէտիքտէ , դարունը կիակ օ օտալարըն իշինտէ օմուրանլարա էճնէպի թարաֆընտան օլան րէնայը պէյան ու իփատէյէ մէնպուր օլուու : Պու տափրէնին քիրանըլարը սէքիզ կիւն էվիլէթէհհիւլ իթմիշ պիր կէլին կիւվէյի իտի :

Տանթէս պու իքի կէնճէրի կէօրտիւքտէ , տէրինտէն պիր ահ չէքէրէք , բէտէրինին էսկի օտասընտան հիշ պիր էսէր գարմայրագ հաթթա տուվար քեաղըտլարընըն պիլէթէպտիլ իտիլմիշ օլուուզընը , վէ էյամք սէ պավէթինտէ արդատաշը օլան պիճիւմլէ էսկի էշեալար քի րէսմէրի կէօղլէթինին էօնիւնտէն ասլա կիթմէզլէր իտի , հիշ պիրի եէրինտէ օլմայրագ , բէտէրինին խանէսինին եալընըզ տուվարը գալմըշ իտուկինի միւշաճէտէ էյլէտի :

Տանթէս եիւզիւնի դարեօլատան թարաֆա չէվիրիկագ , պապասընըն եաթաղընըն եէրինէ գօնուլմուշ օլուուզընը կէօրտիւքտէ , արթըգ քէնտինի զապթ իտէմէյիա , օղլունըն իսմինի չաղըրարագ օ մահալտէ ճան թէսլիմ իթմիշ օլուուզընը թէզէքիւր իլէ կէօղլէրինտէն նօհուտ տանէսի կիպի եաշլար ագմաղա պաշլարը :

Քիրանըլար պու ատամըն չէհէսի ասլա թէպէտտիւլ իթմէյէրէք , եանազլարը իւզէրինտէն ագման կէօղ եաշլարընա հայրան հայրան պագարլար իտի : Հէր աճը՝ մուգատտէս վէ հիւրմէթէ շայան պիր չէյ օլուուզընտան , պու

Էճնէպիյէ հիշ պիր շէյ սէօյլէմէյէրէ.ք , բահամժճաւ աղ-
լամասը իշխն արդայա չէ.քիլտիլէր : Պիր միւստութէթ սօնդրա
ծանթէս օտասանն չըգտըգտաւ , պատէմնա հէր նէ զէմնա
արզու խուր իսէ , ֆագըրիսանէլէրինի քէնափ խանէսի կիպի
կէլիպ կէօրմէսինի րէճա իթալիլէր :

Տանթէս ալթ գաթտան կէչտիկի էմնատէ պիր գա-
րունըն էօնիւնտէ տուրուպ թէրզի Դատրուսըն հալա օ-
րատա օթուրուպ օթուրմատըզընը գարունթտան սիւվալ
էյլէտի.քտէ , գարունթ տախի օ ատամըն իշի պօզուլրպ օ-
րատան չըգմըշ օլտուղընը վէ շիմոփ Աշկարտ իլէ Պօդէր
արաօրնտաքի եօլ իւղէրինտէ լոդանթանըլրդ իթմէ.քտէ
օլտուղընը սէօյլէտի :

Տանթէս աշաղը ինտիքտէ խանէ սահիպինի սիւվալ իլէ
քիմ օլտուղընը խապէր ալըպ տիշարը , չըգտը վէ բասա-
բօրթընտա մուհարրէր օլան լորտ Ռւիլմօր իսմի իլէ մէզ-
քիւր խանէյի 25000 ֆր ա . սաթըն ալտը : Կէրչի տէյէ-
րինտէն 10000 ֆր . զիյատէ վէրմիշ իտի , լաքին էվին սա-
հիպի եարըմ միլիոն տախի իսթմէմիշ օլսա իտի , Տանթէս անը
տա վէրմէյէ հազըր իտի :

Օ կիւն պէշինճի գաթտա սաքին օլան կէլին վէ կիւվէ-
յիյէ խանէնին ֆէրազ սէնէտինի եազան նօթէր (մահքէմէ
քեաթիպի) թարաֆընտան էվին եէնի սահիպի քիրալա-
րընը արթըրմայրպ օթուրաբդլարը օտաստան մատատա հանկը
տաիրէօինի պէյէնէճէ.ք օլուրլար իսէ , ինթիխամոլա սէր-
պէսթ օլուուղլարը խապէր վէրիլտի :

Պու զարիպ վուգուաթ սէ.քիդ կիւն էմնասընտա Մէյ-
լան մահալէսինի աօլտուրրպ պին տիւրիւ սէօդլէր սէօ-
լէնմէ.քտէ իսէ տէ , հիշ պիրի սահիհ օլմայրպ , անճադ գի-
հինէրէ հայրէթ վիրէն մատտէ՝ օ էճնէպինին եինէ օ ադ-
շամ Դաթալան գարիյէսինէ կիտէրէ.ք պիր ու.փագ պալրդնը
գուլիպէսինէ կիրուպ էօլմիւշ վէ եախօս զայպ օլմուշ պիր
գաչ քիմունին խապէրլէրինի ալմազա օղբաշմասը իտի :

Էրթէսի կիւն գուլիպէլէրինէ կիրմիշ վէ պու խապէլ-
էրի ալմըշ օլան էճնէսի թարաֆընտան օ գույխոլէլէրին
սահիպէրինէ պիր եէնի գայրդ իլէ իշինաէ իքիսի պէօ-
յիւք վէ պիր տէ ու.փագ աղ հէտիյէ վէրիլտիքտէ , զավալը
տտէմիէր պու հէտիյէլէրի քէնատիլէրէ կէօնտէրէն ատամն
թէչէ.քքիւրէրինի արդ իթմէ.ք արզուսընտա պուլունտըլար

իսէ տէ , պու էճնէ պինինին էվմէլքի ագշամ պիր կէմիճյիէ պաղը էմըլէր վիրէրէք , պիր աթա պինիոլ Մարտիլեատան կիթմիշ օլտուղընը կէօրմիւշէր իտի :

5.

ԿԱՐ ՔԷՅԲՐԻԿԱՍԻՆԻՆ ԼՕԳԱՆԹԱԾԸ

Երարապը միւթալէատան ֆրանսանըն ճէնուպ թարաֆընը կէզմիշ օլանդար՝ Պօքէր իլէ Պէլկարտ արասընտաքի եօլըն օրթասընա տօղրու պու քէրրէ Պէլկարտտան տահա եադըն օլարագ գարուսը իւզէրինտէ էն հաֆիփ բիւզկեարտան պիլէ ալլանըպ սէս վէրէն պիր լէվհա՝ Կար քէօրրիւսինին գաղաճանա պիր բէսմի ասըլմըշ օլան լոգանթայը կէօրմիւշ օլմալարը շիւտհէսիզտիր : Պու ուժագ լոգանթա թօն նէ հրինին ագընթբօրնա տօղրու պինա գըլընմըշ վէ արդասընը իշպու նէ հրէ տօղրու տէօնմիւշ օլտուղու հալտէ , ճատէնին սոլ թարաֆընտա պուլունուր . մայէթինտէ պաղէնէ պէնդէր պիր գաշ ուժանըգ զէյթին վէ եապանի ինծիր աղաճլարը վէ արասընտա սէպզէվաթ օլարագ սարմընագ , պիտպէր վէ սողան էքիլմիշ պիր մահալ վարտըր : Ենաորլ պու պաղչէնին պիր քէօշէսինտէ կէօյա գարազու կիափի պիր չամ աղաճը՝ շէմսիյէ միտլի գոլլարընը աշըշ օլտուղը հալտէ , օմուզ տէրէնէ հարարէթի օլան կինէշին ալթընտա պէքլէմէքտէտիր :

Կթարաֆընտաքի թօղ տէրեասընա միւշապիհ ճէսիմ պիր օփանըն պաղը մահալլէրինտէ կէօյանատիրաթտան կիափի էնալինին զէր իթմէքտէ պուլունուրդը տարը սարլարընըն իւզէրինտէ պիրիր աղսմօս պէօճէյին եանըլքագ տա պու չէօլտէն կէչէն եօլնուլարըն գուլագլարընը միւթէմատիէն եօրմագտաապըր :

Թագրիպէն եէտի ոէքիզ ոէնէտէն պէրու պու ուժագ լոգանթայը թութան՝ պիր էրքէքլէ պիր գարը օլուպ , տիկէր խըտմէթճիսի օլմատրդընտան , քեռափփէի իշէրինի պիր պէսլէմէ իլէ պիր սէլիս կէօրմէքտէ իտի :

Լոգանթա սահիպի օլան էրքէք 40-45 եաշընտա էսմէր , ուղուն պոյլու , գուրունա , կէօղէրի բարագ վէ իշէրի չէօքմիւշ , պրունը դարթալ կ ակասը շէքլինտէ , տիշէրի պէյազ պիր ատէմ իտի : Հէր նէ գատար սիննի

քէմալէ իրիշմիշ խոի իսէ տէ, աաչլարըյլա եալընըզ կէր-
տանընտա պրագմըշ օլոռուղու սրդ վէ դըվըրճըդ սադա-
լընտա նատիրէն պէյազ զըլլար կէօրիւլէպիլիրտի :

Զալալլը հէրիփ հէր կիւն սապահտան ագշամա գա-
տար լոդանթանըն դարուոք էօնիւնտէ, ճէնուալ կիւնէշի-
նին ալթընտա օղրամասը իհմիմալտէն օլմայան եօլճուլարը
պէքլէմէքտէ օլոռուղընտան, տահա զ իյատէ դարարմը
խտի : Պու ատէմ պիղիմ էսկի տօոթումըզ կտսրար Գատ-
րուս օլուալ, դարըսընըն խոմի դըվըրընտա Մատէն Բա-
պէլ վէ էվլէնտիքտէն սօնդրա իսէ էքսէրիա ճէնուալ թա-
րափընտա ատէթտէն օլոռուղու կիսկի աօգաուղը դարիյէ-
նին իսմիյլէ Գարդօնթլը թէսմիյէ օլունարագ, սարը պէյնզիի
զայրֆ վէ խասթա միզաճ պիր դարը խտի : Արլ չէհրինին
էթրափ քէօյլէրինտէն պիրինտէ տօղմուշ օլոռուղընտան,
հէմէէհրիւլէրինին մին էլզտիմ մէշհուր օլան կիւզէլլիքլէրի-
նին էքսէրի քէնտինտէ տախի միւշահէտէ օլունմագտա
վէ փագաթ էկմօրթ հավուղը արըյլա Գամարի պաթագլը-
լարընըն եադընընտա օթուրան էհալինին տայիմի սու-
րէթտէ տուչար օլոռուղը սրթմա խասթալըդը պու փագի-
րէնին պէյնզինի սարարթմըշ վէ չէհրէսինի տախի թէպ-
տիլ իթմիշ խտի : Խշմէ պու սէպէստէն տօլայը տայմա
իւսթ գաթտա պուլունան օտասընտա եաթաղընտա եաթ-
մըշ վէ եա պիր դօլթուգ սանտալեա իւզէրինէ ուզանմըշ
տուրուր խտի :

Թօնասընըն դարու էօնիւնտէ պէքլէմէսինին պաշընա
սէպէսլէրինտէն պիրի տէ պու դարընըն խասթալըդտան
նէշէթ իթմիշ օլան թիթիղլիկի խտի . դիրա աայմա թա-
լիինին ֆէնալըդընտան վէ հալինին փագրընտան թէշէքքի
էյլէր վէ պու թէշէքքիլէրինէ գօճաար « Սուս Գարդոնթլը,
սուս, Ալլահ պէօյլէ իսթէյօր : » տիմէքտէն պաշգա պիր
շէյ սէօյլէմէյիսի, միւմքին մէրթէպէ դարունըն էօնիւնտէ
վագթընըն էն չօզունը կէշիրմէկէ չալքըըրարը :

Հալ պու քի Գատրուսըն թագտիրը իւրհիյէ սուրէթը զա-
հիրէտէ կէօսթէրտիկի սապը ու միւթավասթլա պիղզա-
րուր պուլունտըզ սէփալէթը հալէ թահամմիւլի՝ տէրունը
դալպաէն զանն օլունմամուլը : Գատրուս պիւթիւն ճէնուալ
էհալիսի կիսկի միւմնէք պիր ատէմ խտի խոէ տէ, պու-
նունլա պէրապէր թէփախիւրի սէզէր վէ հէր բասդալէա

հէր շնորհքաէ վէ եօրթու կիւնդէրի Դարգոնթլը իլէ պէ-
րապէր սիւսլէնիպ կէզմէյէ կիտէր իտի . լաքին ազար ա-
զար պիւթիւն օ սիւսլէրի կէրէք էսկիտէրէք վէ կէրէք
թէպտիլ իթմէտիկինտէն թէլէֆ օլարագ շիմնիքի հալտէ
մէշհուր ֆագիրին եէցէճէք պիր չէյի օլմատըզընտան ,
օրուն թութտըզը կիպի, էօյլէ սիւս միւս կիպի տիննեազի
չէլէքրտէն ֆարիղ օլարագ արթըզ եօրթուլարըն շնորհք-
էրին բասգալեալարըն շամաթասընը , մահալը թիճարէթ
օլմայըզ իլլա ատէթա մէլճա նէվինտէն օլան լոգանթա-
սընա չէքիլմիշ օլառոզը հալտէ կէրիտէն ախյնէր իտի :

Իմոփ եէվմը մէզքիւրտէ Դատրուս սապահտան էօյլէյէ
գատար հէր կիւնքի ատէթի իւզրէ գարուսընըն էշիկին-
տէն աէօրթ էթրաֆընա միւքէտտէրանէ կէօզ կէզտիրիպ
տուրուր իքէն , պիրտէն պիրէ խասթա գէվճէսի քէնտինի
չալըրմաղա պաշլատըտա գօշուալ կիթմիշ , վէ գարումը
տախի կէօյա պիր եօլճու կէշէճէք օլուրսա քէնտի եէ-
րինէ տավէթ իթմէք իշիւն աչըզ պրագմըշ իտի :

Դաարուս գարըսընըն օտասընա կիրտիկի տագիգատա
ճատէնին իւզէրինտէ քիմնէ օլմայըզ , օ սաաթտա իսէ
օչէոին իշինէ անճագ եօլընը զայզ իթմիշ պիր եօլը-
նըն կիրմէք իհմիմնի օլապիլիր զանն օլունըրարը . զիրա
կիւնշին հարարէթի վէ թօզըն քէսրէթի օ տէրէճէլէրտէ
իտի քի , պիր ատէմին իշի պիլէ օլաս պաշգա պիր սաաթտա
պրագմաղա մէճպուր օլաճաղը աշիքեար իտի :

Հալ պու քի , Դատրուս գարունըն էշիկինի պրագըզ
գարըսընըն օտասընա շըգտըզը սրատա ճատէնին օ պիր
ունունտա Պէլկարտ թարաֆընա տօզրու պիր աթլը կէօ-
րինտիւ : Պու հայվան վէ պու եօլճու պիր պիրինէ չօզ
վագթտան պէրու ալըշմըշ կիպի նար քէօրրիւոփ լոգան-
թասընա տօզրու սիւրիւոպ կէլմէքտէ օլտուգլարընտան ,
եօլճունըն պինտիկի հայվան ալա րահվան պիր պէկիր օ-
լուզ եօլճու իսէ սիյահ էլպիտէլի վէ պաշընտա իւչ քէօչէ
շարգալը պիր բարագ իտի :

Դարունըն էօնիւնէ դատար կէլտիքտէ հայվան տուր-
տու . բարագ տախի իւզէրինտէն էնիպ հայվանըն կէմինի
պիր բէնչէրէնին մանտալընա պաղլայարագ եխոզիւնտէն ա-
դան թէրի պիր դըրմըզը մէնտիլ իլէ սիլէրէք կէլտի :

Դարունըն էշիկինէ էլինտէ օլան պասթօնըն աէմիր ու-

ճույլստ պիր դաշ քէրըէ վուրառուգտաա , տէրհալ պիր իրի
սիյահ քէօրէք պէյազ տիշլէրինի կէօսթէրէրէք , հավլա-
մաղա պաշլայըրպ , դարույա տօղըու պիր դաշ ատրմի-
լէրէտի : Պիչարէ հայքանըն պու հարէքէթի ատամա ա-
ւըշըդ օլմատըզընը վէ լոգանթայա՝ նատիրէն եօլճու կէ-
մէքտէ օլտուղընը խապաթ խտէրտի :

Օ անտէ տուվարա մնոթթասըլ օլան նէրտիվէն սալլան .
մաղա պաշլայըրպ , պիր չոդ շամաթա իլէ լոգանթանըն
ոահիպի աշաղա էնտի :

Գատրուս . — ՕՇթ. օ՛շթ , գօրդմայընըզ , էֆէնտիմ , գօրդ-
մայընըզ , հավլար ամիմա ըսրըմազ . պույուրըն էֆէնտիմ .
իւէրի պույուրըն . հավա բէք որճագտըր , պիր ազ շարազ
իսթէ՞րմիսինիդ : (Կէլէն միսաֆիրին բարազ օլտուղընը
կէօրտիւ.քտէ) Աման , ափվ խտինիդ , էֆէնտիմ , ֆագիր-
խանէյի թիշրիֆէ բաղպէթ . պույուրանըն քիմ օլտուղընը
կէօրմէմիշ խտիմ տէ . . . նէ էմրինիդ օլուր , էֆէնտիմ ,
մնոնթազըրըրմ :

Եօլճու բարազ՝ Գատրուսըն եխւզիւնէ զարիալ պիր նա-
զարլա տիգգամթլը տիգգամթլը պագմագտա օլտուղընտան ,
լոգանթանընըն տիգգամթը տախի քէնտի լէհձէսինէ նէրպ
իթմէյէ շալլըշյօր զանն օլունուրաը : Պու հալ իլէ պիր
դաշ սանիյէ միւրուրընտա , Գատրուս պաշգա պիր չէյէ
թաանձիւպ իթմէյիալ , իլլա ճէվապ ալամատըզընաթա-
անձիւպ իտիյօր օլտուղընը անլատըգտաա , զիյատէ թէֆ-
թիշէ հաճէթ դալմատը գըյաս խտէրէք , բէք աչըզ ի-
թալեսն թէլաֆիուզը իլէ շու վէճհլէ փրանսըզճա միւ-
քեալէմէյէ պաշլատը :

Բարազ . — Մ . Գատրուս սիզ տէյի՞լմիսինիդ :

Գատրուս . — (Եօլճունըն՝ քէնտի խմինի պիլտիկինէ
տահա զիյատէ թաանձիւպ խտէրէք) էվլիթ , էֆէնտիմ ,
պէնտէնիդիմ : Կասպար Գատրուս դուլընըզ :

Բարազ . — էվլիթ , կասպար Գատրուս օլանագ . մու-
գատաէմա Մէյլան ճատաէսինտէ պիր խանէնին տէօր-
տիւնճիւ գամթընտա օթուրմօազ մը խտինիդ :

Գատրուս . — էվլիթ , էֆէնտիմ :

Բարազ . — Աէնաաթընըզ տա թէրզի խտի , էօյլէ տէ-
յիլ մի :

Գատրուս . — էվլիթ , էֆէնտիմ , լաքին իշլէր թէրսինէ

կիթտի . Ալլահ պէլասընք վէրէսի Մարտիլեանքն հավասը ո գատար սըճագ քի , զանն իտէրիմ պիր կիւն էհալիսի արթըդ շըպլագ կէղէճէք : . . Սըճագ տէտիմտէ խաթրըմա կէտի . սօղուգ պիր շէյ իչմէ զմիսինիզ :

Բարագ . — Նասոյ իչմէմ , շարապընքըն էն ալասընտան պանա պիր շիշէ կէթիրինիզ տէ սօնդրա միւքեալէմէմիզի պրագտըդըմըդ եէրտէն պաշարըդ :

Գատրուս . — Բէք էյի , էֆէնտիմ :

Պիր գաչ շիշէ գալմըշ օյան Դահօր շարապընտան պիր շիշէսինի սաթմագ իչիւն պու ֆրսաթտան իսթիփտտէ իլէ , պուլունտըդլարը օտանըն տէօշէմէսինտէն պիր գառագ գալտրըպ աշաղա էնտի : Պէշ տագիդա սօնդրա բարագըն պիր իսքէմիէ իւղէրինտէ օմուրմուշ վէ տիրսէքէլըդինի մասանըն իւսթիւնէ տայամըշ վէ քէօրէյի տախի եօնու իլէ պարըշմըշ վէ չէնէսինի այագլարընա տօղրու ուզաթմըշ եաթմըշ օլոուղընը շըգըպ կէօրտիւ : Շիշէ իլէ պիր գատէն կէթիրիպ մասանըն իւսթիւնէ գօյտու :

Բարագ . — Եալբնը զմբսըն :

Գատրուս . — Էֆէնտիմ , եալբնըդ տէյիլիմ , ամիմա եալբնըդ տա տէյէ պիլիրիմ , չիւնքի ճարկյէնիզ փագիրէ Դարգօնթլը հէր կիւն խասթա :

Բարագ . — (Միւթէէսսիւրանէ էթրափընա նազարլա) էվլիմիսին :

Գատրուս . — Զէնկին տէյիլմիյիմտէյի պագը, յօրսընըզ . նէ՞ եարալըմ , էֆէնտիմ , պու տիւնեատա պախմիյար օլմագ իչիւն տօղրուլըդ իշէ եարամազմըշ :

Բարագ՝ սըգ սըգ լոգանթաճընըն եխողիւնէ պագտր . Գատրուս տախի պու պագըշտան շաշըրմայարագ սէօզիւնէ տէվամ իլէ տէտի .

— Էվլիթ , էֆէնտիմ , տօղրու ատամըմ վէ տօղրու օլտուղըմա տա մաղրուր օլուրըմ , զիրա պու տիւնեատա հէրքէս պէնիմ գատար ճէսարէթլէ սէօյլէյէմէզ :

Բարագ . — Իշթէ էյի եա , զիրա պէն բէք էյի պիլիրիմ քի էօնիւնտէ սօնունտա տօղրու տտամ միւքեափաթ , վէ էյրի ատամ միւճազաթ կէօրիւր :

Գատրուս . — Էֆէնտիմ , պուլունտըդընըդ սէնատիմըն իդթիզասը էօյլէ սէօյլէրսինիզ . շու գատար վար քի , հէրքէս սէրպէսիտ տիր , ինանան ինանըր , ինանմայան ինանմազ :

Բարագ. — Եօյլէ սէօյլէմէ, ֆէնատըր. շիւնքի իշթէ շիմոի պէն սէնին քէնտի հաղդընտա սէօյլէտիկիմի իս. պաթէ միւդթէտիրիմ:

Բատրուս. — (Թատճճիւպլէ) նէ՞ կիսպի :

Բարագ. — Խպթիտա պէն արտարդըմ ատամըն սէն ոլ- տուղը գավլիէն սնբամալըլըմ:

Բատրուս. — Նէ՞ խպաթ խթէրսինիզ :

Բարագ. — 1814 եախօտ 1815 սէնէսինտէ Տանթէս իս- մինտէ պիր կէմիճի պիլի՞րմիիտին :

Բատրուս. — (Եիւզիւ գըսդըրմբզը օլարագ) Տանթէս մի, կտմօն Տանթէս, էլպէթթէ թանըրըմ. Էն էյի տոսթ. լարըմտան պիրի իտի :

Բարագ. — Էվլիթ, պէն տէ կտմօն զանն խոյօրըմ:

Բատրուս. — Կտմօն եա, օղլունըն խմի կտմօն իտի. Աման էֆէնտիմ, զավալլը կտմօն նէ՞ օլտու, քէնտիսինի կէօրտիւնիզ մի, էօլտիւ մի, սա՞զ մը :

Բարագ. — Հապսիսանէտէ էօլտիւ. Հալի իսէ Թուլօն քիւրէկինտէ այադլարընտա զէնճիր իլէ կիւլլէ չէքէն դա- թիլլէրին հալինտէն տահա ֆէնա պիր հալտէ իտի :

Բատրուսըն Եիւզիւնէ պիր աղ էվլիթ կէլմիշ օլան գըր- մըլըլըլըն եէրինէ տէրհալ պիր պէյաղլըրդ կէլէրէք, Եիւզիւնի չէվիրիալ պաշընտա օլրըլը օլան գըրմըլը մէն. տիլին ունծույլա կէօլիւնտէն ադան եաշը սիլտի :

Բատրուս. — Զավալլը Տանթէս, կէօրտիւնիզ մի, է- ֆէնտիմ, իշթէ շիմոիրի սէօյլէտիկիմին խպաթը, Ալլահ տայժան ֆէնա ատամըարա էյլիք իտէր. տիւնեա կիւնտէն կիւնէ ֆէնա օլմօդտատըր. ա՛հ, ա՛հ, կէօքտէն իքի կիւն պարութ վէ պիր սատիթ աթէշ եազսա տա պարի դոր- թուլսագ :

Բարագ. — Կէօրիւնիւր քի, ըահմէթլիյի բէք չօգ սէ- վէրմիշսին :

Բատրուս. — Վալլահի, էֆէնտիմ, պիր վագթ թալիինի գըսգանմըշ իտի իսէմտէ, բէք չօգ սէվէր իտիմ. իշթէ սիգէ եէմին իտէրիմ քի, օնտան սօնդըրա բէք չօգ աճքտըմ:

Պիր գտշ տագիգա սիւքիւթ գալարըլար : Օ էսնատէ բա- րագ տիգգամթյա Գատրուսըն Եիւզիւնէ պագմագտա իտին նիհայէթ Գատրուս քէլամէ տէվամիլէ տէտի :

— Հապսիսանէտէ մի թանըրընըզ, էֆէնտիմ:

Բարագ . — Էօլէճէկի զէման տինձէ պաղը թէսէլլի վէր-
մէք իշխուն պէնի չաղըրմըշ իտի :

Գատրուս . — (Պօղուգ ոէսլէ) Խասթալըղը նէ իտի ,
էֆէնտիմ :

Բարագ . — Զընտանտաքի ատամըն խասթալըղը նէ օ-
լուր . դընտան քէնտի խասթալքդարը :

Պու արա Գատրուս ալնընտան ագան թէրի սիլտի :

Բարագ . — Պունուն էն զարիպ մահալի շուրասըտըր քի ,
Տանթէս՝ էօլիւմ եաթաղընտա պանա եէմին իթտի՛ քի ,
հայա հապսընըն սէպէպինի էօլրէնէմէմիշ իտի :

Գատրուս . — Կէրչէքտիր, էֆէնտիմ, կէրչէքտիր, դիրա
քէնտիսի սէպէպը հապսընը պիլէմէղ իտի :

Բարագ . — Իշթէ քէնտիսի պու որրըն նէ օլուուղընը թահ-
գիդ խոռուպ էօլրէնմէմի րէճառ իթտի, վէ էկէր նամուսա
լէքէ կէթիրէճէք պիր մատաէ իշխուն օլուուշ իտէ , պու
եանլըշլըդըն թասհիհինի պանա թավսիյէ էյլէտի :

Պու սէօղլէրի սէօլիէտիկի էնսատէ բարագ՝ Գատրուսըն
եիւզիւնէ տահա զիյատէ տիգգաթլա պագար , վէ կիթ-
տիքնէ Գատրուսըն եիւզիւնտէ արթմագտա կէօրիւնէն
տէրին քէտէր ալամէթլէրինի կէօրմէքտէն տօյամազտը :

Բարագ . — (Քէլամընա տէվամ իլէ) Հապս արգատաշ-
լարընտան պիր զէնկին ինկիլիղին զի գըյմէթ պիր էլմաս
եիւզիւկի օլուպ , պու ինկիլիղ՝ իքինձի տէփա Պուրպօն-
լարըն մրանսա թախթընա կէշտիքլէրի վագթ հապստան
չըգմըշ վէ պիր խասթալըղը էնսատէ Տանթէս պունա
խրտմէթ իթմիշ օլուուղընտան , պու էլմասը Տանթէսէ վէր-
միշ իտի : Տանթէս՝ պու էլմասը հապսխանէ մէմուրարընա
ըրչվաթ վիրէրէք գաչաճագ եէրտէ , հէմ էլմասը ալըր-
լար , հէմ պէնի գօյլէրմէղլէր գօրգուուըյլա պիր կիւն
զընտանտան չըգաճագ օլուրսամ , էլիմտէ սէրմայէ օլուը
տիյէրէք սագլամըշ իտի : Պիշարէ էկէր չըգմըշ օլուա իտի ,
հագիդաթէն կիւզէլ պիր սէրմայէ իտի :

Գատրուս . — Պու էլմաս բէք գըյմէթլիմի իմիշ :

Բարագ . — Տանթէսին հալինէ նիսպէթէն էլմասըն գըյ-
մէթի բէք պէօյիւքտիր , դիրա պու էլմասըն էլլի պին
ֆրանդ տէյէրի վար իտի :

Գատրուս . — Էլլի պին ֆրանդ . տիմէք քի պու էլմաս
ճէվիզ դատար վար իտի :

Բարազ. — Խայլը , ճէվիզ գատար եօգսա տա , քիւչիւք
տէ տէյիլ . խողէրիմուէ տիր . իշթէ սէն պագ :

Բարազ ճէպինտէն խողէրի սիյահ մէշին գարլը պիր
գութու չբգարբազ աշտրգտա , Գատրուսըն կէօղլէրի գա-
մաշտը . զայէթ զարիֆ եարբըմըշ պիր եփոցիւք իտի :

Գատրուս . — Պունուն գըյմէթի էլլի պին ֆրանդ , հա :

Բարազ . — (Պութույը գարայը ճէպինէ գօյարազ)
Պու եալընըլ թաշըն գըյմէթիտիր :

Գատրուս . — Բէք էյի ամինա պու էլմաս սիզին էլինիզէ
նէրէտէն կէտի , եօգսա Տանթէսին միրասը սիզէ՞ մի գալոր:

Բարազ . — Խայլ , ոլէն Տանթէսին վասիյէթինի ինքայէ
մէմորըմ . բահմէթլի՝ էօլէճէկի վադթ իւչ տօսթու իլէ
պիր նիշանլըմը օլտուզընը վէ պունլարըն տէօրտիւ տէ քէն-
տիսինի բէք չօդ սէվտի. բէկրինէ շիւպհէսի օլմատրզընը
սէօյլէտի : Պունլարըն պիրինին իսմի տէ Գատրուս իմիշ :
(Գատրուսա թիթրէմէ կէտի վէ բարազ տա ֆարգընտա
օլմայօր կիսի սէօղիւնէ տէվամ իլէ տէտի .) Իքիննի տօս-
թու Տանկլար վէ իւչիւննիսի տէ հէր նէ գատար բագիսի
իմիշ իսէ տէ , անըն տախի ոլէնի սէվտիյինէ շիւպհէմնօգ-
տըր տէտի : (Գատրուսըն տուտագլարընտա պիր զարիպ
կիւլիւմնէյիլ կէօրիւլախիւ վէ բարազըն սէօղիւնիւ քէսմէք
իշիւն պիր հարէքէթ տէ էյլէտի իսէ տէ , բարազ սէօղիւ-
նիւ քէսմէյէրէք տէտի .) Տուր , պրադ պիր քէրըէ թէք .
միլ իտէյիմտէ , տէյէճէկին վար իսէ սօնզրա տէրսին :
Իւշիւննիւ տօսթու հէր նէ գատար բագիյպի իմիշ իսէ տէ ,
օ տա սէվէրմիշ վէ իսմի տէ մէրնան իմիշ : Նիշանլըսլնըն
իսմի . . . պադ իշթէ անըն իսմինի տնութմուշըմ :

Գատրուս . — Մէրսէտէս :

Բարազ . — (Պօղուգ սէտա իլէ) կվզէթ , Մէրսէտէս :

Գատրուս . — Մօնզրա :

Բարազ . — Շուրայտ պիր շիշէ ուռ կէթիր : (Գատրուս
սույըու կէթիրիպ , բարազ պիր գաչ եռուտում իշտիքաէն
սօնզրա գատէհի մասանիըն իւսթիւնէ գօյարազ) Նէ՞ տի-
յօբաբդ :

Գատրուս . — Նիշանլըսլնըն ատը Մէրսէտէս տիյօբաբդ :

Բարազ . — կվզէթ , էվլէթ . իշթէ Տանթէս պանս Մար-
սիլեայտ կիթ , պու էլմառը սախտ , պէշ հիսուէյէ թագսիմ

իթ, վէ հէր պիր հիսուէսինի պու տիւնեառա պէնի սէլմիշ օլան օ պէշ տօսթլարըմա թագում է յլէ :

Դատրուս. — Պէշ նիշիւն, սիզ իսլիմիտա տէօթ տէտինիդ. Բարագ. — Զիւնքի պէշիննիսինի խապէր ալտըմ, էօլմիւշ. օ պէշիննի Տանթէսին պապասը խտի :

Դատրուս վաղիփէսիզ կիսի կէօրիւնմէյէ չալքտը : Բարագ. — Պու վուգուաթը Մարսիլեատա տույտում, ֆադաթ իսլիյար չօգտան վէֆաթ իթմիշ օլառող ընտան, վէֆաթընա տաիր թափսիլաթ ալամատըմ, նասըլ էօլտիւննէ տաիր պանա մալիւմաթ վէրէ մէզմիսին :

Դատրուս. — Նա օրը վէրէմէմ. անըն վէֆաթընըն թափսիլաթը պէնտէ տիր. պիր գարու գօնչու խտիք. պիշարէ իսլիյար՝ օղլունը զայտ իթտիքտէն պիր սէնէ սօնդրա վէֆաթ իթտի :

Բարագ. — Խասթալքղը նէ խտի :

Դատրուս. — Խասթալքղնըն ատընա հէքիմէր պաղըրսագ իլլէթի տէտիլէր. իսլիյարը պիլէնլէր քէտէր տէտիլէր. անճագ պէն քի վէֆաթընտա եանընտա խտիմ; պէն...

Դատրուս տուրտու :

Բարագ. — (Խալէնանը գալպիլէ) նէ խտի խասթալքղը :

Դատրուս. — Էքէնտիմ... խասթալքղը... անլըգ խտի:

Բարագ. — (Օթուրարզը խոքէմիէտէն սրչրայըրալ, պյաղա դալգտրագ) Անլըգ մը. էն էանա հայվանլար պիլէ անլըգտան էօլմէզլէր. սօգագտա կէղէն սահիպսիզ քէօրէքէր օ տէրէնէյէ կէլտիքլէրինտէ պիր մէրհամէթլի ատամ պուլունուր տա պիր բարչա էքմէք վէրիր. Պու ատամտա պու գատար ատամիարըն իշինտէ իքէն, պու խրիսթիյան տա պու գատար պին խրիսթիյանլարըն արասընտա իքէն, անլըգտան մը էօլտիւ. օրամաղ պու չէյ, միւմքին տէյլտիքը...

Դատրուս. — Պէն սէօլլէտիկիմի պիլիրիմ:

Նէրտիվէնտիէն պիր սէտա. — Սէն սէօլլէտիկինի պիլէնէք օլսան, աղղընը աշմազըն, կէվէզէ հէրիք :

Բարագ իլէ Դատրուս եիւզլէրինի սէսին կէլտիկի մահալէ տօպրու շէվիրտիքլէրինտէ, բարմագլըզըն արասընտան Դարդօնթլը՝ նէրտիվէնին եօգարքի պասամաղընըն իւսթիւնտէ տուրմուշ, էլլէրինի եիւզիւնէ, տիրսէքլէրինի տիղինէ տայտամըշ, օ խասթալքղը չէհրէսի իլէ միւքեալմէյի տիյնէմէքտէ օլտուղընը կէօրախւլէր :

Գատրուս . — Աէն նէ՝ գարբշրյօրսն, պէ գարը, էֆէնտի
մալիւմաթ ալմագ խմթէյօր, պէն տէ նէզաքէթիմիէ պօր.
ճումը իյֆա խալյորմ :

Գարդօնթլը . — Նէզաքէթին վադթը տէյիլ, ինթիյաթըն
վադթըլըր . քի՞մ պիլիր նէ՝ նկյէթ իլէ ոըրըընը էցրէն-
մէյէ չալըշըյօր :

Բարազ . — Գօրդմայընըզ, հանըմ էֆէնտի, փէնտ պիր
նկյէթիմ եօգ :

Գարդօնթլը . — Պիզ պիլիրիզ օ աղբդլարը, իպթիտա
գօրդմայընըզ տկյէ պիր չօգ վատլար խտէրիէր, սօնդրտ
վատըն հիշ պիրինի թութմայարագ գալգըպ կիտէրիէր .
օնտան սօնդրտա տա անսըզըն պաշընա պիր պէլա կէլիր քի,
նէրէտէն կէլտիկինի պիլէմէզախն :

Բարազ . — Պէնտէն օփղէ պէլա կէլմէզ :

Գարդօնթլը . պիր աղ մըրըլտանտըդտան սօնդրտ եինէ
պաշընը տիդլէրինէ տայայըլըպ սըթմանըն շիտտէթիյէ թիթ-
րէմէկէ պաշըյարագ, գօնաորյլա բարադըն միւքեալէմէ-
սինի տկյնէմէքտէն ֆարիզ օլմազտը :

Բարազ . — Բէք էյի, օ ֆադիր ինթիյարըն աիւնեատա
հիշ պիր քիմսէսի եօ՞գ մը խտի քի, էօյլէ պիր հալտէ
էյլտիւ :

Գատրուս . - էֆէնտիմ, Մ. Մօրէլ իլէ Մէրսէտէն՝ իփ-
թիյարը թէրք իթմէտիլէր, ամմա զավալլը՝ (աճը պիր
խմթիհզա իլէ կիւլիւմնէյէրէք) օ Տանթէսին տօսթ զանն
իթտիկի թէրնան հադգընտա պէօյիւք պիր զարադ հասըլ
իթմէլշտի :

Բարազ . - Կէօյա թէրնան Տանթէսին տօսթը տէյիլ մի
խտի տիմէք ինթէրսին :

Գարդօնթլը . - Կասրա՛ր, կասրա՛ր, աղզընը թօրլա տի-
յօրըմ սանա :

Գատրուս . - (Գարըսընըն սէօգ իւնէ գուլագ տամայարագ)
Պիր ատամ պիրինին գարբօընա կէօղ տիքէրսէ արթըգ
օնուն տօսթու տէնիլէպիլիր մի : Տանթէսին գալպի սաֆ
խտի տէ անըն իչխւն պիւթիւն պու հէրիփլէրի տօսթ զանն
խտիր խտի . . . Լաքին, էֆէնտիմ, պունլարա տափր հիշ
պիր մալիւմաթը օլմատրդը տահա էյի օլտու, չիւնքի
հագիգաթը էօյրէնմիշ օլսա խտի, ոսն նէֆէսինտէ պու-
ատամլարըն քէնտիյէ իթմիշ օլտուգրարը ֆէնսալլըդը բէք

կիւն ափվ իտէպիլիր իտի . . . Հէմ սիզէ պիր շէյ սէզ-
լէյի մ մի , պէն սաղլարքն քինինտէն զիյատէ էօլիւլէրտէն
գորդարըմ :

Գարդօնթլը . — Պուտալա հէրի՞ֆ :

Բարազ . — Սէն Ֆէրնանըն Տանթէսէ նէ եաբարըլընք
պիլի՞րմիսին :

Գտտրուս . — Նա՞սըլ պիլմէմ :

Բարազ . — Նէ՞ եաբարը :

Գարդօնթլը . — Կասրա՛ր, սանա տիյօրըմաղղընը թօրլա,
սօնլրա պէն դարըշմամ :

Գատրուս . — Հագգըն վար , գարը , հագգըն վար ,
նէմէ լազըմ :

Բարազ . — Տիմէք քի սէօյլէմէյէնէքսին , էօյլէ՞ մի :

Գատրուս . — Նէ՞ լազըմ, էֆէնտիմ, Տանթէս սաղ օլսա իտի
տօնթընը տիւշմանընը անլամագ իչիւն նէ իտէ . լաքին
շիմտի օ էօլմիւշ , արթըդ օնուն նէ՞ զարազը օլապիլիր ,
նէ տէ ինթիգամք . գարայալըմ , էֆէնտիմ , դարայալըմ :

Բարազ . — Գարայալըմ , ամմա շիմտի կիտիպ պէն սէ-
նին խըյանէթ տէտիկին ատամլարա սատագաթա լայըդ
միւքեափաթլար վէրէնէյիմ , նա՞սըլ օլուր :

Գատրուս . — Օ տա կէրչէք եա՛ . Հէմ շուրասը տա վար
քի , զավալլը Տանթէսին միրասը անլէր իչիւն տէնիզէ
պիր պարտագ սու տէօքմէք կիպիտիր :

Գարդօնթլը . — Հէմ շունու տա հիսապ էյլէ քի օ տ-
տամիար սէնի թէլէֆ տէ իտէպիլիրլէր :

Բարազ . — Վայ , շիմտի անլէր հէմզէնկին հէմտէ նու-
ֆուզլը մը :

Գատրուս . — Թէրճէմէի հալլէրինի պիլմէ՞զմիսինիզ :

Բարազ . — Նազլ իտէրսէն էօյրէնիրիմ :

Գատրուս . — (Պիր տաղիգա տիւշիւնտիւքտէն սօնղըա)
Ամմա , էֆէնտիմ , նէ՞ լազըմ ուզուն ուզատիյէ շէյլէր :

Բարազ . — (Վազիյփէսիզլիք կէօսթէրէրէք) Սէն պի-
լիրսին , հէմ միւլահազան գալպինին թէմիզլիկինի կէօս-
թէրիր . գարայալըմ , շիմտի պէն կիտիպ շու էլմասը սա-
թացըմ : (Տիյէրէք բարազ գօյնունտան գութույը եինէ
չըդարըպ աշտը :

Գատրուս . — (Աէլ , գարը , պիր տէ սէն կէօր շու էլմասը :

Գարդ օնթլը . — նէրտիվէնտէն աշաղա ինէրէք) Տուր պագալըմ , նա սրլ էլմաս խմիշ :

Դասրուս . — իշիթմէտին մի , Տանթէսին պիզէ վասի . յէթ իթտիկի էլմաս՝ էլլի պին ֆրանգլըդ իմիշ :

Գարդ օնթլը . — (էլմասա պագարագ) Ամմա նէ կիւ զէլ եիւղիւք :

Դասրուս . — իշթէ պունուն պէշտէ պիրի պիզիմ խմիշ :

Բարագ . — կվիթ , պէշտէ պիրինտէն մաստա իխթիցարըն հիսուսէսինտէն տէ հիսուսէնիզ վար , չիւնքի արթըդ Տանթէսին պապարընըն հիսուսէսին տէ սիզէ թագսիմ իթմէյէ հագգըմ օլապիլիր զանն իտէրիմ :

Գարդ օնթլը . — Տէօրիթ թագսիմ նիշիւն :

Բարագ . — Տանթէսին տօսմը տէօրիթ տէյիլ մի խոի :

Գարդ օնթլը . — Խըյանէթ խոէն ատամմալրա տօսթ տէնիլէմէզ :

Գատրուս . — իշթէ պէն տէ ունուտույօրտրմ եա՛ . հէմէ էֆէնտիմ , խըյանէթէ վէ պէլքի ճիւրմէ միւքեաֆամ իթմէյէք ատէթա կիւնահարը : Եփիթ , ատէթա քիւֆիրտիր :

Բարագ . — (էլմասը ճէպինէ գոյարագ) Կիւնահը վար իոէ , սիզին պօյնունըզա . շիմոի սիզ պանա Տանթէսին տօսմլարընըն նէրէտէ օլուուգլարընը խապէր վէրին տէ կիտիոլ վասիցէթինի իճրա խոէյիմ :

Գատրուսըն եիւղիւնտէն իրի իրի թէրլէր ագարտը : Բարագ գալգըպ հայրանընա պագմագ իշիւն կիտի գարույա տօղրու կիթտի : Գատրուսը դարբոր պիր պիրինէ զարի պանէ պիր պագըշը պագարըար խոի :

Գատրուս . — Գա՛րը , վուգուաթը նազլ խոէնէք օլուր իսէք , էլմաս պիւթիւն պիզէ գալըր :

Գարդ օնթլը . — Անապ :

Գատրուս . — Հիշ բարագ տտամը ալտատըր մը :

Գարդ օնթլը . — Արթըդ սէն պիլիրաին , պէն դարըմմամ :

Գարդ օնթլը . — Արթմանըն շիտտէթինտէն տիշլէրի պիր պիրինէ վուրարտգ , նէրտիվինտէն շրդըպ օտասընա կիրտիքտէ , դոլթուգլը սանտալեարընը իւսթիւնէ տիւշտիւ օժուրտը :

Բարագ . — (Ավտէթ խոէրէք) Եէ գարար վէրտինիլ :

Գատրուս . — Վուգուաթը սիզէ նազլ խոէնէյիմ :

Բարագ . — Ֆէնա իթմէպին . պէնձէ պիր պէյիս եօդ :

Գագամիթ միրասըն թագախմի հագդանիյէթ խղբէ օլմասընը արզու իտէրիմ:

Դարտուս . — (Թամարընտան կէօղլէրի բարլայարագ) Խնշոլլահ հագդը անլարաընըզ:

Բարագ . — Է. սէօյլէ պագալբամ:

Դարտուս . — Տուրունուդ , քիմնէ կէլիալ տէ հիքեա - յէյի քէսմէսին :

Պոնու տիյէրէք գալգուը վէ կիտիալ գարույը դարատը վէ իհթիյաթէն մանտալընը տախի սիւրտիւ :

Պու էսնատէ բարագ տախի եէրինտէն գալգըսդ արդա - սընը այտընլըզա չէվիրիալ գարշըսնտա պուլունանըն եխու - զիւ այտընլըզա կէլէրէք , է.յինէ կէօրմէք իշխուն պիր քէօշէյէ օժուրմնուշ վէ պաշընը էլլէրինէ տայայըու հի - քեայէյի տիյնէմէկէ հագըրլանսմը իտի :

Դարտուս պիր խաքէմիէ ալըպ բարագ բն գարշըսնա օ - թորտըգ տա շու եօլտա հիքեայէյէ պաշըտուը :

6.

ՀԵԲԵԱՅԻ.

Դարտուս . — Եփէնտիմ , էվլիլա սիդէ պէյան իտէճէկիմ . չէլէրտէն հիչ պիրինի քիմնէյէ սէօյլէմէմէյէ վատ իթ - մէնիզի ըէճա իտէրիմ . շիւնքի օ ատամլարըն դէնիին վէ նուֆուգլը օլմալարը ճիչէթէլէ բարմագլարընըն ունոյա - պէնի էզէպիլիրլէր :

Բարագ . — Գորդմա , օղլում , բարագլա հէքիմտէն էս - րար քէժմ օլուննաղ . հէմ՝ պէն պու հիքեայէյի պաշուտ պիր չէ.յ իշխուն խմթէմէյօրըմ , իլլա պիր էօլմիւշ տօս - թումըն վասլյէթինի իճրա իշխուն խմթէյօրըմ , շիւնքի կէր - չէյինի սէօյլէ , հէմ զարազուզ սէօյլէ , պէլքի պէն օ ա - տամլարը հիչ պիր վագիթ կէօրմէյէճէյիմ , վէ հէմ տէ պէն ֆրանսըգ տէյիլիմ , իթայեանըմ , վէ տայմն Ալլահըն խրտ - մէթինտէ պուլունտըզըմուն , եինէ կիտիալ պու իշխուն չըգմըշ օլտուղըմ մանտօթըրա գարանաճաղըմ :

Դարտուս . — (Բարագըն պու սէօղլէրինտէն էմին օ - լարագ) Օ հալտէ պէն տէ սիդէ Տանթէսին խալիս տօս - թում զանն իթափիկի ատամլարըն նէ մագուլէ զատտար օլ - տուղլարընը անլատայըմ :

Բարագ. — Խպթիտա բէտէրինտէն պաշա , չիւնքի Տանթէս իխթիյարը բէք չոդ սէվտիկինի սէօյլէմիշ իտի :

Գատրուս . — (Պաշնը սալլայարադ) Անըն թէրճէմէի հալի բիդդաթէնկիզմիր. պէլքի պաշանկընը պիլիրախնիզ:

Բարագ. — Էվլէթ , Տանթէս պանա թէվզիփ օլունտըղը սաաթա գատարնը նագլ իթմիշ իտի :

Գատրուս . — Եանի Բէզէրվլօգանթասընտա , էօյլէ տէյիլմի , հալա կէօգիւմին էօնինտէ տիր :

Բարագ. — Նիշանընըն զիյափէթի էսնտարնտա թէվզիփ օլունմօւշ իտի , էօյլէ տէյիլմի :

Գատրուս . — Էվլէթ , օ միւսիպէթ զիյափէթ իպթիտա սէվինճ իլէ պաշայըպ , քէտէր իլէ խիթամ պուլառու : Տէօրթ նէֆէր իլէ պիր զապիթ կէլտիլէր , Տանթէսի ալըպ կէօթիւրտիլէր :

Բարագ. — Իշթէ պէն տէ օրայա գատար պիլիրիմ . Տանթէս քէնտի տախի պունտան զիյատէ պիր շէյ էօյրէնէմիշ իտի :

Գատրուս . — Բէք էյի . . . Տանթէս թէվզիփ օլունտըդտա , Մ. Մօրէլ մալիւմաթ ալմաղա գօշտու :

Կէթիւրտիկի խապէրլէր իսէ բէք ֆէնա իտի : Իխթիյար՝ խանէսինէ ավտէթլէ , աղլայարագ տիւյիւն էլափսէոինի չըդարըպ սագլատը , վէ ագշամա գատար օտասընտա կէզինտիքտէն սօնդրա կինէ տախի եաթազընա եաթմատը : Պէն անըն օտասընըն ալթընտաքի օտատա օժուռըրտըմ . կինէ սապահա զատար պաշրմըն իւզէրինտէ կէզաթիկինի ուոյար իտիմ . հաթթա պիւթիւն կինէ քէնտիմտախի ուոյոյամազտըմ . զավալլը իխթիյարըն հէր պիր ստըմը կէօյսիւմին իւզէրինէ քետապուս կիսի շէօքէրտի :

Էրթէսի կիւն Մէրսէտէս Մ. Վիլֆօրա բէճա իշխւն Մարսիլեայա կիթտի . լաքին պիր շէյի միւֆիտ օլմայըպ իխթիյարըն եանընա կէլտի . զավալլըյը օ գատար միւքէտէր , օ գատար մէյուս կէօրտիւ քի կինէյի ուոյուուրդ կէշ երտիքտէն սօնդրա , էվլէթը կիւնտէն պէրու հիշ պիր շէ , տախի եէմէմիշ իտի : Մէրսէտէս պունու ալըպ , Գաթալան գարիյէտինէ կէթիրմէք իխթէտի . լաքին իխթիյար՝ « Խայը , էվտէն շըգամամ , չիւնքի օղլում հապսանն չըգտըղը անտէ իխթիտա գօշուպ պանա կէլէճէք . պէնի էվտէ պուկամազսա նէ տէր » տիյէրէք գատարու իթմէտի :

Պէն տիշաբտա գարունըն էօնիւնտէ իտիմ, իշէրիտէ սէօյ-
լէնիլէնլէրին ճիւմլէսինի տույտում. իխթիյարըն Մէրսէտէսէ
գանըպ կիթմէսինի չօդ արզու իտէրտիմ, չիւնքի պունուն
պաշըմըն իւղէրինտէ օ հալուէ տուրմայըպ կէզինմէսի՝ պէնի
պիր տագիդա բահաթթ պրագմադոք:

Բարտգ. — Իխթիյարը թէսէլլի իշիւն հիչ եօգարը չըդ-
մաղ մը իտին :

Գատրուս. — Էֆէնտիմ, իխթիյար թէսէլլի գարունը իթ-
մէզ իտի քի. հէմ պիլմէմ նիշիւն իխթիյար պէնի կէօրմէք-
տէն իխթիքրահ իթմէյէ պաշըմոք :

Հալ պու քի եինէ պիր կիճէ ըշդըրըգլարընը տույտոպ
տայանամայարագ եօգարը չըդտըմ. գարունըն էօնիւնէ
վարտըգ ըմուա, աղլամաղը պրագըպ տուվայա պաշլամըշ
իտի : Աման էֆէնտիմ, օ տուվանըն հարարէթինի, օ աճը
աճը սէօղլէրինի սիզէ վասփի իտէմէմ. արթըգ պունա քէ-
տէր, աճը տէնիլէմէզ. պէն քէնտիմ պիլէ սէրթ եիւրէ-
կիմ իլէ սօփու պիր ատամ տախի օլմատըգըմ հալուէ, էվ-
լատ պապասը օլմատըգըմ իշիւն ձէնապը Հագդա շիւքը
իթտիմ:

Վալահիւլաղիմ պէնիմ պիր էվլատըմ օլուալ, օ իխթի-
յարըն հայինէ կէլէճէք օլսամ, անըն տէրունը գալպին-
տէն չըդան սէօղլէրի պուլուալ սէօյէմէկէ իդթիտարըմ օլ-
մատըգընտան, վէ օ ճէզայա տայանամազ օլտուղըմտան,
տօստօղըու կիտիգ քէնտիմի տէնիզէ աթար իտիմ:

Բարաղ. — (Տուտաղընըն ալթընտան) Վահ պիշարէ
րէտէր, վահ . . .

Գատրուս. — Իխթիյար՝ կիւնտէն կիւնէ եալընըզլան-
մադտա օլուալ, էքսէրիյա Մ. Մօրէլ իլէ Մէրսէտէս կէ-
լիրտի. լաքին գարուսը տայմա գարալը օլտուղընտան,
տասորնտա օլտուղընը պէն քէք էյի պիլիրտիմ, ամմա օ
եինէ գարույը աչմագոք: Պիր կիւն նաորյա Մէրսէտէսէ
գարույը աչմագտա Մէրսէտէս պանա թէսէլլիյէ չալըշը
իքէն, իխթիյար՝ գրղըմ, պանա իթիմատ իթ, օղումը
էօլտիւ, շիմոնի պիզ օնու պէքլէմէյօրըզ, օ պիզի պէքլէ-
յօր. պիւթիւն սէվտիքլէրինտէն, էն պախթիյարը պէնիմ,
չիւնքի էն իխթիյարը պէն օլտուղըմտան, էն էվգէլ պէն
կիտուալ կէօրէճէյիմ» տէտի:

Հէր նէ գատար էյի պիր ատամ օլտուսա օլտուն, քէ-

աէր վէրէնլէրին եանընա վարմադտան օսանսմասը թապիի օլտուղբնտան, չօգ սիւրմէյիալ իխթիյար Տանթէսին եանընա քիմնէ կէլմէզ օլտու: Պազը քէրրէ թանըմատըլըմ պիլր թագրմ ատամիար կէլիալ կիտէրլէր իտի վէ հէր կիտիալ կէլէնին նէրտիվէնտէն էնէրքէն դոլթուղբնտա պիր պօղչա կէօրիւրտիմ. օ պօղչալարըն տա նէ օլտուղբնը սօնղրատան անլատըմ. իխթիյար՝ է.քմէք իշխն նէսի վար նէսի եօգ սաթարմըշ, նիհայէթ պիչարէ իխթիյարըն սաթաճադ չամաշրրը դարմատըդտան մաստա տօգուզ այւըգ քիրտ տախի պօրծու վար իտի: Էվին սահիսի էվտէն չըգարմազա դարդըշտըգտա, իխթիյար սէքիզ կիւն տահա վատէ իսթէյիալ ալտը. թափակլինի խանէ սահիսինտէն էօլլէնտիմ:

Պու սէքիզ կիւն վատէնին իլը իւշ կիւնլէրի էսնասընտա ատէթը դատիմի իւղրէ իխթիյարը օտասընտա կէղինիր տույարտըմ: Տէօրտիւնճի կիւն պիր չէյ իշխալմէզ օլտուղընը հրսս էյլէտիկիմտէն, եանընտ չըգմազա ճէսարէթ էյլէտիմ, լաքին դարու դարալը իտի: Անախօթտր տէլիկինտէն իշէրիյէ պադարդըմնտա, եաթադըն իւգէրինտէ եաթմըշ վէ չէհրէսի թէպտիլ օլարագ, սար սարը պիր հալտէ կէօրտիւմ. աղըրը խասթա գըյասըյլա Մ. Մօրէլէ խտպէր կէօնտէրիալ, քէնտիմտախի Մէրսէտէսէ դօշտում: Մ. Մօրէլ պիր հէքիմ կէթիրտի, լաքին հէքիմ իխթիյարըն խասթալըգը պադըրսադ իլէթի տիյէրէք, բէրհիզ էմիր իթտի: Հէքիմին պու էմրինէ իխթիյարըն աճը աճը թէպէսիւմի ալա կէօղիւմին էօնիւնտէն կիթմէզ:

Օ կիւն իխթիյարըն դարուսը աչըգ դալտը, արթըդ քիմնէ շունու եէ, պունու եէ տէյէմէզ իտի. հանի հէքիմ պիր չէյ եէմէսին տէմէմիշ մի իտի եա:

Քարաղ պու արա պիր ահ չէքաթիկինտէն, Գաարուս, «Նա՞որէ աճըդլը հիքեայէ տէյիլ մի»: տէյի սիւվալ իտինճէ, բարագ էվլվէթ, բէք աճըդլը, սէոյլէ տէտի:

Քաարուս. — Մէրսէտէս կէլիուզ իխթիյարը օ մէրթէպէ թէպտիլ օլմուշ կէօրտիւրտէ, մութլագա պէրապէր կէօթիւրմէք իսթէտի: Մ. Մօրէլ տախի պու էֆքեարտա պուլունարագ, հաթթա զօր իլէ կէօթիւրմէյէ պիլէ դարար վէրմիշ իտի. լաքին իխթիյար օ դատար պադըրտը քի, դօրդտուլար:

Մէրսէտէս խասթանըն եանընտա գալոր վէ Մ. Մօրէլ
մասանըն իւզէրինէ պիր քէսէ բարա ողբագըպ կիթափ , իխ-
թիյար՝ հէքիմին էմրինի էօզր իլէ հիշ պիր չէյ եէմէք իս-
թէմէտի . նիշայէթ տօգուզընճը կիւն պէլասընա սէպէպ
օլանլարա լանէթ օգույարագ թէսլիմը ըուհ էյլէտի , վէ
հալէթը նէղաէ իքէն Մէրսէտէսէ օղլումը կէօրիւրաէն ,
քէնտի իշխն տուվա խտէրէք էօլտիւկիմի սէօյլէ տէմիշ իտի:

Բարագ գալգոր վէ տիթրէմէքտէ օլան էլլէրիյէ գու-
րումուշ պօղագընը սըդարագ օտանըն իշխնտէ պիր դաշ
տէֆա տօլաշտըգտան սօնդրա , Գատրուսըն էօնիւնտէ տու-
րուպ : Ա., շիմոնի նէտէն էօտիխ տէրոին » տէտիքտէ , Գատ-
րան տախի « Անլըգտան , էֆէնտիմ , անլըգտան : » տէյի
նէվապ վէրտի : Բարագ եարըօրնա զատար տօլու օլան սու-
դատէ հինի զարըպ պիրտէն պիրէ իշէրէք , պէնզի կէչ-
միշ վէ կէօղլէրի գըոզ դըրմըզը պիր հալտէ պու նէ սէ-
ֆալէթ տիյէրէք թէքրար եէրինէ օթուրտու :

Գատրուս . — Էն ֆէնա եէրի շուրասըտըր քի , պու սէ-
ֆալէթտէ Ալլահըն հիշ պիր գապահաթը օլմայըպ , ճիւմ-
լէսինին սէպէոյի ինուանլար արը :

Բարագ . — Էօյլէ , օ ինուանլարա կէլէլիմ շիմոնի . լաքին
աչ կէօղիւնի , հէր շէյի նագլ իտէնէկինի վատ իթամին
պանա , կէրչէյինի սէօյլէյէնէքսին . քի՞մ իմիշ պագալըմ
օղլունը զընտանտա , պապասընը անլըգտան էօլտիւրմէկէ
սէպէպ օլան տատէմլէր :

Գատրուս . — Օ ատէմլէր իքի տիր , էֆէնտիմ . պիրի՝
աշգըլա վէ տիկէրի հրըրը շան սէպէողլիյէ քի պիրինճիրի
մէրնան իքինճիրի ծանլը արտաքր :

Բարագ . — Պունլարըն գըոդանճլըզը նէ եօլտա մէյ-
տանտ չըգտը :

Գատրուս . — Տանթէս՝ Պօնարարիթ թարաֆտարըտըր տիյէ
իթիթիրա իթամիլէր :

Բարագ . — Պունլարտան զամմազլըդ իտէն հա՞նկիսի իտի:

Գատրուս . — Իքիսի տէ , էֆէնտիմ . պիրի եազտը , «
պիրի բասթայա վէրտի :

Բարագ . — Պու մէքթուպ նէրէտէ եազըլոր :

Գատրուս . — Մէզէրի գահվէսինտէ , նշան զիյաֆէթին-
տէն պիր կիւն էվլվէլ :

Բարագ. — (Տուտաղընըն ալթընտան) Թէմամ, ա՛հ Ֆարիա, Ֆարիա, ինսանլարը նէ՞ կիւզէլ թանըրմըշընըն :

Գաարուս. — Թէզքէրէյի Տանկլար եազտը . հէմ տէ պէլլի օլմամագ իշխն սօլ էլլի իլէ եազտը , Ֆէրնան տակէօնտէրտի :

Բարագ. — Տիմէք քի սէն օրատա իտին :

Գաարուս. — (Թաաճճիւալէ) Պէ՞ն մի , նէ՞ պիլիյօրսընըգ:

Բարագ. — Նէ՞ պիլէճէկիմ. պու գատար թափսիլաթը պիլիշինտէն , սէնին տէ օրատա օլման անլաշըլմա՞ղ մը :

Գաարուս. — (Եաշըրարագ) Էվգէթ, Էֆէնտիմ, օրատա խիմ:

Բարագ. — Էյ՝ օրատա իտին տէ պէօյլէ պիր Փէնա հարէքէթի նիշխն մէն իթմէտին . տիմէք քի սէն տէ օնլարլա միւշթէրէ՞քսին :

Գաարուս. — Էֆէնտիմ, պէնի սէրխօշ իթմիշլէր իտի . ագլըմ պաշըմոտա տէյիլ իտի . կէօրտիւքլէրիմի ըույա դանն իտէր պիր հալտէ իտիմ: Եխնէ օ հալտէ իքէն պիլէ էլլիմուէն տիլիմուէն կէլլէնի կէրի պրագմատըմ, լաքին շագատըր տիցէրէք պէնի իդֆալ իթմտիլէր :

Բարագ. — Բէք էյի , եա էրթէսի՞ կիւն . էրթէսի կիւն նիշխն պիր չէյ սէօյլէմէտին . սէն օ զիյափէթտէ պուլունմատըն մը . Տանթէս թէվգիփիփ օլունտըզը վազթ եանընտա տէյիլ մի իտին :

Գաարուս. — Օրատա իտիմ, հէմտէ խապէր վէրէճէք իտիմ. լաքին Տանկլար ։ Եա կէրչէքտէն գապահաթլը իտէ . Եա սահինէն կլպա ատասընա օղրամըշ իտէ . Եա հագիգաթէն Պօնաբարթ թարաֆընտան Բարիզ գօմիթէսինէ մէքթուալ կէօթիւրմէքտէ օլուու տա , օ մէքթուալտա իւզէրինտէ պուլունուրսա , թէսահուալ իթմէք իսթէյէնլէրին ճիւմըէսի տէ չէրիք սայրըմա՞ղ մը : » տէտիքտէ , տօղրուուր էօյլէ պիր թէհլիքէլի զէմանտա գօրդտում , սէսիմի քէստիմ . վագըր սէօյլէմէք իյնապ իտէրտի վէ սէօյլէմէտի-կիմէ տէ խամա իթմտիմ , ֆագաթ պու պիր ճիւրմ տէյիլտի՞ր եա :

Բարագ. — Անլատըմ , Տանթէսի սէն գաթլ իթմէտին . եալընըզ գաթիւլէրինի կիղլէյիալ սէօյլէմէմիշըն :

Գաարուս. — Էվգէթ , Էֆէնտիմ , իշթէ պունտան տօւյը գալսկիմին ըզտըրապը պանա ճէղափ քեափիտիր: Էք-

սէրիա Ալլահատան աֆվընը իսթէրիմ վէ պաշըմուան կէ-չէն պու գատար ֆէլաքէթէրտէ վէ միւտտէթը էօմրիւմուէ պունտան պէօյիւք կիւնան իշլէմէտիմ. պու գահպէլիկի-մին պէլասընը հալա շէքմէտէյիմ, հաթթա հէր կիւն Գար-գօնթլը թալիիմիդ եօդարը տէյի աղլաշըրքէն, սուս, գարը, միւրատը իլահի պէօյլէ իմիշ տէրիմ:

Պու սէօզլէրի սէօյլէյիպ պաշընը էօնիւնէ էյտի վէ եիւ-զիւնտէ իսթիղփար ալէմէթլէրի միւշահէտէ օլունտու:

Բարագ. — Բէք էյի, էվլատըմ, խալիսանէ գապահա-թընը իքրար էյլէտին. պու եօդուա քէնտինի իթհամ իթ-տիկին իշիւն ձէնապը Հագդըն քէրէմինէ լայբդ օլուրոքն:

Գատրուս. — Լաքին, էֆէնտիմ, Տանթէս էօլուիւ, վէ էօլիւրքէն աֆվ իթմէտի մի:

Բարագ. — Մաստէնին նասորլ օլուուդ ընը պիլմէդ իտի,

Գատրուս. — Նիմափ պիլի՞ր եա, էօլուէր հէր շէյի պի-լիր տէրլէր:

Իքիսի տէ պիր տագիգա գատար սիւքիւթ իթտիլէր: Բարագ եինէ գալգըպ օտանըն իշինի պիր գաչ տէփա տու-լաշըգտան սօնղըա, կէլիպ եինէ եէրինէ օթուրտը:

Բարագ. — Պիր գաչ քէրըէ Մ. Մօրէլ տլցէրէք պիրի-նին իսմինի սէօյլէտին. քի՞մուիր օտամ:

Գատրուս. — Օ ատամ! Թորաօնըն սահիպի վէ Տանթէսին չօրպաճըսը իտի:

Բարագ. — Պու իշլէրտէ օ ատամնէ հարէքէթտէ պուլընտը:

Գատրուս. — Օ ատամ! ալիճէնապ, լիիտ վէ նամուալը պիր ատամուըը: Պէլքի եիրմի տէփա Տանթէսին հագ-դընտա շէփաաթ էյլէտի. իմրէրաթօրըն ավտէթինտէ ար-զուհալար վէրտի, եալվարտը, թէհտիտ իթտի. հաթթա մոււխիսէրէն Պուրպօնլարըն թէքրար ավտէթինտէ բէք չօգ հագարէթլէր կէօրտիւ, բէք չօգ պէլալարա օղրատը. պէլքի օն տէփա կէլիպ Տանթէսին պապասընը խսնէսինէ նագլ իտէրէք գայրըմազա չալըշմըշ իտի. հաթթա պիր ազ էվլէլ սէօյլէտիկիմ կիպի, իսթիցարըն վէփաթընտան պիր կիւն էվլէլ կէլիպ պիր քէսէ բարա պրագարագ կիթ-միշ իտի. իշթէ օբարա իիէ ձէնապէսի գալգտը վէ պօրճ-լարը տախի վէրիլուի. օ քէսէ հալա պէնտէտիր:

Բարագ. Մ. Մօրէլ սա՞ղ մը

Գատրուս. — Էվլէթ, էֆէնտիմ, սաղտըր:

Բարագ. — Էօյլէ իսէ պախմթկյար օլմալրտրը . ՃԵՆԱԿՊ
Հադըն ինայէթի էօյլէ առամբարըն իւղէրինտէն էքսիք օլմավ
Գատրուս . — (Աճք աճք կիւլէրէք) էվվէթ , էֆէնտիմ
Էվվէթ , օ տա պէնիմ կիալի :

Բարագ . — ՆԷ սէօյլէ յօրոքն . Մ. Մօրէլին հալի վաղթի
երինտէ տէյիլ մի :

Գատրուս . — Պէնիմ հալիմ վաղթիմ եէրինտէ իսէ անըն
տա եէրինտէ տիր . շու գատար վար քի , օ պէնտէն պիր
ազ տահա ֆէնա պիր հալտէ տիր . շիւնքի հիչ տէյիլսէ
պէնիմ նամնուսըմու պիր լէքէ կէլմէտի . անըն իսէ նամնուսը
թէհլիքէտէ :

Բարագ . — ՆԷ կիալի :

Գատրուս . — Էֆէնտիմ , եիրմի պէշ սէնէ չալրշրպ Մար .
սիլեանըն էն միւթէպէք թիւճճարը օլուոգտան սօնդրա ,
շիմոի պիւթիւն պիւթիւն պաթմագ իւղրէտիր . իքի սէնէ
զարֆընտա պէշ կէմի զայալ էյլէտի , իւչ միւֆլիստէ հի .
սապորզ մալի պաթտը . շիմոիքի հալտէ իւմիաի եալընըզ
Տանթէսին խըտմէթ իթտիկի մահուտ մարածնտա զալտը .
Հինտուէն տիտէթինի պէքլէյօրլար . եիւքիւ գըրմըզլա շի .
վիտ իմիշ . Էկէր պու կէմի տէ տիկէրլէրի կիալի զարդ օ .
լաճագ օլուր իսէ , Մ. Մօրէլ զայիպտիր :

Բարագ . — Վահ , վահ , վահ . եաղըգ . գարըոր վէ չո .
լուղը չօճուղը վար մը :

Գատրուս . — Պիր գարըոր վար քի , էրմաս բարչտար տըր
Պիր տէ զըզը վար , սէվտիկի պիր տէլիդանլը իլէ էվլէն .
տիրէճէք իտի : Շիմոի օ տէլիդանլը տա հէրփին հալին
կէօրէրէք զըզը պրագտը : Պիր օղլու վար , տոքէրտէ միւ .
լադ իմուիր , իշմէ պիւթիւն պու պէլալար զավալլը հէրփ .
փին աճընը տահա զիյատէ արթբրտըլար : Էկէր տին .
եատա եալընըզ օլմուշ օլսա իտի , պաշընա պիր տապանճա
որդըզ քէնտի քէնտինի էօլտիւրիտի :

Բարագ . — Ալլահ սագրասըն :

Գատրուս . — Խթէ , էֆէնտիմ , Ալլահ տօգրու առամ .
բարա պէօյլէ միւքետիմթ իտէր՝ տէտիկիմին իսպաթը տա
պէնտէնիզ իմ : Շիմոի սիդէ սէօյլէտիկիմ՝ կիւնահըմուան
պաշգա պիր ֆէնտ հարէքէթտէ պուլունմամըշ իքէն , եինէ
շու կէօրտիւյինիզ հալլը զարութէթտէյիմ . գարըմը սրթմա .
տան էօլմիւշ կէօրէճէկիմ . պէն տէ Տանթէսին քէտէրի

կիպի աճլըգտան էօլէճէկիմ. Ֆէրնան իլէ Տանկլարըն իսէ սանտրգլարը ալթուն տոլու : Իշթէ պէօլէճէ էյի ատամը լարըն իշլէրի տայրմա աքոբնէ կիտէր, ֆէնա ատամլար իսէ սաատէթ իշինտէ եաշամադտատըրլար :

Բարագ. — Գապահճաթըն էն պէօյիւկի Տանկլարտա իմիշ կէօրիւնիւյօր . օ նէ օլուու :

Գատրուս. — Էփէնտիմ, օ Մարսիւսատան չըգտը, Մ. Մորէլին պիր թավսիյէ նամէսպիյէ (շիւնքի Մ. Մօրէլ պունաւն գապահճաթընը պիլմէյօր իտի.) պիր Սրանիա թիւճնարը եանընա կիրտի : Սրանեա մուհարէպէսի էսնասընտա մրանսըգ օրտուսընըն լէվազիմաթընը իլթիղամ իթտի : սօնդրա պու իշտէն գազանտըգը ագչէ իլէ Փօնտօ վէ սաիր էվրագ ախզ ու իթմասընա կիրէրէք, ագչէսինին իւշտէօրթ միոլինի տախի գազանմըշ, վէ պունտան մաատա իպթիտաքի ալմըշ օլտուգը զէվճէսի պիր սարրաֆ դըգը օլուալ, հիյնը վէֆամընտա գրալըն պաշ մապէյնճիսի Մ. Մէրփիէօնին տուլ գըգը օլան Մատամ նարկօնլա թէզէվդիւճ իթտի : Մ. Մէրվիէօ իսէ զայէթ զէնկին վէ գրալըն նազարը իթիպարընտա իտի :

Պու եօլուա Տանկլար միլիօնլար գազանմըշ օլտուգընտան, քէնտիսինէ Պարօնլըգ ըիւթպէսի վէրիւտի . շէօլէքի, շիմուի Պարօն Տանկլարըն Մօն — Պլան սօգաղընտա պիր կիւզէլ գօնաղը, ախրըրընտա օն հայվանը, խրտմէթինտէ ալթը խրտմէթքեարը վէ սանտըգընտա պիլմէմնէ գատարը միլիօնլարը վարտըր :

Բարագ. — Էյ շիմուի Տանկլար պախթիյարմըտըր :

Գատրուս. — Իշթէ օրասը քիմէյէյէ մալիւմ օլամագ. ինսանըն պէտպախիթ վէ եա պախթիյար օլմասընըն ուրըրը տէօրթ տուվար արասընտա գալըր : Տուվարլարըն պիլէ դուկաղը օլուր տէրլէր, ամմա տիլի օլուր տիմէզլէր : Էկէր եալ բնըգ միլիօն սահիպի օլան տատամ պախթիյար օլուսա, Տանկլար տա պախթիյարտըր :

Բարագ. — Ֆէրնան նէ հալտէ :

Գատրուս. — Ֆէրնան մը . օ տու պաշգա պիր եօլուա իլէրէտի :

Բարագ. — Բէք էյի ամմա Գախալանլը ֆագիր վէ ճահիլ պիր պալըգ ճը բարչասը նասըլ իլէրի կէլսպիլիր. տօղըրուսը պուրասընա ագլըմ իրմէյօր :

Գատրուս . — Էֆենտիմ, օրասընա քիմնէնին ագլը իր-
մէյօր քի սիդին ագլընըզ էրսին . կէչմիշ էօմրիւնտէ պիր
պէօյիւք որրը օլմալըտըզ քի, քիմնէ անլայամայօր :

Բաբազ. — Հէր նէ հալ իսէ, էլովէթթէ զահիրտէ կէօ-
րիւնէն պիր թարիգ իլէ շիմտիքի պուլունտըզը մէվդիէ
վարլ օլապիլմիշտիր :

Գատրուս . — Պագլնըզ, էֆենտիմ, սիզէ նազլ իտէյիմ:
շիմտի անլարսընըզ : Խմբէրաթօրըն ավտէթինտէն պիր զաշ
կիւն էվվէլ ֆէրնանըն գուրասոր չըդմըշ իտի : Պուրագօնլար
Գաթալան գարիյէսինտէ ֆէրնանը բահաթ պրագտըլար,
ամենա խմբէրաթօրըն ավտէթինտէ ումում ասաքիրին սիլահ
ալթընա ճէմ իտիմէսի իրատէսի չըդտը վէ ֆէրնան տախի
կիթմէյէ մէճպուր օլտու : Կէնի տէ քէզալիք ալտըլար, լա-
քին պէն ֆէրնանտան իխթիյար վէ խուսուսիյլէ եէնի էվ-
լէնմիշ օլտուզըմուան, պէնի հուտուտա կէօնտէրտիլէր.
ֆէրնան օրտույա կիրտիքտէ թապուրըյլա պէրապէէր հու-
տուտտան չըդտը վէ հաթթա Լինեի մուհարէպէսինտէ
տէ պուլունտը :

Մուհարէպէտէն պիր կիւն էվվէլ տիւշմանլա իթթիփազը
խափիսի օլան ժէնէրալըն չատըրը էօնիւնտէ գարագոլ
պէքլէմէքտէ իտի քի, օ կիճէ տէ ժէնէրալ՝ Խնկիլիդլէրէ
պիրլէշէճէք իմիշ : Ֆէրնան պէրապէէր կէլմէսինի թէքլիփ
իթտիքտէ, ֆէրնան տախի խրտմէթինի պրագլազ ժէնէ-
րալ իլէ կիտէր . Էկէր նարօլէնն թախտտա գալմըշ օլոս
իտի, ֆէրնանըն պու հարէքէթի տիվանը հարպ հուզու-
րընտա նիզամէն գուրշունա տիզիլմէսի իյնապ իտէրտի :
Լաքին նարօլէնն տիւշմէսիյլէ Պուրագօնլար թէքլար
սալթանաթա կէչտիքլէրինտէ, սրու հարէքէթի սատտ-
գաթ կէօրիւլէրէք միւքեափաթ պուլուտ վէ միւլաղիմի
սանի րիւթպէսիյլէ ֆրանսայա ավտէթ իթտի վէ մէգգիւր
ժէնէրալըն հրմայէսիյլէ 1823 տէ եւսնի Սրանիա սէֆէրի
էսնասորնտա Տանկարըն տախի թիճարէթէ թէշէպպիւս
էյլէտիկի զէմանտէ ֆէրնան եխւզ պաշը օլոտու : Ֆէրնան
Սրանեալը իտի, վէ Սրանեօլ օլմասը հասէպէյլէ հէմիէհ-
րիլէրինին էֆքեարընը թէճէսիւտէ, եանի ճասուսլըզ իթ-
մէք իւզրէ մէմուրէն Սրանեայա կէօնտէրիտի :

Օրասա Տանկարլա պուլուշարագ, քէնտի ժէնէրալընա
կէրէք բաիթախիթ վէ կէրէք վիլայէթլէրտէ պուլունան

գրալ թարաֆտարանընըն իանէսինի վատ իլէ , մուգապի-
լինտէ քէնտիսի տախի միւքեաֆաթ վատը ալարագ , թա-
պուրընը եալընըգ քէնտինին պիլտիկի եօլարտան պողազ-
լարը պէքլէմէքտէ օւան գրալ թարաֆտարլարընա դատար
կէօթիւրտի , վէ էլհասըլ պու գըսա սէքէրտէ օ գասար
խըտմէթլէր կէօրտիւ քի , Թրօգատէրօնըն բէտտինտէն
սօնդրա միրալայ օլտու վէ գօնթ իւնվանըյլա կէժին տ'Օ-
նէօր նիշանընը տախի ալտը :

Բարաղ . — Թալի՛ , թալի՛ :

Դուք տահա պիթմէտի . Սրանեա սէքէրի
խիթամ պուլտուգտա , Ֆէրնանըն տայմա արթմագ տա օլան
թալիի՛ կվրօբանըն միւսալէհաի ումումիյէսի սէպէպինտէն
թէրագդի իտէմէյէճէկինի անլայարագ , օ վադթ Օսմանլը
հիւքիւմէթինէ դարշը իսեան իթմիշ օլան Եռևան իւզէրինէ
կէօլէրինի չէպիրտի . Օ ասըրտա հէր քէսին նազարը տիդ-
դաթը Աթինայա ճէլա իտիլտիկինտէն , Եռւնանլարա աճը-
մադ վէ իանէ իթմէք կվրօբանա մօտա հիւքմինէ կիր-
մի իտի :

Մալիւմը փաղըլանէնիդ օլտուղը վէճհիլէ , Թրանսա հիւ-
քիւմէթի տախի աշքտան աշըդա Եռևանլարը թէրահիւպ
իթմէդի կիպի կէօրիւնմէքտէ իսի իսէ տէ , իանէ իտէնլէրէ
մուալինէթտէ գուստուր իթմէդուտի : Ֆէրնան Եռևանանա խըտ-
մէթ իթմէյի իսթիտա իթտիքտէ , բուխսաթ ալրպ Եռւ-
նանա կիթտի իսէ տէ , Թրանսա օրտուլընտան տախի դայտը
պօգուլմամըշ իտի :

Ֆէրնան՝ գօնթլրդ իւնվանընը ալտուղը գէման իսմի գօնթէ
ար Մօրսէր թէսմիյէ օլունմուշ իտի : Եռւնանա աղ իմէթին-
տէն պիր աղ զէման սօնդրա թալիմէթիլիքլէ Թէրէտէկէնլի
Ալի բաշանըն խըտմէթինէ կիրմիշ օլտուղը իշխտիլտի :

Մալիւմինիգակիր քի , Ալի բաշա վէֆաթ իթտի , լաքին
վէֆաթընտան էվիլէ Ֆէրնանըն իթմիշ օլտուղը խըտմէթլէ-
րինէ միւքեաֆաթէն բէք չօդ բարա վէրմիշ իտի . Թրանսայա
տա ավտէթինտէ Եանեատա դազանմըշ օլտուղը միրիլիվա-
լըդ ըիւթպէսի թատտիդ գըլընտը :

Բարաղ . — Եէօլէ քի շիմտի :

Գատրուս . — Եէօլէ քի շիմտի Բարիգատէ տէ Հէլտէր-
յօգաղընտա 27 նօմէրօտա պիր կիւզէլ գօնագտա օթուր-
մադտա ալըր :

Բարագ. — (Պիր տագիզագատար ազգը աչքը վէ թէ, ըետիւտ իւղրէ կէօրիւնտիքտէն սօնդրա) Մէրսէտէսնէ օլտու, անու պանա զայտ օլտու տէտիլէր :

Դատրուս. — Եվլիթ, էֆէնտիմ, զայտ օլտու, ամմա կիւնէշ կիսկի զայտ օլտու, չիւնքի էրթէսի սապահ տահա բարլադ զուհուր իտէր :

Բարագ. — (Խոթիհզա կիւլիւմսէմէսիլէ) Եօգսա օ՝ տամը թալիինի տիւզտի :

Դատրուս. — Պու կիւնքի կիւնտէ Մէրսէտէս Բարիդին էն պէզիւք գատընվարընտան պիրիտիր :

Բարագ. — Պիր բույյա նազլ խոխյօրսըն զանն իտիյօրըմ, ամմա պէն տէ պու տիւնեատա օ գատար աճայիպաթ կէօրտիւմ քի, սէօյլէտիքլըրինէ տէ ինանապիլիրիմ:

Դատրուս. — Մէրսէտէս՝ Տանթէսի զայտ իթտիքտէ էվլիլա պիր պէզիւք քէտէրէ տիւչար օլտու. կէրէք Մ. Վիլ, Փօրա իթտիկի րէճալարը վէ կէրէք Տանթէսին քէտէրինէ կէօմթէրմիշ օլտուզը խըտմէմլէրի հէնուզ սիզէ նազլ իթտիմ. Ֆէրնանըն ֆէնա հարէքէթինի պիլմէտիկի իշին գարտաշ նազարը.յլա պագմագտա օլտուզընտան, ասքէրէ կիթմէնի՛, քէտէրինի պիր գախտ տահա արթըրաք :

Ֆէրնան կիթտիքտէն սօնդրա Մէրսէտէս եալընըզ գալտք: Գըզնըզագ իւշ այ կէօզ եաշը տէօքտիւ, զիրա նէ Տանթէստէն վէ նէ տէ Ֆէրնանտան խապէր ալապիլիրտի, պու տիւնեատա տօսմթ օլարտագ մէյուսիյէթ իշինտէ էօլմէք իւղրէ պուլունան պիր իխթիյարտան մասատա քիմսէսի եօգ իտի :

Պիր կիւն սապահտան ագշամա գատար ատէթի իւղրէ Մարափիեատան Գաթարան գարիյէսինէ կիտէն իքի եօլըն պիթիչտիկի մահալուէ էթրափընա պագարագ օթուրտքտան սօնդրա, օ ագշամ հէր կիւնտէն զիյատէ մէէյուս պիր հալուէ գուլիպէսինէ շէքիլատի. չիւնքի օ եօլըրատան նէ տօսմթընըն վէ նէ տէ սէվիլիւլիսինին կէլոտիկինի կէօրմիւշ իտի :

Անսըզտան պիր այտագ սէտասը իշիթտի, պաշընը շէքիրտիքտէ գարունըն էօնիւնտէ միւլազիմը սանի իւնիփօրմասը.յլա Ֆէրնանը կէօրտիւ: Պու քէնտինէ կէլէն սաստէթ պիւթիւն քէտէրինէ սէպէալ օլան սասատէթ տէյիլիտի իտի իտէ տէ, նըսփը օլունն սայըլապիլիրտի, զիրա Տանթէսինի պիր սօնդրա պիլմէտիկինի կէօրմիւշ իտի :

թէստէն սօնդրա սէվտիկի անճագ ֆէրնան իտի : Ֆէրնանընի խալէնանլա թութուալ սրդուք . ֆէրնան պունու աշգ զանն իթտի . հալ պու քի աշգ օրմայրպ , արթըգ տիւնեատա ևալքնըգլըգան գուրթուլաբագ ևանընտա պիր տօսթ պուլունաճաղ բնա սէլինմէքտէ իտի :

Նուրասունը տա ունութմամալքար քի , Մէրսէտէս ֆէրնանը աշգլա սէվմէզ իտի իսէ տէ , իքրահ տախի իթմէզ տի:

Գրզնը գալունի պիր պաշգառը գագանմըշ , և տա դայատա օլուագ . . . պէլքի տէ էօլմիւշ իտի :

Պու էօլիւմ էֆքեարը Մէրսէտէսին ագլքնա կէլտիքնէ աղլար , վէ աճքունտան գօլլարընը օղուչարըրը իտի :

Պու Փիքրի պաշգա տէփա տիկէր պիրի ագլքնա կէլթիքքնէ թէտտիքքնէ թէտտի իտի իսէ տէ , արթըգ օ կիւնիէրտէ ագլընտան չըգմամասընա ողաշլամըշ , վէ պունան գաթի նազար Տանթէսին պապասք տախի չօգ տէփա ։ Օղլում էօլար . էօլմէմիշ օրսա չիմոլցէ գատար կէլիրտի ։ ափմէքտէ իտի :

Իիթիյար վէֆաթ իթտի . էօլմէմիշ օրսա իտի պէլքի Մէրսէտէս պաշգ ասընա վարմագ տը , չիւնքի պու սաստագաթմուըլլընը տայմա պաշընա գագաճագար : Ֆէրնան պուրասընը պիլտիկինտէն , իիթիյարըն վէֆաթընը իչիթտիքքնէ ; տէրագագ ավտէմիշ , իլք սէֆէրինտէ Մէրսէտէսի հիշ պիր մուհապպէթ սէօղիւ իթմէտի . լաքին իքինճիսինտէք քէնտինի սէվմէքտէ օլուուգընը իխտար էլլէտիքտէ , Մէրսէտէս տախի Տանթէսի պէքքէյէրէք աղլամագ իչիւն ալթը այ վատէ իխտէտի :

Բարագ . — (Աճք թէպէսոխւմիշ) Էօյլէ եա՛ , պիր սէնէ պէքէմիշ , ալթը այ տահա պէքէլէսէ իտի , օնս սէքիզ այ օլուրտը . պիր աշբգա պունտան զիյատէ նէ՝ սատագաթմօրսպիլիր :

Դասրուս . — Ալթը այ սօնդրա Ագուլ քիլ իսէսինտէ նիւքեահլարը իճրա օլունտը :

Բարագ . — (Տուտաղընըն ալթընտան) Տանթէսլէ տէ պէրապէր օ քիլիտէ էվլէնէնէք , իտի :

Պու իքի նիքեահ պէյնինտէ պէօյիւք պիր ֆարդ օլմայրպ , ևալքնըլլ թէպտիլ օլունմէշ :

Դասրուս . — Մէրսէտէս էվլէնաի , լաքին հէրնէ գատար հէրքէսին կէօղիւնէ չին պիր հալուէ կէօրիւնմէքտէ

իտի իսէ տէ , երնէ օն սէքիզ այ էվվէլ ասըլ սէվասիկի իտէ նիշանն զըյաֆէթի իճրա օլունան թէզէրվ գահվէսինին է . նիւնտէն կէչէր իքէն պայրլոր , զիրա օ մահալի կէօրտիւքտէ նազարբնը քէնտի գալպինէ չէվլիրմէյէ մէճպուր օլուպ , գալզինէ պագտըգտա , հալա բէք տէրին մուհապէթլէ սէվմէքտէ օլտուղընը անլատը :

Ֆէրնան Մէրսէտէստէն տահա պախմթիյար զանն օլունուր իտի իսէ տէ , գալզի բահամթ տէյիլ իտի : Օ արա պէն անընլա կէօրիւշիյօրտըմ , Տանթէսին պիր կիւն ավտէթինտէն դօրգարտը : Իշթէ պու սէպէպտէն տօլայը մէմիչքէթի թէպտիլ իթմէք իսթէտի , զիրա Գաթալանտա Մէրսէտէս իչիւն բէք չօգ թէհլիքէ վար իտի : Տիւյիւնտէն սէքիզ կիւն սօնղրա Գաթալան գարկյէսինի թէրք իթտիլէր :

Բարագ . — Անտէն սօղրա սէն Մէրսէտէսի կէօրտիւն մի :

Գատրուս . — Էվվէթ , Արանիա սէֆէրի էսնասընտա Բէրբինեանտա կէօրտիւմ . գօճասը օ չէհիրտէ պրագմըշ օլտուղընտան , օգլունըն թէրպիյէսիյլէ մէշզուլ իտի :

Բարագ . — (Խալէճանլա) Օղլունը մը :

Գատրուս . — Էվվէթ , էֆէնտիմ , Ալպէր իսմինտէ պիր օղլու օլմուշ :

Բարագ . — Աճայիսպ , օղլունա թէրպիյէ վիրմէք իչիւն քէնտինտէ թէրպիյէ վա՞ր մը իմիշ : Տանթէս պանտ՝ քէնտիսի կիւզէլ իսէ տէ , լաքին օգումագ եազմագ պիլմէզ պիր պալըգ ճը գըզը աըը տէմիշ իտի զանն իտէրիմ :

Գատրուս . — Տիմէք քի Տանթէս քէնտիսի տէ նիշան . լըսընըն նասըլ գըզ օլուղընը պիլմէզ իմիշ , էֆէնտիմ : Դրալիցալըգ թաճը եալընրզ էն կիւզէլ վէ էն զէքի գարըլարըն պաշընա գօնուլմագ լաղըմ կէլուէ իտի , Մէրսէտէս գրալիցա օլուրաը , Թալիի աշըլըգ ճա քէնտի տէ կիւլ կիպի աշըրմագտա իտի . բէսմ էօյրէնիրտի , մուղիզա էօյրէնիրտի . ամիմա նէ էօյրէնմէզտի . անճագ սէօզ արամըզտա , զանն իտէրիմ քի , պիւթիւն պու էօյրէնտիյի շէլլէր պաշգա պիր շէյ իչիւն օլմայըպ , միւճէրիէտ գալզինտէ ունուտրլմասը լաղըմ կէլէն պիր շէյի ունութմագ իչիւն իտի . լաքին շիմտի ճիւմիէսի սէօյլէնիլէպիլիր . հէր հալու զէնկինլիք վէ շէրէփ ու շան քէնտինի թէսէլլի իթմիշտիր . Մալի վար , գօնթէս , հալ պու քի . . .

Գատրուս պուրատա պիրտէն պիրէ տուրու վերտի :
Բարագ . — Հալ պու քի . . .

Գատրուս . — Հալ պու քի սատաէթը հալտէ օլմատը -
դընը բէք աղեա պիլիրիմ:

Բարագ . — Նէտէն պիլիյօրսըն :

Գատրուս . — Լֆէնտիմ , ոլէն ոէ վալէթէ տիւշար օլտու -
դըն զէման էսքի տոսմթլարքմտան պիր խնէ խմիտիյէ
Տանկարա կիթախիմ , ոլէնի հուզուրընա պիլէ գապուլ իթ -
մէտի , Ֆէրնանա կիթախիմ , սատագտ օլարադ խրտմէթ -
քեարըյլա եիւղ ֆրանդ կէօնտէրտի :

Բարագ . — Տիմէք օլուր քի , եիւղ յէրինի կէօրմէտին :

Գատրուս . — Խայյր , փաղաթ Մատամ Մօրսէր պէնի
կէօրտիւ :

Բարագ . — Նա՞որդ կէօրտիւ :

Գատրուս . — Գօնադտան շըդըալ կիտէրքէն , էօնիւմէ
պիր բարա քէսէսի տիւշտի . իցինտէ եիրմի պէշ նարօլէնն
ալթունը վար խտի . Տէրհալ պաշըմը գալաքրը պագարմ
Մէրոէտէս բանճուրլարը դարայըպ իչէրի չէ քիլիյօր խտի :

Բարագ . — Մ . Վիլֆու՞ր նէ օլուր :

Գատրուս . — Լֆէնտիմ , Մ . Վիլֆօր տօմթումտէյիլ խտի ,
հաթթա քէնտինի թանըմազորմ . իշմէ անըն իշին քէն -
ախինտէն խնէ տախի թուլէսի խոէմէզտիմ :

Բարագ . — Տիյէծէկիմ օ տէյիլ . Տանթէսին գուդուա -
թընտա նէ հորէքէթտէ . պուլունտը վէ շիմտի նէ հալ -
տէտիր :

Գատրուս . — Պէն շու դատար պիլիրիմ քի , Տանթէսին
թէվդիֆինտէն աղ վագթ սօնդ րա Սէն - Մէրանըն դըդընը
ալտը վէ Մարսիլեայը թէրք էյէտի . Միւճէրրէա անըն
տախի թալիի աչքըմըշ օմնոլըտըր . հէր հալտէ օ տա Տան -
կար կիսի դէնկին վէ Ֆէրնան կիսի իթմէպողըտըր դանն
իտէրիմ . Խմէ կէօրինյօրսընրդ եա՞ , պէնտէն պաշդ տ փա -
գիր վէ էտնա հալտէ դալմըշ եօգտըր :

Բարագ . — Եանլըշըն վար , Էվլատըմ , Ալլահ առիլատիր ,
պազը մէյտան վերիյօր կէօրինիւր , ամիսն պիր տագիդա
տա կէլիր քի խամթրընա կէթիրիր . պունուն տա խոգաթը
իշմէ . . .

Բարագ պունու ակյէրէք ճէպինտէն էլմասը շըդարըպ
Գատրուսա թագտիմ իլէ տէտի .

— ԱՀ, տօսթում, զիրա պու էլմաս եալքնը սէնինտիր Գատրուս. — Նէ՞, եալքնը պէնիմ մի. աման, էֆէնտիմ, սահի՞ն մի սէօլէյօրսընը:

Բարազ. — Պու էլմաս Տանթէսին տէօրթ տօսթլարը պէյնինտէ թագսիմ օլունաճաղ իտի. հալ պու քի Տանթէսին եալքնը պիր տօսթու վարբմը, անըն իշխն թագսիմէ լիւզում եօգտըր. ալքնը, սաթքնը լաքին տուն պէհա իլէ սաթմայքնը, զիրա գըյմէթի էլլի պին փրանդ տըր. իւմիտ իտէրիմ քի, պու ագչէ իլէ պուլունտըդքնը սէֆալէթտէն խէլաս օլուրսընը:

Գատրուս. — (Պիր էլինի թիթրէյէրէք էլմասըն իւզէրինէ ուզատըպ, տիկէր էլիլէ անքնտան ագան թէրի սիլէրէք) Աման, էֆէնտիմ, պէնիմ կիպի պիր Գագիրին քէտէրի վէ եա սէվինճի իլէ էյլէնմէյինիզ:

Բարազ. — Պէն քէտէր վէ սէվինճին նէ օլուուզքնը պիլէնլէրտէնիմ, վէ ասլա պու եօլտա էյլէնմէյի սէվմէմ. Ալ պու էլմասը, լաքին մուգապիլինտէ. . . (Գատրուս էլինի էլմասա ուզաթմը իքէն կէրի չէքտի, վէ բարազ թէպէսսիւմիէ տէվամ իմտի) մուգապիլինտէ Մ. Մօրէլին իմթիյար Տանթէսին մասասը իւզէրինէ պրագմը օլուա հալա սէնտէ օլուուզքնը սէօլէտիկին բարա քէսսինի իսթէրիմ:

Գատրուսըն թաաճիւպի կիթտիքնէ թէզայիւտ իտէրէք միշէ թախթասընտան պէօյիւք պիր տօլապըն էօնիւնէ կիտիպ տօլապը աչտը վէ գըրմզզը իրէքտէն իւզէրի եալտըզլը ֆագաթ եալտըզը մահվ օլմուշ իքի պագրը հալգա իլէ աչըլըրը դարանըր պիր ուզուն բարա քէսսի կէթիրիպ բարազա թագտիմ իմտի: Բարազ քէսսի ալըպ էլմասը տախի Գատրուսա թէսլիմ էյլէտի:

Գատրուս. — Աման, էֆէնտիմ, միւճէրրէտ սիզ Ալլահ ատամը օլմալքսընը, շիւքի Տանթէսին պու էլմասը սիզէ վէրմիշ օլուուզքնը քիմնէ պիլմէտիկի ճիհէթլէ քէթմիտէպիլիրտինիզ:

Բարազ. — (Քէնտի քէնտինէ) Թամամ, տիմէք քի պէնիմ եէրիմուէ օլան, քէթմիտէնէ քտին: (Եէրինտէն դալդըպ, շարգասընը ալտը.) Պու սէօլէտիքլէրինտէ եալան եօգ եա:

Գատրուս. — Իշթէ, էֆէնտիմ, շու քէօշէտէ հազրէթը

իսանըն պիր ըէսմի վէ շու մասանըն իւզէրինաէ տախի դարսմին ինձիլի վար, պունլարըն իքիսինին իւզէրինէ գասէմ իտէրիմ քի, սէօյլէտիքլէրիմ նօղթասը նօղթասընա տօղրուտըր :

Բարագ. — Բէք էյի, էվլատըմ, ինանտըմ. ինչալահ բարանըն խայրընը կէօրիւրսինիզ: Ալլահա ըսմարլատըգ, կիտէյիմ, տայմա պիրապիրինէ ֆէնալըգ իթմէքտէ օլան ինսանլարտան ուղաղա չէքիլէյիմ:

Բարագ պու սէօղլէրի սէօյլէտիկի որբատա Դատրուսըն քէնտինէ պին տիւրլիւ թէքէլլիւֆլէ կէօսթէրմէք իսթէտիկի թէշէքքիւրլէրտէն իճթինապ իլէ, գարունըն մանտալընը քէնտի էլի իլէ գալուրըրը, տիշարը չըգու, վէ հայվանընա պինէրէք կէլմիշ օլտուղը թարտիտ տօղրու կիթտի :

Բարագ այրըլտըգտան սօնղրա Դատրուս արգասընա պագտըգտա, Դարգօնթլըլը ատէթինտէն զիյատէ պէնզի սարարմըշ օլտուղը հալտէ թիթրէմէքտէ պուլունտըղընը կէօրտիւ :

Դարգօնթլը. — Իշիթափքլէրիմ ուահին մի տիր :

Դատրուս. — (Սէվինճինտէն տէլի կիպի պիր հալտէ) նէ, էլմասը եալընըլ պիզէ վէրտիկի մի :

Դարգօնթլը. — Էվվէթ :

Դատրուս. — Ինանմազիսէն իշթէ պագ :

Դարգօնթլը. — (Պիր տագիգա գատար էլմասա պացպ, պօղուգ պիր սէտա իլէ) Եա եալաննը իսէ :

Դատրուս. — (Պէնզի քիւլ կիպի քէսիլէրէք) Եալաննը մը, պու ատամըն պիզէ եալան սէօյլէմէքտէն նէ ֆախտէսի օլապիլիր :

Դարգօնթլը. — Պուտալա հէրիփ, որրընը էջլէնիր :

Դատրուս. (Պիր տագիգա գատար պու շիւպհէնին ալթընտա էղիմիշ կիպի կէօրիւնտիքտէն սօնղրա, շարգասընը ալըպ պաշընա տօլամըլ օլտուղը գրըմբըլ մէնտիմին իւզէրինէ կիյէրէք) Շիմոի անլարըգ :

Դարգօնթլը. — Նասըլ անլայանագսըն պագայըմ:

Դատրուս. — Շիմոի Պօդէր բանայըրը տէյիլ մի . օրայա Բարիզտէն գոյցումնուլար կէլիր կիտէր . կէօսթէրիրիմ. սէն էվի պէքլէ, իքի սասթա գատար կէլիրիմ:

Դատրուս էվտէն չըգըպ գօշարագ բարագըն կիթափիկ եօլըն մուգապիլինտէ օլան եօլու ելէ ալոր:

Գարգօնթլը. — (Եալընըզ գալարդտա քէնտի քէնտինէ) ելլի պին ֆրանդ, էփ էյինէ բարատըր ամմա սէրվէթ տէյիլորիր :

7.

ՀԱՊՍԽԱՆԵԼՔԻԻՆ ԳՈՒՅՈՒՏԱԹԸ

Պէլկարտտան Պօդէրէ կիտէն ճատտէնին իւղէրինաէքի կար քէօրրիւսի լոգանթապը նամըյլա մնարուֆ օլան լոգանթատա էվլէլքի պաստա դիքք իթտիկիմիզ վուդտաթըն էրթէսի կիւնիւ Մարսիլեա վալիսինին խանէսինէ օթուզ, օթուզ իքի եաշընտա տար վէ մասի սէթրէլի, աշըգ բէն.ք քէթէն բանթալօնլը, պէյազ եէլէքլի, կէրէ.ք թալլը ու հարէ.քէթինտէն վէ կէրէ.ք թէլաֆփուղընտան ինկիլիդէ պէնդէր պիր ատամ կէլիալ վալինին օտառնա կիրտիքըտէ տէտի:

— Էֆէնտիմ, պէն Բօմա չէհրինտէ թօմսըն վէ Ֆրէնչ դումբանետարնըն վէքիլիյիմ. օն սէնէտէն պէրու Մարսիլեա թիւննարընտան Մօրէլ դումբանետասըյլա ախզ ու իթա իթմէքաէյիզ: Պու ախզ ու իթամբզտտան տօլայը թադրիպէն եիւզ պին ֆրանդ մրդտարը մաթլուտպըմըզ օլտուղընտան, պու արալըգ մէդըրիւր դումբանետ հագդըրնտա պիր թագըմ: միւնասէպէթօփիզ հալվատիսըք իշիթմէքաէ օլտուղըմբան, իշպու դումբանետ հագդընտա պազը մոլիւմամթ արմագ իշիւն սուրէթը մախտաւսէտէ սիզ միւրաճաւաթ նիյէթիյլէ Բօմտան պարայա կէլախիմ:

Վալի. — Էֆէնտիմ, հադիգաթէն տէօրիթ պէշ սէնէտէն պէրու Մօրէլ դումբանետարնըն հալի կիթափիքճէ ֆէնալաշմադտա կէօրինիյօր: Պիր պիրի արդասընտան աէօրիթ պէշ կէմիլէրի զարդ օլտու վէ իւչ աէօրիթ մահալուէ բարալարը պաթաը. լաքին հէր նէ գատար պանա տախսի օն պին ֆրանդ գատար տէյնլէրի վար խէտէ, նէ հալուէ պուլունտարդլարընա տակր հիշ պիր կէօնա մալիւմաթըմ եօդտըր: Վալի պուլունտըզըմ ծիհէթլէ, ափիէր սուրէթլէ մալիւմաթ իսթէր իսէնսիզ, Մ. Մօրէլին զայէթ էտէպի վէ տօղըրու պիր ատամ օլտուղընը թաստիգ իտէրիմ: Շիմ-

տիյէ գաստար իմզասընըն իթիպարընա ասլա խալէլ կէթիր-մէմիշտիր : Պէնիմ պիլտիկիմ պու արը , զիյատէ մալիւմաթ խթէրսէնիդ , հագսիսանէլէր միտիթթիշի Մ . ոը Պօվիլէ միւրաճաաթ խտինիդ . քէնտի նօայլ սոդազընտա 45 նօ-մէրօտա իգամէթ խտէր : Անըն տա Մօրէլտէ իքի եկող պին ֆրանդ մաթլուպը վար տիյօրլար . սահին խոէ էլ-պէթթէ գումբանեանըն հալինի պէնտէն էյի պիլէճէք աիրու

Խնկիլիդ՝ վալինին պէօյլէ նէզաքէթ վէ իհթիյաթի իւզըէ վէրմիշ օլտուղը ճէվապըն սէպէսինի անլամըշ կիսի կէօ-րինէրէք , գօնագտան չբգըպ թաարիփ իթտիկի սօդազա տողու . հէմչէհրիլէրինէ մախսուս եխւրիւյիւշ իլէ կիթտի :

Մ . ոը Պօվիլ խանէսինտէ խտի . Խնկիլիդ՝ ստաօրնա կի-րիպ պու ատամը կէօրտիւքտէ , եխւդիւնտէ կէօրինէն թաաճճիւպ ալամէթլէրինտէն իլք տէփա օլմայըպ տիկէր տէփա տախի կէօրմիւշ օլտուղը անլաշըլըր խտի : Մ . ոը Պօվիլ խոէ օ տէրէճէ մէյուռ պիր հալտէ խտի քի , զիհ-նինի օ տագիգատա մէշզուլ խտէն թէփէքքիւր վէ միւլա . հազա դուլվէի հաֆըզէսինի կէչմիշ զէմանը արաշարրմազա մէյտան պրագմայաճազը աշիքեար խտի :

Խնկիլիդ՝ հէմչէհրիլէրինէ մախսուս թավք ու վէգար իլէ մէսէյէյի վալիյէ պէյան էյլէտիկի եօլտա Մ . ոը Պօվիլէ տախի իթտատէ իթտի :

Պօվիլ . — Ահ , էֆէնտիմ , պահթը սիեահրմըզտան գօր-դուլարընքտա հագգընըզ վար . պու պապտէ պէն տէ դիյատէսլիլէ միւքէտտէրիմ , չիւնքի Մօրէլ գումբանեա-սընտա ոլէնիմ տախի իքի եխւզ պին ֆրանդ մաթլուպըմ օրուպ , պու ագչէ իլէ օն պէշ կիւնէ գատար գըզըմը էվ-լընտիրմէք նիյէթինտէ խտիմ : Պու բարանըն նըսփը պու այըն 45 ինտէ վէ նըսփը տիկէրի տախի կէլէճէք այըն 45 ինտէ թէէտիյէ օրունաճագ խտի , անըն իչիւն Մ . Մօ-րէլէ տախի էվվէլինտէն մալիւմաթ վէրմիշ խտիմ : Սիզ կէլմէզտէն եարբմ սաամէ էվվէլ քէնտի տէ պուրատա խտի . էկէր այըն 45 ինտէն էվվէլ վիւրուտընը պէքլէմէքտէ օլ-տուղը թարաօն կէմիսի կէլմէյէճէք օլուրսա , պու բարայը վատէ խիթամընտա պիլէ վէրէպիլմէք իմքեանտա օլմատը-չընք սուրէթը մախսուսէտէ սէօյլէտի :

Խնկիլիդ . — Բէք էյի ամմա պու՝ ատէթա թէճտիտը վատէ տիմէք օլուր :

Պօվիլ. — ՆԵՇ թէճտիտը վատէ , ատէթա իֆլասալը վէսսէլամ:

Ինկիլիզ. — (Պիր տագիդա թէֆէքքիւրտէն սօնղըա) 0 հալտէ մաթլուսպընըզտան դօրդոյօրաընըզ :

Պօվիլ. — Պէն ատէթա իւմիտիմի քէստիմ:

Ինկիլիզ. — Բէք էյի , եէտինիզտէ քի թահզիլի սա-թարսանըզ պէն ալըրըմ:

Պօվիլ. — Սի՞զ , հա՞ :

Ինկիլիզ. — Էվլէթ , պէն :

Պօվիլ. — Քիմ պիլիր նէ գատար սգ օնթօ խոթէյէնէքսինիզ :

Ինկիլիզ. — Խայր , հիշ պիր սգ օնթօ խոթէմէյիազ , թէ-մամէն իքի եիւզ պին փրանդ վէրիրիմ: Պիզիմ գումբանեա օ մագուլէ ախզու իթատան հազզ իթմէզ :

Պօվիլ. — Բարայը նէ՞ սուրէթլէ վէրէնէքսինիզ :

Ինկիլիզ. — Բէշինէն :

Պունու սէօլէյիալ ճէպինտէն պիր բաքէթ պանդնօթ չըգարար քի Մօրէլին Մ. աը Պօվիլէ օլան տէյինին իքի միսլինտէն զիցատէ պանդնօթ վար իտի : Մ. աը Պօվիլին կէօլէրի ֆինճան կիպի աչըլտը իոէ տէ , եինէ հըսորնա զալիալ կէլէրէք տէտի :

— Ճէր հալտէ սիզէ շուրտասընը պէյան իթմէյէ պօրճ-լույըմ քի , պու բարանըն եիւզտէ ալթըու պիլէ էլինիզէ կէշմէյէնէք :

Ինկիլիզ. — Օ պէնիմ պիլէնէք շէյ տէյիլ , օրասընի գումբանեա տիւշիւնսին . քիմ պիլիր , պէլքի պիլիմ գում-բանեա Մօրէլ գումբանեասընը պիր սաաթ էվվէլ պաթըր-մագ նիյէթինտէ տիր : Եալընըզ պէնիմ պիլտիկիմ էկէր պօնօնըն զահրընա ճիրօ իտէրսէնիզ , շիմոի բարայը սայար վէ տէլլալլըզըմտան պաշդա պիր շէյ իթմէմէմ:

Պօվիլ. — ՆԵՇ տիմէք , էֆէնտիմ , տէլլալըդ հագգընըզ-տըր . ալէլ ումում տէլլալըդ եիւզտէ պիր պուշուգտըր . ամմա սիզ նէ գատար խոթէսէնիզ , իւչ տէ խոթէսէնիզ . հաթթա եիւզտէ պէշ տէ խոթէսէնիզ վէրիրիմ . տահա զի-յատէ խոթէրսէնիզ եինէ վէրիրիմ:

Ինկիլիզ. — (Կիւլքէք) էֆէնտիմ , պէն ատէ պիզիմ գումբանեայա պէնզէրիմ , օ մագուլէ ախզու իթայտ կի-րիշմէմ:

Պօվիլ. — Եզրէ իսէ սիզ սէօյլէյինիզ, նէ՞ գատար տէլ-
լալլըդ իսթէրոխնիզ:

Ինկիլիդ. — Սիզ հապսիանէ միւֆէթթիշի տէյիլմիախնիզ:

Պօվիլ. — Եվլէթ, էֆէնտիմ, օն տէօրթ սէնէտէն պէրու:

Ինկիլիդ. — Մահպուսլարըն էսամի տէֆթէրի եանը-
նըգտա մը տըր:

Պօվիլ. — Եվլէթ, էֆէնտիմ:

Ինկիլիդ. — Ո տէֆթէրէ պէրապէր հէր պիր մահպու-
սըն սէպէսը հապսընա տաիր օլան էվրագլար պուլունա-
պիթիը մի:

Պօվիլ. — Եվլէթ, էֆէնտիմ, թէմամէն մէվճուտ տըր:

Ինկիլիդ. — Բէք էյի, էֆէնտիմ, պէնիմ թօմատա պիր
բարազ հօճամ վար իտի, անսրզըն դայպ օլուու . սօնդրա-
տան թահգիդ իթտիք քի իփ դալէսինէ աթմըշլար: Իշթէ
պու ատամըն վէֆաթընա տաիր պազը թափսիլաթ իսթէրիմ:

Պօվիլ. — Իսմի նէ՞ իտի :

Ինկիլիդ. — Թարիս :

Պօվիլ. — Եվլէթ, խաթրըմուտ տըր . տէլի իտի :

Ինկիլիդ. — Եանի տէլի տէրլէր իտի :

Պօվիլ. — Հագիգաթէն տէլի իտի :

Ինկիլիդ. — Իհթիմալուըր: Տիվանէլիկի նէ՞ կէօնա տի-
վանէլիք իտի :

Պօվիլ. — Պունուն տէլիլիկի քէնտինի պիր տէֆինէյէ
մալիք զանն իտէրէք, էկէր հիւքիւմէթ քէնտինի սէր-
պէսթ պրագաճազ օլուրսա միլիօնլար վէրէճէկինի վատ
իտէրսի :

Ինկիլիդ. — Զավալլը հէրիք, նէ գատար տէլիլիք .
լաքին նէ՞ վագթտան պէրու էօլմիւշտիր :

Պօվիլ. — Պէշ ալթը այ վար . կէչէն փետրուարտա վէ-
փաթ իթտի :

Ինկիլիդ. — Տօղրուսը դուվլէի հաֆըգէնիլ բէք ալա ,
թարիմլէրի էյի հըփլ իտիցօրսընըզ:

Պօվիլ. — Էֆէնտիմ, պու թարիմին խաթրըմուտ դալ-
մասընն սէպէսի՛ պիշարէ բարազըն վէֆաթը էսնաաընտա
պիր զարիպ վագաա զուհուր իթմիշ օլուուզը իշիւն տըր :

Ինկիլիդ. — (Եիւզիւնտէ աճայիլպ պիր թէճէսսիւս ա-
լամէթլէրի կէօրիւնէրէք) նէ՞ կիսպի, էֆէնտիմ, էօյրէ-
նէպիլի՛րմլլիմ:

Պօվիլ. — Հայ, հայ, բարազըն մահպուս պուլունտըլը մահալուէն դըրգ պէշէ էլլի այագ էօթէտէ պիր էսքի Պօնաբարթ թարաֆտարը դընտանը վար իտի . պու ատամ զայէթ ճէտուր պիր ատամ օլուալ, հաթթա Պօնաբարթըն էլլպա ատասընտան ավուէթինէ տախի խայլինէ մուավէնէթի օլմուշ իտի :

Ի՞նկիլիլ. — Սահին մի :

Պօվիլ. — Էվիլէթ, 1846 եախօտ 1847 տէ պու ատամը պէն քէնտիմ կէօրտիւմ. պունուն դընտանընա պիր պէօլիւք ասքէր իլէ ինկիլիր իտի : Զէհըէսի պանա օ գատարթէտիր իթտիքի քի, էշքեալբնը հիշ պիր վագթ ունուատամու:

Ի՞նկիլիլ. — (Պայէթ ինձէ պիր թէպէսիւմէ) Պու իքի դընտանըն արատընտա նէ գատար մէսափէ վար իտի տէտինիլ :

Պօվիլ. — Էլլի այագ գատար . լաքին անլաշըլան պու կտմօն Տանթէս . . .

Ի՞նկիլիլ. — Օ թէհլիքէլի ատամըն իսմի . . .

Պօվիլ. — Էվիլէթ, իսմի էտմօն Տանթէս իտի . զանն օ լունարդընա կէօրէ, պու ատամ պիր թաղըմ ալէթիէր պուկմուշ վէ եա քէնտիսի եաբմըշ, չիւնքի պու իքի դընտանըն արատընտա պիր եօլ աչմըշ վէ օ եօրտան պու իքի մահպուսրար պիրպիրիյլէ կէօրիւշիրէր իմիշ :

Ի՞նկիլիլ. — Պու եօլու դաշմագնիյէթիյլէ մի եաբմըշըար:

Պօվիլ. — Էօյլէ եա՛, ֆագաթ թալիկէրի եօդ ըմբշ, չիւնքի բարագտա սարա իլէթի զուհուր իտէրէք վէֆաթ իթտի :

Ի՞նկիլիլ. — Անլատըմ. պու վուգուաթ նիյէթէրինի պօզմուշ օլույօր :

Պօվիլ. — Էվիլէթ, ամման էօլէնին հաղգընտա. պիլաքիս կտմօն Տանթէս պու վուգուաթը ֆիրարա պիր ֆրասթ ատա իլէ, բարազըն ճէնազէսինի քէնտի օտասընա նագլ իտէր, վէ անըն պուլունտըլը չուվալըն իշինէ քէնտիսի կիրուալ տէֆն օլունաճագը սաաթթը պէքըլէր . Անլաշըլան իֆ դալէսինտէ էօլէնիէր ալէլ ումնում մէզարա տէֆն օլունուրար զանն իտէրմիշ :

Ի՞նկիլիլ. — Հէր հալուէ թութարդը եօլ թէհլիքէլի եօլ օլուուգընտան, խայլի ճէսարէթ լաղըմ :

Պօվիլ. — Էվինտիմ, աէտիմ եա՛, դօրդուլար ատամ

իսի, նէ՛ իսէ քէնտիսիտ տէ գուրթուլարը, հազդքընտա օլան գորգուլարտան տօլայը հիւքիւմէթի տէ գուրթարտը,

ինկիլիզ. — նէ՞ կիսի:

Պօվիլ. — նէ՞ կիսի մի, անլամատընըլ մը:

ինկիլիզ. — Խայլ:

Պօվիլ. — Եփ դալէսինին մէզարլըլը եօգտըր. Էօլէն-էրին այագըարբնաւ օթուղ ալթըլըլ պիր կիւլէ պաղլացըպ տիւզնէ տէնիզէ աթարլար:

ինկիլիզ. — (Գաֆասը դալըն օլտուղընտան, հալս ան-լայամամըշ կիսի) Էյ սօնզրա:

Պօվիլ. — Սօնզրասը այագընա օթուղ ալթըլըլ պիր կիւլէ պաղլացըլ տէնիզէ աթարլար:

ինկիլիզ. — Առամ սէն տէ:

Պօվիլ. — Աթարլար. աթըլըլ գայալարըն թէրէսինտէն այազը աթըլարըլընը կէօրտիւքտէ հէրիփին նէ գատար թաաճճիւպ իթմիշ օլաճազընը թարիփէ հաճէթ եօգ, ան-լարսընըգ եա՛: Օ տագիգատա երւզիւնիւ պիր կէօրմէլի իտի:

ինկիլիզ. — Խթէ պադ օ կիւն օլուրտը:

Պօվիլ. — (Խթի եիւզ պին ֆրանդընը դայպ իթմէտի-կինտէն տօլայը մէսրուր օլուուղընտան, հայզըրա հայզըրա կիւլէրէք) Կիւն օլուն, խայալիմուէ պուլապիլիրիմ եա՛:

ինկիլիզ. — (ինկիլիզէրին կիւլտիկի կիսի, եանի տիշ-էրինին ունույլա կիւլէրէք,) Տիմէք օլուր քի հէրիփ պո-դուլուու:

Պօվիլ. — Էլպէթթէ:

ինկիլիզ. — Եանի դալէնին նազըրը իքիսինտէն տէ գուրթուլարը:

Պօվիլ. — Խթէ թօհափը օրասը եա՛:

ինկիլիզ. — Թագամիթ պուղուաթըն շիւպհէսիզ պիր մազպաթասը օլմագ կէրէք տիր:

Պօվիլ. — Վար, էֆէնտիմ, վէ ֆիյաթ ժուրնալը վար, չինքի Տանթէսին ադրապալարը էօլուիւկինի թահզիդ իթմէք իսթէրլէր տիկէ . . .

ինկիլիզ. — Տիմէք օլուր քի հէրիփ կէրէքտէն էօլտիւ վէ վարիսլէրի միրասընը ալապիլիրլէր:

Պօվիլ. — Միւճէրրէտ նէ վագթ իսթէրլէրսէ, վէ ֆիյաթ ժուրնալընըն պիր սուրէթինի ալապիլիրլէր:

ինկիլիզ. — Խայլահ. շիմտի կէլէլիմշու գայտ պահունա:

Պօվիլ. — Հաղդընըզ վար. պու վագաանըն հիքեայէսկըլէ
սպահստան չըգտըզ, աֆով իտէրոինիզ:

Ինկիլիզ. — Նէ.յի աֆով իտէ.յիմ, հիքեայէյի մի. իս-
թաղֆէրուլլահ, բէ.ք թօհաֆտըր:

Պօվիլ. — Եվվէթ, թօհափ օլմասընա թօհաֆտըր . . .
Նիմոնի սիզ, էֆէնտիմ, պու բարազըն հաղդընստա օլան
էվրագը կէօրմէ.ք իսթէրոինիզ, էյլէ մի:

Ինկիլիզ. — Մէմնուն իտէրոինիզ:

Պօվիլ. — Պիզիմ օտայյա պույուրըն տա կէօսթէրէ.յիմ:

Պունու տէտիքտէ ինկիլիզլէ պէրապէր եանընտաքի
ու.փագ օտայյա կիմթայլէր, կէրէ.ք տէփթէրլէր վէ կէրէ.ք
էվրագլար մունթազամ սուրէթտէ հէր պիրի քէնտի նու-
մէրօլարըլլա եէրլի եէրինէ գօնուլմնուշլար իտի:

Մ. Պօվիլ՝ ինկիլիզի քէնտի սանտալեասընա օթուրթ-
տըգտա, էօնիւնտէ.քի մասանըն իւզէրինէ, իփ դալէսինէ
տաիր օլան տէփթէր վէ էվրագը տէօքիւպ քէնտիսի տա-
խի էլինէ պիր կազէթա ալարագ պիր քէօչէ.յէ օթուրուպ
օգումազա պաշլատը :

Ինկիլիզ՝ Ֆարիայա տաիր օլան էվրագը պուլմազտա
կիւճլի.ք չէ.քմէտի իսէ տէ, անլաշըլան Մ. Պօվիլինն նազլ
իթմիշ օլտուղը հիքեայէ՝ մէրագընը մուճիպ օլմուշ իտի,
չիւն.քի պու էվրագը օգուտըգտան սօնդրա թէփթիշէ տէ-
վամիլէ կտմօն Տանթէսէ տաիր օլան քեաղըլարա տախի
պագմազա պաշլատը : Պու քեաղըլարըն տէրունինտէ
զամմազ մէ.քթուպընը, իսթինթագնամէ.յի, Մօրէլին իս-
թիտասընը, Վիլֆօրըն վէրմիշ օլտուղը շէրհի ճիւմիթին
եէրլի եէրինտէ պուլտուգտա, եավաշնա զամմազ մէ.ք-
թուպընը պիւքէրէ.ք ճէպինէ գօյուպ, իսթինթագնամէ.յի
օգուտը իսէ տէ, նուարթիէ իսմի աւլա կէչմէմիշ իտի:

Պունտան սօնդրա 40 ապրիլ թարիխի վէ Մօրէլ իմզալը
իսթիտայը օգուտը : Պու իսթիտա Վիլֆօրըն թէշինիյիէ
եաղըլմըշ օլտուղընը կէօրտիւ, չիւն.քի օթարիխտէ նա-
բօլէնն սալթաննաթտա օլտուղընտան, Տանթէսին իսթէրա-
թօրա իթմիշ զանն օլունան խրտմէթլէրի միւպալէզա իլէ
կէօսթէրիլմիշ վէ օխրտմէթլէրին սահիհ օլտուղընը Վիլֆօ-
րըն շէրհի տախի թաստիզ է.յլէմիշ օլտուղընտան, օ վազթ
քեափէի իշլէրի անլատը :

Նարոլէննա վէրիլմիշ օլուպ Վիլֆօրըն հըփղ իթմիշ օլ-

տուղը իշպու իսթիտա՝ Պուրագնլարըն ավտէթինտէ Տան-
թէսէ գարշը Վիլֆօրըն էլինտէ պիր գօրդուլու սիլահ
իտի. անըն իշիւն տէ ֆիթէրին քէնարընտա ամիտէ մուհար-
րէր շէրհի կէօրտիւքու, ասյա թաաճնիւպ իթմէտի .

(Խահիշի Պօնաբարիթ թարաֆարը :

(Պօնաբարիթըն էլպա ատասընտան ալ-

էտմօն Տանթէս (տէթինէ բէք չոդ իդամ իթտի :

(Դայէթլէ ափդդաթլը մուհաֆազա վէ

(իթինա լազըմտըր :

Պու սաթըրլարըն ալթընտա տախի պաշտա պիր եազը
իլէ շու վէճհիլէ եազըրլմըշ իտի :

Հագդընտա պիր թէտափիր օլոնամազ :

Լարին տէրքէնարըն եազըսը իլէ Մ. Մօրէլին իսթի-
տասընտաքի շէրհին եազըսը թամպիդ էյլէտիքուէ, ի-
քիսի պիր ատամըն եանի Վիլֆօրըն եազըսը օլուուղընը
անբառը : Տէրքէնարըն ալթընտա պուլունան եազըյա կէ-
լինձէ, Տանթէսին հալինէ մէրհամէթէն հապստան շըգա-
րըրմասընա տափիր պազը թէտապիր իտիթմէք իւզրէ օլան
էվրադը թէֆիթի իթմիշ օլմասը միւհթէմիլ օլան պիր նա-
դըրըն էլիյլէ եազըրլմըշ օլուուղընը ֆէհմէ էյլէտի :

Պալատէ պէյան գրլընտըրը վէճհիլէ Մ. Պօվիլ պիր քէո-
չէյէ չէքիլմիշ օլուուղը հալտէ, կազէթա օգումազլա մէշ-
գուլ օլուուղընտան, վիետրուար 27 թարիիսիլիլէ Մարսիլեա
չէնր րօսթասրնըն ագչամ սաաթ 6 սէֆէրի տամկասըյլա
Տանկարըն Բէզէրվ գահզիէսինտէ եազմըշ օլուուղը մէք-
թուպը Ինկիլիզին ալբալ ճէպինէ գօյտուղընը կէօրիմէտի:
Ֆազաթ կէօրմիւշ պիլէ օլայատը, ինտինտէ էհէմմիյէթի
օլմատըլընտան, կէօդ գաբայաճազընտա շիւպհէ եօդ իտի:

Ինկիլիզ . — (Կիւրիւթի իլէ տէֆիթէրի գաբայարագ)
Էյվալահ, պէնիմ իշիմ պիթտի . շիմոնի վատըմըզա կէլէ-
լիմ: Սիլ թահչիլին արդասընա ճիրօ իտէրէք թէմամէն
ադչէյի ալմըշ օլուուղընըզը եազընըզ, ուէն տէ բարայը
սայայըմ:

Պունու տիյէրէք ինկիլիզ՝ եէրինի Մ. Պօվիլէ վէրտի վէ
պանդնօթլարը սայմազա պաշտամը : Մ. Պօվիլ տախի ու-
նէտին զահրընա թալէպ օլունան ճիրօյը եազուր:

8.

ՄՈՐԵԼ ԳՈՒՄԲԱՆԵԱԱՐ.

Վիր գաչ սէնէ էվդէլ Մօրէլին խանէսինի կէօրմիւշ օրան պիր ատամա՞ շխմոտի պու խանէնին տէրունընը կէօրէնէք օլսա իտի, վուդու պուլմուշ օրան թէպէտափիւլաթա զի. յատէսիլէ թատճնիւպ իտէնէք իտի:

Մէրվէթ իւղրէ պուլունան պիր թիւճճար խանէսինտէ միւշահէտէ օրունան մէսրուրիյէթ վէ մէշզուլիյէթ, վէ բէրտէլէրին արգալարընտա, գուլագլարընա պիրէր գալէմ սօդուլմուշ օլտուղը հալտէ, էօթէյէ պէրկյէ կիտիպ կէլ մէքտէ օրան կիւլէր եիւղիւ եազըճքլար վէ տվուտա պուլունան պիր չօդ տէնքլէր իլէ համմալարըն կիւլիւպ պազըրմալարը մահիվ ու նապէտիտ օլարագ անլէրին եէ. րինէ պիր սիւրիւնէթ չէօքիւպ մաթէմխանէ չէյէթի քէսպ իթմիշ իտի: Օ կիւղէլ վէ կէնիշ ավլու վէ մաղազալարըն իշինտէ հէման ի.քի եազըճքլարան մատառա քիմսէ օլմայրպ, պունյալրտան պիրի կմմանուէլ թէյմօն խամինտէ վէ 23-24 եաշընտա պիր տէլիդ անլը օլուապ, Մ. Մօրէլին գրգընը սէվտիկինտէն, աղրապալարը հէր նէ գատար Մ. Մօրէլին եանընտան չըգարմաղը իւթէմիշլէր իոէ տէ, թէրք էյլէ. մէմիշ իտի: Տիկէրի տախի Գօգլէս նամընտա պիր կէօդիւ քէօր եաշըճա պիր սանտըգ քեար իտի:

Գօգլէսին հալինտէ պիր պէօյիւք թէպէտափիւլաթ զու. հուրա կէլմիշ, եանի սանտըգ քեարլըգ մէմուրիյէթինտէն խըտմէթքեարլըգ գատար թէնէզգիւլ իտուալ եինէ Մ. Մօրէլի թէրք իթմէյէրէք քէմաֆիսասպըգ զայյուր վէ սա. տագաթ իւղրէ պուլունուապ, իլմը հիսապտան մատառ տիւնետառ պիր չէյ կէօրմէմիշ օլտուղընտան, քէրրաթ. տան (Պիւթագորեան աղիւսակ) պաշգա զիհնինտէ պիր մէշզուլիյէթ եօդ իտի:

Պու թէպէտափիւլաթտան տօլայը խանէ խալգընըն տիւ. չար օլտուղը քէտէր ու մէյուսիյէթտէն Գօգլէս ասլա միւթէէսսիւր օլմայրպ, հիշ պիր չէյ վաղիֆէսինտէ տէյիլ իտի. Քադաթ եանլըշ զանն օլունմասըն, Գօգլէսին պու վաղիֆէսիղլիկինին սէպէպի Մ. Մօրէլէ մուհապէթսիզ-

լիմնուէն օլմայըսլ , պիլաքս քէնտի էֆքեարընըն սէպա-
թընտան նէշէթ խոէր խոի :

Պատմագ իւզրէ պուլունան պիր կէմինին տէրունինտէքի
ֆարէլէր՝ կէմի լիմանտան չըդ մազտան էվլէլ պաթաճա-
ղընը հրաս իլէ ազար ազար կէմիյի թէրք իթտիքրէրի
կիպի , Մ. Մօրելին մայէթինտէ պուլունան ատամիար տախի
Մօրէլին տիւչար օլաճաղը պու հալի տէրք իտէրէք , պի-
րէր պիրէր պրագըպ դաշտըլարընը Գօդլէս կէօրմիւշ
խոի խէտէ , պու տիւնեայտա ըադգամուան պաշգա պիր
շէյ թանըմայըսլ եիրմի սէնէտէն պէրու վէրիլէնէք ագչէ-
լէրին հէր այ պաշընտա պիլա թէրէտախիւտ վէրիլտիկինի
կէօրմիւշ օլուղընտան , սույու պօլ պիր նէհրին իւզէ-
րինտէ պուլունան պիր տէյիրմէննի՝ պիր կիւն օլուր տէ-
յիրմէնի սուրապիլիր օլուղընա նէ տէրէնէ ինանըրսա ,
Գօդլէս տախի Մ. Մօրէլին պիր կիւն օլուր տա բարասը
թիւքէնէրէք այ պաշընտա պօրծլարընը վիրմէյէնէկինէ
ո գատար ինանապիլիրտի : Թիլհադիդա օ կիւնէ գատար
Գօդլէսին պու իթիգատարնը հիչ պիր շէյ թազեփիր իթմէ-
միւ խոի . հաթթա կէշէն այըն պաշընտա տախի սապըգը
վէնհիլէ ագչէլէր թէէտիլէ իտիլմիշ վէ Գօդլէս Մ. Մօրէ-
լին հիստապտա պիր եանլըշընը պուլարագ այլըդընտան
140 բարա զիյատէ վէրմիշ օլուղընտան , կէօմիւրիպ
կէրի վէրափքտէ , Մ. Մօրէլ տախի միւքէտտէրանէ կիւ-
լիւմնէյէրէք բարայը ալըպ պիր պօշ շէքմէնէնին իշինէ
աթարագ « ափէրին , Գօդլէս , էլմաս կիպի պիր սանտըգ-
քեարըն » տէմիշ խոի : Գօդլէսէ խէ Մ. Մօրէլին պու
իթիփաթը էն պէօյիւք պախչիշտէն տահա գըյմէթլի խոի :

Ֆագաթ էն ոօնդրաքի այ պաշը տախի սապըգլարը
կիպի նիզամընտա կէշմիշ խէտէ տէ , Մ. Մօրէլ բէք չօգ
դահմէթլէր շէքմիշ խոի ։ Մամիլեասընըն միւնէվէրաթըլլիա
խանէնին կիւմիւշ թագըմլարընը ալըպ , պու եօլուա թէտ-
պիրէրտէ պուլունտըգը Մարսիկատա տույուլաճագ ո-
լուր խէ իթիպարընա տահա զիյատէ խալէլ կէլիր գօր-
դուսըլլա Գօդէր բանայըրընա կէօթիւրիւպ սաթմըշ , վէ
ո այըն մէսարիփաթընը գարամրշ խէտէ , գացատա պիր
շէյ գալմամըշ խոի : նէօյլէ քի , Մ. Պօլիլէ այըն օն պէ-
շինտէ վէրիլէնէք տիկէր եիւգ պին ֆրանգա պէտէլ Թա-
րաօն կէմիսինին ավտէթինէ իւմիտաէն պաշգա պիր շէյ

գալմամըշ իտի . պու կէմինին խաէ Գալքիւթա լիմանըն . տան ազիմէթինի՝ քէնտիսիլէ պէրապէր գալգմըշ վէ օն պէշ կիւնտէն պէրու Մարտիլեայա վասըլ օլմուշ օլմոն պիր կէմիտէն խապէր ալմըշ իտի . լաքին Ձարանըն նէ օլուպ , վէ նէրէտէ գալմըշ օլուուղընը քիւնէ պիլմէղ իտի :

Մ. աը Պօվիլիին խանէսինտէ Խնկիլիզլէ օլան վագաանըն էրթէսի կիւնիւ Մ. Մօրէլ պու հալոտէ պուլունտրզը էս . նատէ , Թօմատա Թօմանըն վէ Ֆրէնչ գումբանետուրնըն վէ . քիլի Մ. Մօրէլին խանէսինէ կէլտի :

Պու զաթը կմմանուէլ դապուլ իտուպ , պիչարէ տէլի . գանկը էլին իչինտէ հէր կէօրտիւկի եէնի պիր չէ հրէտէն գօրգմագտա օլուուղընտան , չօրպաճընընըն քէտէրինի աղալթմադ իշիւն իշագու էճնէպիյէ պիր գաշ սիւվալլէր ելրատ իտէրէք պաշընտան տէփ իտէպիլիրիմիւմիտինտէ պուլունտր իտէ տէ , Խնկիլիզ սէօզ անլամանյըպ պիլզաթ Մ. Մօրէլի կէօրմէք իսթէտիկինի սուրէթը գաթիյէտէ պէ . յան էյլէտիքտէ , կմմանուէլ ահ չէքէրէք Պօգլէսի շա . զրըպա էճնէպիյի Մ. Մօրէլին եանընա կէօթիւրմէսինի էմը իթտի :

Պօգլէս՝ Խնկիլիզլին էօնիւնէ տիւշիւպ նէրափիմէնտէն եօ . դարը չըզ արքէն , աշաղը էնմէք իւղրէ օն ալթը օն եէտի եաւընտա պիր գըզնըզազ րասոթ կէլտի : Պու գըզ էճնէ . պիյէ խէվֆիլէ պագտը . Պօգլէս գըզըն պու նազարընը կէօրմէյիազ « Մատմազէլ ժիւլի , Մ. Մօրէլ օտասարնտա տըր , էօյէ տէյիլ մի . » տիյէ սիւվալ էյլէտիքտէ , գըզ տախի թէրէտտիւտլէ « կվլէթ . . . օտասորնտա զանն ի . տէրիմ . . . պիլմէմ . . . ալագընըզ տա օրատա իտէ , էֆէնափ . նին կէլտիկինի խապէր վէրինիզ : » տէյու նէվապ վէրտի :

Խնկիլիզ . — Խապէր վէրմէք լազըմ տէյիլ , շիւնքի Մ. Մօրէլ իսմիմի պիլմէղ . եալընըզ Թօմանըն վէ Ֆրէնչ գումբանետուրնըն ատամը կէլմիշ տիմէլի :

Պու լազըրաընըն իւգէրինէ գըզըն պէնզի աթար վէ նէր - տիմէնտէն աշաղը էնտի : Պօգլէս տէ էճնէպի իլէ եօդարը չըզ տըզտա , իրինձի գաթտա պիր գաբու աչըպ էճնէ . պիյի պիր սալօնա գօյարագ , օսալօնտան տիկէր գաբույը տախի աչըպ եալընըզ քէնտիսի իչէրի կիրտի , վէ պիր գաշ տագիդա սօնզրա կէլիազ էճնէպիյէ պույուրըն տէտի :

0ն տէօրթ սէնէ զարֆընտա զավալլը թիւճար բէք շօգ-
տէյիւմիշ խտի : Պու թարիխին խպթիտասընտա կէօրտիւ-
յիմիզ զէման օթուղ ալթը եաշընտա օլուպ , շիմափ խոէ
էլլի եաշընա վասրլ օլարագ սաշլարը աղըրմը , դայլէտէն
անը պուրուշմուշ , վէ էսքիտէն նազարընտա միւշահէտէ
օլունան սէպաթ ու մէթանէթ շիմափ խէվֆ ու թէրէտ-
տիտէ թէպտիլ օլարագ պիր ֆիքրէ վէ եա պիր ատամա
կէօզիւնիւ ափքիւպ պագմազա գօրգուցօր կիափի կէօրիւ-
նիւր խտի :

Խնկիլիզ թէճէսսիւս վէ տիգգաթլա նազար էյլէտի :

Մօրէլ . — (Խնկիլիզին պագընտան խէվֆի գիյտտէ-
լէշէրէք) էֆէնտիմ , պէնտէնիզի կէօրմէք իսթէմիշնիզ :

Խնկիլիզ . — էվվէթ , քիմին թարաֆընտան կէլմիշ օլ-
տուղըմք սէզլէտիլէք մի :

Մօրէլ . — Սէոյլէտիլէք , էֆէնտիմ . Թօմաըն վէ ֆրէնչ
դումբանեաոը թարաֆընտան կէլմիշնիզ :

Խնկիլիզ . — էֆէնտիմ , թօմաըն վէ ֆրէնչ դումբանեա-
սընըն պու այ վէ կէլէճէք այ էսնասընտա ֆրանսատա
խու տէօրթ եիւզ պին ֆրանգ թէճտիյէ իթմէսի լաղըմ
կէլտիկինտէն , վէ սիզին տախի սաղլամ օլտուղընը պիլ-
տիկինտէն , րիյացատա պուլունուն պօնօլարընը թօրլայըրալ ,
վատէլէրի կէլտիքտէ ախզ իրէ մահալլէրինէ վէրիլմէք
խորէ պէնտէնիզէ թէպիմէն սիզէ կէօնտէրտի :

Մօրէլ . — (Տէրինտէն ահ չէքէրէք , էլինի թէրլէ-
մէքտէ օրան ալնընա կէօթիւրէրէք) Տիմէք օլուր քի ,
պէնիմ իմկամիա էլինիզտէ րօլիցալար վար :

Խնկիլիզ . — էվվէթ , էֆէնտիմ , եէքիւնէրի տէ խոյ-
լինէ ճէսիմոնիր :

Մօրէլ . — (Թիթրէյէն սէսինի պէլլի իթմէմէյէ չալըշա-
րագ) նէ մըգտար տէրր :

Խնկիլիզ . — (ձէպինտէն պիր բաքէթ քեաղըտ չըգտ-
րարագ) իթէ , էֆէնտիմ . խպթիտա Մ . Պօվիլ թարա-
ֆընտան ճիրօ օլունմուշ իքի եիւզ պին ֆրանգլըգ իքի
դըթա պօնօ . պունլար տէյնինիզ օլտուղընը թաստիգ ի-
տէրմիսինիզ :

Մօրէլ . — էվվէթ , էֆէնտիմ . պէշ սէնէ էվվէլ եիւզտէ
տէօրթ պուշուգ ֆայրլար ալմըշ խտիք :

Խնկիլիզ . — Վատէլէրի տէ . . .

Մօրէլ. — Պիրինին վատէսի պու այլն օն պէշինտէ, տիկէրինին տէ կէլէճէք այլն օն պէշինտէ տիր :

Ինկիլիդ. — Թամամ, իշխէ սիզէ պու այլն սօնունտա վատէսի խիթամ պուլաճագ օթուղ իքի պին պէշիւլ գր. բանդըք պիր գաշ պօնօ տահա . պունլարը տա սիզին իմկանըլ օլարագ բիյացատան ալտըգ :

Մօրէլ. — (իլք տէֆտ օլարագ իմկանընըն ինքասընտա պուլունամայաճազընը հըսս իլէ հիճապընտան եխւղիւ դը- զարարագ) Պօրճումորը, էֆէնտիմ, հէփափ պու գատար մը :

Ինկիլիդ. — Խայր, էֆէնտիմ, կէլէճէք այլն սօնունտա վատէսի թէքմիլ օլաճագ շու պօնօլար տահա վարարը . պունլարը Մարսիլեա թիւճճարընտան թասդալ վէ Վիլտ վէ թիւրնէր գումբանեասընտան ալտըգ քի, ճէման էլլի պէշ պին ֆրանդ արը, եանի ճիւմլէսինին եէքիւնի իքի եխւղ սէքսէն եէտի պին պէշ եխւղ ֆրանդա պալիլ օլույոր :

Պիչարէ Մօրէլին պու էնտատէ տիւչար օլտըզը մէյու . սլյէթին թարիփի միւմքին տէյիլտիր :

Մօրէլ. — (Տուտագընըն ալթընտան) Իքի եխւղ սէք . սէն եէտի պին պէշ եխւղ ֆրանդ :

Ինկիլիդ. — (Պիր տագիգա սիւրիւթտէն սօնզրա) կվ- վէթ, էֆէնտիմ, շիմոփի սիզտէն սագլամայայլըմ . հէր նէ գատար սիզին տօղրու պիր տատամ օլտուղընըզը պիլիր- սէք տէ, Մարսիլեա բիյացասընտա տէվէրան իտէն պիր թագըմ սէօգլէրէ պագրէրասա , պու ագշէլէրի վատէլէրի խիթամընտա թէէտիյէ իթմէյէ միւղ թէտիր տէյիլմիշոինիզ :

Մօրէլ. — (Ինկիլիդին պու սօղուղ սէօգիւնէ պէնզի քիւլ կիալի քէսիլէրէք) Էֆէնտիմ, շիմոփիյէ գատար պէն պու տօղալը բէտէրիմուն ալալը եիրմի տէօրիթ սէնէ օլ- մուշ վէ բէտէրիմ տախի պէնտէն էվվէլ օթուղ պէշ սէնէ չէվիրամիշ — շիմոփիյէ գատար Մօրէլգումբանեասընըն վա- տէսի խիթամընտա պօրճընը թէէտիյէ իտէմէտիկի ազա- կէօրիւլմէմիշ տիր :

Ինկիլիդ. — Էվվէթ, պիլիրիմ տամա շիմոփ տօղրու ա- տամիար պէյինինտէ օլտուղը կիալի աչքդտան աչքդա սէօ- լէյիլիմ, պու բարալարը տախի վատէլէրի խիթամընտա թէէտիյէ իտէճէքմինիզ :

Մօրէլ. — (Թիթրէյիալ զիյատէ պիր ճէսարէթէ ին- կիլիդին եխւղիւնէ պագարագ) Պու միսիլււ աչքդ սիւ-

վալէ աչքդ ճէվապ վէրմէք եագըշըր : Եփէնտիմ, էկէր մէմուլիմ իւղըէ կէմիմ սազ սէլամէթ կէլիրսէ, էտա իտէ ճէկիմ . շիւնքի կէմիմ կէլիրսէ, շիմոնցէ դատար պիր պիրնի միւթէագըպէն օլրամըշ օլուուղըմ' զարարլարտան տօլայը գըրըլմըշ օլան իթիպարըմ' տիւղէլիր . լաքին էկէր ֆարաօն կէլմէզի իտէ, եանի պու չարէյի զայպ իտէրսէմ . . . :

Պու արատա պիչարէ Մօրէլին կէօղլէրի տօլառ :

Ինկիլիզ . — է՛յ, պու սօն չարէնիզ զայպ օլուրս'ա . . .

Մօրէլ . — Եփէնտիմ, սէոյէմէսի կիւճ իտէ տէ . . . լաքին հէնուղ ֆէլաքէթէ ալբշտըմ . շիմոնի տէ նամնւողզ-լըզա ալբշմալը . զանն իտէրիմ քի օ վագթ պօրճարըմն էտարընտա թէկսիրէ մէճայուր օլաճաղըմ :

Ինկիլիզ . — Պէոյէ պիր զէմանտա սիզէ 'մուավէնէթ ի- տէճէք պիր տօսթունուղ ե՞ո՞դ մը :

Մօրէլ . — (Միւքէտտէրանէ թէպէսիւմլէ) Եփէնտիմ, ախզու իթատա տօսթ օլմազ, միւշթէրի օլուր :

Ինկիլիզ . — Սահիհտիր . տիմէք օլուր քի շիմոնի եա- լընքլ պիր իւմիտինիզ զալտը :

Մօրէլ . — Եզվէթ, պիր թէք իւմիտ :

Ինկիլիզ . — Օ իւմիտի տէ գաթ իտէճէք օլուրսանըզ :

Մօրէլ . — Օ զէման պաթտըմ' տիմէքտիր :

Ինկիլիզ . — Շիմոնի լիմանա պիր կէմի կիրլյօր իտի :

Մօրէլ . — Պիլիրիմ, էփէնտիմ, խապէրիմ' վար :

Ինկիլիզ . — Սիզինքի տէյիլ մի :

Մօրէլ . — Խայր, պիր պաշդասընըն տըր, ամման օ տա Հինտտէն կէլիյօր :

Ինկիլիզ . — Պէլքի ֆարաօնտան պիր խապէ՛ր կէ- թիրմիշ տիր :

Մօրէլ . — Եփէնտիմ, սիզէ տօղրուսընը սէոյէլէյիմ' մի. կէմիտէն խապէր ալմազա զօրդույօրքմ', շիւնքի խապէր ալմազամ' շիւպհէտէ դալաճաղըմ' շիւպհէ իտէ պիր նէվի իւմիտ տիմէքտիր : (Պօղուգ պիր սէսլէ .) Միւճէրրէտ պունտա պիր շէյ օլմալը . ֆարաօն Յ վետրուտար թարի- խիլէ Գալքիւթատան գալգտը . օ հալտէ ոլունտան պիր այ էվլէլ պաւրատա պուլունմասը լաղըմ' կէլիր իտի :

Ինկիլիզ . — (Դուլագ վիրէրէք.) Նէ՛ տիր պու շամաթա:

Մօրէլ . — (Պէնզի աթարագ) Աման եա Բապպի, տ- հապա նէ՛ վար :

Ֆիլհագիգա ներտիվանտէ պիր չօդ այադ շամաթալարը վար իտի . հաթթա աճը աճը պիր սէտա տախի իշխանիտի . Մօրել գարույը աչմադ իշխն այազա դալգտը , լոքին դուվվէթի քէսիլմիշ օլտուղ ընտան , թիթրէ յէրէ ք օլտուղը եէրէ երգըլը վէրտի : Ինկիլիզ զիյատէ պիր չէ ֆագափի վէ մէրհամմէթլէ երւղ իւնէ պագարտը : Շամաթա քէսիլտիքտէ ինկիլիզ պիրինին ներտիվանտէն չըգըպ եավաշ եավաշ օտա դաբուսընըն էօնիւնէ կէլիալ տուրտուղընը հըսա իթտի . դաբույա պիր անախմար սօգուլուպ աչըլտըգտա , Մօրէլին դըգը ժիւլի կէօրիւնտիւ : Գըգըն պէնզի աթմրը օլտուղը հալտէ եանազ լարը իւզէրինտէն կէօզիալարը ագմագտա իտի :

Մօրէլ թիթրէ յէրէ ք այադա դալգըպ օթուրտըլը սանտալեանըն արգասընա տայանտը , զիրա այագտա տուրմաղա մէնալի դալմամըշ իտի : Պիր չէյ սօրմադ իսթէրտի իսէ տէ , սէսի չըգմագտը :

Ժիւլի . — (էլլէրինի օլուչառըրարագ) Աման պապանըգըմ , ափվ իտինիզ , խայրորդ խապէր կէթիրիյօրըմ : (Մօրէլին պէնզինտէ րէնք դալմատը . Ժիւլի դունադընա տիւշաիւ) Պապանըգըմ , պապանըգըմ , զայրէթ :

Մօրէլ . — (Սէսի չըգար չըգմազ) Ջարա՞ն տա մը դարդ օլտու : (Գըգըն սիւքիւթինտէն սահիհ օլտուղընը անլայրագ) Թայֆասը :

Ժիւլի . — Թայֆասը դուրթուլմուշ , էֆէնտիմ . շիմոփ կէլէն կէմի դուրթարմը :

Մօրէլ . — (Իրատէի իլահիյէյէ քէմալը ինդըյատընտան նաշի լիսան վէ դալէմիէ վասփ օլունմազ պիր թէշէքիւր ալամեթլըրի իլէ էլլէրինի սէմայէ դալտըրարագ) Աման եա Բաղրիի , ինայէթ վէ իհսանընա պին շիւքիւլը օլուն քի եալընըզ պէնի թէրպիյէ իսիյօրոըն :

Պունու տէր տէմէզ , ինկիլիզ հէրնէ դատար վագարլը վէ սէրթ երւրէքի պիր ատամէ կէօրիւնմէքտէ իտի իսէ տէ , եինէ պիրա իխթիյար կէօղյէրինտէն եաշ ագմազա պաշլատը :

Մօրէլ . — (Դարույա տօղրու) Կիրինիզ , էվլատըրըմ . անլատըմ , դարունըն էօնիւնտէսինիզ :

Մօրէլ պունու սէօյէր սէօյէմէզ , Մատամ Մօրէլ իշինի չէքիալ աղլայարագ իչէրի կիրտի : Արգասընտան էմմանուէլ կէլմէքտէ վէ տիշարքի սալօնտա տախի եէտի սէքիւ

տանէ եարը չըսպլագ թայֆալարըն չէհրէլէրի կէօրիւնմէքոտէ իտի : Ինկիլիղօ առամբարը կէօրտիւքոտէ , հարարէթլէ եէրինտէն սըչրայըպ եանլարընա կիթմէք իւզդէպիր ատըմ տախի աթտը իսէ տէ , եինէ քէնտինի զապթիտէրէք օտանըն պիր քէօչէսինէ չէքիլտի :

Մատամ Մօրէլ գոլթուղըն իւզէրինէ օթուրուալ էլլէրկը գօճասընըն էլլէրինի թութառ . Փիւլի տախի պաշընը պապասընըն կէօյօիւնէ տայաթմըն , կմմանուէլ տէ օտանըն օրթասընտա գալմըշար :

Մօրէլ . — Նա՞սըլ օլտուն :

Կմմանուէլ . — (Խաթթը իւսթիւվանըն շիտտէթլի կիւնէյնտէն ըէնկի պագըր ըէնկինէ տէօնմիւշ օլան պիր իխթիյար կէմիճէյէ) Իէլ Բէնէլօն , կէլ վուգուաթընագլէթ :

Բէնէլօն . — (Իշերիյէ կէլէրէք վէ կէօյա տիւն Մարսիլեատա իմիշ կիպի) Միւսիւ Մօրէլ , սապահընըդ խացր օլտուն :

Մօրէլ . — (Կէօզ եաշլարը արասընտա թէպէսսիւմինի թութամայարագ) Սապահըար խայր օլտուն , տօսթում . դարթան նէրէտէ :

Բէնէլօն . — Դարտան Բալմատա գալտը . պիր ազ խասթարը ամման Ալլահ խթէրսէ էյի օլուր , վէ պիր գաչկինէ դատար սէնտէն պէնտէն սաղլամ կէլիր :

Մօրէլ . — Բէք էյի , նագլ էթ պագալըմ :

Բէնէլօն . — (Աղզընտա շիյնէմէքտէ օլտուղը Մալթըզ թիւթիւնինի սազ ավուրտընտան սօլ ավուրտընանագլ իլէ , օտա գարուսընտան սալօնա թիւքիւրիր . պատէհու իքի էլլէրինի պէօյրիւնէ տայայըպ սալլանա սալլանա օտանըն օրթասընա կէլէրէք տէր) Պէյազ պսւրուն իլէ Պօյատօր պլունը արասընտա սէքիղ կիւն սաքին պիր հավա իլէ սալլանտըգտան սօնդրա , պիր շէտիտ փուրթունա զուհուր իտէրէք , օն սաաթ միւթէմատիյէն պու փուրթունա իլէ օղրաշըտ բէք չօգ զահմէիթ վէ մէշագդաթլա կէրէք գարթանըն վէ կէրէք թայֆալարըն սայ ու զայրէթէրիյլէ դուրթուղընմըն իսէ տէ , պիր ազ սօնդրա կէմինին սափրասընտա պիր տէլիք աչըլմըն օլտուղընտան , կէմինին տէրունինէ իւշ գըտէմ սու կիրմիշ օլտուղը ֆարգընա վարըլարագ , տէրագաալ թուլումպալարլա նէֆէս ալմագուըզըն և սաաթ պիր տիւզիյէ օղրաշըլտը իսէ տէ , կէմինին

սույնու է քոիլմէ յիպ , պիլաքիս տէօրթ դատէմէ շըգ արագ այտգլարինըն ալթընտա կէմինին պամթմագտա օլտուղընը հըսս է յիէտիքլէրինտէն , արթըդ կէմիլի դուրթարմագ միւմ քին օլտմայաճաղընը անլատըգլարինտա , դարթան թայ ֆալարա՝ սանտալը էնափիրա իշխնէ կիրմէլէրինի էմր իլէ , քէնտիսի տախի էմի պամթմագորդըն թէրք իթմէ յէճէ կինի սէօյէտի : Պէն քէնտիսինի դունագլայարագ զօրլա սանտալա աթտըմ . վէ կէմիտէն այրըլըր այրըլմագ շէտիս ոլիր շամոթտ իլէ զարդ օլտուղընը վէ քէնտիլէրինին տախի իւչ կիւն սանտալ իլէ տէնիզին եիւզիւնտէ պէք քէտիքտէն սօնդրա լէվաղիմաթլարը թիւքէնիպ , իցէրին տէն հանկիսի տիկէրլէրինէ նաֆազա օլաճաղընը պիլմէք իւզրէ դուրա աթմագտա իքէն , ուզագտան օ կիւն Մարսիեայա վիւրուտ իթմիշ օյան ծիրոնտ նամ կէմլիի միւշահէտէ խտուպ , տէրհալ իշարէթ շէքտիլէր . օ կէմի տախի մուտպէնէթլէրինէ շըթապլէ պունլարը խէլաս իթտի : Պատէհու թէնէլոն արգատաշլարինա տէօնէրէք « Ե. Յ. արգատաշլար , նասօթլ , եալանը վա՞ր մը » ախիէ սօրտուդտա , անէլը տախի թաստիգ ու թահօին ալամէթլէրի կէութէրտիլէր :

Մօրէլ . — թէք է յի , էվլատլարըմ , իյլտ տավրանմըշ որմըզ . պու ֆէլտքէթ պաշըմա կէլմէզուն էվլիլ տախի կիւնահքեար եալընըզ պէն օլտուղըմը պիլիրտիմ . պու պէլա պանտ ինսանլարտան կէլմէյիպ Ալլահտան կէլտի . ձէնազը չագդըն իրատէի էզէլլիյէսինէ իթտաթտան պաշգա չարէ եօգտըր : Նիմոփ պէնտէն դա՞չ սցլըդ իսթէրափինիզ թէնէլոն . — Ատամսէն տէ , այլըդ լագըրտըոր իթմէյինիզ , Մօսիէօ Մօրէլ :

Մօրէլ . — (Միւքէտաէրանէ թէպէսսիւմլէ) Խայլր , սէօլլէմէլի :

թէնէլոն . — իւչ այլըզ , էվլինտիմ :

Մօրէլ . — (Գոգլէսէ) Պունլարըն հէր պիրինէ իքիշէր եիւզ ֆրանդ վէր : (Թափիէյէ) էվլատլարըմ , պաշգա վագթտա օլոս իտի , իքիշէր եիւզ ֆրանգ տա պախչիշ վէր տէր իտիք ամմա վագթլար թէպտիլ օլտու , էլիմուէ գալմըշ ոլան ճիւզի բարա տա քէնտիմին տէյիլտիր . ափու իտին վէ պունուն իշիւն սիզի սէվլմէմ զանն իթմէյին : թէնէլոն՝ Մօրէլին պու սէօլլէրինտէն միւթէէսսիր օլա-

րագ, եիւզինի էքչիթափ, վէ կիտիպ արդասաշյարը լլա
պիր աղ գօնուշտրդտան սօնդրա, եինէ Մօրէլին եանընա
կէլէրէք, սալօնըն գարուսընտան տիշարբ պիր թիւքիւ-
րիւք տահա ֆրլամըզ, աղդընոտա չիյնէմէքտէ. օլտուզը
թիւթիւնի սոլտան սազա նազլ իլէ տէտի.

— Էֆէնտիմ, արդասաշյար ակցօրլար քի շիմովլիք էլլի-
չը ֆրանդ եէթիշիր. որազ ըսբնը սօնդրա վէրիրսինիզ,

Մօրէլ. — (Պունկարըն պու հալլէրի դալովինէ գիյա-
տէսիլէ թէեսիր խտէրէք) Թէշէքքիւր խտէրիմ, չօճուզ-
լարըմ, ինշալահ կէսնիւլինիզէ կէօրէ միւքեաֆաթ կէօ-
րիւրսինիզ, լաքին հիսապլարընըզք քէսիպ պաշտա պիր
մահալուէն գըսմէթինիզի արամալրարնըզ:

Մօրէլին պու սօնդրաքի ոէօզլէրի թափէլէրէ աճայիպ
պիր թէկսիր իթափ . զարիպ սուրէթլէ պիր պիրինէ պադ-
տրլար. Բէնէլընըն իսէ թաաճ ճիւպինտէն նէֆէսի թութու-
լարագ, էկէր չարուգ տավրանըզ էլլինի պօզազընա կէօ-
թիւրմէմիշ օլոս իտի, աղզընտա օլան թիւթիւնի եութա-
ճագ. իտի :

Բէնէլօն. — (Պօզուգ սէտոտ իլէ) Աման, Էֆէնտիմ,
դապահաթրմբզ նէ տիր քի, պիզէ եօլ վէրիյօրսընըզ:

Մօրէլ. — Դուզում, հիչ պիր դապահաթընըզ եօգ, վէ
պիլաքս սիզուէն բէք գիյատէ մէմնունըմ. լաքին նէ եա-
րայըմ, արթըզ կէսիմ գալմատք :

Բէնէլօն. — (Թաաճ ճիւպլէ) Կէմինիզ գազմատը մը, էյ
նէ օլմուշ էֆէնտիմ, պիր տահա եաբուրաանըզ, պիզ
պէքէրիզ, համո օլուն, պիզ օրալարտա տէյիլիզ:

Մօրէլ. — (Միւքէտտէր պիր թէպէսոփիւմիէ) Էվլատըմ;
արթըզ կէմի եաբուրաանագ բարամտա գալմատը, անըն
իշին սիզուէն մէմնուն իսէմ տէ, նէ եաբոյըմ, էլլիմուէն
նէ կէլիր :

Բէնէլօն. — Բարանըզ եօգոտ պիզէ տէ վէրմէմէլիսինիզ:

Մօրէլ. — (Խալէճանընտան թագաթը քէսիլէրէք) Եէ-
թէր, գուզում, եէթէր. կէտին բարալարընըզը ալըն, ին-
շալահ վագթլար թէպտիլ օլուրտա եինէ կէօրիւշիւրիզ:
(Կմմնոնուէլէ) Կիթ պունլարըն հիսապլնը կէօր :

Բէնէլօն. — Ինշալահ, Մօսիէ Մօրէլ, ինշալահ: Մօ-
րէլին՝ Գօզլէսէ իթտիկի պիր իշարէթ իւզէրինէ Գօզլէս
էօնտէն թայֆա արգասընտան վէ էմմանուէլ տախի ճիւմ-

լէտէն սօղրա չըդորըլար : Օ վագթա գատար օտանըն պիր քէօշէսինստէ այտագ իւսմիւ դարմբշ վէ կէշէն վուգու աթը բէք զիյատէ պիր տիգդամթլա տիյնէմիշ օյան ինկիւ լիզի Մօրէլ գըղընա վէ գարըսընա կէսովթէրէրէք տէտի :

— Մօսիէօ իլէ լագըրտըմբզ վար , պիր աղ տիշարը չըդընըզ :

Պունու տէտիքտէ Մատամ Մօրէլ իլէ Մատմաղէլ ժիւլի օլ վագթա գատար օրատա պուլունտըլընը ունութմուշ օլուուզլարը է ճնէպինին եփուզիւնէ պագըպ տիշարը չըդտըլար . Փագամ գըղըն պագմասընտան կէօյա պիր նէվի եալվարմագ հըսս օլունուր իտի : Անըն օնաղարբնա , ին կիլիդ՝ թափր ու վագարընտան մէմնուլ օլունմազ տէրէճէտէ թաթլը պիր . թէպէսսիւմիէ մուգապէլէ իթտի : Պունլար տիշարը չըդտըգտա Մօրէլ սանտալեասը իւզէրինէ երդը լրպ օթուրտը :

Մօրէլ . — Եֆէնտիմ , իշմէ կէօրտիւնիդ , իշիթտինիդ , պանա պիր սէոյլէյէճէք դարմատը :

Ինկիլիդ . — Եֆէնտիմ , պէնիմ կէօրտիւկիմ պաշընըզա պիր պէլա տահա կէլմիշ , օ պէլացա տա սիլ լայըդ տէյիլ խտինիդ , վէ պու վուգուաթ սիզէ խրտմէթտէ պուլունմագ իւզըրէ օյան արզումբ տահա զիյատէ արթըրտը :

Մօրէլ . — Ահ , էֆէնտիմ :

Ինկիլիդ . — Պագընրդ , պօրծլուլարընըզտան էն զիյատէ ալանագլը պէնիմ , էոյլէ տէյիլ մի :

Մօրէլ . — Եանի սիզուէ պուլունան պօնօլարըն վատէսի էն էվլիլ խիթամ պուլանագ :

Ինկիլիդ . — Պու բարալարըն էտասը իչիւն պիր վատէ խսթէ բմիսինիդ :

Մօրէլ . — Պիր վատէ վէրիլէճէք օլուրսա , նամուսըն վէ պինաէն ալէյհ էօմրիւմ խէլաս օլուր :

Ինկիլիդ . — նէ գատար վատէ խսթէ բոսինիդ :

Մօրէլ . — (Պիր աղթէրէտատիւտտէն սօնզըա) Իքի այ :

Ինկիլիդ . — Բէք էյի , պէն իւչ այ վատէ վէրիրիմ :

Մօրէլ . — Կիւզէլ , ամիսա եա թօմնըն վէ թրէնչ դումբանեասը . . .

Ինկիլիդ . — Օ պէնիմ պիլէճէկիմ շէյ պու կիւն յունիս պէն պէշի տիր :

Մօրէլ . — Էվլիթ :

ինկիլիդ . — Բէք կիւղէլ , շիմովի պու պօնօլարը օ վատէ իլէ թէճախտ իտինիդ , եանի սեպտեմբերին պէշինտէ (0 տադիգատա օն պիրէ կէլմիշ օլան սաաթը կէօսթէրէրէք) օ կիւն սապահրն սատաթ օն պիրինտէ պէն պուրատայըմ :

Մօրէլ . — Պէն տէ սիզի պուրատա պէքլէրիմ , բարալա - րընըդը պուրատա պուլուրաընըդ . . . (տուտաղընըն ալ - թընտանի) եօդոտ էօլիւմի :

Մօրէլ պու սօնդրագի սէօղլէրի օ գատար եավաշ սէօյ - լէտի քի , էճնէպի՝ պիր շէյ տույմատը :

Պօնօլար թէճախտ օլունուպ , էսքիլէր եըրթըլտը . պու սուրէթլէ Մօրէլ իւշ այ տահա գաղանմըշ օլտու : Ինկի - լիդ . Մօրէլին իպրաղ իթտիկի թէշէքքիւրէրի ինկիլիդլէրէ մախսուռ օլան սօզուզլուզլա գատպու իտէրէք , Մօրէլ քէն - տիսինի գարույա գատար կէօնտէրի կէօթիւրտի :

Օտտատան չըգարզուա նէրտիվանտէն ինէրքէն Մատմա - զէլ ժիւլիյէ բասմէ կէլսոի :

Ժիւլի . — (էլլէրինի օզուշտուրարագ .) Ա՛հ , էֆէնտիմ :
Ինկիլիդ . — Մատմազէլ , պիր կիւն « Սէնպատը պահրի » իմզամըլլա պիր մէքթուպ ալաճագսընըդ . պու . թէնոպի - հիմ հէր նէ գատար սիզէ զարիպ կէօրինիւր իսէ տէ , օ մէքթուպտա եալլըլմըշ օլան շէյլէրի նօգթասը նօգթա - սընա իծրա իթմէլիսինիզ :

Ժիւլի . — Բէք էյի , էֆէնտիմ :

Ինկիլիդ . — Գուսուր իթմէյէրէք իծրա իտէճէկինիզի վատ իտէ բմիսինիզ :

Ժիւլի . — Վատ տէյիլ , եէմին իտէրիմ :

Ինկիլիդ . — Բէք կիւղէլ . Ալլահա ըսմարլատրգ , բէք սէվիմիլի պիր գըզարնըդ . իւմիտ իտէրիմ քի , ձէնապը չագգ պու էյիլիկինիզէ պէտէլ սիզի էմինանուէլէ գա - վուշտուրմագլա միւքեափամթ իտէր :

Ժիւլի թատճնիւպէ պիր սէտա չըգարըպ վէ կիւլ կիսզի գըզարըպ , տիւշմէմէք իշիւն նէրտիվէնին բարմագլրդնը թութթը :

Էճնէպի՝ էլի իլէ սէլամիշարէթի իտէրէք եօլունա տէ - վամ իթտի :

Ավուտա թէնէլօնա բասմէ կէլէրէք , հէր պիր էլինտէ եիւզէր ֆրանգ օլուուզը հալուէ ալըպ կէօթիւրմէքտէ միւ - թէրէտտիւտ պիր հալ իւզրէ անը կէօրտիւքտէ « իէլ ,

տոսթում սանա պազր սէօղլէրիմ վար ։ ախէ պէրապէր
ալբա տիշարը շըդարը :

9.

ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ ՊԼԵ

Թօմուրն վէ Ֆրէնչ գումբանեասը վէքիլինին մէմուլին
դայրը պիր վագթա վէրափիկի վատէ Մ. Մօրէլէ մահզա
ձէնապը Հագդըն պիր ինայէթի կիպի կէօրիւնտի : Պիր
պիրինի միւթէագդըպէն բէք չօդ պէլալարա օղբամըշ օլան
պիր ատամ ծիւղի պիր էյլիք կէօրտիւրտէ թալիինասա-
ղընըն էյուլիկէ տէօնմիւշ օղմարնա ինանարդըր կիպի ,
Մ. Մօրէլ տախի շիմոէն սօնդրա հալինին էյուլիկէ թէ-
պէտափիւլ իտէճէկինի իւմիտ իտէր տի :

Օ կիւն վուգու պուլան քէյֆիյէթի գարբորնա վէ գը-
ղընա նազլ էյլէտիքտէ , ֆամիլեասընա րահաթը գալպ
տէնիլէմէզ իսէ տէ , պիր ազ ճէսարէթ հասըլ օլտու . ֆա-
գաթ Մօրէլին ինկիլիդէ սէօլէտիկի կիպի « թիճարէթտէ
տօսթ օղմայըրպ , եալընըզ միւշթէրի օղտուղընտան , » Թօմ-
սըն վէ Ֆրէնչ գումբանեասընըն քէնտիսինէ իթմիշ օլտու .
Դը պու միւսատտէնին սէպէպինի անլայամնարդընտան,
բարասընա աճէլէ իտուպ տա եիւղտէ սէքիզ ալմագտան
իսէ , իւչ այ պէքլէյիպ տէ եիւղէ եիւղ միւլահազարնա
մէպնի օղմարնա հիւքմ իտէր տի :

Հալ պու քի Մօրէլին տիկէր ալաճագլըլարը Թօմուրն վէ
Ֆրէնչ գումբանեասընըն տիւշիւնտիկի կիպի տիւշիւնմէ-
յիպ , հաթթա պիլաքիս էքսէրիսի պու ֆիքրին մուզայի-
րինէ հարէքէթլէ , զալիմանէ տավրանարագ , եէտլէրինտէ
պուլունան Մօրէլ իմզալը քեազքտարը կիւնիւ կիւնիւնէ
վէ սաաթը սաաթընա կէօթիւրիւպ բարալարը իսթէրէրտի

Օ վագթ Մօրէլ անլառը քի , « այըն օն պէշինտէ Պօ-
վլիզ օլան եիւղ պին ֆրանդ պօրճընը , վէ օթուղընտա
տախի օթուղ իքի պին պէշ եիւղ ֆրանդը վիրմէք լա-
դըմ կէմիշ օղմայըր , » օ այըն սօնունտա մազազասընը
դարաթմազա մէճպուր օլաճագ տը :

Քեափէի Մարսիլեա էհալիսինին իթիգատրնա նազարէն ,
Մօրէլ օ գատար զարարլարա մուգավլէմէթ իտէմէյէճէ-
կինտէն , անըն իշխն օ այ տախի իֆլասընը կէօրէմէտիք-

լէրինաէ , թաաճճիւպ իթմէյէ պաշլատըլար . լաքին պունոնլա պէրապէր եինէ իթխպար վէ էմնիյէթլէրի օլմատըդընտան , զավալլը Մօրէլին իֆլասընը օ պիր այլն սոնունտա պէքլէմէքտէ իտիլէր :

Օ այ տախի Մօրէլին սայ ու զայրէթիյլէ , կէլէնլէր պօշ կէօնտէրիլմէտի : Եվվէլլէրի իմզասընըն պէյն էթթիւճար թէտավիւլի շէօլլէ տուրառն , բիացատա արանըլըրաը . լաքին շիմոնի տօգսան պիր կիւն վատէ իլէ պօնօ չըգարմալը թէճրիպէ էյլէտի իսէ տէ , հիչ պիր պանդա գապուլ իթմէւտիկինտէն , Մօրէլ պիր դաշ ալաճագլարընըն թահսիլի իլէ օ այ պաշընը տախի կէչիշտիրտի :

Յուլիս նիհայէթի տէ կէլմիշ իտի :

Թօմաըն վէ Ֆրէնչ գումբանեասընըն վէքիլի Մարափիեատան զայալ օլմուշ , վէ քէնտիտինի տէ վալի իլէ Մ. Պօվիլ վէ Մօրէլտէն պաշգա քիմաէ կէօրմէմիշ իտի : Մօրէլ գըրըլմըշ օլան իթիպարընը տիւզէլթմէկէ չալըշմագ իւգըէ հէր նէյէ թէշէպպիւս էյլէտի իսէ մուվաֆփագ օլամատը : Օգոստոսըն եիրմիսինտէ բօսթա իլէ Մարափիեայը թէքք իթմիշ օլտուղը իշխտիտիքտէ , հէր քէս՝ իֆլասը օ այլն սօնունտա մէյտանա չըգաճազընտան քէնտիտի օրատա պուլունմամագ իշիւն ֆիրար իթմիշ օլմասընա հիւքմ իտէլէրտի . լաքին օ այլն սօնու տախի կէլտիքտէ , մէմուլին զայրը եինէ մազազա աչըլըպ , Պօգլէս կէլէնլէրէ պիր թէմամ բարալարընը սայտը , վէ պա խուսուս Մօրէլին քէնտինէ տաիր իքի գըթա բօլիցասը տախի կէլմիշ օլտուղընտան , Պօգլէս անլէրի տէ էտա էյլէտի : Հէր քէսին թաաճճիւպի կիթտիքձէ արթմատգտա օլուապ , տայիմա ֆէնալըզա սէվինէնլէր Մօրէլին իֆլասընտա օլան իւմիւլէրինի սեպտեմբերին սօնունա թաալիդ էյլէտիլէր :

Սեպտեմբերին իպթիտասընտա Մօրէլ ավտէթ իթափ . նիհայէթ իւմիտի Բարիղէ օլան պու սէֆէրինաէ դաբիրը օլտուղընտան , Գամիլեասը բէք չօդ սապրորդլըզլա պէքէմէքտէ իտի :

Մուգատտէմա Մօրէլին բէք չօդ էյլիփքլէրինի կէօրմիւշ օլուապ , պու կիւն իսէ միլեարլար սահիպի օլան Տանկլարը տէրիսաթըր էյլէտի : Տանկլարը Մբանեալը պիր սարբաֆա թավոյէ իտուապ , Տանկլար տա օ սարբաֆըն իսըմէթինէ կիրէրէք , օ վասէթա իլէ շիմոնիքի պուլունտրզը

սէրվէթէ նախլ օրմուշ օլտուղընտան , Մ. Մօրէլ քէնտինին
վէլիինիյմէթի ոայըլըրտը :

Պու իիւն Տանկար եւտի սէքիդ միլիօն գրանդ սահիպի
օլուալ , իթիպարընըն տախի հատոք օրմատըզ ընտան , քէ-
սէսինտէն պիր աղչէ վէրմէյէրէք եալընըզ քէֆիլ օլարագ
պիր խսթիգրագ աղտըլլա Մօրէլի պուլընտըզը . հալուն
գութարապիլիր տի :

Մօրէլ չօգտան պէրու Տանկարը տէրխաթըզ իթմիշ խտի
իսէ տէ , ինսանըն գալսկի էքոէրիա պաղը շէմլէրտէ թէ-
րէտտիւտ հըստ իթտիկինտէն , Մօրէլ՝ Տանկարա միուրա-
ճաաթընը էլինտէն կէլտիկի մէրթէպէ թէէխիր իթմիշ խտի
վէ պու միւթալէաորնտա տախի էզ հէր սիհէթ հագլը
օլուուզը , Մարսիլեայա կէլտիքտէ մէյուովիէթտէն պաշգա
պիր շէյ գաղանամամըշ օլմասընտան խսպաթ օլունտու :

Լաքին Մօրէլ՝ ավտէթինտէ Տանկարըն քէնտի հագ-
դընտա կէօսթէբմիշ օլուուզը մուամէլէտէն ալա թէշէքքի
իթմէտի : Դարբուընը վէ գրզընը աղլայարագ էօրիւպ , էմ-
մանուէլին տախի էլինի որդարագ տօղրուճա քէնտի իշ
ստասընա չէքիլիոլ Դոգլէսի եանընա չաղըրտը :

Մատամ Մօրէլլէ Մատամազէլ ժիւլի՛ Մօրէլին պու մէյու-
սիյէթէ կէլտիկինի կէօրտիւքէրինտէ , քեափֆէի իւմիտ-
լէրինին դաթ օլուուզը էֆքեարընտա պուլունտըզլարընը
նմանուէլէ պէյան իլէ , պէյնլէրինտէ իթտիքէրի միւ-
շալիքէնին նէթիճէսինտէ , նիմշէնրի մուհաֆազա ասքէ-
րինտէ միւլազիմ պուլունան ժիւլինին դարտաչը Մաքսիլ-
միլիէնին տէրագապ Մարսիլեայա կէլմէսինի եազմասընա գա-
րար վէրտիլէր : Պիշարէ գատընլար պաշարընա կէլէճէք
ֆէլաքէթէ թահամմիւլ իտէպիլմէք իշիւն քէնտիլէրինի
մոււավէնէթէ միւհթաճ կէօրիւրէր խտի : Պունտան դաթի
նազար Մագսիմիլիէն տահա եիրմի իքի եաշընտա խտի
իսէ տէ , բէտէրինին իւզէրինէ զիյատէ նուֆուզը վար խտի:

Պու աէլիգանլը ղայէթ տօղրու վէ մէքեանէթ սահիպի
օլուալ , պիր սէնաաթա սիւլիւք իթմէք զէմանը կէլտիքտէ ,
քէտէրի ասլա րէյ վէրմէյիա , եալընըզ Մագսիմիլիէնին
մէյլու արզուորնը արամըշ խտի : Մագսիմիլիէն իսէ աս-
քէրլիիի հէր շէյէ թէրճիհ իտէճէկինի պէյան իլէ , պի-
նաէն ալէյհ մէքթէպը հարազլյէյէ կիրիալ , էն միւոթափտ
թալէպէլէրտէն օլարագ , բկյատէ սընքըրնըն 53 ինճի թո-

պուրբնա միւլաղիս թային օլունմուշ իտի : Այս սէնէ օ ըլսթակէտէ խըստմէթթէ , էվլիլ պէ էվլիլ թէրփիի ըսթպէ իտէնէկինէ տախի վատ ալմըշ իտի : Աղայըն իշխնտէ Մագումիլիէն եալընըզ ասքէրէ տիտ պօրճարընըն իյֆասրնտա նամդագանմըշ օլմայըպ , իլլա տիկէր խուսուղարտա դահուրէման լագապընը վէրմիշլէր իտի :

Մատամ Մօրէլլէ ժիւլինին պու սբրատա պու տէլիգան-լը.յը չաղըրտըգլարընտա հագլը օլառուգլարընըն իսպաթը տախի Մ . Մօրէլ Գօգլէսի օտասընա չաղըրտըգտան պիր տագիգա սօնդրա , Գօգլէսին օտատան պէնզի աթմըշ վէ էլլէրի այագլարը թիթրէր վէ չէհրէսի պիրթիւն պիւթիւն թէպախիլ օլմուշ պիր հալտէ չբգալըգընը կէօրմէլէրի իտի :

Գօգլէս՝ նէրտիվանտէն ինէրքէն ժիւլիյէ ըստաթ կէլիալ , ժիւկի քէնտուգէ ապազը սիւվալլէր իթմէք իսթէտի իսէտէ , պիչարէ Գօգլէս տուրմայըպ թէլաշլա « Ահ , Մատմազէլ , պու նա՞ոըլ ֆէլաքէթտիր , քիմին ագլընա կէլիրտի » ակյէրէք չաբուգ չաբուգ նէրտիվէնտէն աշաղա ինտի , վէ պիր միւտտէթ սօղըա էլինտէ պիր դաչ պէօյիւք տէֆթէր , պիր չըգտան , պիր թօրպա տա ագչէ իլէ եօդարը չըգըպ , Մ . Մօրէլին օտասընա կիրտի :

Մօրէլ պու տէֆթէրէրի մուայէնէտէն սօնդրա չըդտանը աչըպ , թօրպանըն իշխնտէքի բարալարը տախի սայտը , Էլինտէ պուլունան եէտի սէքիզ պին ֆրանդնագա իլէ սեպտեմբերին պէշինէ դատար թահսիլ օլունանագ մաթլուպաթ տէօրթ պէշ պին ֆրանդտան իպարէթ օլուպ , պունլարըն իսէտէքիւնի անճագ օն տէօրթ պին ֆրանդա պալիզ օլտուղընտան , սեպտեմբերին պէշինտէէտա իտէնէկի իքի եիւզ սէքսէն եէտի պին պէշ եիւզ ֆրանդա պէտէլ պաշգա պիր դարշլըդ եօդ իտի :

Պու մէպլաղ իսէտէնէ ճիւզի իտի քի , հաթթա ալէլիսապ վէրմէյէ պիլէ ութանըրտը :

Պու հալին անըաշըրմնասըլլը Մօրէլ թատման ինտիկինտէն եինէ թէլաշ իթմէյէրէք , սիւքիւնէթ իւզրէ պուլունտը . էկէր թէլաշ իթմիշ օլսա իտի , դարըոը վէ գըւը պէլքի ո դատար դօրգմազլար իտի :

Օ կիւն թատմանան սօնդրա տաէիթը դատիմի իւզրէ Մօրէլ մօսէէն կազինօսընա կիտէրէք , օրատա կազէթա ո դույուպ , դահվէսինի իշէնէք եէրտէ տօղրունա օտասընա

կիտուալ գարանտը . Գօդէս պիւթիւն պիւթիւն շաշբամը օրարագ , ավլուտա պաշը աչըդ օրտուղը հալտէ , օթուղ տէրէճէ հարաբէթլի կիւնէշին ալթքնտա գալտը :

Էմմանուէլ գատընլարը թէսէլլեյէ զայրէթ իթտի խտէտէ , քէնտի թէսէլլեյէ միւհթաճ օլտուղընտան , մուվաֆ-ֆագ օլամատը :

Կիճէ օլուալ գատընլար . Մօրէլ օտասընտան ինէրքէն , ատէթի վէճհլէ օտալարընա կէլիալ Ալլահ ըահաթլրդ վէրսին տիմէսինի պէքլէմէքտէ խալիլէր . հալ պու քի Մօրէլ այաղընըն շամաթտար տույուլմամագ իշիւն օտալարընըն էօնիւնտէն եավաշ եավաշ կէչտիկինի տույուալ գու-լագ վէրտիքլէրինտէ , տողրու քէնտի օտասընա կիտուալ դարույը տախի քիլիտլէտիկինի անլատըլար :

Մատամ Մօրէլ , գըզընը՝ կիտուալ եաթմասընը թէնտիհ խէրէք օտասընա կէօնտէրտիքտէն սօնղրա , քէնտիսի տախի եարըմ սաաթ ոլէքլէյիալ բապունլարընը չըգա-րարագ եավաշ եավաշ կիտուալ գօճասընըն նէ հարէքէթտէտէ պուլունտըզընը կէօրմէք իշիւն անախիթար տէլիկինտէն պագմագ իւղրէ գարունըն էօնիւնէ վարտըգտա , պիր կէօլիէ կէօրտի . օ կէօլիէ ժիւլի իտի : գըզճըզալնինէսին-տէն էվլէլ տավրանընպ պապասընըն նէ եարտըդընը թահ-գիգէ կէլմիշ իտի . նէնէսինին տախի պու նկյէթինի ան-լայարագ եանընա կէլտիքտէ « եազը եազըյօր » տէտի իտէ , Մատամ Մօրէլ տախի տէլիքտէն պագըպ , ֆիլհա-դիգա գօճասընըն եազը եազմագտա օլտուղընը , վէ փա-գաթ գըզընըն ֆարդընա վարմամըշ օլտուղը պիր չէ տահա կէօրտիւ . եանի գօճասը ոլու եազըյօր վարագափ սահինէ իւղէրինէ եազըյօր իտի : Պունու կէօրտիւքտէ վասիյէթնամէսինի եազմագտա օլտուղընա հիւքմ իտէրէք , ագլը պաշընտան կիթափ վէ պիւթիւն աղալարը թիթրէ-մէյէ պաշլատը . լաքին գըզընա պիր չէյ պիլտիրմէտի :

Էրթէսի կիւն Մօրէլ պիւթիւն պիւթիւն թէլաշըզ պիր հալտէ կէօրիւնտիւ . Ատէթի իւղրէ գահվալթը վադթընա գատար օտասընտա գալըպ , եէմէք վադթը եէմէք օտա-սընա էնտի . շու գատար վար քի , եէմէքտէն սօնղրա գըզընը պիր չոդ սէվիալ էօրէրէք պաշընը կէօյօիւնէ տա-յայըպ պիր միւտութ օ հալտէ տուրտու : Աղշամ ժիւլի՝ վալիտէսինէ , պապասընըն օ սաաթտա սաքին պիր հալտէ

կէօրիւնմէքտէ իսէ տէ, պաշընը կէօյօիւնէ տայատըգտա, եփոքէյինին շիտտէթլէ չարբարդղընը հըսս էյլէտիկինի սէօյլէտի :

Պու հալ իլէ իքի կիւն տահա կէշտի : Սեպտեմբերին 4 ինճի կիւնիւնին ազշամը Մօրէլ գըղընըն օտասընըն անախթարընը իսթէտիքտէ, ժիւլինին պէնզի աթտոր գիրա օտասընըն անախթարը տայմա քէնտինտէ տուրուրոր . հաթթա չօճուգլըղ ընտա եալընըղ քէնտիյէ պիր ճէզա իտէնէքլէրի դէման էլինտէն ալրըլար տր : Գըղ թաաճճիւպի պապասընըն եփոլիւնէ պագըպ Աման պապաճըղըմ, պէն նէ եաբորըմ քի անախթարըմ իսթէյօրուընըղ : տէտիքտէ, Մօրէլ՝ պու սիւվալէ, կէօլլէրինտէն եաշ իլէլէրէք « Գըղըմ, պիր շէյ եաբմատըն, լաքին պահնա լազգըմտըր » տիյէ ճէվապ վէրտի իսէ, ժիւլի անախթարը արաշարուրոր, վէ կէոյա պուլամամըշ կիսպի « Օտամտա պրագմէշ օլմալըլըմ » տիյէրէք կիտիով էմմանուէլէ տանըշտոր . Էմմանուէլ տախի միւմքին օլուրոսա անախթարը վիրմէտիքտէն մաատա, իրթէսի կիւն բէտէրինին ասլա րէշինի պրագմամասընը նասիհամթ իթտի . պու նասիհամթ իսէ նէ սէպէստէն վէրտիկինի քէնտիսի տախի պիմէզ վէ եա սէօլլէմէք իսթէմէզ օլուրուղընը անլաթտոր :

Սեպտեմբերին պէշինճի կիճէսի Մատամ Մօրէլ՝ գուլազընը օտասընըն տուվարընա տայայըպ, սապահըն սաաթիւնէ գատար գօճասընըն թէլաշլա օտասընտա կէղինմէքտէ օլտուղընը վէ սաաթի իւշտէ եաթաղընա կիրիպ եաթարդընը տույտու : Ժիւլի իլէ վալիտէսի կիճէյի պիրլիքտէ կէշիրակիէր. էվլէլքի կիւնտէն պէրու Մագսիմիլիէնի պէքլէմէքտէ իտիլէր :

Մաաթ սէքիզտէ Մօրէլ եանլարընա կէլէրէք, եինէ ասլա թէլաշ կէօսթէրմէյիպ, կիճէնին պիհուզուրլըլը եալընըղ կէշմիշ օլտուղը, պէնզինտէն վէ պօզուգ էշքեալինտէն անլաշըլըրորոր : Դատընլար հէշ պիր սիւվալէ ճէսարէթ իտէմէտիլէր, ֆագաթ Մօրէլ գըղընա վէ գարըունա հէր կիւնտէն զիյատէ իլթիֆաթ իտէրէք գըղընա պագըպ էօրէր վէ օխչար իտի : Ժիւլի՝ էմմանուէլին թէնպիհինի տէրխաթըր իտէրէք պապասընըն բէշինի պրագմագ իսթէմէտի իսէ տէ, պապասընըն եավաշնա « վալիտէնին եանընտա տուրուր տիմէսի իւզէրինէ գըղ եինէ օրատա պուլունտոր.

լաքին Մօրէլ սէրթլիքլէ « սէօզ ակյնէ » տիյէ էմի էյլէ . տիքտէ , դըզ պու եօրտա սէրթ պիր սէօզիւ իլք տէֆա ոլարագ պապասընըն աղղընտան իշխառուալ , վէ պունունլա պէրապէր օ սէրթլիկին իշխառէ օ տէրէճէ թաթլըլըգ վար ըտը քի , դըզ քէնտինի շարքըպ պիլա հարէքէթ եէրինտէ գալար : Պապասը օտատան չըդտըգտան պիր աղ սօնդրա գարու աչքլըպ Մագսիմիլիէն իշէրի կիրտի խտի . գըզ՝ « Դարտաշըմ , Մագսիմիլիէն » տիյէ պաղըրարագ գուճագլատը : Պու շամաթայա Մատամ Մօրէլ տախի գօշուալ , օղլունըն եանընա կէլտի :

Մագսիմիլիէն . — (Պիր գըզա , պիր անասընա պագտրագ) Աման , ճանըմ , նէ վար , մէքթուպընըզ պէնի գօրգութտը , դօշուըմ կէլտիմ :

Մատամ Մօրէլ . — (Ժիւլիյէ) Կիթ , պատպանա Մագսիմիլիէնին կէլտիկինի սէօյլէ :

Ժիւլի գօշուալ օտատան չըդտըգտա նէրտիվան պաշընտա էլինտէ պիր մէքթուպ իլէ պիր ատամա բասթ կէլտի :

Մէքթուպ կէթիրէն ատամ . — (Իթալեան լաֆդըլլա) Մատամպէլ ժիւլի Մօրէլ սիդ տէյիլմիսնիդ :

Ժիւլի . — Էվլիքիթ , էֆէնտիմ . լաքին նէ խոթէրսինիդ , սիդի թանըմամ :

Ատամ . — Շու մէքթուպը օգույընըզ : (Ժիւլինին թէրէտափիւտինի կէօրտիւքտէ) Բէտէրինիդին սէլամէթի պու մէքթուպ տրը :

Ժիւլի հէրիֆին էլինտէն մէքթուպը դարըպ տէրագագ աշտրգտա շու վէճհլէ եազըլը իտի :

« Իշպու մէքթուպը օգուտըլընըզ անտէ Մէյլան ճատաէսինէ գօշուալ 45 նօմէրօլը խանէյէ կիտինիդ , գարու ճըտան պէշիննի գաթտաքի օտանըն անտիթարընը իտիյինիդ , օտայա կիրտիյինիդաէ օճաղըն մէրմէրի իւղէրինտէքի դըրմըզ իրէքտէն էօրիւլմիւշ քէսէյի ալըպ բէտէրինիդէ կէօթիւրինիդ :

« Պու քէսէնին սատթ օն պիրտէն էվվէլ բէտէրինիդին էլինէ վասըլ ոլմասը դայէթլէ միւհիմոյիր :

« Պիլա թէրէտիւտիւ պանա իթատթ իթմէյէ վատ իթմիշ իտինիդ , վատընըզը տէրիտթըր իտինիդ :

(իմկան)

Պէնպասը Պամրի

Գըզ սէվինէրէք պաշընը գալուրը մէքթուղը կէթի-
րէն ատամը արատը իսէ տէ , օ ատամ զայզ օլմուշ իտիւ-

Մէքթուղը պիր տահա օդումագ արզուորյլա տէֆա
նազար էյլէտիքտէ , իլք տէֆաքի օդուտը ընտա կէօր-
մէմիշ օլտուղը շու համիշի օդուտը . «Պու խբամէթի պիզ-
զաթ սիզին իճրա իթմէնիդ էլզէմափիր . էկէր պաշգասընը
կէնտէրիր , վէ եախօտ պէրապէրինիզտէ պիր ատամիա
կէլիրսէնիդ դարունը «Պէն էօյլէ շէյ պիլմէմ» տիյէ ճէ-
վապ վէրէ ճէքտիր :

Պու համիշ գըզըն սէվիննինի մէյուսիյէթէ թահվիլ
իթտի . աճապտ պիր տիւղմէ օ՞լմասըն տիյէ գօրդմազա
պաշատը . գալզի սափ վէ քէնտիսի ըսմէթլի օլտուղըն-
տան , քէնտի եաշընտա պիր գըզըն նէ՞ եօլտա թէհլի-
քէյէ տիւշէպիլէնէկինի պիլմէզ խտի խոէ տէ , պիր թէհ-
լիքէտէն գօրդմագ իչիւն օ թէհլիքէնին նէ օլտուղընը
պիլմէկէ հաճէթ եօդտըր , շիւնքի էքսէրիյա նէ օլտուղը
պիլինէմէյէն թէհլիքէտէն տահա դիցատէ գօրդուլուր :

Ժիւլի թէրէտտիւտտէ օլարագ պիրիսինտէն նասիհաթ
իսթէմէյէ գարար վիրիպ , անլաշըլմազ պիր հըս իլէ նէ
վայիտէօինէ , նէ գարտաշընա միւրաճաաթ խաթրընա կէլ-
մէտիկինտէն , տօղրուճա կմմանուէլէ գօշարագ , մէքթու-
ղը օդութտըտտան սօնղրա , թօմաըն վէ մրէնչ դումբան-
եասը վէքիլինին՝ էվինէ կէլտիկի կիւն չըդքալ կիտէր քէն ,
նէրտիվանըն պաշընտա րապմ կէլիպ պէյնլէրինտէ կէշէն
միւքեալէմէյի նագլ իթտի :

կմմանուէլ . — Մատմազէլ , կիթմէլիսինիդ :

ժիւլի . — Կիթմէլի՞միյիմ :

կմմանուէլ . — Էվվէթ , պէն աէ պէրապէր կէլիյիմ :

ժիւլի . — կէլիրտին ամմա համիշտէ եազըլանը կէ՞օր-
մէտին մի :

կմմանուէլ . — Զարար եօդ , պէն Միւզէհանէ տօդա-
ղընըն պաշընտա սիզի պէքլէրիմ . կէնիքէնէք օլուրսանըզ ,
կէլիր սիզի արարըմ :

ժիւլի . — Բէք էյի , լաքին նէ՞տիր պապամըն պաշըն-
տաքի պէլա , զիրա մէքթուպտա բէտէրինիզին սէլամէթի
պու մէքթուպտըր տէմիշ :

կմմանուէլ . — (Պիր ազթէրէտտիւտտէն սօնղրա) Պա-
ղընըլ , էփէնտիմ , պու կիւն սեպտեմբերին պէշիտիր .

պու կիւն պապանքզըն իւշ եփւղ պին ֆրանգ գատար վէ-
րիլէճէք պօրճը վար :

Ժիւլի . — Պիլիրիմ:

Էմմանուէլ . — Պունա պէտէլ գացատա մն պէշ պին ֆր-
րանգ պիլէ եօդ :

Ժիւլի . — Սօնդրա , նէ օլաճադ :

Էմմանուէլ . — Սօնդրասը քիմնէ մուավէնէթ իթմէզոէ,
իլանը իթլասէ մէճապուր օլաճադ :

Ժիւլի . — (Էմմանուէլի չէքէրէք) Էօյլէ իսէ հայտէ .
կիտէլիմ :

Պունու տիյէրէք տիշարը չբգտըլար : Մատամ Մօրէլ
պու էմնատէ ահվալը օղլունա հիքեայէ իթմիշ իտի . Մադ .
սիմիլիէն՝ բէտէրինին պիր չօդ զարար ու զիյանը ագի-
պինտէ էվին մէսարիֆաթընըն պիր չօղընը հաֆիֆլէթմիշ
օլտուղընը պիլիր իսէ տէ , վալիտէսինտէն ալտըղը մա .
լիւմաթտան պիր միւտտէթ հալը հայրէթտէ գալտր : Սօնդրա
պիրտէն պիրէ օտատան տիշարը աթըլըպ , սիւրաթլա նէր-
տիվանտէն չբգտը . պապասընը իշ օտապընտա զանն իտէ-
րէք օտա գարուսընա վուրմագտա իքէն , պապասընըն
տիկէր օտատան չբգտըլընը կէօրտիկինի տույմամըշ օլ-
տուղընտան , հայրէթտէ գալմըշ օլտուղը հալտէ , գօլունըն
ալթընտան պիր շէյ սըդըպ սադլամագտա իտի :

Մագսիմիլիէն՝ պապասընըն էսվապը իւզէրինտէն գօլթու-
ղընտա պիր շէյ սադլամագտա օլտուղընըն ֆարգընա
վարըպ , սաղ էլինի օ շէյին իւզէրինտէն գալտըրմայարադ
վէ պէնդի աթմըշ օլարադ պիլտէն պիրէ կէրի չէքիլտի :

Մագսիմիլիէն . — նէ տիր պու , էֆէնտիմ . պու տա-
պանճալարը նէ եարաճագործըզ . աման պապա , Ալլահ
աշգընա օլսուն , պու սիլահլար սիզտէ նէ կէզիյօր :

Մօրէլ . — (Տիգդաթլա օգլունըն եխւզիւնէ պագարադ)
Օղլում , սէն էրքէքսին , նամուսըն նէ օլտուղընը պիլիր-
տին , կէլ սանա անլատայըմ :

Մ . Մօրէլ օգլունըն էլինտէն թութուպ , Մագսիմիլիէ-
նին այագլարը թիթրէմէքտէ օլտուղը հալտէ , քէնտիսի
պիլա ֆիւթուր օտասընա կէօթիւրտիքտէ , մասանըն իւզէ-
րինտէ օլսն տէֆթէրի կէօսթէրտի : Պու տէֆթէրին իշին-
տէ Մօրէլին եարըմ սաաթ սօնդրա իքի եփւղ սէքսէն

եկտի պին պէշ եփող ֆրանդ թէէտիյէ իթմէյէ մէճպուր օլուալ, պունա պէտէլ օն պէշ պին իքի եփող էլլի ֆրանդ մէլվնուտը պուլունաբզը կէօրիւլիբոտի : Պու հալի կէօսթէրտիքտէ, օղլու երլարըրմ վուրմիւշ կիպի տօնա դալոր :

Մադսիմիլիիէն . — Պու հալտէն գուրթուլմագ իչխն է-լինտէն կէլէնի իճրա իթտինի՞ղ մի :

Մօրէլ . — եարաբմ, էվլատըր:

Մագսիմիլիիէն . — Հիշ պիր ալաճաղընբզ եօ՞գ մը :

Մօրէլ . — եօդարըր :

Մադսիմիլիիէն . — Տիմէք քի եարըրմ սաաթ սօնդրա նամուսընբզ լէքէլէնէնէք տիր :

Մօրէլ . — Գան նամուս լէքէսինի երգար :

Մագսիմիլիիէն . — (Տապանճանըն պիրինի ալարագ) Անլատըրմ էֆէնտիմ, հագդընըզ վար . պիրի սիդին, պիրի տէպէնիմ:

Մօրէլ . — (Օղընըն գօլունը թութարագ) Վալիտէ՞ն . . . գըզ գարտաշը՞ն . անլէրէ քիմ պագաճագ . . .

Մագսիմիլիիէն . — Պապա, էյի միւլահազա խտինիզ, պանա պու տիւնեատա . գալ տէյօրսընբզ :

Մօրէլ . — Էօյլէ եա՛, գալմագ պօրճունարը, օղլում, սէն աղլը էվլլընին, կէնճօին, պէն սանա հիշ պիր էմի վէրմէմ, ֆագաթ պիթարաֆանէ հալի սէն դըյաս էթ :

Մագսիմիլիիէն պիր տագիդա տիւշինտիքտէն սօնդրա կէօղլէրինտէ պէօյիւք սապր ու թէոլիսլիէթ ալամէթլէրի կէօրիւնտի . եալընբզ էլինի աղըր աղըր վէ միւքէտաէ-րանէ օմուզընա կէօթիւրէրէք, էրօլէթլէրինի գօրարըպ էլինի պապասընա ուղաթարագ « բէք էյի, էֆէնտիմ, սիդ կիտինիզ, պէն գալըրըմ » տէտի :

Մօրէլ Մագսիմիլիիէնին այսպլարընա տիւշմէք նէյէթիլէ պիր հարէքէթտէ պուլունտը իսէ տէ, Մագսիմիլիիէն՝ պապասընը չէքիպ պիր պիրինէ սարըլարագ սիր միւտտէթ « հալուէ գալաքլար » :

Մօրէլ . — Օղլում, սանա մալիւմտիր, գապահաթ պէ-նիմ տէյիլ :

Մագսիմիլիիէն . — Տիւնեատա սէնին կիպի նամուսընը մուհաֆազա խտէր ատամ օլմատըզընը պիլիրիմ:

Մօրէլ . — Բէք էյի, էվլատըրմ. շիմոի սէն կիթ վալի-տէնին, դըզ գարտաշընըն եանընտա պուլուն :

Մագսիմիլիէն . — (Տիգ իւսթիւնէ կէլերէք) Պապաճը՝ զըմ, տուանա միւհթաճըմ, հէլալ էթ :

Մօրէլ . — (Օղլունըն պաշընը էլլէրիյլէ թութուալ, պիր դաչ քէրրէ անընտան էօրտիւթոէն սօնղըա) Ա.Հ., էվլատըմ, եալընըզ պէնիմ տուվամ տէյիլ, պիւթիւն նամնւս ուզրունա թէլէֆ օլանլարըն տուվալարը իւզէրինտէ օլսուն: Ֆէլէյին երգտըղը պինայը գուտրէթը իլահի եաբար, էն զալիմիլէր տախի պէնիմ պու հարտէ էօրտիւկիմի կէօրտիւք-լէրինտէ, սանա մէրհամէթ իտէրէք պանա վէրմէտիքլէրի վատէյի պէլըրի սանա վէրէճէքլէր տիր. պագ քի օ մէք-րուհ քէլիմէ քիմէնին աղզընտան չըզ մասըն: իշէ պաշ-լու, չալըշ, չապալա, զայրէթ վէ հարարէթլէ կիւլիւշ. սէն տէ, վալիտէն տէ, գըզ գարտաչըն տա իտարէ իլէ կէշինին քի պիր կիւն էլինիզտէ պուլունան ճիւղի մըդ-տար բարա արթուրն, չօզալըն. միւլահազա էլլէ քի կիւ-նիւն պիրինտէ « Պապամ պու կիւն պէնիմ եաբարդըմը եարամատըղը իշիւն մէզարա կիրտի, ամմա քէնտինին եարամատըղընը պէնիմ եաբարադըմը պիրտիկի իշիւն կէօ-դիւ աշըզ կիթմէտի » տիյէճէքոին . օ կիւն պէօյիւք պիր կիւն օլաճագ տըր :

Մագսիմիլիէն . — Ա.Հ., պապաճըղըմ, էօլմէմէնիզին պիր չարէսի եօդ մը :

Մօրէլ . — էօլմէզոէմ հալ թէպտիլ օլուր, էօլմէյէճէք օլուրսամ, իթիպար շիւպհէյէ թահվիլ օլուր, մէրհամէթ եէրինէ քին ու զարադ բէյտա օլուր . էօլմէյէճէք օլուր-սամ իթիպարուրդ նամնւսազզ միւ ֆլիո պիր ատամ սայը-լըրըմ, պիրաքիս էօլէճէք օլուրսամ, ճէնազէմ նամնւուր ֆագաթ պէտպախիթ պիր ատամ ճէնազէսի օլուր . էօլմէ-յէճէք օլուրսամ, էն աղիզ տօսթլարըմ էվիմին եանընա օղրամազլար, էօլիւրսէմ պիւթիւն Մարսիլեա էհալիսի աղլայարագ մէզարըմա գատար կէլիրլէր, էօլմէզոէմ ոէնիմ ողլում օլուուղընա ութանըրսըն, էօլիւրսէմ պաշընը եօգարը գալտըրարագ « իլք տէֆա պօրծընը վիրէմէտիկի իշիւն քէնտի քէնտինի էօլտիւրմիւշ պապանըն օղլույըմ » տիյէ կէզէրախն :

Մագսիմիլիէն աճը աճը պիր ահ չէքտի, յաքին հալը թէոլիմիյէթոէ օլարագ, դաւպի զանի տէյիլաէ տէ, ադլը զանի իտի :

Մօրէլ. — Եխմտի պէնի պլրագ կիթ , դատընլուրա տըգ զաթ էթ , քի պուրալարա կէլմէսինլէր :

Մագսիմիլիէն . — Ժիւլիյի պիր տահա կէօրմէք լոթէմէզ զմիախնիղ :

Մօրէլ. — Պու սապահ կէօրտիւմ , քէնտինէ տուվա իթտիմ:

Մագսիմիլիէն . — (Քէսիք պիր սէտա իլէ) Պանա պաշտաճա պիր թէնպիհինիղ ե՞օգ մը :

Մօրէլ. — Վար , էվլատըմ , սանա զայէթ աղիղ վէ մուշտատէս պիր թէնպիհինմ վար : Թօմսըն վէ մրէնչ գումը բանեասը պանա զայէթ մէրհամէթլի պուլունար , պէլքի խօտպինլիքլէ , փադաթ ինսանլարըն դալպինի թէֆիթիշիթմէք պանա տիւշմէզ . օն տադիդայա դատար վէքիլլէրի պուրայա կէլէճէք , էլինտէ իքի եիւղ սէքսէն եէտի պին պէշ եիւղ ֆրանգլըդ պօնօլարըմ վար տըր . պանա իւչ այ վատէ պաղըլլատըլար : Օղլում , իսթէրիմ քի էն էվլէլ պու ատամիարըն ագչէսի պիթմէմամ վէրիլմէլի , վէ վէքիլլէրինի տախի տայմա սէվմէլիխինիղ :

Մագսիմիլիէն . — Բէք էյի , էփէնտիմ :

Մօրէլ. — Եխմտի կիթ , օղլում , կիթ , եալքնըդ դաւմաղա իհիթլյանըմ վար . վասիցէթնամէմի եաթագ օտամտաքի եազգ ըխանէմին իշինտէ պուլուրուն :

Մագսիմիլիէն պիր աղ վադթ այագ իւսթիւ շաշըմըլլ կիսղի գալար :

Մօրէլ. — Պադ , էվլատըմ , վարզ էթ քի , պէնտէ սէնին կիպի ասքէր օլուալ , պիր թապիայա հիւճիւմէ թային օլունմուշըմ , վէ թապեայը ալմագ իշիւն էօլէճէկիսի տէ պիլիքիրիմ . օ խուսուստա սէն պանա « Տուրմա , պապա , դօշ , էօլմէքնամուսըլլըդ տան էյիտիր » տիմէզ մի իտին :

Մագսիմիլիէն . — (Թիթրէյէն գօլլարը իլէ պապասընը դուճաղընտա որգարագ .) Տէր իտիմ , պապա , տէր իտիմ . բէք էյի , պայտուրըն :

Պունլարը սէօլլէտիքտէ , պիչարէ տէլիգունիը դօշուպ պապասընըն օտասընտան չըգտը :

Օղլու կիթտիքտէ Մօրէլ պիր գաչ տագիզա այագ իւսթիւ կէօղ լէրինի գարույա տիքիսլ տուրատուգ տան սօնդրա , էլինի չընդրադըն իրինէ ողատրագ չէքտիքտէ , տէրհայ դօղլէս իշէրի կիրտի : Գօղլէս եսքի պիլութիմիկ Գօղլու

տէ յիշ իսկ ։ պու իւչ կիւնիւն իչ ինտէ պիւթիւն պիւթիւն թէ աղախ օլարագ ։ Մօրէլ գումբանեասընըն իջլասը միւլա հազարը զավալլը հէրիփին պէլինի ոէքսէն եաշընտա իխ թիյար պէլինէ տէօնտախւրմիշ իտի ։

Մօրէլ ։ — Դուզում, Գօդլէս, շու սալօնտա տուր, պիր դաշ այ էվլիլ պաւրայա կէլմիշ օլան պիլատիկին Խնկիլիդ, եանի թօմնըն վէ թրէնչ գումբանեասընըն վէքիլի կէլտիքտէ, կէլ պանա խաղէր վէր ։

Գօդլէս ճէվապ վէրմէյիալ պաշընը էյտի, կիթտի սալօնտա պէքլէտի ։

Մօրէլ սանտալեասընա օթուրուպ, սասաթա պագտըգտա, ալթը տագիգա դալմիշ վէ սասաթըն եէլդօվանը աճայիպ պիր սիւրաթլա եխւրիւմէքտէ կիպի կէօրիւնլցօրտը ։

Օ տագիգատա պիչարէ ատամին ադլընտան կէչէնլէրի վասփ իմժմէք միւմքին ոտէ յիլսոիր ։ Քէնտինէ հալա իմսթիշար տէնիլէմէյիոյ, թասալվուր վէ թափայյիւլի պիհուտէ օլտուզը տէրքեար իտի իսէ տէ, պունլար քէնտիսփ իչիւն հէր հարտէ բէք թապիփ օլմաղլա, պու միւլահազա վէ թասալվուր իւղէրինէ ախնեատա պիւթիւն ագրապա վէ ահիպապասընտան պիլմէնպուրլիյէ այրըլքպ քէնտի իսթէյի իլէ մէզարա կիրմէկէ հաղըր իտի ։

Պունուն օ տագիգատա քի հալինի անլամագ իշիւն ոլնընտան ագան թէրի վէ թէոլիմիյէմէլէ կէօյէ տօզրու տիքիլիպ դալմըշ օլան կէօդլէրինտէն ագան եաշը կէօրմէլի իտի ։

Սասաթըն եէլդօվանը տուրմայըպ եխւրիւմէքտէ իտի մասանըն իւղէրինտէքի տօլու տապաննալարըն պիրինի ալըպ պագտըրագ տուտաղընըն ալթընտան տախի դըզընըն իսմինի քէմալը թահասսուրլա եատ էյլէտի ։ Պատէհու տապաննայը եինէ եէրինէ գօյարագ դալէմի ալըպ պիր դաշ քէլիմէ եազոր ։ Պագլա քէնտիսփ միւֆարէգամթը էպէտիյէ վէտարնը սապահլայըն իջփա իմժմիշ իտի, անձագ գըզըն սէվտափի պինթիյէթինէ պիր տիւրլիւ տօյուագ գանամայան եխւրէյինին իճպարըլլա օ քէլիմէլէրի սէվլիւլիւ գըզճըզապընա խըթապը էպէտի օլմագ իւդրէ եազարտը ։

Անաէն սօնղբա կէօդլէրինի եինէ սասաթա չէվիրտի վէ արթըգ պիր դաշ տագիգա դալմիշ օլտուզընը կէօրտիքտէ, եինէ տապաննայը ալըպ խօրօզը թէթիկէ պինտի-

ըիր իքէն՝ ինսաննքն ճան տամարլարընը դօրաբըրճասընա
իշխաղլէն չաթըրըտը տամարլարընըն իշխատէքի գանքնըն
ճէվէլաննը քէսիպ թիւքէթտի, ալնընտան ագան թէր
պուդ կիպի սոուտք : 0 անտէ նաևեահ նէրտիվան պաշըն-
տաքի գարունըն աչըլտըղընը իշխթմէքլէ, դարպի հարէ-
քէթտէն գալըպգ, Գոգլէսին իշէրի կիրմէսինէ մունթաղէր
իքէն, սաաթ օն պիրի վուրմաղա պաշըար պաշըամազ ո-
տասընըն դարուսը աչըլըպ իշէրիյէ կիրէնտէն « Թօմարն
վէ ֆրէնչ գումըանեասընըն վէքիլի » սէօղլէրինի պէքլէ-
մէսինէ մնւդապիլ պիր տէ գըզընըն սէտասընը իշխթմէսի,
վէ պաշընը չէվիրտիքտէ ժիւլիյի կէօրմէսի իւղէրինէ, թա-
մամ աղզընը քէնտի աղզընա չէվիրմէք իւղըէ պուրտն-
որըը տատաննծա պիլա իփիմիյար էլինտէն տիւշիւ վէրտի :

Ժիւլի . — (Նէֆէսինի թօրլայյամայյարագ սէվինճինտէն
տէլի կիպի պիր հաղիլէ էլինտէ գըրմըզը իրէքտէն էօ-
րիւլմիշ պիր քէսէ կէսոթէրէրէք) Պապա, գուրթուլտըն,
պապա, գուրթուլտըն

Մօրէլ . — Գուրթուլտը՞մ մը, նէ՞ տիմէք :

Ժիւլի . — Էվլէթ, գուրթուլտըն . պագ, իշթէ :

Մօրէլ . քէսէյի ալտը, հայրան օլտու գալտը, չիւնքի
պիր վագթ պու քէսէյէ քէնտիսի մալիք իմիշ կիպի պիր
չէյլէր թախաթթուր իտէր իտի :

Քէսէնին պիր թարաֆընտա իքի եիւզ սէքսէն եէտի
պին պէշ եիւզ ֆրանգլըգ պօնօլար զահրիյէ իտիլմիշ, օ-
պիր թարաֆտա տախի պիր քեաղըտ բարչասը իւղէրինէ
« Ժիւլինին ճէհէզի » իապարէսի եազըլմըշ օլարագ իշխնտէ
ֆընտըգ գատար պիր էլմաս վար իտի :

Մօրէլ . — (Բույա կէօրիւյօրըմ զաննըյլա) Պու քէսէյի
նէրէտէ պուրտուն . սէօլէ գըզըմ պագայըմ:

Ժիւլի . — Մէյլան ճատտէսինտէ 45 նօմէրօտաքի խա-
նէնին պէշիննի դաթընտա պիր ուֆագ օտանըն օճաղը
իւղէրինտէ :

Մօրէլ — Կիւղէլ ամմա պու քէսէ սէնին տէյիլ : (Ժիւլի
ալտըզը մէքթուպը պապաընա վէրիպ օղութաղդտան
ոօնդրա) 0 էվէ սէն եալընըզ մը կիթտին :

Ժիւլի . — Էմմանուէլ իլէ պէրապէր կիթտիք . օ պէնի
Միւղէխանէ սօգաղընըն պաշընտա պէքլէյէճէք իտի :

փագաթն նասրըսա ավտէթիմտէ քէնտիոինի օրատա պուլամատը:

Տիշարատն պիր սէտա. — Միւսիւ Մօրէլ, Միւսիւ Մօրէլ ժիւլի. — Խթէ կէլիյօր, պու սէս անըն սէսիտիր:

Ժիւլինին աղզ ընտան պու քէթմէլէր չըդար չըդմազ կմմանուէլ սէվինծինտէն չըլտըրմըշնաբնա գօշարադ օտանըն իշինէ կիրիալ ։ Ֆարաօն կէլիյօր, Ֆարաօն կէլիյօր տիյէ պաղըրուր:

Մօրէլ. — Նասըլ Ֆարաօն, չըլտըրաբն մը, էվլստ, Ֆարաօնըն զարդ օլտուղընը տույմատըն մը:

Էմմանուէլ. — Ֆարաօն տիյօրըմ ճանըմ, Ֆարաօն, Ֆարաօն կէլիյօր, դուլէ իշարէթ չէքմիշ:

Մօրէլ թագ ու թագաթը քէսիտիկինտէն, այագ իւս թիւ տուրամայըրպ սանտալեասընա օմուրտը. պիր պիրինի թագոււպ իթմէքտէ օլան պու աճայիալ վէ զարիալ վուգուաթը զիհնի իհաթա խտէմէզ տի:

Պունուն իւզէրինէ օլլու օտագիգատա իշէրի կիրիալ Աման պապա, սիդ նասըլ Ֆարաօն զայալ օլտու ակյօրտնըզ, գուլէտէ իշարէթի վար, քէնտիոի տէ լիմման կիրիյօր, տէտիքտէ,

Մօրէլ. — Օլուր չէյ տէյիլ Ֆարաօնըն կէլմէսի, օլսամիւճիղէ նէվինտէն պիր չէյ օլտագիլիր:

Անձագ էլինտէ թութաբղը քէսէ վէ անըն իշինտէքի զահրիյէ իտիմիշ պօնօլարը օ կէօրիւլմէտիք էլմաս ըույա վէ խայալտէն իտարէթ օլմայըրպ հագիգ աթէն կէօզիւնին էօնիւնտէ իտի:

Գոգլէս. — (Օ տագիգատա իշէրի կիրէրէք) Աման էֆէնտիմ, տիշարտա պիր Ֆարաօն լագըրտըը սէօյլէնիյօր, օնէ տիմէք:

Մօրէլ. — Հայտէ, չօճուղլարըմ, հայտէ պագալըմ. Հավատիս եալան իտէ, արթըզ ձէնապը Հագդ եարտըմ-ճըմըզ օլուն:

Ճիւմիէսի պէրապէր աշագըյա էնտիլէր վէ նէրտիվանըն օրթասընտա Մատամ Մօրէլէ բասթ կէլտիլէր Պիշարէ դատըն՝ տիզլէրի թութուլմուշ օլարադ, եօգարը չըդմադ իւզըրէ իտի:

Կիմանա վարարգ լարընտա Դանըպիյէր մէյտանը պինոպիր այագ պիր այագ իւզէրինէ իտի. Մօրէլի ֆամիլեասըյլա

պէրապէք կէօրտիւքլէրինտէ հէր քէս աշբլըպ սէրպէսթ կէմէսի իշխն եօլ վէրերլէր իտի . հէլէ հէր քէսին աղդընտա ֆարաօն լագրբտըորնտան պաշգա պիր շէյ եօգ իտի :

Ֆիլհագիգա զարիպ վէ ինանըլմաղ շէյ իսէ տէ, Սէն — ժան գուլէսի գարշընտա իքի տէմիր աթմըշ վէ պաշ թարափնտա պէյազ եազըլարլա կէրէք գըթա վէ կէրէք շէքիլտէ պիայնիհի ֆարաօնա պէնզէր վէ պաշ թարափնտա + ֆարաօն, Մօրէլ գումբանեասը, Մարսիլեա + եազըլը պիր կէմի տուրույօր իտի : Պու կէմինին համուլէսի տախի ֆարաօնըն համուլէսի կիպի գըրմըզ իլէ չիվիտտէն իպարէթ օլուպ, պաթմըշ օլան նարաօնըն գարթանը կօմար՝ եէլքէնլէրի տէվշիրթմէք իւզրէ օլուպ, Բէնէլօն տախի Մ. Մօրէլէ ելի իլէ սէլամ վէրմէքտէ օլուուզընտան, արթըզ շիւպհէ իտիլէճէք մահալ գալմամըշ իտի :

Մօրէլ իլէ օզլու վէ պիւթիւն ֆամիլեասը իսկէլէնին իւզէրինտէ պիր պիրինէ սարըլըպ էօրիւշմէքտէ, վէ օրատա պուլունան խալզ տախի սէվինն արամէթլէրիլէ ել չըրրմագտա ի.քէն, պիր գարազ օլ գուլիսկանին արգառնա սագլանմըշ վէ եխւզիւնին եարըսը պիր սիյահ սագալ իլէ էօրթիւլմիշ պիր ատամ պու ահվալը ճարկյէյի թէմաշա իլէ եավաշճա + սէնին պիւթիւն եարտըլըն վէ եարաճաղըն էյլիքլէր իշխն Ալլահ սէնին եարտըմօըն օլուն, վէ պէնիմ սանա պօրճլու օլուուզըմթէշէքքիւրաթըն սուրէթը լյֆասը տախի սէնին էյի իշլէրին կիպի կիզլի վէ գարալը գալսըն + տիցէրէք, սէվինն վէ սաստէթ թէպէսսիւմիյլէ սագլը օլուուզը մահալտէն չըգտըզտա, հէր քէս օ զարիպ վուգուաթլա մէշզուլ պուլունարզընտան, քիմնէ քէնտիսինէ տիգդաթիթ իթմէտի : Մէրդում՝ իսքէլէնին նէրտիվանընա էնիպ, իւչ քէրրէ + ժագօրօ, ժագօրօ, ժագօրօ + տիյէ շաղըլըտըզտա, իսքէլէյէ պիր սանտալ եանաշըպ, իշխնէ կիրտի, պիր գաչ ատրմէօթէտէ տէմիր աթմըշ օլան զայէթ սիւոլի վէ զայէթ կիւզէլ պիր գօթրայտ շըզըպ, Մօրէլին՝ սէվիննին աղյայարագ տօսթլարընըն էլինի սըգտըզընը վէ քէնտիսինէ պու իհանըն եարան քիմն օլատուզընը պիլմէտի կինտէն, վէլինիյմէթինի սէմատէ արայօր կիպի կէօզլէրինի կէզյէ գալարըրարզընը կէօրտիւքտէ + նիմոփ արթըզ էյլիկին, մէրհամէթին, վէ թէշքքիւրին նիհայէթի տիր ...

Խնամնքն եիւրէ յինի կիւլ կիպի աշան հէվէս թիւքնտի . . . Դուտրէթը իլահիյէնին եէրինէ է.յիլէրին միւքեափաթընք վէրտիմ . . . Շիմսի ֆէնալարա միւճաղաթ վիրմէ.ք իշխն տախի ձէնասղը Հագդըն ինթիգամը օլմալը յըզ ալյէրէք պիր իշարէթ իթմէսիյլէ պէրապէր , կէօյա գօթրա օ իշարէթի պէքլէյօրմըշ կիպի տէրհալ էնկինէ տօղրու եօլ վէրտի :

40.

ԻԹԱԼԻԱ . — ԱԼՆՊԱՏԲ ՊԱՀՐԻ .

Միլատըն 1838 սէնէսինտէ իթալիանքն Ֆլորանս շէհ. րինտէ Բարիկին էն քիպար սընթիքնտան իքի տէլիգանլը պուլունուր , վէ պունլարտան պիրիսի Վիդօնթ Ալպէր ար Մօրոէրփ , վէ տիկէրի տախի Ֆրանձ տ'էրինէ իսմիյլէ եատ օլունուրտը : Ալպէր իթալեայա եէնի կէլիշ , Ֆրանձ իսէ տէօրթ սէնէտէն պէրու օրատա է.յլէնմէքտէ պուլունմուշ օլտուղընտան , արդատաշընա գլափուղլըրդ իթմէ.ք իւղրէ օ սէնէ գարնավալը պիրլիքտէ Բօմա շէհրինտէ կէչիրմէյի պէյնլէրինտէ գարար վէրմիշ իտիլէր :

Դարնավալ վագթը Բօմատա պուլունմագ խայլինէ կիւն պիր մատոտէ օլտուղընտան , էվիլէլա շէհրը մէզքիւրըն Սրանիս մէյտանընտա Լօնտրա լոդանթառընամ լոդանթանքն սահիպի պուլունան ուսթա Բասթրինիյէ քէնտիլէրի իշխն պիր տախրէ ալրդօմասրնք եազըպ , մէքթուպլարընա ճէ. վագ օլարագ ուստա Բասթրինի տախի եէվիլիյէ եիրմը ֆը. րանդ քիրա իլէ լոդանթանըն իքինճի գաթընտա իքի պէօյիւնէ.ք վէ պիր ուֆագ օտանըդ ալրդօյապիլէճէկինի պիլտիրմիշ օլտուղընտան , իքի արդատաշ պու շարթը գապուլ իլէ , գարնավալ վագթի տահա կէլմէմիշ օլտու. ղընտան , պօշընա պիր դաշ կիւն զայպ իթմէմէ.ք իշին Ալպէր նաբօլիյէ կիթմիշ , Ֆրանձ տախի Ֆլորանս. տաքի իշլէրինի պիթիրափտէ , էլորա ատասընք ղիյարէթ նիյէթիլէ պիր ագշամ վիզօրնօյա էնիսպ պիր շէքտիրմէյէ պինէրէ.ք էնկինէ աշըլմըշ իտի :

Բօրթօ — Ֆէրրախիյօյա վասըլ օլուպ , իմրէրաթօրըն ա. տասընք պիր պաշտան պիր պաշա գատար կէզտիքտէն ոօնդրա , թէքրար շէքտիրմէսինէ ավտէթլէ սայտ ու շի-

քետը իշխան Բիանողայա կիթափի, ֆագաթ հիւ պիր ավ պուլամայը ըպ, եօրկուն վէ միւ քէտտէր հտլաւէ ավտէթլէ եբնէ չէքտիրմէսինտէ եան կէլտի :

Չէքտիրմէնին թէխսի կաէթանօ, — Չէլէպի, ավ խաթէր-սէնիզ, Մօնթէ — Գրիսթօ ատասընա կիտէլիսմ:

Ֆրանձ . — Բէք էյի առնմա օ ատատա ավ իթմէք իշխան թէզքէրէմ եօդ տրը :

Կաէթանօ . — Թէզքէրէ խաթէմէզ, ատա խալիսիր :

Ֆրանձ . — Խալինմի, տօղրուոթ թօհափ շէյ, հիւ Պահը Սէֆիախն օրմասընտա խալի ատա օլուր մը :

Կաէթանօ . — Թապիի խալի օրմադ, էֆէնտիմ, շխնքի պիր տիրհէմ միւնողիթ թօրըտդ պաւլումայը ըպ, ատա քետ-միլէն գայատան խպարէթ տիր :

Ֆրանձ . — Հանկը հիւ քիւմէթէ թագիր տիր:

Կաէթանօ . — Թօսգանա հիւ քիւմէթինէ :

Ֆրանձ . — Նէ ճինս ավ պուլաւուը :

Կաէթանօ . — Պինյէրէ եապան քէջիսի :

Ֆրանձ . — Օ քէշիրէր գայալարը եալայարադ մը կէ-չինիրէր :

Կաէթանօ . — Խայըր . էֆէնտիմ, գայալարըն արասընտա պիթէն շալըլարըն, մէրախնլէրին վէ մէրճիմէքլէրին եար-րադլարըյլա :

Ֆրանձ . — Օ ասոյա կիտէր իուք, նէքտէ եաթարզ:

Կաէթանօ . — Խաթէրսէնիզ չէքտիրմէնին իշխաւէ, իս-թէրսէնիզ ատատաքի մաղարալարտա . Պունտան մատա ավը իթտիքտէն ոսնդրա եօլա ատ չըգրպ կիտէ պիլիքիդ . մալիւմինիզ տիր քիւ եէլքէնլէ, կիւնտիւզ նաորը կիտէրսէք կէճէ տէ կիտէ պիլիքիդ . եէլքէն լշէտէմէզսէք, գիւրէք չէքրիզ :

Ֆրանձըն կիտիոլ Քօմաատ արդատաշընը պուլմազա պիր դաչ կիւն տահա մէյտանը օլուուղ ընտան , Կաէթանօնըն թէքլիքինի գապուլ խտիպ չէքտիրմէնին պայընը Մօնթէ Գրիսթօ ատասընա չէվիրմէլքրինի էմը էյլէտի . Ատայա եազլաշտրդնա Մօնթէ Գրիսթօ՝ տէնիզին իշխաւէն թէյ-տէրըէյ պէօյիւմէքտէ վէ մէյտանա չըգ մադտա օլուուզը կէօրիւնիւր, վէ ադշամ կիւնէշինին զըյալարըյլա կէօլիէ-լէնէրէք ատատա գայալարըն արասընտա պիթմիշ օլան

Հալ ըլյար իլէ ուղագտան պիր թագըմ կիւլլէ իսթիփինէ պէնդէր իտի :

Զէքատիրմէնին թայֆաոը՝ ազ շամբն գարանլըզը զիյատէ, լշափիքնէ խէփփի իլէ, կիմտիքնէ քիւշիւլմէքտէ օլան ու գուղը տափրէն մատարը տիգդաթլա թահտիտ իտէրլէր իտի :

Կիւնէշ պաթտղան պիր սաաթ սնդրա տտատա պիր ըշրդ կէօրինտիւ :

Թրանձ . — Պու ըշրծ նէ տիր սէն պանա տտատա քիմոէ եօդ տիմէտին մի :

Կաէթանօ . — Քիմոէ եօդ աէտի խէմ , քիմոէ կէլմէզ տէմէտիմ եա՛ . պազը պազը գաչազ ճրար վէ գուբանաւար կէլիր . իշթէ պէն տէ օ սէպէպաէն տտայը կէշտիմ , պագսանըզա , ըշրդ արդամիզտա գալրոք :

Թրանձ . — Յէք էյի ամման պու ըշրդ խէվի խտիլէնէք պիր ալամէթ օլմայըդ , պիլաքիս էմնիյէթ ալամէթի օլսա կէրէք , շիւնքի գօրդան տտամ աթէշ եագմազ :

Կաէթանօ . — Պէխս եօդ , կիմէ օլմասա իտի , կէօրէ սիլիր իտինիզ քի , պու աթէշին պուլունտըզը մէվզինէն բիանօզատան կէօրիւլէպիլիր վէ նէ տախի գըյըտան . ետլըրդ էնկինտէն կէօրիւլէպիլիր :

Թրանձ . — Նիմոի սիզ տիմէք իսթէյօրսընըզ քի , պու սաաթտա պատանըն իչինտէ հարամիլէր վար , էօլէ մի :

Կաէթանօ . (Տիգդաթլա ըշրդա պագարագ .) Իշթէ պէն տէ պուրապնը անլումմազ իսթէրիմ :

Թրանձ . — Նա որդ մնլայաճագորն պագալըմ :

Կաէթանօ . — Նիմոի կէօրիւրսինիզ :

Կաէթանօ չէքտիրմէյի կէլտիկի եօլա չէվիրիպ ըշրդ կէօրիւնմէզ օլունճայա դատար ատայա տօղրու իլէրաւ լտիքտէն ունդրա , ատայա էլլի ատրմ դատար ուղադ պիր մէաափէտէ Կաէթանօ կէլքէնլէրի ֆօրա իթտիրտի . չէքտիրմէ օլուղը մահաբաէ գալրոք :

Պիւթիւն պու մանօվրաբար ետվաշ ետվաշ վէրէք չօդ տիգդաթ իլէ եաբըլուք , Կաէթանօ Մօնթէ Գրիաթօ աստաընա կիթմէյի քէնախիսի թէքիիփ իթմիշ օլառողընտան , մէսուլիցէթի քէնախինէ բանի իտի : Կէմինին թայֆաոը պուլունան տէօթէ քիշի քիւրէքլէրի ելլէրինէ ալրոգ , տիգդաթ իլէ Կաէթանօնըն եիւղիւնէ պագարագ , գօմմն-

առարնը պէքիչմէքտէ իսկիլէր : Թրանձ խոէ պիլա գիւմուր սիլահլարընը եօգլամադտա խտի . պու սիլահլարը չիփթէ պիր թիւֆէնք վէ պիր տէ գարապինա օլուպ , որունլարը տոյսուրուպ միւտաֆէայէ հաղըր օլորագ պէքիչմէտի :

Պատէհու էլազիսէսինի շրջաբարարագ , եավաշ եավաշ տէ . նիզէ ինիպ եիւզէրէք չէքտիրմէտէն այրբար խոէ տէ , աւ . րէտէ պուլանարդը տէնիզին ֆօսփօրլը ոռոցընտա իշի թարաֆլը աշտրդը եօլասն միւշահէտէ օլունուր խտի :

Պիր աղ սօնղրա ֆօսփօրըն զիյաուր աա դայոլ օլուպ , վէ կաէթանօնըն դարայա վարմը օլուուզը անլաշրլաը չէքտիրմէնին թայֆանը պիր գաչ տագիզ տ տախի սիւքիւթլէ պէքիչտիքտէն սօնդ րա , եինէ սոյուն իշինաէ պիր բար - լադ եօլ բէյտա օլուպ , գէնակիլէրէ տողլու . կէրտիկինի կէօրտիւլէր , վէ հէփոփ պիրտէն չէքտիրմէնին քէնարընտէյլիիպ պէքիչյէյէրէք , կաէթանօ եագլաշորդը պիրլէ , նէ իմիչ , նէ իմիչ » տիյէ սօրատւլար :

Կաէթանօ . — Սրանեալը պիր թաղըմ դաշտագնըլարլա իշիքինտէ եալընըզ իքի Գորսիզալը հայտուա վար :

Թրանձ . — Կէօմրիւքտէն մալդաշըրանլարըն արապնաա հայտուա նէ՝ կէզէր :

Կաէթանօ . — Էփէնտիմ , պու ֆանի տիւնեատա ինսան - լար պիրպիրինէ եարարմ իթմէլի , տէյիլմի : Եքսէրիա գոլճուլար վէ գասիմիյէլէր պիչարէ հայտուտլարա բահաթ վէրմէզլէր . օնլար տա նէ՝ եարաընլար , պիզիմկիափ խայր - խահ պիր գաչ կէմիճի ոլուլուպ կէլիրլէր , միւսափիր օ - լուրլար . եիւրէք տայանմագ քի դապուլ իթմէյէսին : Պաշլարը տախի պէլաղը օլուուզընտան , էնկինէ ալըլմադա մէճպուր օլուրաըն , բարա իլէ բուլ իլէ տէյիլ եաւ . պուն - տան դամին նազար , էյլիք եաբ տա աւէնիզէ աֆտ , պա - լըգ պիլմէզուէ խալիդ պիլիր . տէրլէր կէրյէքտիր . մուգա - պիլինտէ օնլար աա պէզէ սէվահիլին մալչըգ արըլապիլէ - նէք մահալլէրինի կէօսթէրիրլէր :

Թրանձ . — Ցիմէք օլույօր քի , միզտէ դաշտագնըլնըզ :

Կաէթանօ . — նէ եարալըմ , էփէնտիմ , տիւնեա կէ - չինաէ տիւնեաը տըր :

Թրանձ . — Էօլէ խոէ պու ատատագի հէրիֆլէրի թա - նըմալըրըն :

Կաէթանօ . — Պիր աղ թանըրըմ , էփէնտիմ , կէմիճի

դըմը Ֆրան — Մասնաւարա պէնդէր, ողիրակիրլէրինի պազը իշարեթլէրէ թանըրլար :

Ֆրաննձ . — Նիսնի պիկ պու առայտ կիրէճէք օլուրսադ, հիշ ողիր թէհլիքէ եօդ մը :

Կաէթանօ . — Նէ թէհլիքէ օլապիլիր, գաչաղճըլար խրսրդ տէհլիր տիր :

Ֆրաննձ . — Թէք էյի, ամեն եա ո իքի Գօրսիդալը հայտուատ :

Կաէթանօ . — Էֆէնտիմ, օնլար հայտուատ օլմաշարընտա գապահամք քէնտիլերին տէյիլ, հիւքիւմէթին տիր :

Ֆրաննձ . — Նէ տէն :

Կաէթանօ . — Էօյլէ եա, ողիր տէրի տէլախն ախյէ կէօյա Գօրսիդալընըն ինթիգամ ալմադ թագընտատ ողու եօդմը կիսի հէրիփէ տիւշ ման օլուրլար :

Ֆրաննձ . — Տէրի տէլմէք նէ ափմէք, առամէօլախերմէք մի տիմէք :

Կաէթանօ . — Խայը, էֆէնտիմ, տիւշման էօլտիւրմէք տիմէքափիր :

Ֆրաննձ . — Թէք էյի, մաստամքի պի պիկ տէ օնլալրին տիւշ մանը տէյիլիդ, հայտէ կիտէլիմ, ողադալըմ միւսափիր դապուլ իտէրլէք մի :

Կաէթանօ . — Նիշին իթմէդլէք :

Ֆրաննձ . — Օնլար դա՛ք քիշխափիր :

Կաէթանօ . — Տէօրիմ քիշխափիրլէք, էֆէնտիմ, իքի տէ հայտուատ ալթը :

Ֆրաննձ . — Թամանմէ միւսափիր գապուլ իթմէզլէրուէ, իշթէ պիկ տէ ալ թրյըզ :

Կաէթանօ . — Գօրդմայլընըզ, էֆէնտիմ, իհմիցաթլը տավրանըրըզ, շիմնի սիդ սիւքիւթ իտինիզ:

Պունլարը տէտիքտէ Կաէթանօ վէ մայէթինտէքի կէմի- միլէք մանսովրայտ պաշխառլար :

Ֆրաննձըն պուլունողը հալ խայլի թէհլիքէլի իտի գարանլըդ ողիր կէճէնին իշինտէ եալընըզ տէնտիդին իւզէ- րինտէ քէնտիմինի թանըրմայտն վէ առա ֆէտաքեարլըզ մէմուլ օլունամայան կէմիճիլէք արասընտա պուլուն- տըզընը պիլիրլէք, վէ ողիր դաշ քէրրէ տէ քէմալը տիդ- գաթլա սիլահլարընը թէֆթիշ իտիպ, զայէթ պէյէնտիշէք վէ հայրան դամըշլար իտի : Պունտան պաշգա եանընտա

հիշ պիր ճանաւան ատամը օլմայարագ , խամի աղիղ պիր ա-
տայց (4) կիրիցոր խափ իսէ տէ , պու ատաստա խամինաէն
պաշդա հիշ պիր աղիղ չէյ պուլունմարնըն իհմիմալի օ-
լամառզը ը կէօրիւնմէքտէ խոփ . օ սէպէպտէն մրանձ հէր
թարաֆտան քէնտախիսնի մուխաթարա իշխնտէ կէօրտիւկին-
տէն , նէ օ ատամլարը կէօզոտէն նէ տէ սիլահլարնը ելուէն
պրագբը խոփ :

Պու էսնտոտէ կէմինիլէր մանօվրալարընը պիթիրիոլ կէմի՝
ատաստա եանան աթէշին էթրաֆտ նէշր իթտիկի այտընլըդ
տախիւնինէն իշխնէ կիրտիկի պիրէ , Կաէթանօ պիր պա-
լըդ ճը շարդըսը շալըրմազա վէ նագարամը տախի թայֆա
պիր աղըլըտան թէքրար իթմէյէ պայլատըլըր :

Թիւրքիյի իշիթտիւրլէրի անտէ աթէշին պաշընտա օթու-
րան ատամիար դալըլըլ գըլըյա եագլաշտըդտա , պիր չող
վագիթ չէքտիրմէյի կէօզլէրիյլէ թէֆթիշ իթտիքտէն սօնդ-
րա , իշլէրինտէն պիրիսի գարադոլ մագամընտա տէնիլ քէ-
նարընտա դալըլ օ պիրլէրի . կէօյա թէֆթիշլէրինտէն խօշ-
նուտ օլմնւշլար , վէ կէլէն չէքտիրմէտէն քէնտախիլէրինէ հիշ
պիր ֆէնալըդ կէլմէյէճէկինի անլամիշլար կիպի կիթտիլէր .
աթէշին իւզէրինտէ բիշմէքտէ օլան տաղ քէշիսինին էթ-
րաֆինա օթուրտըլըր :

Զէքտիրմէ գըլըյա եիրմի ատըմ դալտըդտա , գըլըտա
դալմըշ օլան ատամ էլինտէքի գարապինայը տօղրուլուա-
րագ , Մարտենիա իթալիանճարը ըսթըրլահրնտա « Քիմ
տիր օ՝ տիյէ պաղըրար . մրանձ էլինտէքի թիւֆէնկին
իքի տէմիրինին խօրօղընը դալտըրըր :

Կաէթանօ օ ատամիլէ պիր աղ լագըրըր իթտի . մրանձ
պու լագըրարտան պիր չէյ անլամատը իսէ տէ , էսասը քէն-
տիսի օլառուղը աշիքեար խոփ :

Կաէթանօ . — (մրանձաւ) կֆէնտիմ , իսմինիզի սէօյէ-
յէճէքմիլիյիզ :

մրանձ . — Լազըմ տէյիլ իսմիմի պիմէք , մրանսալը
պիր եօլճու տէյինիզ ,

Կաէթանօ՝ մրանձըն պու ճէվապընը գարագօլա թէրճէմէ
իթտիկինտէ , գարագօլ՝ աթէշին պաշընտաքի արգատաշ-

(4) Խրապիանձատա Պօնրէ . — Գրիսրօ՝ նազրէրը խսանըն տաղը
մանասընտա տըր :

լորրնա եագլաշըպ, կիզլի պիր չեց սէօյլէտի. անլերտէն տախի պիր տանէսի տէրհալ դարդըպ դայալարըն արասընտաղ զայզ օլտու :

Զէքտիրմէտէքիլէր դարայա չըդմաղա հաղ ըրլսնմազտա իքէն, դայալարըն իշխնտէ զայզ օլմուշ ատամ անսրզըն զայզ օլտուդը մահալըն մուգապիլիխնտէքի ճիշէթտէն չըդը վէրտի, վէ դարագոլ պունուն պիր իշարէթի իւղէրինէ չէքտիրմէտէքիլէրէ արւյուրըն տէմէսիյլէ, տէրհալ տանտալ գարայա եանաշըպ, կէմիթիլէր չըդաըլտր :

Թրանձ՝ կէրէք թափր ու հարէքէթլէրինտէ վէ կէրէք եւպիսէսինտէ խէլլի օլսւնապիլիր պիր ատամ օլմատըզը կէօրիւլիրտի :

Զէքտիրմէտէն չըդանլարըն էյլէնէնէք պիր մահալ պուլմագ իշխւն պիր աղ եօթէյէ տողրու կիթատիքիլէրինի գարագոլ կէօրտիւքտէ և թարափա կիթմէք օլմազ ատիմէսիլլէ կաէթանօ ափվ խտէրսինիզ տիյէրէք մուգապիլի ճիշէթէ տէօնտիւ, վէ թայֆատան պիրիսի մաշալա եագարագ հէրքէս իւկըլէտի :

Օրատան օթուզ ատըմ դատար էօթէտէ դայալարըն իւգէրինտէ մախսուս եարբլըշ կիպի էթրափը սէալի պիր ու փաճըզ մէլուննձըզ պուլտուլար վէ օրատա էյլէնմէյէ գարար վէրտիլէր :

Թրանձ դարայա չըդարդընաա, օրատաքի ատամլարըն վազիյի սիզլիկինի կէօրէրէք քէնտիսինէ էմիլլէթ կէլմիշ իտի հաթթա անլէրին եանընտան կէչէրքէն, բիշիրմէքտէ օլտուզլարը քէչինին դօդուսը պօզ միյտէսինէ թէէսիր իմմիշ օլտուզընտան, քէչիյի դօդուզընտան դայէթ լէզիդ զանն իմտտիկինի սէօյլէտիքտէ,

Կաէթանօ. — էֆէնտիմ, պիդիմ տանտալըմըգտա տաէքմէք, շարաալ վէ ալթը թանէ քէքլիկմիզ վար, շիմտի պիզ տէ օնլարը բիշիրիքիզ, եօդ էկէր օ քէշիտէն խաթէրսէնիզ, կիտէր անլէրէ պիր քէքլիք վէրիր, պէտէլինէ պիր բարչա քէչի ալապիլիրիդ :

Թրանձ. — Ֆէնտ օլմազ :

Պու էանտաէ չէքտիրմէնին թայֆասը պիր դաշ չալլը թօրլսայը աթէշ եագմըշ իտի, վէ Թրանձ՝ աթէշին եանընտան տուրարագ, քէշիտէն պիր բարչա կէթիրմէյէ կիթ-

միշ օլան կաէթանոյը պէքլէմէքտէ իտի . պիր աղ սօնդրա կաէթանօ կէլտի :

Ֆրանձ . — Ե. Նէ վար նէ եօդ , թէքլիֆի գազուլ իթտիլէ՞ր մի :

Կաէթանօ . — Եթտիլէր , էֆէնտիմ , ամմա թէխոլէբնէ ֆրանսըզ օլտուղըմրը սէօյլէմիլէր տէ , ո սիզի գէնտի-սկլէ պէրտապէր եէմէյէ տավէթ իտիյօր :

Ֆրանձ . — Ամմա եարտըն . պու գաշագ ճըլարըն թէխսի դայէթ նազիք պիր ատամիտ , վալլահ գասուլ իտէրիմ , պէտէհավա տէյիլ եա՞ , պիզ տէ եէմէյիմիզի կէօթիւ-րէնէյիդ .

Կաէթանօ . — Օ տէյիլ , էֆէնտիմ , անըն եէմէյի չօդտըր , փագաթ խանէսինէ կիրէպիլմէնիզ իչիւն պիր աճայիա շարթ թէքլիֆ իտիյօր :

Ֆրանձ . — Խանէսինէ մի , վայ , ո պուրատա էվ մի եարտըրմը :

Կաէթանօ . — Էվ վէթ . տէտիքլէրինէ պագըլըրսա , ո եարտըրմամը խսէ տէ , թէք կիւզէլ պիր խանէսի վար ըմբշ :

Ֆրանձ . — Սէօզլէրինէ պագըլըրսա , ուն պու ատամը թանըյօրոըն :

Կաէթանօ . — Վասփընը իշիթտիմ :

Ֆրանձ . — Նէ կիպի , էյի մի , ֆէնտ մը :

Կաէթանօ . — Հէմ էյի , հէմ ֆէնտ :

Ֆրանձ . — Թօհափի , շարթը նէ իմիշ պագալըմ :

Կաէթանօ . — Շարթը կէօզլէրինիզի պագլայըրալ , քէն-տիսի սիզէ աշընըզ տիմէտիքնէ աշմամողտան խպարէթ ափր :

Ֆրանձ՝ անապա պու թէքլիֆտէ պիր խըյանէթ մի վար ալյիէ անդտմագ իչիւն տիգդաթլա կատէթանօնըն կէօզլէրինին իցինէ պագտր խտ , կաէթանօ ֆիքրինի անջառը վէ տէտի :

— Վալլահ , էֆէնտիմ , պէն տէ սիզին էֆքարտընըզ-տայըմ , օլոնան թէքլիֆ աճայիսպ ափր , հագդընըզ վար , էյի տիւշիւնմէլի :

Ֆրանձ . — Սէն պէնիմ եէրիմտէ օլոնան նէ եարարսն :

Կաէթանօ . — Պէնիմ պիր գօրդ աճայըմ եօդ , պէն կիւ-տէրտիմ :

Ֆրանձ . — Գազուլ խտէրախն հա՞ :

Կաէթանօ . — Պաշգա պիր չէյ իչիւն տէյիլ , թօհափ

պիր շէյ կէօրէճէք օլոռուղըմնան, գապուլ իտէրիմ:
Ֆրանձ. — Պու բէխսին խանէսինտէ թօհափ պիր շէյ
վար ըմբչ :

Կաէթանօ. — (Սէսինի եավաշլատարագ) Վալլահ, է.
ֆէնտիմ, էկէր սէօյլէնիլէն շէյլէք կէրչէքսէ . . .

Ֆրանձ. — Նէ սէօյլէնիյօր պատգալըմ:

Կաէթանօ. — (Խէվֆի իլէ էթրափա պագընարագ) Պու.
նուն եէր ալթընտա պիր սէրայը վար ըմբչ քի, բասաիչահ
սէրայընտան կիւղէլ իմիշ :

Ֆրանձ. — Ամման եաբուքն հա՛ :

Կաէթանօ. — Էվ վէթ, էֆէնտիմ, հաթթա Սան — Ֆէր.
տինանտօ թայֆապընտան պիր կէմինի պիր կիւն կիրմիւ
տէ հայրան օլմնւշ դալըրչ . սէօյլէտիքլէրինէ պագըլրըրոս,
խաղնէլէր վար ըմբչ քի մասալլարտա օլամնզ :

Ֆրանձ. — Ամման, Կաէթանօ, պու եօլուա թէճէսափւէ
մէրագ իտէրաէք, պէն Ալի Պապանըն մազարասընա պիլէ
կիրէրիմ:

Կաէթանօ. — Էֆէնտիմ, պէն իշիթտիկիմի սէօյլէյօրըմ:

Ֆրանձ. — Նէ տէրսին, կիտէյիմ մի :

Կաէթանօ. — Վալլահ, էֆէնտիմ, պէն դարըշմամ, սիզ
պիլիրսինիզ :

Ֆրանձ. պիր դաչ տագիգա տիւշիւնտիքտէ անլատը
քի, էկէր հագիգաթէն պու ատամ սէօյլէտիքլէրի դա.
տար զէնկին իուէ, քէնտիսինէ պիր ֆէնալըդ իթմէսի մէ.
մուլ օլունմազ: Կաէթանօնըն սէօյլէտիկի շէյլէրտէն տախի,
պիր էյի թատմուան պաշտա պիր շէյ պուլմասընըն իհ.
թիմալի օլմատըդընը հիւքմ իլէ, Կաէթանօյա թէքլիֆի վէ
շարթը դապուլ իթտիկինի կիտիգ սէօյլէմէսինի էմը իթտի:

Կաէթանօ կիթտիքտէ, Ֆրանձ տահա զիյատէ իհթի.
յաթլը պուլունմագ նիյէթիյլէ զիյատէ մալիւմաթ ալմագ
իշիւն պիր քէքլիք թէմիզլէմէք իւղըէ պուլունան շէք.
տիրմէնին թայֆապընտան պիր կէմինիյէ եագլաշըպ, մէյ.
տանաա հիչ պիր կէմի կէօրմէտիկի հալուէ, պու ատամիարըն
պու ատոյա նասորլ կէրմիշ օլտուգլարընա տաիր մէրագ
իթտիկինի սէօյլէտի:

Կէմինի. — Պէն կէմիլէրինի տիւշիւնմէմ, կէմիլէրինի
պիլիրիմ:

Ֆրանձ. — Նասորլ, կիւղէլ մի տիր :

Կէմիճի . — Բէք կիւզէլտիր :

Ֆրանձ . — Նէ գըթատա :

Կէմիճի . — Թագրիպէն եխող թօնէլաթօլըդ սալթա-նաթ գօթրասը տըր :

Ֆրանձ . — Նէրէտէ եարբլըշ :

Կէմիճի . — Պիլմէմ ամման ձէնօվատա եարբլըշ զանն իտէրիմ :

Ֆրանձ . — Աճայիպ , պիր գաչագ ճը ըէիսի ձէնօվատա նա՞սըլ կէմի եարտըրապիլիր :

Կէմիճի . — Պէն սիզէ գօթրանըն սահիպի գաչագ ճըտըր տիմէտիմ :

Ֆրանձ . — Սէն տիմէտին ամման կաէթանօ սէօյլէտի :

Կէմիճի . — Կաէթանօ գօթրանըն թայֆասընը ուզագ-տան կէօրմիւշ , լաքին հիշ պիրիյլէ լագըրտը իթմէմիշ իտի:

Ֆրանձ . — Բէք էյի , պու ատամ գաչագ ճըլարըն ըէիսի տէյիլ տէ նէ տիր :

Կէմիճի . — Պիր զէնկին լորտ տըր , քէյֆի իւիւն սէյ-եահաթ իտէր :

Ֆրանձ . — Ատը նէ տիր :

Կէմիճի . — Քէնտինտէն սիւվալ օլունուրան , օ ատամ՝ Սէնպատը Պահրի տիյօր , ամման կէրչէքտէն իսմի պու օլ-տուզընը զանն իթմէմիմ :

Ֆրանձ . — Սէնպատը Պահրի մի , պու ատամըն ասըլ մահալը իդամէթի նէրէտէ տիր :

Կէմիճի . — Տէնիզին իւզէրինտէ :

Ֆրանձ . — Սէն քէնտինինի կէօրտիւն մի :

Կէմիճի . — Պիր գաչ քէրրէ կէօրտիւմ :

Ֆրանձ . — Նա՞սըլ ատամտըր :

Կէմիճի . — Շիմտի կէօրէնէ քոինիզ :

Ֆրանձ . — Պէնի նէրէտէ դապուլ իտէնէք :

Կէմիճի . — Կաէթանօնըն սէօյլէտիկի եէր ալթը սէրա-յընտա օլմալը :

Ֆրանձ . — Սիզ պու ատայա կէլտիքճէ պու սէրայը տ-րայը պուլբաղա հիշ մէրագ իթմէտինիզ մի :

Կէմիճի . — Զօդ մէրագ իթտիք վէ պիր գաչ քէրրէ բէք չօդ արատըդսա տա պուլամմատըգ : Մաղարանըն ի-շինտէ եօդլամտըդըմըզ մահալ գալմատը , Սէօյլէնիւէն

սէօղէրէ պաղըլքսա պու մէրայըն գ արտուոը անախիթարլ
աշըլմայըլ , պիր թըլքսըմ իլէ աշըլքըմըշ :

Ֆրանձ . — Վալլահ թօհտի ոլէ , Պին Պիր Կիճէ հիքեա .
յէսի՞ մի օդույօրըլ :

Օտագիդատա դարագօլ մայէմինտէ գօմբրանըն թայ .
ֆասընտան իքի կէմիճի կէլիալ Ֆրանձա և էֆէնտիմիզ սիզի
պէքլէյօր » տէտի իսէ , Ֆրանց ճէվապ վէրմէյէրէք ճէ .
պինտէն մէնտիլինի չըգարըլ վէրտի : Անլէր տախի կէօգ-
լէրինի պաղլայըլ , րէխոլէրի քէնտիսինէ սէօլէմէքսիզին
կէօգիւնին պաղընը չըգարմայագընա եէմին իթմտիր .
տիքտէն սօնդրա , իքի քիշի իքի գօլլարընտան թութուպ
եիւրիւտիլէր :

Օթուզ ատըմ գատար կիթմտիքտէ պրունընա կէլէն քէ-
շնին գօգուսընտան աթէշին եանընտան կէշոփիկինի ան-
լատը . պատէնու կաէթանօյը պրագմատըդլարը թարափա
տօգրու ելլի ատըմ գատար տահա եիւրիւտիքտէն սօնդրա ,
հավանըն թէպէտիւլինտէն , պիր եէր ալթբնա կիրմէքտէ
օլտուդընը անլատը . պիր դաշ ատըմ տահա աթմտըդտա
պիր չամթըրտը իշիթտի , վէ եինէ հավա թէպտիլ օլուպ ,
կիւդէլ հավալը պիր մահալէ կիրմէքտէ օլտուդընը ֆարդ
իթտի :

Նիհայէթ այագլարը գապա վէ եռւմշագ պիր հալքյո
պատըգտա գլավուզլար գօլլարընը պրագրըլար , վէ պիր
տագիդա սիւքիւթտէն սօնդրա ֆասիհ ֆրանտընա վէ
ֆագաթ է ճնէպի թէլաֆիտուզըլլա « Խօշ կէլտինիզ , սէֆա
կէլտինիզ , կէօգիւնիզի աշապիլիրսինիզ » տիյէ պիր սէտա
իշիթտի : Ֆրանձ կէօգիւնի աշտրդտա , գարշբորնտա օ-
թուզ սէքիզ գըրդ եաշընտա թունուզ ելափիսիլիէ , ետնի
պաշընտա մավի բիւսիւլի գըրմըլը ֆէս , արդասընտա
սիյահ չուհատան սըրմալը պիր ճամէտան , այագընտա գըր-
մըլը շալվար վէ սըրմալը թօղլուզ , վէ սցագլարընտա տախի
սարը բապուն կիյինմիշ պիր տատան կէօրտիւ : Պու տտա-
մըն պէլինտէ զայէթ կիւդէլ պիր Լահօր շալ սրազըլ վէ իւ-
զէրինտէ տախի ունը եյրի պիր հանչէր ասըլմըշ իտի :

Պու տտամըն պէնզի էօլիւ ողէնզի կիպիր սարը իափի իսէ
տէ , շայանը տիգդաթ պիր կիւդէլիք միւշահէտէ օլու-
նուր աը : կէօգլէրի քէսին վէ թէկսիրէի , պրունը տօգ-
րու վէ ալնը իլէ պիր հիզատա օլուպ , տիշէրի իսէ ին-

ճու կիսլի պէյազ օլարագ . սիյահ պըյըլընըն ալթընտա
պիր դաթ տահա պէյազլըգ քէսպ խաերլէր խտի :

Պու ատամըն պէնզինին բէնկի աճայիսպ պիր րէնքտէ օլ-
տուղընտան , պիր չօդ զէման մէզարատ է յլէնմիշ զանն
օլունուրաթ :

Ուզուն պօյլու տէնիլէմէլ խտ տէ միւթէնտօփիպ իւլ ազա
օլարագ , էլլէրի վէ այագլարը տախի զայէթ քիւշիւք
խտի : Ֆրանձա զիյատէ զարիսպ կէօրինէն վէ կաէթանո-
նըն հիքեայէսինտէ տախի խայալ ալյէ ինանմատըլը
մատաէ օտանըն իշինտէ կէօրտիւկի էշետարըն զայէթ
սիւսլի վէ միւքէլէֆ սուրէթտէ օլմասը խտի :

Տուվարլարը լարնիվէրտ իւսթիւնէ որբմա իշլէմէլի Թիւր-
քիսթան գումաշըլլա էօրթիւլմիշ վէ հիւնըէ միսիլլու տէօ-
շէթմիշ պիր մահալ օլուպ , անըն իւսթիւնտէ տախի գըն-
լարը լիալտան վէ գապղէլէրի միւճէվհէրաթլա միւզէյէն
Արապիսթան սիլահլարըլլա թանզիմ օլունմուշ պիր արմա
պուլունուպ , բէնկի պիր պիրինտէն կիւզէլ օլարագ վէնէ-
տիք պիլլուրընտան եարըլմք պիր լամբա թավանտան ա-
ռըլմք , եէրտէ խտ իւզէրինէ պասըլտըդտա թօրուգլա-
րընա գատար կէօմիւլիւր պիր Թիւրքիսթան հալըսը սէ-
րիլմիշ խտի : Ֆրանձըն կիրտիկի գարու բէրտէլի օլուպ ,
տիկէր պիր գարունըն բէրտէլէրի արտաքնտան տախի
զայէթ բարլագ զըյալարլա տօնանմք պիր օտա կէօ-
րինիւրտի :

Սահիպը խանէ՝ միւսափիրինին տէօրթ թարաֆա տիզ-
դաթլա նազար խտէրէք , թէֆթիշ վէ թէճէսսիւսինէ պիր
ազ վագթ մէյտան վէրմէք իշիւն սիւքիւթ իլէ , միւսա-
փիրինի նազարը թէտգիգտէն կէշիրտի :

Սահիպի խանէ . — Պուրայա թէշրիփինիզտէ հագգը-
նըգտա իճրա օլունան իհթիյաթլարտան տօլայը զիյատէ
թատճիլ օլառուգընըգտան , էվիէլէմրտէ անըն ափվընը նի-
յալ խտէրիմ : Էֆէնտիմ , պու ատա էքսէրետ խալի օլ-
տուղընտտն , պուրայա նէ սուրէթլէ վէ նէ մահալտէն կի-
րիլտիկինի անլայաճագ օլուրլարոս , պիր կիւն ափտէթիմտէ
հիշ պիր շէյի եէրինտէ պուլամայաճագըմ աշիքեար տըր :
Խտէճէկիմ զարար ու զիյան շէօյլէ տաւրտուն , առըլ զօրդ-
տուղըմ շուրասը տըր քի , արա սըրա տիւնեատան սցըրլըպ
տա ատէթիմ իւզըէ խթէտիկիմ վագթ կէլիպ պուրատա

է յլէնմէքտէն մէն օլունաճաղբմա թէստիւֆ խոէրիմ. փա-
դաթ պուրայա տախուլինիզտէ վէրսիշ օլտուղըմ թաա-
նիդլիկի տիշարտա պուլամայաճաղընը թաամ վէ խոժի-
րահաթլա ունութտըրմազա չալըշաճաղըմ:

Ֆրանձ . — Վալլահ , պէջ էֆէնտի , աֆով տիլէմէկէ
հագդընըլ եօգտըլ , չիւնքի սիհիրէ եարըմըշ սէրայա
կէօգիւ պաղլը օլարագ կիրիլէպիլոտիկինի մասալլարտա
օգումուշ խոիմ . սիզին սէրայընը խոէ կէրուէքտէն պէն-
տէնիդէ Պին Պիր Կիծէ հիքեացէսի սէրայըլարընտան պիրի-
նին շիւպէսի կէօրիւնմէքտէ տիր :

Սահիալը խանէ . — Աման , էֆէնտիմ , թէքտիր պույուր-
մայընըլ , փագիրիսանէյի թէշրիֆէ բաղպէթ պույուրաճա-
ղընըլը էվվէլինտէն պիլմիշ օլոյըտըմ , պաղլը մէրթէպէ
թէտարիւքեաթտա պուլունուրտըմ . արթըգ հէր նէ հալ
խէ , օլանա գանապէտ պույուրմանըլը ըէճա խոէրիմ :
(Եիւզիւնի գարույա չէվիրէրէք) Ալի , թաամ հաղըր մը:

Օ անտէ գարունըն բէրաէսի աչըլլըպ ապանօղ կիալի սիմ-
սիյահ , արգասունտա սատէճէ պիր պէյաղ կէօմէք , նու-
պիալը պիր Զէնճի իշէրի կիրիպ , պաշըլլա թաամըն հա-
ղըր օլուուղընը իշարէթ իթտի :

Սահիալը խանէ . — (Թրանձա) Պիլմէմ , էֆէնտիմ , սիզ տէ
պէնտէնիդին էֆքեարընտա մըսընըլ . պէնտէնիզ պիր գալ
սաաթ պիր սատամիտ պաշ պաշա գօնուշտըլըմտա , գօնուշ-
տըլըմ զաթըն խմինի պիլմէյէճէք օլուր խոէմ , զահմէթ
չէքէրիմ . . . Աման , էֆէնտիմ , պու սէօյլէտիկիմտէն սայ-
կըսըլլըդլա միւսաֆիրիմին խմինի սօրմագ ատէթիմ զանն
իթմէյինիզ . եալան կէրչէք պէնտէնիզէ պիր խմ սէօյլէ-
յինիզ տէ , սիզի օ խմիլէ թէսմիլէ խոէյիմ : կէկէր սիզէ տէ
լաղըմ խոէ , պէնտէնիզ էքսէրիյա սիյեահաթլարըմտա Սէն-
պատը Պահրի լագապըլլա անըլտըդըմոան , գուլընըլը
պու լագապըա թէսմիլէ իթմէնիզի նիյագ իշէրիմ :

Ֆրանձ . — Պէնտէնիզ տէ Ալաէտաինին պուլունտըլլը
հալտէ պուլունտըլլըմ իշիւն , մասովահը մէսհուրտան պաշ-
գա հիչ պիր չէյիմ էքսիք օլմատըլլընտան , շիմնիքի հալուէ
Ալաէտաին թէսմիլէ պույուրսանըլ փէնսա օլմագ զանն ի-
տէրիմ , չիւնքի անլաշըլան պիր բէրի գուվլէթիյլէ նարգա
տիւշմիւշիլ , չըդմայալրմ:

Սահիալը խանէ . — Բէք էյի , Ալաէտաին պէջ էֆէնտի ,

իշխթափնիդ եա՛, թաամ հազրբամըշ, պոյտուրբնըզ, պէնտէնիդ էօնիւնիդէ տիւշէյիմ տէ սիզէ եօլ կէօսթէրէյիմ: Պունու տէտիքտէ Սէնպատը Պահրի՝ միւսափիրինին էօնիւնէ տիւշիւպ, պուլունաբգլարը օտատանն եէմէք օտասընա կիրտիլէր:

Թրանձ՝ թաաճճիւպտէն թաաճճիւղէ տիւչար օլմազտա իտի: Օտանըն օրթասընտա ֆէվգէլզայէ միւզէյէն վէ միւքէմմէլ պիր սուփրա տօնանմըշ օլտուղընաան, միւսափիր կէօղլէրինի էմրափա չէվիրտիքտէ, պու օտանըն մէփրուշաթընը տիկէր օտատան տահա կիւղէլ վէ տահա մունթազամ պիր հալտէ կէօրտիւ: Տուփարլարը մէրմէրտէն օլուպ, զիգըյմէթ վէ անթիդա րէսիմէրլէ միւզէյէն իտի: Օտա ուզունճա օլուպ, իքի պաշընտա մէրմէրտէն հէքք օլունմուշ զայէթ գըյմէթտար միւճէսսէմթասվիրէր վէ պու թասվիրէրին պաշլարընա տախի Սիշիեա անանասը, Մալակա նարը, Պալէար ատալարը բօրթուգալը, Թրանսա չէփթալիլէրի վէ թունուզ հուբմալարը միսիլու պիրէր սէքէթ մէյվէ գօնուլմուշ իտի:

Թաամմ իսէ ուփագ ավ գուշլարըյլա տօնանմըշ պիր դարա թավուգ գըզարթմասը, պիր տազ քէչիսի պուտը, պիր պէօյիւք լէվրէք վէ պիր տէ ճէսիմ սթազօղտան իպարէթ իտի:

Պէօյիւք թէրսիլէրին արալարը պին տիւրիւ չէրէզլէ տօնատըլմըշ վէ թէրսիլէր կիւմիւշ օլուպ, թապազլար իսէ ձարօն մամուլաթընտան իտի:

Թրանձ պու կէօրտիւքլէրինին բույա օլմատղընը թաստիգ իշիւն էլլէրիցլէ կէօղլէրինի օղուշտուրտը:

Սուփրատա խըամէթճի օլարագ Ալիտէն մաատա քիմոէ օլմայըպ, Ալի իսէ մէմուրիյէթինի քէմալը տիգգաթ ունէզաքէթլէ իճրա իթմէքտէ իտի: Թրանձ պունու կէօրտիւքտէ, խանէ տահապինէ թէպրիք իթտի:

Սէնպատը Պահրի. — էփէնտիմ, պու պիր փագիր քէօլէտիր. պէնտէնիդէ զիյատէօիյլէ սատագամթը վարարը. պիր կիւն էօլիւմուէն դուրթարտըշմտան, պաշընը օմուզլարը իւզէրինտէ սագլամաղա խալիթէ էհէմմլյէթ վարըմըշ կիպի քէնտէնիդէ պէնտէնիդէ իյֆաի թէշէքփիւրէ պօրճլու կէօրիւյօր:

Ալի՝ էգէնտիսինէ եագլաշըպ, էլինի էօրտիւ:

Ալակատաին . — Սէնպատ պէ.յ էֆէնափ , քիւսմախլըդ օլմազսա , պու սէվապը նէ ողրատա իշլէտիկինիզի էոյ . բէնէպիկի՞րմիյիմ :

Սէնպատը Պահրի . — Հայ , հայ , անլաշըլան թունուզ Պէյինին սէրայընըն էօնիւնաէն կէչէր իքէն , քէնկինէ եաւ դըմայան պազը արորդլըդլարտա պուլաւնմուշ , պունուն իւզէրինէ թունուզ Պէյի տէ տիլինին , էլինին վէ պաշը . նըն քէսիլմէսինի էմի իթմիշ . պիրինճի կիւն տիլի , իքինճի կիւն էլի վէ իւշինճիւ կիւն տէ պաշը քէսիլէճէ.ք իսի . պէնստէնիզին տէ պիր տիլսիզ խրամէթքեարա գլյատէ մէ . բաղըմ օլուուզընտան , տիլի քէսիլմէ.ք իշխան պիրինճի կիւն պէքլէտիմ , իքինճի կիւն Պէյին նապարը տիգդամթընը ճէլալ իթմիշ պիր թիւփէնիի ալըպ կէօթիւրէրէ.ք , պու Զէնճինին էլիյէ պաշընը պանա պաղըշլատըլը հարու պէն տէ մուգապիլինաէ պու թիւփէնիի հէտկյէ իտէճէ . կիմի սէօյէտիկիմտէն , պիր աղ թէրէտափիւտ իւզըլէ պու . լունարզընը կէօրտափիւմ . օնուն իւզէրինէ Պէյին պիր բաշարընը օրթասընտան պիչմիշ օլան ինկիլիզքեարի պիր ավ պուշաղընը տախի իլավէ էլլէտիկիմի կէօրտափիւրաէ , արժըդ տայանամոյըդ պիր տահա թունուզա այադ պասմանգ շարթըյլա էլի իլէ պաշընը պախչ իթափ : Շարթա լիւզում եօդտը , չիւնըի մէլուն Ա.փրիդա ոէվահիլինի կէօրտափիւկի անտէ կէմինին անպարբնա գաշըպ սաղլանըր :

Թրանձ . — (Պու զալիմանէ մէրհամէթ կէօսթէրէն տապամըն հադդընտա նէ էֆքեարտա պուլունածաղընը պիլմէ.յէրէ.ք , պիր տագիգա թէկմիլատէն սօնզրա , լագըր-տըյը տէյիշթիրմէ.ք իշխան) Խամիյէ միւսէմնա օրանուզընըդ Սէնպատը Պահրի կիւպի սիզ տէ տայմա էօմիրինիզի սէյեահամթլա մը կէչիրիրունիզի :

Սէնպատը Պահրի . — (Թէպէսսիւմէկ) կվլէթ , էֆէնտիմ , սէյեահամթ իթմիշ.ք իւմիտինտէ պուլունամատըդ ըմ պիր վագթատա տհա իթմիշիմ . ինշալլահ ոէօյլէ պիր գաշ սէյեահամթ իտէր տէ անլէրի տէ ինրա իտէրիմ :

Սէնպատը Պահրի պու քէլամը հէր նէ գատար պիլա փիւթուր սէօյէտի իսէ տէ , կէօգլէրինտէ զալիմանէ պիր պամէթ միւշահէտէ օրունուր :

Թրանձ . — էֆէնտիմ , սիզ չօդ մէշագգաթ մը չէ.ք . միշսինիզ :

Սէնպատ . — (Խորքիւակ տիգդաթլա Մրանձըն եխողիւնէ պագարագ) Նէտէ՞ն անլատրնըզ :

Ֆրանձ . — Հէր շէյտէն անլատըմ, սէսինիզոէն, պաղը շընըզոան, պէնզինիզոէն վէ ալէլիսուսուս կէշիբոտիկինիզ հօմիւրոէն :

Սէնպատ . — Պէն պէջ կիպի էօմիւր կէշիբկյօրըմ, ալէմին բատիշահը կիպիյիմ, խօթէտիկիմ. մահապտէ է. յլէնիրիմ ճանըմ սրգըլըրսա կիտէրիմ. դուշ կիպի սէրտէօթիմ, գուշ կիպի գանատլարըմ վար, պաշըմուաքի ատամիար իշարէթիմէ իթաաթ իտէրլէր. պազը պազը ճէմիյէթը պէշէրկյէյի խօթիհզա իշիւն գաթլէ հիւրմ խովլմիշ օլան պիր հայտուոր վէ եա միւճրիմի էլինտէն գաբարըմ. պէնիմտէ քէնտիմէ կէօրէ պէօյիւքլի քիւչիւքլի մահքէմէշէրիմվար, լաքին պէնիմ մահքէմէշէրիմտէ խօթինափ, թահվիլի ճէզա կիպի շէյլէր եօդաըր . պիր միւթթէ հիմ եա աֆով օլունուր վէ եա մահքիւմ օլուր, վէ քիմնէնին պիր տիյէճէկի օլամազ : Սիզ տէ պէնիմ եաշատըլքըմ կիպի պիր կիւն եաշասանըզ, պատէմա տիւնեռ իշինէ կիրէմէյիպ պու էօմիի թէրք իտէմէզզինիզ . . . թէրք իթաէնիպտէ մուլագդաթնուրէթլէ պիր նյշէթէ մէպնի թէրք իտէպիլիրսինիզ :

Ֆրանձ . — Մէսէլա պիր ինթիգամմ նյշէթիլէ :

Սէնպատ . — (Միւսագիրինին եփորէկինին էն տէրին մահալինի քէշֆ խոէր պիր նաղար իլէ) Նիշիւն ինթիգամմ :

Ֆրանձ . — Զիւնքի սիզ ճիմյէթը պէշէրկյէտէն գինաւըդ կէօրմիւշ օլուուզընըզ վար կիպի կէօրիւնիցօրուընըզ :

Սէնպատ . — (Դարիպանէ կիւլէրէք) Իշթէ պիլէմէտինիզ . պէն կէօրտիւյինիզ հալոէ ատէթա պիր գուգարարէրվէրիմ, վէ պէլըի տէ պիր կիւն Բարիկին գուգարարաւրինատա մուավէնէթ իթմէքիւզրէ օրայտ տա կէլիրիմ :

Ֆրանձ . — Շիմոլիէ գատար հիշ կիթմէտինիզ մի :

Սէնպատ . — Խայր, էֆէնտիմ, սիզէ շիմոի աճայիպ կէլիր ամմանէ եարացըմ, գաղպահաթ պէնիմ տէյիլ, էլպէթթէ պիր կիւն կիտէրիմ :

Ֆրանձ . — Եազընտա կէլիրմիսինիզ :

Սէնպատ . — Տահա պէյլի տէյիլ, պազը էսոպապէ մէնութորը :

Ֆրանձ . — Կէլէճէյինիզ վազթ Մօնթէ - Դրիոթօ ատա-

սընտա պահա իթմիշ օլտուղընըզ հիւրմէթ մուգաողիլինտէ պէն տէ սիզէ Բարիկանէ իգամէթի խօշ կէօսթէրմէք արզու որդյա օրատա պուլուննազ իսթէրիմ:

Սէնպատ. — Պու թէքիփինիզի մաէթ թէշէքքիւր դա պուլ իտէրիմ, ամմա պէլքի թէպափիլ կէլիրիմ:

Պու էննատէ թաամ խիթամ պուլմազ իւզքէ իտի . պու թաամ տա ետզընըզ մրանձ իչիւն իհզար օլունմուշ կիպի կէօրինիրտի, չիւնքի խանէ սահիզի պիր իքի սահանա աննադ էլ ուզաթմըշ իտի : Նիհայէթ Ալի՛ սթաթիւլքին պաշլարընտան եէմիշ սէրէթլքինի ալքազ, սու ֆրանըն իւութիւնէ վազ իտէրէք, իքիսինին արաունա տափսի իւզէրի դարադլը Լիալտան մանու քիւշիւք պիր քեասէ գօյտու :

Մրանձ՝ պու քեասէյի Ալինին տիզգաթ ու իհթիմամըտ կէթիրտիկինի կէօրտիւքտէ մէրազ իտէրէք գարազընը գալուրըզ, տէրունինտէ ասլա կէօրմէմիշ օլտուղընը պիր նէվ եէշիլիմաի մաճուն կէօրտիւ :

Պունուն նէ օլտուղընը անլայամատըզ ընտան, քեասէյի թէքրար գարայըզ, խանէ սահիպինին եիւզիւնէ պադ արգտա, պու միւպթէտիլիկինէ կիւլմէքտէ օլտուղընը միւշահէտէ էյլէտի :

Սէնպատ. — Մէրազ իտուզ պագտընըզ իսէ տէ, նէ օլտուղընը անլայամատընըզ, տէյիլ մի :

Մրանձ. — Վալլահ ճէհիլիմի իթիրափ իտէրիմ:

Սէնպատ. — Պու մաճուն ճէննէթ թաամթըրը :

Մրանձ. — Կիւզէլ ամմա էլազէթթէ ճէննէթտէն չբգըզ տա պուրայա կէլինճէյէ գատար իսմի թէպտիլ իտիլմիշ օլմալը տըր : Վագքա պէնիմ իչիւն լէզիզ պիր թաամա պէնդէմէյօր իսէ տէ, պու ալէմը ֆանիտէ պունուն նէ իսմիէ եատ օլունուղընը էօյրէնմէյի տէ արզու իտէրիմ:

Սէնպատ. — Խթէ սիզին տէ ալէմը ֆէնատէն օլտուղընըզ պու տա խսպաթտըր եա՛ . ինսան էքսէրիյա սատէթին եանընտան կէշէր տէ կէօրէմէզ, կէօրսէ տէ անլայամազ. զէվզ ու սէֆայը սէվէր, ալթունա թարար պիր ստամ իսէն, պու մաճունտան եէ . օ վագթ քիւրրէի արզ իւզէրինտէ մէվճուտ ալթունըն քեափփէսի սէնին տիր . խայալը սէվէր շուարատէն իսէն, պու մաճունտան եէ , օ վագթ իմքեանսըզ պիր շէյ գալմազ, եանի օրմազ օլմազ, պատը միւճէրէտ գարուլարը աչքլըրը, բահաթը դալպ սէր-

պէսթ գիրքը իլէ խայալըն նիհայէթսիզ մէ յատնլարընտա գոշարսըն. հարխոր շան խոէն, պէօյիւք բիւթպէլէր արարասն, եինէ պու մաճունտան եէ. պիր սաաթ զարդինտա բատիշահ օլուրոքն, Ֆրանսա, Սրանեա վէ եախօտ Ինկիլթէրա կիսփի էվրօրանըն ու ֆագ պիր քէօշէսինտէ բատիշահ օլմայըպ պիւթիւն ախնեանըն, պիւթիւն քեախնաթըն բատիշահը օլուրոքն: Նիմոփի սիզէ թագտիմ իթտիկիմ մաճունը եէմէք էֆքեարընտա մըսընըզ:

Պոնլարը սէօյէյէրէք քեասէնին աղղընը աշըրտ պիր դահվէ դաշըշըլը կէօղլէրի եարը դարալը աղըր աղըր աղղընա ալոը վէ միւթէլէղ զիզ օլարագ եէմէյէ պաշւուը:

Ֆրանձ . — (Խանէ սահիպի մաճունը եէտիքտէն ոօնդրա) Բէք կիւղէլ, լաքին պունուն ատը նէ տիր :

Աէնպատ . — Ֆրանսա դրալը ֆիլիր Օկիւսմին ճանընա դաստ իթմիշ օլան Հասան պին Սապահը իշիթմիշինիդափիր: Ֆրանձ . — Էվֆէթ, իշիթմիմ:

Աէնպատ . — Իշիթմինիզէ, պիր եիւքսէք տաղըն է-թէյինտէ միւնպիթ պիր տէրէնին բատիշահը օլուողընը վէ օ տէրէնին իշինտէ Հասան պին Սապահըն էլիյլէ եէթիշմիշ զայէթ կիւղէլ պազչէլէր վէ օ պազչէլէրաէ միւթէտտիտ քէօշքլէր օլուողընը պիլմէլիսինիզ: Իշթէ օ քէօշքլէրտէ տատամիարընա պիր նէջի օթէ եէտիրիր, վէ անլէր տէ օթու եէտիքլէրինտէ ճէննէթին օրթասընտա տախմի չիչէքտէ օլան աղածլար, տախմի սուրէթտէ միրվէլէր վէ տախմի պաքիրէլէր արաունտա պուլունուրլարտը: Օ կէնճլէրին հագիզի զանն իթմիքլէրի քեամիլէն խայալ օլուպ, լաքին օ դատար լէզիզ, օ դատար խօշ, օ դատար սէֆալը պիր խայալ խտի քի, ըէկուլէրինէ քէնտիլէրինի սաթարլար, ճանլարընը թէոլիմ խտէրլէր վէ էմիլէրինէ տէ էվամիրի իլահիյէյէ իթաաթ խտէր կիսփի իթաաթ խտէրլէր տի: Պոնլարա վուրընըզ տէտիքտէ, քէնտիլէրի ճէֆա իշինտէ ճան վէրմէքտէ օլալար տախմի, էօլտիւրէ ճէքլէրի ատամ տիւնեատան օ պիլէ օլատ խտի, էօլիւմի պու ֆանի տիւնեատան օ պիր խայալի տիւնեայանադլ զաննըլլա գօշարլար տը, իշթէ անլէրէ օ խայալլէրի էօնիւնիզտէքի օթէ վէրիր տի:

Ֆրանձ . — Եվլիլիթ , Եվլիլիթ , պէն օ օթուն ատընք ի-
շիմտիմ , Էսրար տըր :

Սէնսպատ . — Եվլիլիթ , Ալակատախն պէյ Եփէնտի , Էսրար
տըր . Խաքէնտէրիյէտէ պրոլունան Էսրարըն էն ալատը տըր
Պէքիր աղատան ալտըմ : Պէքիր աղա տիւնեատա էն ուսմժա
առամտարը , Պէքիր աղա իշխն պիր սէրայ եարտըրըպ
տա , գարուզնըն իւսթիւնէ նէվը պէշէր թէշէքիւրինին
խալամբը գըմնընտա պու սէրայը սաատէթ թիւճճարը նա-
մընա պինա էյլէտի » տիյէ եազմալը :

Ֆրանձ . — Վալլահ , պու սէօլլէրինիդ մէրագրմը մու-
ճիպ օլտուզընտան , մէպալիդինիդ օլուու օլմատըզընը թէճ-
րիպէ իթմէկիէ արզու խոյցօրըմ :

Սէնսպատ . — Թէճրիպէ խախնիդ , պէյիմ , թէճրիպէ ի-
տինիդ , լաքին պիր թէճրիպէ իլէ գանսաաթ իթմէյինիդ .
Խնուն կէրէք թաթլը , կէրէք աճը ևէնի պիր շէյէ հըս-
լարընը ալըշտըրմագլա օլուր . թապիաթ սէվիննի սէվ-
մէզ , աճըլը սէվէր , ծ ճիչէթլէ պու սաատէթ թաամընը
իլը եէյէնէ ֆէնա կէօսթէրիր . հագիդաթ եէրինէ խայալ
կէթիրմէկէ չալըշմալը . էկէր պէճէրիրսէն , օ գէմնն խա-
յալ հայաթ , հայաթ՝ խայալ օլուր . ֆագաթ պու թէպէտ-
տիւլաթտա նէ՝ գատար ֆարգ վար , եանի հագիդի հա-
յաթըն աճըլարը սախմէէ հարաթըն քէյիթէրինէ գըյաս
օլունտըզան , արթըրգ եաշամագ խթէմէյիպ տայմա կէօր-
մէք խթէյէճէքսինիդ : Խայալ տիւնեարնը թէրը իլէ ,
պու տիւնեայա կէլոփիկին վագթլարտա իլը պահարտան
գըշա , ճէննէթաէն պու տիւնեայա , սէմատէն ճէհէննէմէ
կիրկյօրըմ գանն խաէճէքսին : Եէյինիդ էսրարտան , տօս-
թում , եէյինիդ .

Ֆրանձ . — (Ճէվապ վիրմէյէրէք , խանէ սահիպինին
ալտըրը մըգտար քեասէտէ պուլունան մաճունտան ալըր
եէտիքտէն սօնզըա) Վալլահ , նէթիյճէսինին սէօյէտիկի-
նիդ գատար խօշ օլտուզընը պիլմէմ , լէղզէթի վասփընըդ-
տան չօդ աշաղը արը :

Սէնսպատ . — Սիզէ էօյէ կէլմիշ աղզընըդ ալըշըրգ օլ-
մտըրընտան . պագընըզ , էֆէնախմ , ըսթըրիտեա , չայ վէ
եա բօրթէրի իլը տէֆա աղզընըզա գօյտուզընըզա պէ-
յէնտինիզ մի , պէյէնմէտինիդ . Էսրար տա էօյէտիր , պու
կիւն սիզէ տատուըլ լէղզէթուիզ վէ ֆէնա գօդուլը կէլիր

ամինա ուշքիդ կիսն տէվամ՝ իթուէնիզ, տիւնետառա պունտան լէզիդ պիր չէյ օրմատըզընը սիզ տէ թէսլիմ խտերսինիզ: Ելիմակի օ պիր օտայա կիտէլիմտէ Ալի պիզէ գահվէ շուպուգ կէմիրսին:

Պու լագըբաընըն իւզէրինէ իքիսի տէ տուֆրատան զ ալդարլար. Աէնպատը Պահըի խըտմէթքերընա եավաշճա պիր գաշ էմրէր վէրիալ եանընտաքի օտայա կիտտիլէր: Պու իւշիննի օտա տախի եւումութիւն շէքընաէ օլուապ, տիւ կէր օտայար կիսի ֆէզգէլտաէ միւզէյէն վէ մաւնթաղամ սուրէթտէ օլարապ, էմրատիր տախի մինտէր տէօշէնմիշ, ֆագաթ կէրէք տումարլարատ, կէրէք մինտէրէրին իւութիւնտէ վէ կէրէք եէրտէ Աֆրիդտ արալանը, Հննտ գարլանը, Խւմիտ Պրունը սըրթլանը, Սիպէրիա սցըրը, վէ նորվէկիա թիւրիլէրի բօսթլարը սէրիլմիշ իտի:

Օտանըն մինտէրի իւութիւնէ եաթմարլար, վէ տուտուրմադ զահմէթիւնտէն գուրթուլմադ իշիւն հազըրլանմըշ քէհրիպար թագըմիը պիր չոգ եասէմին շուպուգլարընտան պիրէր տանէսի ալտըլար: Ալի՛ շուպուգլարա ալմէշ զ օյուապ, գահվէ կէմիրմէյէ կիթտի:

Ալի տիշարը չըդարդտան ոօնդրա, Աէնպատ պիր տագիգա գատար սիւքիւթ իւզրէ, զիհնինտէն ապա չըդարձմազա միւդթէտիր օլամայըրպ միւքեալէմէ իթտիկի վէմնն տախի թէֆէքքիւր իթմէքտէ օլտուզը պիր չէյի տիւշիւնիյօր կիպի կէօրիւնիւրաի:

Թրանն տա, թաամտան ոօնդրա պիր գաշ նէֆէս թիւթիւն իշիլտիքտէ ինսանըն սինիրէրի կէվշէյիս հասըլ օլան բահմթլըզ իլէ միւթէլէզգ զիդ օլուրտը:

Աէնպատ . — (Ալի զահվէյի կէմիրաթիքտէ, միւսափիրինէ խիթտուպէն) Դահվէյի նամարլ իշէրսինիզ, ալաթմօւրդա մի ալագրանկա մը, աղըը մը խափիփ մի, շէքերլի՛ մի շէքէրսիդ մի:

Թրանն . — Ալտուրդտ իսթէրիմ, Էֆէնտիմ:

Աէնպատ . — Հազգընըզ վար, որու տա նարդիթլուըն ատաթընտա օրան մէյլինիզէ տէլազէթ իտէր:

Ահ, էֆէնտիմ, տիւնետառա եաշամազը եարընըզ նարդիթլուըր պիլիր . պէնիմ նիյէթլմ (զարիդ պիր թէպէսուիմէ) Բարիզաեքի իշլէրիմի թէքմիէ իթտիքտէն ոօնդրա, կիտիպ էօմիրիւմի նարդտա կէշիրէնէյիմ. օ վագիթ ոլէնի տ-

բայաճագ օլուրուանըզ, եա Գահիրէի Մըորբտա, եա Պաղտատատա վէ եա Սփահանտա պուլուրունըզ:

Ֆրանձ. — Վալլահի կէլիրիմ, էֆէնտիմ, հէմ գօլայտըր, չիւնքի գանալարըմ շըդտը, պէն պու գանալարը եիրմի տէօրիթ սամթտա տիւնեանըն էթրաֆընը տօրաշրրմ:

Սէնպատ. — Աման իթմէ, էորարըն արամէթլէրի պաշտար մը: Բէք էյի, էֆէնտիմ, գօրդ մոյընըզ, գանալարընըզը այընըզ, կէոյէրէ գատար ուշընըզ, տիւշէճէք օլուրսանըզ, սիզի թութաճագ պուլունուր:

Պունտան սօնդրա Սէնպատ՝ Ալիյէ Արագճա սիլր գոչքէմէ սէօյլէյիս, Ալի տիշարը շըդտը:

Կէլէլիմ Ֆրանձա:

Ֆրանձ՝ քէնտինտէ զարիս սիլր հալ միւշահէտէ իտէրախ Աւյանըզ հալտէ պուլունարագ, օ կիւնիւն եօրկունլըզ-լարըյլա, օ ադշամ վուգու պուլմուշ օլան վագտալարտան թապիի հասըլ օլան պիլճիւմէ զիհն մէշ զուլիյէթլէրի ազար ազար մահվ ու զախ օրմոգտա իտիլէր: Վիւճուտը իրգիքէթ, բուհը ֆէրահիյէթ քէսալ իտէրէք, հըսօր տափի թէզայիւտ իթմէքտէ իտի:

Պու արալըզ ու ֆուգ աչըլտը վէ կիթմտիքճէ քէսալը վիւսալթ էյլէտի. լաքին պու ու ֆուգը ույզուտան էվվէլ կէօրմիւշ օլուպ, իւզէրինէ պիր գօրդու թէկսիր իթմտիրէն գարանլըզ ու ֆուգ օլմայըպ, իլլա մավի ըէնքտէ հուտուտորդշէֆափ օլարագ, տէնիզինըն ըէնկի, կիւնէշին բուլըր զիյալարը վէ հէվափ նէսիմինին պախշ իթմտիկի բահիյէլրէ միւզէյյէն սիլր ու ֆուգ (հորիզոն) իտի:

Քէնտիրսի չէքտիրմէսի տէրունինտէ թայֆանըն շարդըլարընը տիյնէմէքտէ օլուոլ, պու սէտալէր իտէ օ գատար լսթիփ, օ գատար նազիք, օ գատար լէզիզ իտի քի, նօթայա ալընմագ միւմքին օլու իտի, սէմավի սիլր ահէնք հասըլ օլապիլիր տի:

Պու սէտայը տիյնէմէքտէ իքէն, էօնիւնտէ Մօնթէ Դըրիսթօ ատաօրնը կէօրիւր: պու ատա էվվէլլի կիափի ատլիալարըն արասընտա գօրդուլը գայալարտան իպարէթ օլմայըպ, չէօլ օրիթասընտա պիր վահէ (ովտափո) միոտլի կէօրիւնիր իտի:

Զէքտիրմէ օ կիւզէլ առայտ եազլաշարդճա սէտալէր

տախի թէզայիւտ խոռուպ , կէօյտ պիր բէրի վէ եա պիր մէլք պու ատայա պիր ատամ ճէլող իթմէք վէ եախօստ պիր շէհիր պինատ իթմէքտէ խմիշ կիպի առլա իշխափմէմիշ զայէթ լէղիզ պիր ահէնք՝ ատատան ոէմայէ տօղլու շէքիլիպ կիթմէքտէ իտի :

Նիհայէթ մուհապակէթ հալինաէ օլան պիր տուտաղըն աիկէր պիր տուտացա եանաշտրդը կիպի, չէքափրմէ տախի հըսս օլունմայաբագ պիլա զահմէթ սահիլէ եանաշտր . ահէնք տէվամ իթմէքտէ պուլունտրդը հալտէ , կիւզէլ գոգուլը լաթիֆ պիր հալվա թէնէ ֆփիւ իտէրէք , նէրտի վանաէն աշաղը էնիոլ մազարայա կիրտի : Պու գոգու էօյլէ պիր կիւզէլ գոգու իտի քի , զիհնէ խիւլեա վէրիր , հավատա իսէ օ գատար հարաբէթ վար իտի քի , գանը զարէ յանէ կէթիթիր իտի . Ֆրանձ էվլիլը կէօրտիւքլէրինին քեափէսինի , եանի տիլսիզ Ալ իտէն Մէնպատը Պահրիյէ գատար թէմամէն կէօրտիւքտէն սօնլրա , հէնուղ մաշալասը սէնմիւշ խայալ բէրտէսի միսիլլու կէօզիւնին էնիւնատէ կէօրմէքտէ օլուուղը խայալէր ճիւմիթէն մահվ օլուոպ , քէնունինի միւնէստէմրէսիմէրին օլուուղը օտատա պուլուու :

Պու օտա կիհնէ եարըարնտա եա ույգու վէ եա լէզայիփը շէհիանիյէ զէմանընա մախսուս օլան պիր լամզանըն զիյանըյա զիյալանմազտա իտի , Պու ըէսիմէր եինէ ադշամքի կէօրտիւյի զայէթ կիւզէլ սուրէթուտէ հէքք իտիլմիշ օլան ըէսիմէր օլուու , կէօզլէրինատէն աթէշը ճազիպէ չըգարագ , թէպէսախւմէրի շէվզէնկիլ , սաչլարը կիւր , ալիւփթէշէհրէլի իտիլէր : Պու շէհիթպախւշ խայալլէրին պէյնինէ բարլագ պիր զիյա վէ եախօստ էսաթիյրը էփիշլինին իլահէլէրի արասընտա պիր մէլք միսալի բֆփէթ ու ըսմէթ իւզրէ տիկէր պիր խայալ սօգուլուոպ , պու սանէմէլէրին պիհտէպի պիկէրինէ գարշը պիհքիր հալինատէ պուլունան չէհրէսինի էօրմէքտէ օլուուղընը միւշահնէտէ իտէրտի :

Ֆրանձ պու խայալէր քեափփէի մուհապակէթլէրինի պիր ատամա պէնա իթմիշլէր վէ օ ատամտա քէնտի իտմիշ զանն էլլէտի , Պու սանէմէլէրին այտալարը ուզուն կէօմէլէքլէրինին ալթընտա զայա օլմուշ , կէրտանլարը աչըգ , կիւմրահ սաշլարը տաղըլը մըշ օլարադ , թահամմիւլ օլունմազ իշիպաղլը լարըլարը եաթաղա տօղրու եիւրիւյիւպ կէլմէքտէ իտիլէր : Կէօզլէրինին պագըշը իսէ երլանլարըն

գուշլարը ճէլոց է. յլէտիկի նազարլարը կիպի ճաղիպ օլտու զլնտան, թազեիդ կիպի աճը վէ բուսէ կիպի թաթլը ու լան սրու պագը շլարընա պիլախիխթիյար քէնտինի թէոլիմ է. յլէտի :

Կէօղլէրինի գարամագ էսնառընտա օլան սօն պագը շլնտա ըֆփէթ ու ըսմէթ իւղըէ պուլունան խայալըն չէ հրէսինի պիւթիւն պիւթիւն սէթը է. յլէմիշ օլտու զընը կէօրտիւ . . .

Կէօղլէրինի գարամագ տարիեան խարիծինաէ պուլու նան պիր թագը հըսովիյաթա տալոր :

Օ վագթ նիհայէթսիզ պիր լէզ զէթ իլէ պիլո թէվադ գուֆ մուհապպէթ հալինտէ պուլունարագ, օ մէրմէր ազըլը լու հլանտը, սօղուղ կէօյիւսլէր օ տէրէճէ հարարէթ քէսպ է. յլէտի քի, ֆրանձ իլը տէֆա օլարագ էսրարն հիւքմի ալթընտա պուլունարզընտան, էնկէրէք երգանընըն հալդալարը կիպի սօղուղ վէ զայէթ եռումշադ տուտագ լարը աղզընըն իւսմիւնէ կէլէրէք, պու մուհապպէթի քէն տույէ աղըրը վէ պու լէզակիզի պիր ճէզա կիպի տույտու :

Լաքին պու անլաշը լմազ մուհապպէթի հէրնէ գատար գօլարը լարէտտ իթմէյէ գալդը ըրը աը իսէ տէ, հըսով յաթը տախի պու զարիազ բույանըն թէէսիրինէ օ գատար պէնտ օլմուշ տը :

Շէօյլէ քի զարուրի կիրմիշ օլտուղը պու միւստէմէտէն սանէմէրին բուսէլէրի վէ սրու բույանըն լէզափիզի ալթընտա գուվիթինի զայոլ իտուպ, սօղույարագ եօրկունլըզ տան գուրթուլուպ լէզ զէթտէն պիթագ տիթ օլարագ տիւշտիւ :

11.

ՈՒՅԱՆՄԱ

Ֆրանձ՝ կէօղիւնի աշորդատա կէօրտիւկի շէյլէրի հալա կէօրիւյօր զանն է. յլէտի. կէօյա պիր մէզար իշինտէ իմիշտէ օ մէզարա մէրհամէթ նալարը կիպի պիր կիւնէշ զիյառը կէօրիւնտիւ . էլինի ուզաթտը թաշա տօգ անորը. գուդըլ օթուրարզատա զայէթ եռումշադ վէ զայէթ բայէճալը օթ իւղէրինէ սէրիլմիշ օլան պուլնուղընըն իշինտէ պուլնուր տը :

Խայտ զայոլ օլմուշ բէսիմէր տէ կէօյա բույա էսնուրընտա մէզարտան շըզ մըշլարմըշ կիպի ույանտըզ զէմնան մահ:

օլմուշլար իսկի . այստքնը բաղըն կելախիկ ճիշէթէ տօղքու եխրիւտիւ :

Բույանըն խալէ ճանքնտան հէնուզ գուրթուլմուշ օլտուզը հալտէ դալպինէ բահաթյորդ կէլմէքտէ իսկի .

Պիր մազարանըն իշխնտէ պուլունտընընտան, մազարանըն աղջընա վարտրգտա, եօգարտա սէմայը , աշաղտա մավի աէնիզի կ կէօրտիւ . հավա վէ սու սապահ կիւնէշինին զիյաւարը ալթընտա բարլամազտա, թայֆալար սահիլուէ օթուրուզ եէյիպ կիւլմէքտէ , անլէրտէն պիր աղէօթէտէ չէքտիրմէտէ տախի տէնիզին իւզէրինտէ սալլընբոզ տուրմազտա իսկի :

Լումէքտէ օրան հաֆիփ վէ ֆէրահ րիւզկեարա պիր գաչ ատպիդա ալնընը վէրտիքտէն սօնդրա , տէնիզին սահիլէ վուրան վէ գայալարըն իւզէրինէ տաննթէլա կիսկի պէյազ քէօրիւք սլրազ մազտա օլան տալիքալարըն շամաթտորնը տիյնէափքտէ , որու թէմաշա ույդտուրնըն աճայիսլիկինի թախաթթուր իւէ գուվլիքի հափըզէսի քէսալը գուվլիթէ , բույասընտա կէօրտիւշ օլտուզը շէյլէր եսպաշ եավաշ խաթրընա կէլմէյէ պաշլատը :

Եռ գատար վար քի , բույասը զայէլ դարիսպ օլտուզընտան , վէ քէնտիսի տախի պու բույայա րէք չօգէ էհէմմիյէթ վէրտիկինտէն , կէօրտիւկի շէյլէրի էվլիլքի կիւնէ օլմայըպ , էն աղտան պիր սէննէ էվլիլ կէօրմիւշ զանն խտէրաի . օ սէ սպէպտէն զիհնինտէ կիւնէ կէօրտիւկի շէյլէրի պազը պազը թայֆանըն արասընտա եա պիր գայանըն իւզէրինտէ վէ եա չէքտիրմէնին իշխնտէ կէօրիւնիւր գըյաս իտէր տի , Պունունլա պէրապէր ֆիքքի քետմիլէն սէրպէսթ վէ վիւնուտը պիւթիւն պիւթիւն բահաթյանմիլը օյուզ , պէյնինտէ հիշ պիր շէյ հրոս իթմէտիքտէն մատատա , պիւթիւն վիւնութընտա պիր խօշլրգ վէ ատէթինտէն զիյատէ պիր հալիւդրէ թէնէֆիիւս իտէր տի :

Կէմինիլէրին եանընա վարտրգտա հէփոի այազա դալրոպ , Կաէթանօ եանընա կէլմոի ,

Կաէթանօ . — Սէնսպատ պէյէ էփէնտի սիզէ սէլամ՛ պըրազտը , վէ սիզինպէ վէտալաշմազ սըզըն այրըլուրդընա զիյատէսիլէ թէէսախոֆ իթմիլը օլտուզընը սէօյլէմէմի էմի էյլէտի : Մալտակատա զայէթ միւսմանէլ պիր իշի օլտուզընտան , ափվլնըզը րէճա կիմաի :

Ֆրանձ . — Աման , գուզում կաէթանո , պու կէօրտիւկիմ շէյլէր քեամիլէն կէրշէք տիր . տիմէք քի սահիհէն պու տատառա պիր տատամ ոլէնի միւսափիր գապուլ իթոփի թը-րէն սէրայը կիպի պիր սէրայըն իշխնտէ , վէ պէն ույզուտա իքէն պրադըպ կիթոփի :

Կաէթանո . — Կէրշէք օլառ զընք թահզիգ իթմէք իս-թէրսէնիզ , իշթէ դօթրասը տախի հալա կէօրիւնմէքտէ տիր , ևէլքէնլէրինի աշմբշ կիտիյօր , տիւրափինէ պագար . սանըզ պէլքի քէնտինի տէ կէմինին իշխնտէ կէօրիւրսինիզ :

Ֆրանձ տիւրափինինի ալըպ կաէթանօնըն էլիյլէ կէօ-թէրտիկի թարափա տօղրու պագարզտա , ֆիլհագիգա Գօրսիգա ատասորնըն ճէնուապընա տօղրու կիթմէքտէ օլան պիր դօթրայը վէ դօթրանըն գրչընտա էվվէլքի ագշամ կիցինմիշ օլուուղը էլալիսէնիյլէ Սէնպատը Պահրիյի կէօրտիւ-

Սէնպատը Պահրի մէնտիլինի չըգարբազ , սէլամը ալ-մագտա իքէն , կէմինին պաշընտան պիր պէյյազ տիւման կէօրիւնիւպ , եավաշ եավաշ սէմայէ տօղրու չըգարզտան պիր ազ սօնդրա , ուզագտան ուզազա հափիֆ պիր թօր սէտասը՝ ֆրանձըն դուլազընա դատար կէլոտի . Ֆրանձ գարապինասընը ալըպ , հէր նէ դատար սէտասընըն դօթ-րայա դատար վասըլ օլանտազընը մէմուլ իթմէզ իսէ տէ , դօթրայա տօղրու պօշալթաք :

Կաէթանո . — Շիսնի , էֆէնտիմ , նէ էմրինիզ վար :

Ֆրանձ . — Էվվէլտ պանա շուրատան պիր մաշալա եա-գընըզ :

Կաէթանո . — Անլատըմ , ևէր ալթը սէրայընըն գարու-սընը արայանագսընըզ , էօյլէ տէյիլ մի . իշխնիզ եօգ տա էյլէնճէ արայօրսընըզ , Ալլահ զէվդինիզի արթըրուըն . պէն տէ իւչ տէօթ տէփա սիլին կիպի օ սէրայըն գա-բուսընը պուլմադա չալըշուըմ , ամման միւմքին օլմատը :

Պունու սէօյէյիոլ , պիր մաշալա եագարազ Ֆրանձլա պէրապէր մազարայա կիթոփի : Ֆրանձ իշէրի կիրտիքտէ , ետթարզը մահալի օթլարըն էզիլմիշ օրմասընտան անլատը . մաշալայը տուվարլարըն հէր թարափընա թութուպ պագ-տըզտա , հիչ պիր շէյ կէօրէմէյիոլ , եալընըզ տուվարլա-րըն իւզէրինտէ կէօրտիւկի մաշալա իոլէրինտէն , քէնտին-տէն էվվէլ տիկէրլէրինին տախի պու եօլտա արամըշ օլ-տուգլարընը անլատը :

Պուրասընը կէրէյի կիպի անլատը իսէ տէ , եինէ օթաշ տուվարլարըն իւզէրինտէ նէ պուչագ սօդմատըգ պիր եարբգ , վէ նէ տախի իւզէրինէ բարմաղըլլա պատմատըզը պիր չէնթիգ գալմատը :

Պու քէշի ուզուրունտա իքի սաաթտան զիյատէ վազթ զայ իտէրէք , նիհայէթ պիր չէյ պուլամատըլլընտան , եռուլուալ ֆարփիդ օլոու : Սահիլէ ավտէթինտէ գօթրանըն կիթտիկի ճիհէթէ տողրու պագըպ , զայէթ ուզագլաշմըշ օլոուղընտան , ուփուզըն իւզէրինտէ պիր եռումուրթա կիպի կէօրիւնմէքտէ իտի :

Կաէթանօ՝ իշպու ատայա տաղ քէշիլէրինին ավը իշիւն կէմիշ օլոուղընըն իսթար էյլէտիքտէ , մրանձ թիւ ֆէնկինի ալըպ , տէյիլ քէյփի , իլլա մագսէտինին իճրասը իշիւն պիր շարեէք մըգտարը տօլաշտըդտա իքի տաղ քէշիոի կէթիրտի : մրանձն ագլ ու ֆիքրի կիճէ վուզու պուլան շէյլէրտէ իտի . քէնտինի կէրչէքտէն Պին Պիր կիճէ հիքեայէսինտէքի շախսլար կիպի պէլլէյէրէք պիլա իսթիյար եինէ մաղարայա տողրու կիթտի :

Պու տէքա իլք տէքֆատան զիյատէ չալըշտը իսէ տէ , եինէ պիր չէյ պուլամայըպ սահիլէ ավտէթինտէ , քէշիլէրտէն պիրինի բիշմիշ պուլուղընտան , նէ գատար վազթ արամըշ օլոուղընը անլատը :

Էվվէլքի ագշամ օթուրտըզը մահալէ օթուրտըդտա , գօթրայա պիր տահա պագտը իսէ տէ , կիթտիքնէ ուզագլանմագտա օլոուղընը կէօրտիւ :

Ֆրանձ . — (Կաէթանօյա) Սէն պանա Սէնպատ Մալակայա կիտիյօր տէտին . հալ պու քի կէմիոի Բօրթօ - Վէքքիյօյա տողրու կիտիյօր :

Կաէթանօ . — Պէն սիզէ տիւն ագշամ թայֆալարընըն իշինտէ էքի տանէ տէ Գօրսիդալը հայտուտ վար տէմիշտիմ , խաթրընրդտա տէյիլ մի :

Ֆրանձ . — Խաթրընմտա տըր , նէ անլատըն , շիմոի սահիլէ մի չբգարանագ :

Կաէթանօ . — Էօյլէ եա՛ . ա՛հ , էֆէնտիմ , սէօյլէտիքէրինէ նազարէն պու ատամնէ Ալլահտան գօրգար , նէ տէ շէյթանտան . պիր ֆագիր ատամա խրտմէթ իթմէք իշիւն եօլընտան իքի սաաթ այրըլլը :

Ֆրանձ . — Բէք էյի ամենա պու նէվ լոբամէթէրէսէ , պու սէվապարը իթտիկի մահացին հիւքիւմէթիյլէ քէնալնի պօզուշթուրապիլիր :

Կաէթանո . — (Կիւլէրէք) Ամենա եաբարնըդ հա՛ . անըն հիւքիւմէթ նէօինէ լաղըմ , հիւքիւմէթի տէ ատամ եէ րինէ գօյտուղը վա՞ր մը , իյխտսէ արգասընա տխչսիւն . . . Եվ վէլա պինափիկի կէմի կէմի տէյիլ , պիր գուշ արը , անք գի՞մ թութապիլիր . սանցիէն պաշը սըդըյա կէլինճէ հէր հանկը սահիլէ չըգուա պիր չօդ տօսթլար պուլուր :

Կաէթանօնըն պու սէօյլէտիքէրինտին , ֆրանձը միւսաֆիր դապուլ իթմիշ օլան Սէնպատը Պահըյի Պահըը Սէֆիտ սէվահիլինին քեափէի հայտուտլարը իիէ մալ գաչքըան-լարը պիլիր վէ օ տա անլէրէ խօշ կէշինիր օլտուղը ան-լաշըլարդընտան , պու հալ Սէնպատ հազդընտա էյի պիր չէյ օլմայրալ , պիլաքիս խայլիճէ շիւպհէ վէրէպիլիրտի :

Ֆրանձըն Մօնթէ Գրիսթօ ատամընտա արթըդ պիր իշի դալմամըշ օլտուղընտան , գահնվաթընը խտուպ չէքտիր-մէյէ կիրտի , վէ սօն տէֆա օլարադ գօթրայա պիր նա-դար տահա իթտիքտէ , Բօրթօ — Վէքքիր քէօրփէդինէ կիրմէք իւղըէ օլտուղընը կէօրփուպ , չէքտիրմէնին տէմի-րինի ալմալարնը էմի իթտի :

Չէքտիրմէ պիր կիւն պիր կիմէ կիտուպ , էրթէսի սա-պահ Ֆրանձ գարայա չըգտը : Արթըդ Մօնթէ Գրիսթօ ատամը կէօղտէն զայպ օրմուշ օլտուղը կիպի , եավաշ եա-վաշ պու ատատա կէօրտիւկի զարփապ չէմէք տախի գիք-րինաէ պիր ըուլա էսէրի կիպի գալմըշ օլարադ , Բօմատա քէնտինի պէքէմէքտէ օլան արգատաշընը պուլմազ միւ-լահազարդըլ մէշզուլ պուլունտըզընտան , ճումաա էրթէսի ագշամը Բօմայա վառըլ օրտու :

Բօոթտ արապասընտան կէօմիւք մէյտանընա էնտիքտէ , Բասթրինինին լոգաննթտսընա կիթմէք իչիւն խայլիճէ զահ-մէթ չէքտի , զիրա սօդադլարտա պիր պյագ պին պիր ա-յազ իւսթիւնէ իտի : Բօմատա պէհէր ոէնէ ոէօրթտ տէֆա ազիւմ վագուաթ օրուր . պունկարտան պիրի Գարնավալ (էթքէսիմի) , պիրի Բասդալետ հափթասը , պիրի կիւլ բանայրը վէ տիկէրի տէ Ա. Պետրոս եօրթուսը արը , Պու-չէնլիքէր էսնաոընտա Բօմա էհալիսի միւթէմատիյէն սօ-

գագտաւ եաշար վէ օ զէմանլար Բօմն էհալիսինտէն տէ զիյատէ էննէպի պուլունուր :

Պունտան ագտէմիփատէ էյլէտիկիուիդ վէճհլէ, ֆրանձլա Ալպէրին խթինար իթմիշ օլուուզլարը տաիրէ իքի քիւ- չիւք վէ պիր տէ բէք ու փաղ օտատան իպարէթ օլուզ, իքի քիւչիւք օտալարըն բէնչէրէրի սօգաղանաղը իսի: 0 գամըն տիկէր օտալարընըն քեափէոլինի Մալթալը վէ եա Սիցիլեալը դանն օլունան պիր էննէպի՝ քիրա իլէ թութմուշ իսի:

Ֆրանձ լոգանթայա վիսուլինստէ, լոգանթաճը Բասթ- րինի խթիդ պալընա չըդ մըշ օլուուզընտան, էվվէլա ար- գատաշը օլան Ալպէր աը Մօրաէրին հէնուզ կէմիշ օլուու- զընը խապէր ալտըզտա, եանընա չըդըս կէօրիւշտիւք- տէն սօնղըս, լոգանթաճընը չաղըրտը, օ ադշամ իչիւն եէմէք վէ պիւթիւն Գարնավալ միւտտէթի իջիւն տախի պիր արապա քիրալամասընը թէնպին էյլէտի:

Բասթրինի. — Էֆէնտիմ, եէմէք գօլայ, շիմոի կէթի- րիրէր, լաքին արապայա կէլինձէ, (պիր ազ տիւշիւն- տիրտէն սօնղըս) էֆէնտիմ, պիր արապա պուլմադ ի- շիւն էլիմուէն կէլինի տիրիդ իթմէյիպ, շիմոիիք պուն- տան զիյատէ վաս իտէմէմ:

Ալպէր. — Նէ տիմէք :

Բասթրինի. — Էֆէնտիմ, Գարնավալ էնսասընտա Բօ- մատա արապա պուլմադ գօլայ չէյ տէյիլ տիր :

Ֆրանձ. — Նէ վագթ ճէվատ վէրէպիլիրսինիդ :

Բասթրինի. — Եալըն սապահ :

Ալպէր. — Նէ տէն գօլայ տէյիլմիշ, պիր ազ պահա- լըն օլուր, էօյլէ տէյիլ մի, վարսըն օլուն :

Բասթրինի. — Պիր ազ տէյիլ, էֆէնտիմ, գօրդարըմ քի իքի գամէ իւճրէթ տախի վէրմիշ օլսանըզ պուլմազընըզ :

Ալպէր. — Էօյլէ խոէ պէնիմ արապամն ամէ գօլունլար. եօլուա պիր ազ զէտէլէնմիշ ամման զարարը եօդ :

Բասթրինի. — Ամէ տա պուլունմազ, էֆէնտիմ:

Ֆրանձ. — (Անլայամամըշ կիզի Ալպէրէ պաղարտակ) Ամէ տա պուլունմազըշ, պունա սէնին ագլըն էրէ՛ր մի, բօսթա հայդանը՝ տա մը պուլունմազ, պէտ տատամ:

Բասթրինի. — Էֆէնտիմ, անլէր տէ օն պէշ կիւն էվվէլ

քիրալանմբ շլար , եալընըղ խըտմէթէ լիւդումը գատար ա-
լբդօնուլմուշ :

Ֆրանձ . — (Ալպէրէ) Սիզ պունա նէ՞ տէրսինիզ :

Ալպէր . — Վալլահ պէն պիր շէյ տէյէմէմ , պիր շէյէ
ագլըմ էրմէտիկի կիալի , պրագըր պաշտա շէյէ պագարըմ
(Բասթրինկիէ) եէմէք հազըր մը , Սինեօր Բասթրինի :

Բասթրինի . — Հազըր աըր , էֆէնտիմ :

Ալպէր . — Էօյլէ իսէ եէմէյիմիզի եէյէլիմ , սօնդրա
տիւշիւնիւրիզ :

Ֆրանձ . — Ճանըմ , աթլա արապայը նէ՞ եարաճազըզ ,
պուլմայըզ :

Ալպէր . — Սէն քէյֆինտէ օլ , տոսթում , անլէր քէնափ
պաշընա կէլիր , սէն պանա բարատան խապէր վէր :

Ալպէր տը Մօրսէր պունու սէօյլէյիպ , քէսէսի տօլու
վէ իթիպարը եէրինտէ օլան ատամյարըն հիչ պիր շէյ
միւմքինսիզ զանն իթմէտիքլէրի կիալի , օ կիւզէլ մէսլէք
ու էֆքեար իլէ եէմէյինի եէտի , եաթազընա եաթտըր , կիւ-
զէլ պիր ույզու ույտուր , վէ ույգուսընտա ալթը աթլը
պիր արապա տէրունինտէ քէնտինի Բօմա սօդագլարընտա
կէզմէքտէ կէօրտիւ :

12.

ԻՕՄԱԼԲ ՀԱՐՍՄԻԼԲ

Երթէսի սապահ Ֆրանձ գարգըզ չընդրազը չալտըգտա ,
Սինեօր Բասթրինի տէրհալ գարուտան իչէրիյէ կիրափ :

Բասթրինի . — Իշթէ կէօրտիւնիզ մի , էֆէնտիմ , տիւն
հիչ պիր շէյ եարմատըզ բմտա հագգըմ ե՞օդ մը իմիչ .
կէն տավրանտընըզ . Գարնափալըն սօն իւչ կիւնլէրի իչիւն
Բօմատա նէ պիր արապա , նէ պիր աթ պուլունապիլիր :

Ֆրանձ . — Եանի էն զիցատէ լազըմ օլտուգլարը կիւնլէր :

Ալպէր . — (Գարուտան իչէրիյէ կիրէրէք) նէ՞ տիր օ , ա-
րապա ե՞օդ մը . թամամ , տօղրուօր , Բօմա Բօմա տիյէ
մէտհ իթտիկինիզ շէհիր թօհափ պիր շէհիր իմիչ :

Բասթրինի . — (Հաշմէթլու Բարա հազրէթլէրինին ազիու
բաիթախթընըն նամուսընք պու էճնէպիլէրէ գարշը վը-
դայէ իթմէք արզուսըլլա) կիւնտիմ , արապա պուլուն-
մազ , ամմա բազար սապահընտան սալը ագշամընա գա-

տար պուլունմազ . պունտան բազարա գաստար խօթէրսէ . նիզ էլլի տանէ պուլուրըզ :

Ալպէր . — Օնա տա շիւքիւր, պու կիւն բէնչչնպիհ տիր, պունտան բազարա գաստար քիմպիլիր Ալլահ նէլէր կէօն . տէրիր :

Ֆրանձ . — Ալլահըն կէօնտէրէճէկինէ գալըրսադ Ալլահ օն նն ի.քի պին միւսափիր տահա կէօնտէրիր : Օ վաղթ շիմոփիքի կիւն օլան շէյ խմքեանսըզ օլուր :

Ալպէր . — Տօսթում, պու կիւնիւ պրադըպ տա եարընը տիւշիւնմէյէլիմ:

Բասթրինի . — Պէյ էֆէնտիլէր, շիմոփի սիզ բազարա գաստար պիիր արապա խօթէլըմիսինիդ :

Ալպէր . — Նէ տիմէք, էլպէթթէ խօթէր, սօրմադ տա վար մը ե՛ա, Բօմանըզըն սօդագլարընտա Դալէնտէր կիպի եայա կէղէճէք տէյիլիդ ե՛ա :

Բասթրինի . — Նէ վագթ կէլսին :

Ֆրանձ . — Պիր սաաթա գաստար :

Բասթրինի օտատան չըդըպ պիր սաաթ սօնղըա ալտէթլէ արապանըն գարտոտա պէքլէմէքտէ օլտուղընը խապէր վէրտիքտէ, տէլիգանլըրար աշաղը Էնիպ արապանըն ու ֆագ վէ էս.քի օլտուղընը կէօրիւպ պէյէնմէտիլէր . Հալ պու քի Դարնավալըն սոն իւչ կիւնլէրի իշխն պունտան տահա ֆէնա պիր արապա տախի պուլմուշ օլսալար իտի, քէնտիլէրինի պախմէլյար զանն իտէճէք տէրէճէյէ գաստար մէմնուն օլուրլարտր :

Բասթրինի . — Պէյ էֆէնտիլէրին թէշրիքի նէրէյէտիր :

Ալպէր . — Իպթիտա Ս. Պետրոս քիլիսէսինէ , սօնղըա Դօլոսէումա :

Ալպէրին պու տէտիկի կէրչէքտէն Բարիզլի օլտուղընը խսպաթ իտէրտի, շիւնքի պու տէտիկինտէն անլաշըլըր քի, Ս. Պետրոս քիլիսէսինի կէօրտիւմ տիյէ պիլմէք իշխն պիր կիւն իշէրիսինի կէզիսպ պիր այ տա միւթալէա իթմէք լուղըմ օլտուղընը պիլմէյօր տը : Հէր նէ հալ իտէ , Ս. Պետրոս քիլիսէսինէ կիտիկ կէզտիքտէն սօնղըա , պիր տէսաաթա պագտըլար քի, աղշամ օլմուշ, արթըդ Դօլոսէումա կիթմէյէ վագթ գալմամըշ օլտուղընտան , լոգանթայր ավտէթ իթտիլէր :

Լօգանթանըն գարուսընտա արապատան ինտիքտէ ֆր-

բանձ՝ արտապաճրյա սասաթ սէքիզտէ հաղըր պուլունմա-
սընը էմի ելլէտի . շիւնքի տօսթու Ալպէրէ Գօլօսէռւմը
այ այտընլրդընտա կէսամէքըմէք խթէր տի :

Բասթրինի . — (Եէմէքտէն սօնդրա միւռաֆիրլէրինին
եանընա կէլիպ) Պէյ էֆէնտիլէ՛ր , սասաթ սէքիզտէ ա-
րապտ ըտմարլումըշնըզ , Գօլօսէռւմա կիտէճէ՛քմիոխինիզ :

Ֆրանձ . — Էվլիթ , նէ՞ վար :

Բասթրինի . — Նէ՞քտէռէն կիտէճէքսինիզ :

Ֆրանձ . — Բօրոջ գտրուսընտան չըզըզ , գալի տո-
վարլարընըն էթրափընը տոլաշարադ , Սան ծիտվաննի գտ-
րուսընտան կիրէճէյիզ :

Բասթրինի . — Իշմէ օ օլամադ :

Ալպէր . — Աճայիպ , նիշին օլամադ :

Բասթրինի . — Մէշհուր Լուիճի Վամբա սէպէպինտէն :

Ալպէր . — Մէշհուր մը , օ Լուիճի Վամբա տէտիկինիզ ,
էֆէնտիմ , քիմիսէ , Բօմատա բէք մէշհուր օլապիլիր ,
ֆագաթ Բարիզտէ ատընը պիլէ պիլէն եօդտրը :

Բասթրինի . — Վայ , սիզ Լուիճի Վամբայը պիլէյօր-
սընըզ հա՞ :

Ալպէր . — Պադ , օ շերէֆէ հալա նախլ օլամատրդ :

Բասթրինի . — Օ հալուէ պիլիմիչ օլունըզ Լուիճի Վամբա
տէնիլէն զաթ դայէթ գորգուլը պիլը հայտուտտըր :

Ֆրանձ . — (Ալպէրէ) Բօմատա հայրուտ օլուր տիյէ ի-
շխտիրտիք , էլհամառուլլահ , շիմոյիէ դատար պիլը չէյ
կէօրէմէտիմ : Իշմէ նիհացէթ պիլը տանէսի պաշ կէսոսիլէրտի :

Ալպէր . — Էվլիլա խապէրինիզ օրուն քի , սէզյլէյէ-
ճէյինիզ չէյլէրին հիչ պիրինէ էմնիյէթ իթմէյէճէյիմ ,
սինեօր . շիմոյի պուրասընը անլատընըզ եա՛ , խօթէտիյինիզ
գտտար սէզյլէյէպիլիրտինիզ , գուլադ ըմ սիզտէ տիր , հայրէ
պագալըմ : « Պիրի վարըմըզ , պիրի եօդ մըշ . . . » առ պագա-
լըմ , նէ՞ պէքլէյօրսընըզ :

Բասթրինի . — (Ֆրանձը Ալպէրտէն տահա գիյատէ սէոզ
անլար իթիդատընտա օլուուղընտան , օնա խիթասպէն) Է-
ֆէնտիմ , սէզյլէյէճէկիմ չէյլէրէ բնանմայաճագուընըզ ,
սէզյլէմէյէ լիւզում կէօրէմէմ :

Ֆրանձ . — Սիզ ալպէրին սէօզիւնէ պագմայընըզ , սին-
եօր , օ տէլիտիր . օթուրընըզ տա Լուիճի Վամբանըն քիմ
օլուուղընը սէզյլէյինիզ :

Բառմբրինի . — Եշթէ ուզոյէտիմ եա՛ , էֆէնտիմ պու պիր հայրաւատ արր քի , մէշհուր Մասմբրիլլատան պէրու պէօյ-լէսի կէօրիւլմէմիշ :

Թրանձ . — Կիւղէլ ամմաս պիովիմ Բօրօր գարուսընտան չըդըպ տա Սան ձիօվաննի գարուսընտան կիրմէքի պու հայրաւատըն արասորնոտա նէ՛ միւնտասէպէթ օլուպիլիր :

Բառմբրինի . — Էֆէնտիմ , շու միւնտասէպէթ վար քի , Բօրօր գարուսընտան չըդապիլիրախնիզ , ամմա Սան ձիօվաննի գարուսընտան կիրէպիլէճէկինիզէ շիւպհէմ վար , չինքի կինէ օլուսու մը , արմբրդ շէհրին գարուսընտան էլլի ատրմ էօմէյէ կիրմէքիշ ճէսարեթ օլունամադ :

Ալպէր . — (Կիւլէրէք) Վալլահի թօհափ :

Բառմբրինի . — (Ալպէրին ինանմամազ լըդընա զիյատէ-սիլէ ճանը սըդըլարադ) Պէ.յ էֆէնտի , քէրէմ իտինիզ , պէնիմ սէօզիւմ սիզէ տէյլլափիր , արդատաշընըզա արր : արդատաշընըզ Բօմայք պիլտիկինտէն , պէօյէ շէյլէրին շադա կէօմիւրմէտիկինի անլար :

Ալպէր . — (Թրանձա) Եշթէ , տօսմթում , պիզէ պիր էյ-լիննէ . արապամբղըն իչինէ սիլահ աօլուսրընըզ , կիտէր ևուինի վամրայը պուլուրըզ . օ պիլի թութմազա կէլափի-կինաէ , պիզ օնու թութար , Բօմայա կէթիրիր , Ազիլ Բէ-տէրիմիզ հաշմէթլու Բարա հազրէթլէրինէ թագտիմիս իտէ-րիզ . օ տա պիզէ « խոմէ պագայըմ պէնտէն » նէ՛ խոմէրսին » տէտիկինտէ , քէնտի ախսրալարընտան իւչ կիւն իշխն պիզէ էրեէթի ի.քի պէկիլլի պիր արապա վէրմէսինի խոմէրփի , արապայա պինէր աղըզ տատըլլա Գարնավալքմբգը եա-րարըզ , վէ պէլքի տէ քիմ պիլիր Բօմա էհալիսի պու ա-զիմ խըտմէթէ միւրեւափամ օլմագ իւզրէ խոմէրփմիզի էսքի վագթատա չըդարմըշ օլուուզը մէշհուր վաթանքէր-փէր պէօյիւք առամբարըն խոմէրինին ալմընա եագար :

Թրանձ . — Կիւղէլ օլուր ամմա սիլահը նէրէաէ պուլա-ճաղըզ , հատուտատա ավ պուշաղըզմա վարընճայա գատար ալուրլար :

Ալպէր . — Պադ , կէրէք օրասր տա վար , պէնիմտէ չադըմա գատար ալուրլար . տօզրուսոր Բարա հազրէթլէրի հիւքիւմէթինին պու կիսի թէտպիլլէրի խըրութըլլոր հադ-գընտա փէնաս տէյլլափիր :

Թրանձ . — (Բառմբրինիյէ) Եշթէ շիմոփ , տօսմթումըզ ,

Ալպէր տօսթընըզ կուիճի Վամբայը թութմանըն իմքեանք օլմատըղընը անլատը եա՛, սիզ շունուն թէրճէմէի հալինի պիզէ նագլ իտինիզ . պագալըմնէ՛ եօլտա գահրէմանը . մըշ . ուզուն մը , գըսա մը . պէօյի՞ւք մի , քիւչիւք մի . կիւզէլ մի , չիրքին մի :

Բասթրինի . — Եփէնտիմ , կուիճի Վամբանըն թէրճէմէի հալինի սիզէ նագլ իթմէք իշխն պէնտէն էյլիսինի պուլամաղ իտինիզ , զիրա պէնտէնիզ կուիճի Վամբայը չօճուգլըդընտան պէրի պիլիրիմ , հաթթա պիր կիշն պիր քէօյէ կիտէր իքէն թութուլըմ . պէնի պիլիպ պէտէլ իսթէմէտիքտէն պաշգա , պիր չօգ պէնտիմէ գօնուշտու , վէ պաշընա կէլէնլէրի պանա նագլ էյլէտիքտէ , շու սամթը տա հէտիյէ իտուալ պիր չօգ իլթիֆաթլա պէնի սէր-պէսթ պրագտը :

Ալպէր . — (Բասթրինինին էլինտէն սաաթը ալարագ) Պագալըմ շու սաաթա . . . հայ Ալլահ էյլիք վէրսին , նէ կիւզէլ սաաթ պէ (քէնտի սաաթընը չըգարարագ) , պէ-նիմքինին այնը տըր . պէն իւչ պին ֆրանգա ալտըմ :

Ֆրանձ . — Աման , օթուրընըզ տա շունուն թէրճէմէի հալինի նագլ իտինիզ , պագալըմ պու նա՞սըլ հայտուտ իմիշ քի էսքի տօսթլարընա իւչ պին ֆրանգլըդ սաաթ հէտիյէ իտիյօր : (Բասթրինի : ափլիտէրսինիզ » տիյէրէք օթուրտը) Պունու քիւչիւք իքէն պիլիրիմ տէտինիզ . տի-մէք օլուր քի տահա կէնճտիր :

Բասթրինի . — Նէ՛ տիմէք , տահա անճագ եիրմի իքի եաշընտա պիր չօճուգ տըր :

Ֆրանձ . — Եիրմի իքի եաշընտա պու դատար չէօհրէթ գազանմաղ վալլահ ֆէնա տէյիլ :

Ալպէր . — Եփէնտիմ , պունտան էվմէլ հաքէնտէր կիպի , կեսար կիպի , նարօլէնն կիպի պիր գաչ զէվաթ տախի խայլինէ չէօհրէթ գազանմըշլարսա տա , անլաշըլան պունուն այազընա պիլէ չըգամազլար . պու ֆէվգէլատէ պիր ի-յիտ իմիշ :

Ֆրանձ . — (Բասթրինիյէ) Նէ՛ չէքիլտէ ատամտըր :

Բասթրինի . — Օրթա պօյլու , (Ալպէրի կէսոթէրէրէք) պէջ էփէնտինին պօյունտա :

Ալպէր . — (Պաշընը էյլէրէք) Թէշպիհինիզէ թէշէքքիւր իտէրիմ :

Ֆրանձ . — (Տօսթընըն պուլութտան նէմդարտըղընաթէպէսիւմիէ լոգաննթաճըյա խրթապէն) Սինեօր , սիզ հիքեայէնիդէ պաշլայընըզ , Լուիճի Վամբա հանկը ուր-նըդտա տօղմուշ :

Բասթրինի . — Եփէնտիմ , Լուիճի Վամբա Բալէսթրինա իլէ Կամպրի կէօլիւ արտարնտա վագը գօնթ ար Ռան - Ֆէ- լիսէ չիֆթլիկինտէ չօպանլրդ խրտմէթլյլէ խթիստան իւզրէ իտի : Բամբինարա գարիէսինտէ տօղմուշ վէ պէշ եաշընտա օ գօնթըն խրտմէթինէ կիրմիշ տի : Պապասը տա- խի Անանեիտէ չօպանլրդ իթմէք իւզրէ օլուպ , պիր ու- ժագ սիւրիսյէ մալիք օրարադ , պու սիւրիւնին եարադընը վէ սիւտիւնի Թօմայա կէօթիւրիպ սաթմագլա կէշնիր իտի :

Լուիճի Վամբանըն չօնուգ իքէն պիլէ աճայիլպ թապի- աթլարը վար իտի . պիր կիւն կիտուպ Բալէսթրինա քի- լիսէսինին բարազընը ոլուլմուշ վէ օնա քէնտինէ օդու- մագ էօյրէթմէսինի բէճա իթմիշ :

Չօնուգ՝ սիւրիւսինի պրագմատըղը իշխն տէրս ալմող- լըդտա կիւնլիք կէօրտիւկինտէն , բարազ հէր կիւն օ ճի- վարլարտա պիր ուժագ քէօյիւն քիլիսէսինէ տախի կի- տուպ օդումաղա մէճագուր օլուողընտան , Լուիճիշէ հէր սապահ եօլընըն իւզէրինտէ պուլունաճագ օլուրսա , ու- ժանըդ պիր տէրս վէրէպիլէճէկինի , վէ վագթը օլմատը- զընտան , տէրսին բէք ազ օլուպ քէնտիսինին տէ բէք չօդ- դայրէթլէ չալքմասը լաղըմ կէլէճէկինի պէյան էյլէտի :

Չօնուգ՝ պու թէքլիփի մէմունէն դապուլ իտուպ , հէր կիւն դօյունլարընը Բալէսթրինա իլէ մէզքիւր քէօյիւն ա- րասթնտաքի ճատտէնին իւզէրինտէ եայմաղա կէօթիւրիր վէ հէր սապահ սապաթ տօգուզտա բարազ օրատան կէշիպ չօնուղը եանընա ալարագ իքիսի պէրապէր պիր հէնտէք քէնարընա օթուրուպ , բարազըն տուվա քիթմազընտան հէճա տէրսի օդուր տը :

Իւչ այ սօնդրա Լուիճի Վամբա օդումագը էօյրէնմիշ օլուուղընտան , եազըյա պաշլատաընա լիւզումէկէօրիւնտի :

Բարազ՝ Թօմանըն ուսթա խաթթաթլարընըն պիրինէ հէր տիւրիւ եազըտան պիր մէշգ եազուրըրոց չօնուզա կէթիր- տիքտէ , չօնուգ ալա վագթ զայու իթմէյիսպ օ կիւն սիւ- րիւսինի չիֆթլյլէ կէօթիւրիպ Բալէսթրինանըն շիլինկիրինէ

գոշարագ պիր իրի աեմիր չխփի ալքը , աթէշտէ զըզար-
ըրպ տէօյէր , պունտան պիր նէփի էսքի պիչիմ հանչէր
եաբար , էրթէսի կիւն պիր թագըմ դարա թաշ թօրլայըպ
մէցինէ պագարագ հանչէրինին ունու իլէ խղէրինտէքի
եաղըլարըն էօրնէկինի եաբանդա պաշլար :

Իւչ այ սօնդրա Լուիճի վամբա եաղը տախի էօյրէնիր :
Բարաղ՝ պու չօնուղըն փէվդէլաաէ զէքեավէթ ու զայ-
րէթինէ հայրան օլարագ , շակիրտինէ պիր գալէմթրաշ իլէ
պիր գաշ թապագա քեաղըտ վէ պիր տէսթէ գալէմհէ-
տիցէ էյլէտի :

Լուիճի վամբա թէքրար զայրէթէ պաշլայըպ , սէքիզ
կիւն զարֆընտա պուշաղընը նէ գատար մէհարէթիէ իս-
թիմալ իթմէքտէ իսէ , գալէմինի տախի օ գատար մէհա-
րէթլէ իսթիմալ իտէր պիր հայէ կէթիրտի :

Բարաղ պու չօնուղըն հայինի գօնթ ար Սան Ֆէլիչէյէ
նաղլիտէր . գօնթ պունու կէօրմէք իշիւն եանընա չաղը-
ըրպ , պիր ազ օգուտուապ եազտըրտըտան սօնդրա , բարաղըն
սէօղլէրինտէ միւպայէզա օլմատըզընը անլատըտա , վէ-
քիլխարճընա Լուիճիյի խրտմէթքեարլարըն սուֆրասընտ
օթուրտըպ հէր այ պիր բէալ այլըդ վէրմէսինի էմր իթտի :

Լուիճի իլք այլըդըյլա քիթազ վէ գուրշուն գալէմ այրպ ,
հէր կէօրտիւկինին այնընը եաբանդա զայէթ մէհարէթի
օլտուղընտան , գարա թաշ իւղէրինէ գօյունլարըն , աղաճ-
լարըն , էվլէրին բէսիմէրինի եաբարագ :

Պունտան մատատա չաղըսընըն ունույլա աղաճը օյտապ
տիւրլիւ տիւրլիւ գապարթմա բէսիմէր եաբարագ , ազ
վագթ իշինտէ պու սէնտաթտա տախի էն ուսթա օյմաճը-
լար գատար մէհարէթ քէսալ էյլէտի :

Բալէսթրինանըն եաղընտա պուլունան տիկէր չիգթ-
մքտէ 6-7 եաշընտա եանի Լուիճիտէն պիր եաշ քիւչիւք
պիր գըլչօնուղը տախի չօպանլըդ իթմէքտէ իտի : Պու
զըզըզաղ Վալմօնթօնէտէ տօզմուշ . անատան պապատէն
էօքսիւզ գալարագ իսմի տախի թէրէզա իտի :

Պու չօնուդլար հէր կիւն պիրլէշիպ սիւրիւլէրինի պիրազի-
րինէ գաթարագ եան եանա օթուրտապ եէրլէր իշէրլէր ,
կիւլիւպ օյնարլար , վէ ադ շամշարը տախի սիւրիւլէրինի պիր
պիրինտէն այըըըպ քէնտիլէրի տէ այըըլարգտա իրթէսի
սապահ եինէ պիրլէշմէլէրինի եէկտիվէրինէ վատ իլէ , օղան

Ասն - ՖԵԼԻՇԵ ՎԵ ՊԵՂ ՄԱՅԻՍԻ Պարօն որ ԶԵՐՎԵԹՐԻՆԻՆ ՀԻՓԹ-
ԺԻԿԻՆԵ կիտերէք խոի :

Ֆիլհագիգա վաստաբը վեճհյէ , իրթէսի սապահ ելնէ
սղիրէշերէք պու հալ իլէ եան եանա պիթմիշ իքի ֆի-
տան կիսպի ոլտուրլար խոի : Վամբա օն իքի վէ Թէրէզա
օն պիր եաշընա կէլմիշ օլտուդլարընտան , պու էնատէ
թապիտթարընտան մէրքիւդ օլան ախլագլէրի զահիրէ չըգ-
մադտա խոի :

Լուիճի օ եալընըգլըգտա ֆիւնտան ու մէարիֆէ օլոն
հէվեսինի միւդթէտիր օլտուդը մէրթէպէ գալպինտէ պէս-
լէմիշ խոի խոէ տէ , պունունլա պէրապէր պաղը տէֆա
քէտէր , պաղը տէֆա արզու վէ պաղը տէֆա թիթիզ
պիր հարոէ օլարագ իսթիշզայը տախի տայմա սէվէր խոի
նէ Բամբինարատա , նէ Բալէսմթրինատա , նէ տէ Վալմօն-
թօնէտէ հիշ պիր չօճուդ պունունլա տէյիլ տօսթ , հաթթա
րէֆիգ պիլէ օլամամըշ խոի , չիւնքի թապիտթընտա խու-
շունէթ օլտուդընտան , քէնտուցէ մուհապպէթ վէ աշնա-
ւըդ իսլրագ իտէնէրէ րէտտ իլէ մուդապէլէ իտէրտի .
Էն դուվվէթլի պիր էրքէյին եռումշաթմաղա միւդթէտիր
օլմատրզը պու թապիտթը եալընըգ Թէրէզանըն պիր
սէօղիւ , պիր նաղարը վէ պիր իշարէթի դուզու կիսի
միւլայիմ իտէրտի : Պիլաքիս Թէրէզա չէն մէշրէպ , հա-
փիփ , վէ սիւսիւ սէվէր օլտուդընտան . Լուիճինին այլըգը
վէ էլի իլէ եարբագ Բօմա հեքքեաքլէրինէ սամարզը պ-
մարարտան գաղանտրզը բարալարը Թէրէզանըն պունծուդ ,
քիւրէ , պիլլուր , կէրտանլըդ , վէ ալթուն իյնէլէրինէ
սարփ էյլէտիկինտէն , պու եօլտա Թէրէզա Բօմանըն էն
կիւդէլ վէ էն սիւսիւ դրզը շէօհրէթինի գաղանմըշ խոի :

Պու չօճուդլար պունտան մաստաթէրպիյէ կէօրմէյիպ ,
թապիի հրալարընա տախի հիշ պիր մուդապէլէ իտէն օլ-
մայարագ , պէօյիւմէքտէ խոիլէր :

Կիւնտիւգլէրի խիւլեալարընտան վէ կէճելէրի խոէ րու-
յալարընտան Լուիճի Վամբա քէնտիսինի եա պիր կէմի
գարթանը , եա պիր մէնէրալ վէ եա պիր էյալէթ վալիսի
ոյմուշ , վէ Թէրէզա խոէ զէնկին կիւդէլ ֆիսթանլար կիյ-
միշ , արդաօրնտան խրտմէթքեարլար թաշըմագտան կէօ-
րիւրտի : Սապահատան աղշամա գատար պու միսիլլու
խիւլեալար իլէ էյլէնտիքտէն սօնլըա , ագշամ իւգէրի օ

խայալի եկուքսէ.քլիքտէն հագիզի հալլերինէ ինէրէ.ք հէր քէս քէնտի դոյունլարընը չիֆթլիքլերի ախրրընա կէօթիւրիրլէր խտի :

Պիր կիւն Լուինի Վամբա՝ գօնթըն վէ.քիլիսարճընա, եազընտաքի տաղտան պիր դուրս Էնիալ սիւրիւնին էթրա. փրնտա տօլաշմագտա օլտուղընը սէօյլէտի.քտէ, վէ.քիլ. խարճ տախի քէնտայէ պիր թիւֆէնկ վէրտի : Լուինինին խէտ առըլ արզուոր օ խտի, դիրս չօգտան պէրու պիր թիւֆէն.ք սահիողի օլմաղը արզու խտէր տի : Պու թիւ. ֆէնկին տէմիրի զայէթ ալա չըգտը, չիւնքի դուրշունը պիր ևնկիլիզ գարապինտասը դատար մէսաֆէ դաթ իթ. մէքտէ իգի : Պու թիւֆէնկի, պիր կիւն գօնթ ալտա եա. ըալանմըշ պիր թիւքիյի էօլտիւրմէ.ք իչխւն գունտաղը.յլա հայրանա վուրարագ գունտաղընը դըրմըշ օլտուղընտան, էոքի վէ խոթիմալ օլունմայան սիլահլարըն արասընա աթ. մըշ խտի :

Լուինի կիպի պիր մահիր օյմանը խտինտէ գունտա. զըն զէտէլէնմիշ օլմաոր պիր գուտուր սայրբատըդընտան, գունտաղընը էյինէ մուայէնէ էյլէտի.քտէ, նիշանկեահը. նըն նօգուան օլտուղընը անլայըպ, թամիր իլէ էսքի հա. լինէ կէթիրմէ.ք իչխւն պազը եէրլէրինի տէյիշթիրտի վէ խոթիւնէ տախի օտէրէնէ զիյնէթ վէրտի քի, չարչըտա. տաժմագ խոթէսէ խտի, միւճէրրէտ գունտաղը իչխւն տէ. միրինին պիր միոլինի տահա զիյատէ վէրիրլէր տի, լո. քին Լուինի էօյլէ պիր խաղինէ.յի տիւնեա մալինէ տէ. յիշմէզ խտի :

Սէրպէսիյէթ եէրինէ խոթիգլալիյէթ պուլմուշ օլան պիլ. ճիւմյէ մէմիէ.քէթլէրտէ քէնտինտէ գուվիլէթ հըսս խտէն. լէրին էն էվվէլ լիւզում կէօրտիւ.քլէրի շէյ սիլահ տըր, չիւնքի եալընըդ սիլահ վաօրթասըյլա հէմ հիւճումա վէ հէմտէ միւտաֆէայա միւգթէտիր օլապիլտի.քլէրի իչխւն, սիլահտա օլան տէհէթտէն խոթիֆատէ իլէ քէնտիլէրինի գօրգուլու կէօսթէրիրլէր :

Օ կիւնտէն իմիւպարէն Լուինի Վամբա պիւթիւն խալի զէմանընը սիլահ թալիմինէ սարփ խտէրէ.ք, պարութ վէ դուրշուն ալըպ էօնիւնէ հէր նէ ըասթ կէլիր խէտ Լուինի իչխւն պիր նիշան սայրլըրտը . մէսէլա տի.քիլմիշ պիր ա. դաճ, դազմագտա օլան պիր թիւքի, ոչմագտա օլան պիր

գուշ, եանի հիշ պիր չէ, յ Վամբանըն գուրշունքնտան գուր-
թուլամազար :

Լուիծի պու ֆէննտէ տախի աղ վազթառ օ դատար
մէհարեթ քէսագ է, յլէտի քի, արթը թէրէզա էվկէլլէրի
թիւ ֆէնկին բաթլամասքնտան գօրդարքէն, շիմոփ կէրէյի
կիսի ալըմը օլտուղընտան, գօրդմագ չէօյլէ տուրան,
արդատաշընքն հէր իսթէտիկի նօդթանքն իւսթիւնէ էլի իլէ
գօր կիսի գուրշուն աթարզընը կէօրտիւքնէ միւթէլլզ-
զիզ օլուր ար :

Պիր աղշամ քէնարընտա օթուրմագտա օլտուղըրը օր-
մանտան պիր գուրտ չըդտըգտա, Լուիծի տէրհալ թիւ-
ֆէնկի տօղըուլտըր գուրտը եէրէ սէրտի. պատէ հու օ-
մուզընա եիւքլէթիալ, դօշարագ չիֆթլիկէ կէթիրտի :

Վամբանըն ճէսարէթի չիֆթլիկին ճիվարլարընա եայրէ-
մրէ օլտուղընտան, չիֆթլիկին ճիվարընտա Լուիծինին
շէօհրէթի օ մէմէքէթին էն լիյիտ վէ էն մահիր տէլիդան-
լըսը իտի : Թէրէզանըն կիւզէլլիկի տահա զիյատէ շայի
օլմուշ իտի իտէ աէ, հիշ պիր տէլիդանլը արդը մուհապ-
պէթէ ճէսարէթի իտէմէզտի. շինքի պու գըզը Լուիծի
Վամբանըն սէվմէքտէ օլտուղընը պիլիրէթաի : Հալ պու
քի օ վազթա գատար պու չօնուղըր ճէնուզ պիր պիրինէ
արդը մուհապպէթիթմէմիշլէր իտէ աէ, Լուիծի իլէ թէ-
րէզա՝ հավատա տալլարընը, կէօքտէ բայէ հալարընը, թօր-
բակտա քէօքլէրինի պիր պիրինէ գարըշտըրարագ եան
եանա պիթմիշ ֆիտան կիսի ոէրրիլիոլ պէօյիւմիւշլէրաի .
պիր պիրլէրինի կէօրմէյէ օլան արգուլարը միւսափաթտա
օլուպ, պու արզու գալպլէրինտէ օ գատար քէօքլէշմիշ
իտի քի, կէօրիւշմէլէրի քէնախլէրինձէ իհմիյանտան
տատ օլունուպ, էօրմէք միւմքին օլտուղընը անլարլար,
լաքին այրըլմագ միւմքին օլուուղընը անլամազլար իտի :

Պու հալ իլէ թէրէզա օն ալթը վէ Լուիծի օն եէտի եաշ-
լարընա վարլ օլտուլար :

Օ արատա Լէրինի տաղլարընտա պիր հայտուտ ֆըր-
գասը թիւրէտէկի իշխալմէքտէ իտի : Հայտուտլը թօմա
ճիվարլարընտան հիշ տէֆ օլունամատը. պազը քէրրէ ըէիս
պուլունամատրդ ընտան հայտուտ կէօրիւլմէզ իտէ աէ, պիր
րէիս գուհուրինտէ, ավէնէ պուլամամասը նատիրաթտան
տըր : Մէզքիւր ֆրդանըն ըէիսի Գուգումէթիօ նամինտա
տըր :

պիր զալիմ օլուտ , Ապրուձձէ առղլարընտա պիր չող մոհասէրէ օլարագ , Նարօլի մէմալիքինտէն , պիր չօդ դավիւլարանն ոօնմըա գօվլուրուտ , Գարիլյեանօ նէջրինի կէշէրէ. թէ.ք Ամաղինէ քէնարընտ կէլլալ Սօննինօ իլէ Եսուրէրնօ արասընտա իգամէթ իթմիշ իտի :

Օ Էնատէ Բալէսթրինատան , Ֆրասդաթինէն վէ Բամբինարատան պիր չօդ տէլիգ անլը զայտ օլուտ , աղրապալարը էվկէլ էմտտէ խէջֆի իթմիլէր իտէ տէ , պիր աղ ոօնդրա Գուգումէթթօնըն փրդասընտ տէխալէթ իթմիշ օլտուգլարը իշխանիլաի :

Աղ վաղթ զարիթընտա Գուգումէթթօն ումնւմըն նազարը տիդգամթընը ճէլող էյլէտի :

Պու հայտուտ հագդընտա ֆէզգէլստէ պիր ճէսարէթլէ ֆէնա տէրէ ճէլէրտէ զալիմնէնէ հարէքէթլէրնագլ իտէրլէրտի :

Մէսէլա պիր կիւն Ֆրօղինօնէ միւհէնտիսինին դրգընը գարտը . պու դըզըն սէվիլիւլիւսի իտէ Գուգումէթթօնըն փրդասընտ տախիլ իտի :

Հայտուտ նիզամնթը մալիւմ եա՛ , դարբլան պիր դրգէվլա դարանըն , օօնդրա դուրա աթբլուրագ , պիշարէ դրգ պիւթիւն ավինէնին շէ հգամը նէ ֆուանիյէլէրինէ դուրապան օլարագ , եա թահամնիւյ իտէմէյիու էօլիւր , վէ եա հայտուտար թարաֆընտան թէրէք օլուննուր : Էկէր անասը պապասը զէնկին իտէ , պիր խապէր կէնակրիլիու պէտէլթալէպ օլունարագ , թաթուլմուշ օրան զաթ տախիլ թէ հին օլարագ ալրգնուլուրտը : Բարա կէլույէյէնէք օլուր իտէ թէլքի իտէրլէր : Ֆրօղինօնէ միւհէնտիսինին դրգընըն ատը թիթա օլուտ , Գուգումէթթօնըն փրդասընտա Գարլինի նամընտա օլան սէվիլիւլիւսինի կէօրիննէ խէլաս օլտում զանն էյլէտի : Լաքին Գարլինի պու դըզըն քէնտի սէվիլիւլիւսի օլտուգընը անլարդտա , եիւրէյի բարչաւանտը , զիրա պաշընտ կէլէնէկինի պիլիր տի :

Պունունլա պէրապէր Գուգումէթթօն քէնտինի սէվմէքտէ օլուուգընտան , իւշ սէնէտէն պէրու թահթը գօմանտա- որնտա պուլունուտ , համթթա գամիկատա զառդիյէ նէֆէ- րինին պիրի եօրտիւրմէք նիյէթի իլէ րէխին պաշընա դըլըն դալաբբմը օլտուգը հալտէ , սէքհալ պիր տապաննա իլէ նէֆէրի եէրէ սէրիալ Գուգումէթթօնը էօլիւմաէն գուլ-

թարմը օլուուղընտան , Գուգումէթթօ պու խըտմէթինէ մուգապիլ ԴԵՎԸ քէնտինէ պախշ իտէճէկինի մէմուլ ի-տէյօրաը :

Դըղ օրմանըն իշխնտէ պիր աղաճտ տայանարագ օթուր-մուշ օլուուղընտան , հայտուալարըն չէհիթլի նազարլա-րընտան պաշընըն թագդէսկըլէ չէհրէսինի սաղլամաղա չովըշմագտա իքէն , Գարլինի . բէխուրէրինէ եաղլաշը , դըղա օլան մուհապէթլիյէ սատագաթմ իւղրէ օլան վատ ու եէմինլէրինի վէ օմահալտէ պուլունարդլարը դէման-տան պէրու հէր կինէ պիր վէրանէտէ պուլուշմագտա օլ-ուուղլարընը նադլ ու հիքեայէ էյլէտի : Գըղըն զարըլ-արդը կինէ Գուգումէթթօ Գարլինիյի պիր խըտմէթ իշխնէ եաղընտաքի քէոյէ կէօնտէրմիշ վէ պու սէպէպտէն տօ-լայը Գարլինի վէրանէտէ պուլունամըլը օլուուղընտան , կէոյտ պիթթէստիւֆ Գուգումէթթօ օքատա պուլունմուշ տա օնտէն ոէվկիւլիւսի օլուուղընը ողիմէյէրէք զարմը կիպի ոէվկիւլիաինին՝ տատէթին խարիճնտէ օլարադ միւթէսնա թութուլմասընը րէճա իլէ , Ռիմանըն պա-պառը զէնկին օլուուղընտան , թալէպ օլունաճագ ոէտէլի վէրմէյէ միւգթէտիր օլուուղընը ոէոյլէափտէ , Գուգու-մէթթօ տախի Գարլինինին րէճասընը գապուլ իթմիշ կիպի կէօրիւնէրէք դըղըն պապաօընը չաղըրմագ իշխն Գար-լինիյի Թրօգինօնէյէ կէօնտէրտի : Գարլինի սէվինճնտէն տէրհալ դըղըն եանընա գօչուպ գուրթուրմուշ օլուուղընը խապէր վէրէրէք գօրդմումասընը թէնսպիհլէ պէրապէր , քէնտի էլի իլէ րէտէրինէ պիր մէքթուպ եաղլապ պէտէլ օլարադ թալէպ օլունան 300 րէալըն օն իքի սատթմ զար-ֆրնտա եանի էրթէսի սապահըն սասաթմ տոգուղընտա կէ-թիրիլմէսի միւգթապի օլուուղընը պէյան էյլէտի :

Մէքթուպ եաղլըլապ Գարլինի տէրհալ օվատա պիր չօ-պան արամաղա կիթտի : Զօպանլար հայտուալարըն թապիի թաթարլարը օլուուղընտան , չէհր իլէ տաղըն եանի մէ-տէնի էօմրլէ պէտէլի էօմրիւն պրասընտա եաշամագ-տապըրլար :

Գարլինի օվատա կէնճ պիր չօպան պուլուպ մէքթուպը թէպիմ իթտիքաէ , չօպան պիր սասաթմ գտատար Թրօգի-նօնէյէ կէօթիւրիւպ վէրէճէկինի վատ իլէ , քէոյէ տօգրու-

դօշուալ կիստէր . Գարլինի տախի սէվինճ իլէ արդատաշլարընա կէլիր :

Հայտուտլար օրմանըն պիր մէյտանլըղընտա քէօյլիւլըտէն զասպէ և լլէտիքլէրի նէվալէյի եէմէք իւզրէ իտիլիր :

Գարլինի ավտէթինտէ պունլարըն արասընտա նէ թիթայը վէ նէ տէ Գուգումէթթօյը կէօրմէտիկինտէն , նէրէտէ օլտուգլարընը սիւվալ է.լլէտիքտէ , հայտուտլար կիւլիւշմէյէ պաշլատըլար : Պիչարէ Գարլինինին անընտան պիր սօուգ թէր ադմաղա պաշլայըպ , սաշլարը տախի իւրբէրափ :

Սիւվալինի թէքրար իթտիքտէ , հայտուտլարտան պիրի պիր գատէհ շարապ աօլտուրուպ , Գարլինիյէ վիրէրէք ։ Գահրէման Գուգումէթթօ իլէ կիւզէլ թիթանըն աշզընտիմէքտէ իքէն , օ տագիգատա Գարլինինին գուլաղընա աճը աճը պիր գարը սէսի կէլտի : Գըղըն նէրէտէ օլտուգընը անլայըպ , գատէհի հայտուտըն էլինտէն գարըպ եիւզիւնէ աթարագ գըրտը , սէտանըն կէլտիկի թարափա գօշուու :

Եիւզ ատըմ գատար կիթտիքտէ , պիր չալընըն արդարնտա թիթայը Գուգումէթթօնըն գուճաղընտա պայըլմըլ կէօրտիւ :

Հայտուտլարըն բէխոփ՝ Գարլինիյէ կէօրիւր կէօրմէզ էլլըրինտէ պիրէր տապանճա իլէ այաղա գալգտը . պու իքի հայտուտլար պիր գաչ սանիյէ պիր պիրինէ պագըշտըլար . Գուգումէթթօնըն տուտաղլարընտա չէհվէթ թէպէսիւմի վէ Գարլինինին պէնզինտէ էօլիւ բէնկի միւշահէտէ օլունուրտը : Խպիթիտա պու իքի հայտուտ պէյնինտէ տէ հշէթիլ պիր վագատա զուհուրա կէլէնէք զանն օլունուրտը , լտքին Գարլինինին չէհրէտի եավաշ եավաշ տիւզէլտի . պէլինտէքի տապանճալարա ուզանմըշ օլան էլի եանընա տիւշիւպ ասըլա գալտը :

Թիթա պայկըն օլարագ պու իքի հայտուտըն արասընտա եաթմըշ , մէհթապ տա պու մէնլիսի թէնվիր իթմմէքտէ իտիւ :

Գուգումէթթօ . — Մէքթուպը կէօնտէրտին մի :

Գարլինի . — էվվէթ , էֆէնտիմ , եարըն սաաթ տօդուզտա թիթանըն բէտէրի ագչէյի կէթիրիր :

Գուգումէթթօ . — Բէք ալա , օ կէլէ տուրտուն , պիզ զէվզիմիզէ պագալըմ . գըղ կիւզէլտիր , էյի բարչայը

թանըրմըշաբն, ափէրին, պէն սէնին կիսկի խօտպին տէյիւ-
լիմ. հայտէ արդատաշլարա կիսէլիմտէ դուրա չէքէլիմ;
պադալըմ քիմէ չըգաճագ :

Գարլինի . — Տիմէք օլոյօր քի պունու տա սափրէքի
կիսկի օրթայա՞ դօյաճագսըն :

Գուգումէթթօ . — Էօյլէ եա՛, պունու իոթիսնա իթմէկէ
ոէպէ՞պ :

Գարլինի . — Պէն րէճա էյլէտիմաի տէ . . . զանն իթ-
տիմ քի . . .

Գուգումէթթօ . — Սէնին սափրէքինտէն ֆարդը՞ն նէ տիր:

Գարլինի . — Հագդըն վար :

Գուգումէթթօ . — Գորդմա, սանա տա ոքրա կէլիր :

Պու արա Գարլինինին տիշլէքի ոըդըլմաղտան գըրըլմա
տէրէճէսինէ կէլմիշ իտի :

Գուգումէթթօ . — Հայտէ պադալըմնէ տուրույօրսըն :

Գարլինի . — Կէլիյօրըմ:

Գուգումէթթօ . Գարլինիտէն պիր աղերրագլանտըտա,
արդասընտան պիր դուրշտն աթար խէվֆիկէլ իհթիյամթ
իւզրէ եխւրիւր տի . հալ պու քի Գարլինինին հարէքէ-
թինտէ ասլա էօյլէ պիր նիյէթ կէօրիւլէմէ, իսկ, հալա պիհուշ
եաթմագտա օլմն Ռիթանըն պաշը ունունտա էլլէքինի
կէօյափունէ գափուշտըլմըշ, այագ իւզէրի տուրուրտը :

Գուգումէթթօ անըն նիյէթի գըդը գուճադլայըպ գաշմագ-
լաննընտա պուլունտը իսէ տէ, քէնտիսի հէնուղ իոթէ-
տիկինի Ռիթատան ալմըշ օլոտողընտան, վաղեյֆէ էյլէ-
մէդ տի . Պէտէլ պահսընա կէլիննէ պիսթիւն ավէնէյէ-
թագսիմ իտէճէք 300 րէալտան հիսաէսինէ աղպիր շէյ
տիւշէճէք օլոտողընտան, բարայա տախի էհէմիյէթ վէր-
մէդ տի : 0 սէպէսպտէն արդատաշլարընա տօղըռ եօլունա
տէվամ իտէճէք եանլարընա կէլիսկ, Գարլինինին քէնտին-
տէն էվվէլ օրայա վաորլ օլմուշ օլոտողընա գիյատէ թա-
աճճիւլ իթտի :

Հայտուտլար րէխոլէքինի կէօրտիւքէրի անտէ պուրա՛,
դուրա՛ ատիյէ սրադրըմաղա սրաշլատըլար . ճիւմէպինին
կէօպէքինտէն շէհվէթ աթէշի սաշըլարագ, եանսան աթէ-
շին շուլէսինտէ եխւզէրի շէյթան շէհրէսինէ պէնզէր իտի:

Ռէխոլէքի պու իոթիտալարընը հագլը պուլոտողընտան,

գապուլ իտերէք Գարլինինին իսմի տախի տախիլ օլտուղը հալտէ, ճիւմլէսինին իւմլէրինի պիրէր բարչա քեաղըտ իւր զէրինէ եազարբըտ պիր շարդա տէրունինէ գոյարադ, իշլըրինտէն էն քիւշիւքլէրի չէքիպ, Տիավոլէչչիօնընըն իսմի չըդտը :

Պու Տիավոլէչչիօ՝ պիր ազ էվվէլ Գարլինինին, Եիւ զիւնտէ շարապ գատէհի գրմըշ օլտուղը հայտուտ օլուադ աղ զընտան գուլադ թօղընա գատար եիւզիւ քէսիմիշ օլարադ ըրմադ կիսղի գան ազ մագտա իտի :

Տիավոլաչչիօ՝ թալիինին քէնտույէ պու գատար միւսախօ օլտուղընը կէօրտիւքտէ, հայգըրըպ կիւլէրէք ըէիսէ խիթապէն «Պիր ազ էվվէլ Գարլինինին աշգընըզա շարապ իշմէսինի թէքլիփ իթտիմ, գապուլ իթմէտի . շիմտի սիզ ծնա, պէնիմ աշգըրմա իշմէսինի թէքլիփ իտինիզ, պագաւըմ իշէ՞ր մի » տէտի :

Հէր քէս Գարլինի հօֆքէլէնէ ձէք տիյէ պէքլէմէքտէ իքէն, էլինէ պիր գատէհ վէ պիր տէ տէսմի ալըրադ պիլա ֆիւթուր «Աշգընա», Տիավոլէչչիօ, տիյէրէք, էլի պիլէ թիթրէմէքսիղին գատէհի տիքիսու իշտիքտէն սօնղրա, աթէշին եանընա օթուրուպ ։ Գօշա դօշա դարնըմ աճըդար ։ Հանի պէնիմ եէմէյիմ» տիտիկինի քէմալը թաաճնի պլէ կէօրտիւլէր :

Հայտուտլար ։ Ետշա՛ոըն Գարլինի, իշթէ կէօրտիւն մի, արդատաշշւըդ պէօյլէ օլուր ։ տէյիպ աթէշին էթրաֆընա օթուրտըլար . Տիավոլէչչիօ տա այրըլըրպ կիթտի :

Գարլինի հիշ պիր շէյ օլմամըշ կիողի շարապընը իշմէքտէ իտի :

Հայտուտլար պունուն ֆիւթուրարզըրդ բնտան պիր շէյ անլայամոյարադ թաաճնիւպիէ պիրափիրլէրինէ պագտըդրը էմնատէ, տրդատաշլարընտան պիր աղըր այտադ սէսի իշտիլտիքտէ, պաշլարընը չէվիրիփ պագտըդրըրընտա, գըղը գուճագլամըշ օլտուղը հալտէ Տիավոլէչչիօնընըն քէն-տիլէրէ տօղըու կէլմէքտէ օլտուղընը կէօրտիւլէր :

Դրզըն պաշը արդատընա տիւշմիւշ, ուզուն սաշլարը եէրտէ սիւրիւնիւր իտի :

Աթէշին՝ էթրաֆընա նէշը իթտիկիւ զիյտ տափրէսինին տէրունինէ տօղըու իէրուլէտիքնէ, կէրէք գըղըն, կէ-

բէք Տիավոլէչչիօնըն պէնդի ալմարը օլտուղը միւշահէտէ օլունուր արը :

Պու հէսկեամէ օ գատար դարիսպ , օ գատար թէէսիրիկ խոի քի , պիւթիւն հայտուտլար այազա գալլա տըլլար :

Եալընըզ Գարլինի կէօյա հիշ պիր շէյ օլմայօրմըշ կիպի եէրինտէ գալարագ եէյիս իշմէսինէ տէվամ էյլէաի :

Տիավոլէչչիօ սիւքիսթ իւզրէ եօլունա տէվամ իլէ թիւթայը կէթիրիպ ըէսիսնէ եաթըրտը :

Օ վագթ հէր քէս կէրէք գըզըն վէ կէրէք Տիավոլէչչիօնըն պէնզլէրինին նէ սէպէպէ ալմարը օլտուղընը անլատար :

Դըզըն սօլ մէմէսի ալթընտա սարընա գատար պիր պուշագ սօդուրմաւշ արը :

Հէփանին կէօզլէրի Գարլինիյէ չէվրիլուիքաէ , գուշազընտա գընընըն պօշ օլտուղընը կէօրտիլէր :

Դուգումէթթօ . — Եա՛ . Գարլինինին արդատա գալմասինը սէպէպէպինի շլմտի անլատարը :

Պիր ատամ հէր նէ գատար վահչի օլտա օլտուն , գուվիլէի գալպիյէտէն թահրիք օլունան պիր հարէքէթին ճէսամէթինի անլայապիլիլո : Հայտուտլարըն հիշ պիրի Գարլինինին եաբուզզընը եաբմազա միւգթէտիր պիր հալտէ տէյիլ տի , ամման ճիւմէսի տէ պու հարէքէթին ճէսամէթինի անլատըլար :

Գարլինի . — (Այազա գալգըպ էլինի տապանճառընըն դունտաղընա գօյարագ ճէնազէնին եանընա վարըպ) Հալաիինիփատէ պու գարըտան պէնիմոէ հիսումմ վար ալյէն վար մը :

Դուգումէթթօ . — Խա՛յր , սանա թէրք իթտիք ,

Գարլինի՝ ճէնազէյի գուճաղընա ալըպ , աթէշին՝ էթրաֆընանէշը իթտիկի զըյա տաիրէսինաէն տիշարը չըգտը :

Դուգումէթթօ ատէթի իւզրէ գարագ օլլարընը թային խուպ , հայտուտլար եաղմնուրէլըգւարընա սարըլըպ աթէշին էմրաֆընտա եաթտորլար :

Կիճէ եարըսը գարագ օլըն պիրի արդատաշլարընա սէսէլստիքտէ , տէրհալ ճիւմէշու պիրտէն գալլա տըլլար :

Իիթանըն պատասը գըզընը գուրթարմագ իշիւն թալէպ օլունան ագչէյի կէթիրմիշ իտի : Մէրգում . Դուգումէթթօնան պիր թօրպա բարա վէրէրէք և իշմէ իսթէտիկին 300 թօյա պիր թօրպա բարա վէրէրէք :

բէտէլ, նէ՛րէտէ տիր գըղըմ՝ տէտիքոտէ, Գուգումէթթօն
ճէվապ վէրմէյիալ, արդասրնտան կէլմէսինի իշարէթ իլէ,
իխմէիյարլա պէրասպէր աղաճարըն արասրնտան տիւշէն
մահմէտապըն զիյաւը ալթընտա ճէմ օլմուշ իքի առամ կէու-
կէսի կէսմէրէրէք, « իշթէ զըղըն, Գարլինլիյէ սօր, »
սանա խապէր վէրիր » տէյիալ արդաստշլարընըն եանընտ
ավտէթ է, լլէտի :

Իխմէիյար՝ պաշընտա օլան սպա ֆէլաքէթին ճէսամէթինի
հըսս խոերէք, կէօղլէրինի տիքիալ պիլա հարէքէթ պիր
միւտաէթ տուրտուդ տան սօնդ րա, նիհայէթ աղաճըն ալ-
թընտաքի կէօղլէրէք տօղրու եխրիւտիւ :

Այաղընըն շամախտարնտան Գարլինի պաշընը գալարը-
տըդտա, օ վաղթ աղաճըն ալթընտա խայալ կիպի կէօ-
րիւնմիւշ օլան կէօղլէրին ինսան օլտուղընը կէօրտիւ :

Պիր գարը եէրէ եամթմըշ օլառողը հալտէ, պաշընը պիր
ատամըն տիզինէ զօմնուշ . օ ատամ տա էյիլմիշ եխրիւնէ
պագար տը : Պու ատամ տիզինտէքի պաշը աշազա գօյուս
սյազա գարզ տըդտա, իխմէիյար՝ պունտուն Գարլինի օլտու-
ղընը անլայապիլափ :

Իխմէիյար՝ գըղընը, վէ Գարլինի տէ գըղըն պապատընը
թանըտը :

Գարլինի . — Պէն տէ սէնի պէքըլէյօր իտիմ :

Իխմէիյար . — (Տէհչէթէ զանտ պուլանմըշ օլան գըղը-
նըն կէօյիւնտէ սոգուլը պուշազա պաղարագ) նէ՛ ետր-
տըն, Ալլոհան զօրդմագ :

Այ բշբդը գըղըն եխրիւնէ վուրմուշ օլտուղընտան,
պէնդինտէ քի սարբէրզընտ պիր գախտ տահա սարբէրզ
իլավէ իթմիշ իտի :

Գարլինի . — Պու գաւմէթթօ՝ գըղընըն նամուսընը պէր-
պատ իթտի . պէն գըղընը սէվէր իտիմ, էօլտիւրտիմ.
Էօլտիւրմէսէ իտիմ հայտուալարըն հէփոխնին էլինտէն կէ-
չէնէքտի : (իխմէիյար հիշ պիր շէյ սէօյէմէյիալ պէնդի
էօյիւ պէնդինէ տէօնտիւ :) էկէր ֆէնտ եարմըշ իտէմ իշթէ
պուշագ, սէն տէ պէնի էօլտիւր :

Պունու այիէրէք պիր էլլիլէ Իիթանըն եխրէյինէ սո-
դուլմուշ օլան պուշազը չըգ արըպ իխմէիյարա թագտիմ իլէ,
օ պիր էլլիլէ կէօյիւնիւ աչըպ կիթտի իխմէիյարըն էօ-
նիւնէ տուրտու :

Իմթիյար . — (Պօղունուզ սէտա իլէ) Բէք էյի եար-
մըշորն , օդ լում , կէլ ալնընտան էօրէյիմ :

Դարլինի իշխնի չէքէրէք սէվիիւլիւսինին պապաոր-
նըն պօյնունա սարըլար . Պու գանլը հայտուարն իւօդլէ-
րինաէն իլք տէֆտ օլարագ օ տագիգտատ եալ ողմագ-
տա խոփ :

Իմթիյար . — Նիմոնի պանտ եարտըմ էյլէ , զըզըմը
տէֆն խուկյիմ :

Դարլինի իշխ գտղման իմթիրիպ պիր մէշէ աղաճընըն ալ-
թբնան մէզորընը դապարըլար :

Մէզար գաղըլտըլտառ իմթիտա իմթիյար վէ սօնդրա
Դարլինի ճէնազէյի էօրտիւլէր . պատէհու պիրի այտգ-
լարընտան , վէ տիկէրի տէ օմուզըլարընտան թութուպ մէ-
զարա ինտիրէրէք , տիզիւթիւ օժուրուպ ճէնազէ տուվա-
սընը օգումազա պաշլատըլար :

Տուվա պիթտիքտէ մէզարը թօրրագլա տօլտուրտուլար :

Իմթիյար . — (Ելինի Դարլինիէ ուղաթարագ) Նիմոնի ,
օդլում , սէն կիթ պէնի եալընըն պրագ :

Դարլինի . — Նա որև օլուր . . .

Իմթիյար . — Սէն կիթ տէտիմ եա՛ , էմրիմէ իմասթ էթ :

Դարլինի իմթիյարըն սէօզիւնիւ տինէյիպ արդատաշ-
լարընըն եամբնա կիթտիքտէ , եազմուրլըլըլընըն իշինէ սա-
րըլըլ եամտար վէ պիր ազ սօնդրա պաշտալարը կիսի տէ-
րին ույգույա տալմըն կէօրինախ :

Պիր կիւն էվվէլ հայտուալար պուրանտըլարը մէվգիէ-
րինի թէպտիլէ գարար վէրմիշլէր խոփ :

Մապահա պիր ստաթ գալարագ . Գուգումէթթօ հայ-
տուալարը ույանտըլըլ ազ խմէթ էմրինի վէրտի :

Լաքին Դարլինի՝ Բիթմանըն պտողառը նէ օլուպ օլմատը-
ղընը անլամագ իշիւն կէճէ իմթիյարը պրագմըն օլսուզը
մահալէ կիթտիք . իմթիյարը գըզընըն մէզարը իւղէրին-
տէքի մէշէ աղաճընըն պիր տալընա տուըլմըն պուլտու :

Պու հալի կէօրտիւքտէ ինթիգամիարընը ալմագ իշիւն
իմթիյարըն ճէնազէսինէ վէ սէվիիւլիւսինին մէզարընա եէ-
մին իթտիք :

Ֆագաթ եէմինինի ինրայա մուվաֆֆագ օլամատը , չիւն-
քի իքի կիւն սօնդրա Բօմա զապթիւէլէրիյլէ հայտուալար
պէյնինտէ վուգու պուլան պիր գավկատա վուրուլուպ :

թէլէփ օլտու : Անձադ Գարլինինին եիւզիւ ամուշմանա տողրու իքէն , եէտիյի գուրշաւնըն եարասը արգաստա իքի օմաւզընըն օրթասրնտա իափ : Պու շէյ իպթիտա հայտուտ լարա աճայիպ կէօրիւնափ իաէ տէ , Գուգումէթիթօնըն՝ Գարլինինին վուրուլարզը մահաբտէն օն ատբմ էօթէտէ պրւլունմուշ օլտուզընա տիդզաթի իթտիքլէրինտէ , քիմէթապաճիւպ իթմէտի :

Գուգումէթթօ՝ մրօզինօնէ օրմանընտան ազիմէթի էս նաարնտա Գարլինինին արգասրնտան կիտիպ մէշէ ազաճընըն ալթընտա իթտիկի եէմինի իշիթմիշ օլտուզընտան , իհթիյամէն Գարլինիտէն էվվէլ աավրանմըշ իտի :

Պու գօրգուլու հայտուտ հագրընտա պունա պէնզէր պիր չօգտահար ֆգրալար նադլ իտէրլէր վէ պիւթիւն մէմէթքէթտէ Գուգումէթթօ իսմինի իշիթմիշ թիթըրէր ափ :

Էքսէրիա պու ֆգրալար Լուիճի իլէ թէրէզա պէնինտէ էսասը միւրէլէմէ օլմուշ առ :

Գըզ պու ֆգրալարը իշիթտիկի անտէ գօրգուտ թիթթըէմէյէ պաշլատըտա , Վամբա թէպէսիւմիտէրէք էլիյլէ թիւթէնկինի օխչայըպ , ոէվիլիւլիսինի թէէմին իտէր ափ : Գըզ թէէմին օլմայըպ գօրգույա տէվամ էյլէտիքտէ եիւզ ատբմ էօթէտէ պիր ազաճըն տալինէ գօնմուշ պիր գարկայա նիշան ալարագ տէրհար աշադը էնտիրիր իտի :

Պինահն ալէյ սէնէլէր կէշէրէք պունլարտան Լուիճի եիրմի վէ թէրէզա օն տօգուզ եաշընա վարտըլարընտա , էվլէնմէկի դարար վէրտիլէր :

Էքիսի տէ էօքսիւզ օլտուզմագ իւզրէ էքէն էքի իւչ թիւթէնք բաթլատը , վէ եադընտաքի օրմանտան պիր ատամ չըգըպ պունլարա տօղրու գօշարագ « աման , պէնի գօվարայօրլար , սագլայապիլի՞միսինիդ » տէտի :

Տէլիգանլըլար պունուն հայտուտ օլմագ իհթիմապտէն իտիւկինի անլատըլարա ափ , Բօմա հայտուտլարըլլա քէոյւլէր արասընտա պիր մէյլը թապիի օլտուզընտան , եէքտիկէրինէ խըտմէթտէ գուսուր իթմէզլէր :

Վամբա հիշ պիր շէյ սէպէմէքսիդին մազարանըն ազդընա գօնուլմուշ օլան թաշը գալտըրըպ հայտուտա օ-

բայտ կիրմէսինի իշարեթիք , հայտուա իշէրի կիրտիքտէ թաշը եինէ տէլիկին աղզընա գարայաբաղ , թէքրար կէլիոդ թէրէզանըն եանընա օթուրտու :

Օ անուէ օրմանըն քէնտրընտա բիւրսիլահ տէօթ նէփէր սիւվարի զապթիյէսիր կէօրինիւապ , պունլարտան իւչիւ Փիբարեցի արամագտա վէ պիրի տէ էսիր թութուլմուշ պիր հայտուտը չէքիպ կէօթիւրմէքտէ խոի :

Զապթիյէլէր տէրհալ օվայը թէփթիշ է.յլէտիքլէրինտէ , Լուիճի իլէ թէրէզայը կէօրիւապ տոլու տիզիին եանլարընա գոշարագ սիւվալ իթտիլէրտէ տէ : Պիզ կէօրմէտիք : ճէվապընը ալուրլար :

Զապթիթ . — Ետզըդ քի կէօրմէտինիդ , զիրա արատը զըմիլ առըլ րէիսլէրի տիր :

Լուիճի վէ թէրէզա . — (Ի.քիսի պիր աղբզտան թաանձիւպէ) Գուգումէթթօ մը :

Զապթիթ . — Եվթիթ , կէօրմիւշ օլսանըզտը , պուլանա պին րէալ վէրիլէճէք օլուուղընտան , նէրէտէ խուռկինի խոսպէր վէրտիկինիզտէ պէն թութարտըմ , սիզ տէ 500 րէալ ալըրտընըզ :

Լուիճի իլէ թէրէզա պիր ողիրինէ պագընտըզլարընտան , զապթիմին եփուրէյինէ իւմիտ կիրտի . Պէզլէ էօքմիւզ չօճուկլար իշիւն 500 րէալ խոյլի բարա խոի :

Լուիճի . — Վահ , վահ , վահ , քեաշկի կէօրմիւշ օլոյտը , էյի գըսմէթ խոի :

Զապթիյէլէր օ մահալին հէր թարտֆընը արատըլարսատա , պիր չէյ պուլամայըպ կիթտիլէր :

Անլէր կէօրիւնմէզ օլտուգլարընտա , Լուիճի մազարանըն աղզընը աչըպ Գուգումէթթօյը տիշարը չըդարտը :

Գուգումէթթօ թաշըն արասընտաքի տէլիքլէրտէն չօղան չօնուղընըն զապթիյէլէրէ գօնուշտըզընը կէօրմիւշ վէ միւքեալէմէլէրինին նէ էսաս իւզըէ օլտուղընը հըստ իթմիշաի : Գունտան պաշգա տէլիոդանլըլըրըրըն չէհրէլէրինտէն քէնտիլէրէ որզընմըչ օլան պիր պիչարէյի թէօլիմ իթմէմէյի գարարլաշտըրմըչ օլուուգլարընը տէրք իտէրէք , իշի ալթուն տոլուոը պիր քէսէ չըգարըպ պունլարա թագտիմ իթտի իսէ տէ , Լուիճի մազգրուրանէ րէտտ իթտի . Ըսքին թէրէզա պու բարա իլէ իւթիրա խոիէպիլէճէք

օլան թագըմիարը վէ բուպալարը տիւշիւնէրէք կէողլէրի աթէշ կիպի բարլատը :

Գուգումէթթօ զայէթ զէքի պիր շէյթան օլուալ , երլան շէքլինէ կիրէճէք եէրտէ հայտուա էսվապը կիյինմիշ օլտուղընտան , թէրէզանըն կէողլէրինտէն չըգան արզու աթէշինի կէօրիւալ քէնտույէ պէնտ իթմէք իշխւն զայըֆ թարաֆընը անլատըդտա , կէօյա թէշէքքիւր իշարէթլէրի եաբմադ կիպի պիր գաչ քէրրէ տէօնիւալ արդասընա պագարագ այրըլար կիթմաի :

Պիր գաչ կիւն էսնասընտա Գուգումէթթօյը քիմնէ կէօրմէտիկինտէն , արթբդ ատը պիլէ անըլմազ օլտու :

Գարնավալ վագթի եագլաշըշ օլտուղընտան , գօնթ տք Սան Ֆէլիչէ պիր ճէսիմ պալօ վէրէճէկինի իւան իտուալ , պիւթիւն Ռօմանըն դէնկին թագըմինը տավէթ իթմիշ տի :

Թէրէզա պու պալոտա պուլունմագ արզուարնտա օլտու զընը Լուիճիյէ սէօյլէմիշ վէ Լուիճի տախի գօնթըն վէքիլիսարճնտան քէնտուսիյլէ Թէրէզանըն պալոտա խրամէթքեարլարըն արասընտա պուլունարագ սէյր էյլէմէլէրինէ ըուխսաթ ալմըշ տը :

Գօնթ պու պալոյա Գարմէլա նամինտա օլան զայէթ սէվկիւլի գըզընըն եէվմը վէլատէթինտէ պիր շէնլիք եաբմագ իշխւն վիրմէք խոթէմիշ տի : Գարմէլա Թէրէզա իլէ եաշտաշ օլուալ , հէման Թէրէզա զատար կիւզէլ տախի տէնիլէպիլիր տի :

Պալօ կիճէսի Թէրէզա էն կիւզէլ բուպալարընը վէ էն բարլագ պօնճուգլարընը վէ իյնէլէրինի թագար . Լուիճի խէ Ռօմա ճիվարը քէօյլիւլէրինին շէնլիք կիւնիէրի ելովի-սէսի իլէ խտի :

Գօնթըն պալոսը ֆէվդէլատէ բարլագ վէ էյլէնճէլի օլուալ , կէրէք պաղչէ վէ կէրէք գօնադ պինդէրճէ ֆէնէր վէ դանտիլլէրլէ տօնանմըշ օլարագ , հէր քէօշէտէ պիր չարկը վէ պիր տէ սուփրտ պուլունտալ , տավէթլիլէր խոթէտիքէրի կիպի եէրլէր օյնարլար տը :

Գարմէլանըն պաշընտա ոըրմա իշլէնմիշ ինճուլը պիր թագեէ վէ սաշլարընա պաշլարը էլմասը ալթուն իյնէլէր սոզուլմուշ , գուշաղը այրը չիշք իշլէնմիշ , իրէք Թիւրքիոթան գումաշը ֆիսթանը տախի Լահօրի շալտան վէ

կէօյսիւնին տիւյմէլէրինին հէր պիրի պէրէր իրի էլմաստան իտի :

Մայէթինտէ Թօմանըն էն քիպար ֆամիլեալարընտան քէնտի եաշընտա իքի գըզ օլարագ ֆէվդէլատէ տօնանմը աէօրթ աէլիդանլը բէֆիդլէրի վար իտի :

Դարմէլա պիր նէվի տիւզ գատըիլ օյունընա պաշամագ արզուորյլա էթրամիա պագընտրդտա, օ օյունա վէ քէնտի գըյաֆէթինէ միւնասիպ հիշ պիր գատըն կէօրմէտիկինի պապասընա սէօյլէտիքտէ, պապասը քէօյլիւլէրին իշինտէ Լուինինին գոլունա կիրէրէք պագըպ տուրմագտա օլան թէրէզայը կէօսմէրտի :

Դարմէլա . — Պիր քէօյլիւ գըզը . . . նա՞սըլ օլուր, սիզ ըուխսաթ վէրի՞րմիսինիդ :

Գոնթ տը Սան Ֆէլիչէ . — Էլպէթթէ, Դարնավալվագիթի զարարը եօգտըր, գըզըմ:

Դարմէլա՝ եանընտաքի տէլիդանլընըն գուլազընա, Թէրէզայը կէօսմէրէրէք իքի լագըրտը սէօյլէտիքտէ, աէլիդանլը կիթտի, Թէրէզայը օյունա տավէթ իթտի :

Թէրէզանըն կէօյլէրինտէ սէվինճ ալէվի կէօրիւնէրէք, Լուինինին եիւզիւնէ պագտը իսէ աէ, Լուիճի արթըգ մուգապէլէ իտէմէյէնէկինի անլատըգտա, Թէրէզանըն գոլունը պրագտը, Թէրէզա տէլիդանլը իլէ պէրապէր կիտիպ թիթրէյէրէք օ քիպար օյունընա կիրտի: Օ աամթտա Թէրէզանըն եիւզիւնէ աիգգամթլա պագըմըլ օլաս, Դարմէլանըն էլպիսէսինտէն վէ թագըմլարընտան կէօյլէրի գամաշմագտա օլուուղը անլաշըրը տը :

Լուիճի իսէ շիմտիյէ գատար գալսկնտէ ատլա տույմամըշ պիր հալ հըսս իտէրտի, պու հըսս՝ իպթիտա գալպինի թագեիդէլէ թիթրէյէրէք, պիւթիւն տամարլարընա սէյիրտիպ, նիհայէթ պիւթիւն վիւնուտընը զապթ իթմէքտէ օլան պիր աղըր աճըյա պէնզէր տի: Թէրէզա իլէ զնայան սիւտիւ վէ կիւզէլ տէլիդանլըլը Թէրէզայա պիր սէօղ սէօյլէմէքտէ կէօրտիւքտէ, Թէրէզա հէր նէ գատար պու սէօյլէրի կէօյլէրի եէրտէ օլարագ էտիպանէ տիյնէմէքտէ իտի իսէ աէ, Լուիճի՝ տէլիդանլընըն կէօյլէրինտէն Թէրէզայա սէօյլէտիկի սէօղէր գըզըն կիւզէլիկինի մէտհտէն պաշգա հիշ պիր շէյ օլմայաճազընը ան-

լայարագ , այսպէսն ալթընտա եւը տէօնիոր վէ չէյ-
թանլար գուլաղընա դան վէ դըմալ էֆքտըրը օգու-
յօր զանն իտէր տի : Պու հալէ թահամիւլինաէն , պէջ
իլէ պիր ֆէնա հարէքէթտէ պուլունտըրըմ դօրդուսըլլա
պիր գոլընը , ալթընտա պուլունտըրը չարտաղըն տիրէ-
յինէ սարբապ , տիկէր ելիյլէ պէլինտէքի խանչէրին դապ-
ղէսինի թիթրէյէրէք սրդար վէ պաղը պաղը տա պիլա-
խթիյար պուչաղը պիւթիւն պիւթիւն գընընտան չըգա-
րըրաը :

Լուիճինին պու հալի դըսդանճլըդ էսէրի օլուալ , թէ-
րէզանըն թապիաթտան սիւսիւ սէվէր վէ կէօնիւլիւ պէօ-
լիւք օլուուղընը պիլտիկինտէն , էլիմտէն գաշըրըրըմ տիյէ
դօրդարտը :

Թէրէզա օյունա դօրդարագ կիրմիշտի , լաքին եավաշ
եավաշ ալըշտը : Կիւզէլիկինի սէզըլէմիշտիմ , լաքին եա-
լընըզ կիւզէլ օլմայըդ զայէթլէ տէ նաղիք իտի :

Պունուն լէթափէթի շէնիը դըզլարընըն եարմա լէթա-
փէթինէ պէնզէմէյիոլ , զայէթ ճաղիպէլի վէ թապիլի պիր
լէթափէթ իտի :

Օյունտա օ գատար բէվաճ պուլուու քի , քէնտիսի Գար-
մէլսնըն բուպալալրընը դըսդանմագտա իքէն , Գարմէլա՝
քէնտիսինին խոշ վէ լէթափէթինի դըսդանմաղա պուշտար
տիսէմ ճափիդ տիր :

Գատրիլ թէքմիլ օլուուգտա , գավալիէրի թէրէզայը
Լուիճինին եանընա կէթիրտի : Օյուն էսնապինտա ոլիր դաչ
քէրը սէվիկիւլիւսինին եիւղիւնէ պագտըրընտա , պէնզի-
նին աթմըշ վէ դալպի խալէճան իւղրէ օլուալ , խուսու-
սիյլէ պիր քէրը տէ պուչաղը դընընտան չըգարմըշ օլ-
ուուղընը կէօրմիւշ օլուուղընտան , անըն իչիւն ավտէ-
թինտէ Լուիճինին գօլունը դօրդարագ թութտու :

Օյուն բէք թօհատի կէօրիւնմիւշ օլուուղընտան , դօնթ որ
Աան թէլիշէ գատրիլին պիր տահա օյնանմասընը արզու
էյլէտի իսէ տէ , Գարմէլա խթէմէյիոլ , պապալընըն ար-
զուսընա դարչը կէլտի . լաքին պապալընըն խորարընա
տայանամայըպ նիհայէթ բազի օլուուղտա , տէլիդ անլը-
րարըն պիրի աէրհալ թէրէզայը տավէթէ դօշտու իսէ տէ ,
թէրէզայը պուլմոդ միւմըին օլմատը :

Լուիճի արթըգ պալօտա էյլէնմէյէ թահամիւլ իտէ-

մէյերէք, խահնախսահ Թէրէղայը չէքիալ պազչէնին պիր դարանլըդ քէօշէսինէ կէօթիւրմիւշ իտի :

Եւսլիք խիթամքնա դատար Լուիճի աղղքնը այլալ Թէրէ զայա հիշ պիր լագբբար սէօյլէմէտի : Կինէնին սուղընտան պալօ խալլը պազչէյի թէրք իրէ, գոնադըն իշխնէ չէքիլիոլ դարուլար դարանաբար, Թէրէղայը խանէսինէ կէօթիւրտիւ :

Լուիճի : — (Եվոտէ եալընըզ պուլունտըլարը հալտէ) Գարմէլա իլէ օյուն օյնատըզ ըն եէրտէ աղլընտան նէլէր կէշիյօրտը, պանա սէօյլէսէնէ :

Թէրէղա . — Ագլըմտան կէշէն շու իտի քի Գարմէլանըն թագըմիարը կիսի թագըմա մալիք օլմադ իշխն էօմրիւմին եարբանը վէրիրիմ :

Լուիճի : — Սէնինլէ օյնայան տէլիգանլը սանա նէ տիյօրտը :

Թէրէղա . — Օ տա պանա, պու կիսի թագըմիարա մալիք օլմադ իսթէրսէն, սէնին էլինտէ տիր տիյօր տը :

Լուիճի : — Հագդը վար . կէրչէքտէն օ դատար արզու խոիյօրմըսըն էօյլէ թագըմա մալիք օլմայը :

Թէրէղա . — Եվվէթ :

Լուիճի . — Բէքէյի, ոէն պէնտէն իսթէ :

Դըզ՝ սէվկիւլիսինին եւողիւնէ պագտըգատ, կէօղլէրինտէ օ դատար տէհշէթի պիր հալ կէօրտիւ քի, սէօյլէմէյէ հազըրլատըզը լագբբար աղղընտա դալըպ տուտադլարընտան տիշարը չըդմատը :

Պու միւքեալէմէ պիթէր պիթմէզ Լուիճի դարուտան տիշարը Փրլանըպ, Թէրէղա տախի արգասընտան պագմագիսթէտի իսէ տէ, դարանլըգտա պիր շէյ կէօրէմէյիպ ահ խոէրէք իշէրի չէքիլտի :

Օ կիճէ Սան Ֆէլիչէ չիֆթիկինտէ պիր պէօյիւք ֆէլաքէթ զուհուր իթտի . մումիարը սէնտիւրմէյէ թային իտիմիչ օլան խրտմէթքեարըն տիգդ աթօրգլրզ ընտան, Գարմէլանըն տախիսէսինէ եազըն օտալարըն պիրինտէն հարիգդուհուր Էյլէյիալ, Դարմէլա պիրտէն պիրէ ույանարագ եաթագտան սըշրատըգտա, արգասընա պիր հըրդա թագըպ, տիշարը չըգմագ իշխն դարույը աչտը, լագին ալէզ՝ կէշէնէկի եօլու հէնուղ սարմըզ կէօրիւալ, դարույը դարայըպ պաղըրարագ զէմինտէն 20 դատէմ եիւքոէք պիր բէնշէ-

րէյէ գօշմագտա իրէն , բէնչէրէ աշըլըպ պիր քէօյլիւ չօճուղը իշէրի կիրէրէք , պունու դուճազլայըպ պիր չէ-մէնզարըն իւզէրինէ եաթըմըշ վէ օրատա Դարմէլա պա-յըմըշ իտի : Այրըլտըդտա պապտսոր վէ պիւթիւն խըտ-մէթքեարարըն մուավէնէթինէ շըթապ իլէ եանընա թօր-լանմըշլար իտի :

Գոնազըն պիր թարաֆը պիւսպիւթիւն եանմըշ իտէ տէ , Դարմէլա գուրթուլմուշ օլտուղընտան , առլա էհէմմիյէթ վէրիլմէտի :

Պունու գուրթարտն քէօյլիւ չօճուղընը բէք չօդ արա-տըլար իտէ տէ , քիմնէ կէօրմէմիշ օլտուղընտան պուլա-մատըլար . Դարմէլա քէնտիսի տախի շաշըմըշ օլտուղը ճիհէթլէ , եիւղինիւ կէօրմէմիշ իտի :

Էրթէսի կիւն եինէ Լուիճի իլէ Թէրէզա ատէթլէրի իւզըէ օրմանըն քէնարընտա պուլուշտըլար . Լուիճի զայէթ քէյֆլի օլուպ , էվիէլքի կիմէ օլանլար խաթրընտան չըդմըշ զանն օլունուրտը . Թէրէզա իտէ զահիր հալտէ միւքէտտէր օլուպ , Լուիճիյի քէյֆլի կէօրտիւկինտէն , քէնտիսի տախի քէյֆլի կէօրիւնմէյէ չալրշտը :

Լուիճի Թէրէզանըն էլինտէն թութուպ մաղարանըն աղ-զընտ կէօթիրտիքտէ , « տիւն կիմէ պէն սանա Դարմէլա-նըն ըուպա վէ թագըմլարը կիսլի թագըմ վէ ըուպա վատ իթմիշտիմ . » տէտի :

Թէրէզա . — (Թաաճճիւպլէ) Բէք էյի , սօնզրա :

Լուիճի . — Պէն սանա իթտիկիմ վատլէրիմտէ տուրո-րըմ . մաղարանըն իշինէ կիր սիւսլէն :

Պունու տիյէրէք մաղարանըն աղզընտան թաշը գալուը-րըլ , զայէթ կիւզէլ պիր այնանըն իքի թարաֆընտա եան-մըշ իքի մում , պիր մասա իւզէրինտէ ինճու կէրտանլըգ , պաշը էլմաուը իշինէլէրլէ , պիր սանտալեա իւզէրինտէ օլոն էսվապլարը կէսոմթէրտի :

Թէրէզա պունլարը կէօրտիւքտէ սէվինճինտէն տէլի կիսլի օլուպ , Լուիճիյէ թէշէք.քիւր իթմէյի պիլէ տիւշիւն-մէքոփին մաղարանըն իշինէ գօշտու :

Օ էսնատէ եադընտաքի թէրէնին պաշընտա պիր աթլը կէօրիւնտիւ . Լուիճի տէրհալ թաշը մաղարանըն աղզընտ գարայըլպ կէրի չէքիլտի :

Աթլը՝ Լուիճիյի կէօրտիւքտէ գօշտուըրուպ եանընա տող-

ըու կէլտի : Պու եօլնու Բալէսթրինատան Թիվոլիյէ կիթմեք իւզրէ օլարտգ, եօլու պիլմէտիկինտէն սօլմաղա կէլմիշ խոփ :

Լուինի եօլու թարիֆ էյլէտիքտէ , պուլունտըգլարը մահալտէն պիր չերեէք միլ էօթէտէ ճատաէտէն իւչ եօլ սյրըլարդը ճիհէթլէ , եօլնունըն եինէ եօլու շաշրմագի հիթիմալի օլտուղընտան , թարիֆ իթմէքտէն իսէքէնտիսի պէրապէր կէլիպ կէսօթէրմէսինի բէճա իթտի :

Լուինի տէրագապ եաղմուրլըղընը չըդարրպ եէրէ պըրագարագ թիւֆէնկինի օմուղլատը , վէ աթըն այաղընճա եիւրիոյէրէք եօլնունըն էօնիւնէ տիւշտիւ :

Օն տագիգա դատար կիթտիքտէ , պիր աղ էվվէլ թարիֆ իթմիշ օլտուղը իւչ եօլ ազգընա վասըլ օլուպ , դունը օ եօլլարըն պիրիսինէ ուղաթարագ և իջթէ , էֆէնտիմ , եօլընըդ չուտըր , տէտիքտէ ,

Եօլնու . — (Պիր ազ բարա վէրէրէք) իշթէ , չօճուղըմ էնին աէ պախչիչին :

Լուինի . — Թէշէքիւր իտէրիմ , էֆէնտիմ , ամմա առէթիմ՝ պէնտէն խըտմէթ իսթէյէնէ խըտմէթ իթմէքտիր , սաթմագ տէյիլ տիր :

Եօլնու . — (Եէհր էհալիոինին էտնալըղըլըա քէոյլիւլըրին ալիճէնապլըղընը պիլիր պիր ատամ՝ կիպի) Բէք էյի , պախչիշ դապուլ իթմէզսէն , հիչ օլմազսա հէտիյէյէ պիր տէյէնէկին եօգ եա :

Լուինի . — Խայր , էֆէնտիմ , հէտիյէյի դապուլ իտէրիմ :

Եօլնու . — Օ հալտէ ալ շու վէնէտիք ալթունընը տա , նիշանլընա պիր չիփթ քիւրէ եարտըր :

Լուինի . — Ամմա սիզտէ պունա մուդապիլշու խանչէրի դապուլ իթմէլիոինիզ :

Եօլնու . — Գագուլ իտէրիմ , ֆագաթ եինէ պէն սանա պօրճլու դալաճաղըմ , վիրա պու վէրտիկին խանչէրին գըյմէթի իքի վէնէտիկ ալթունընտան դիյատէ տիր :

Լուինի . — Օ տէտիկինիզ թիճարէթնէսի հագդընտա . պէնիմ քէնտի էլիմիշէ իշլէմիշ օլտուղըմտան , դըյմէթի պիր բէալտան զիյատէ տէյիլ տիր :

Եօլնու . — Խամին նէ տիր :

Լուինի . — Լուինի վամբա . սիզին խամինիզ :

Եօլնու . — Պանա Սէնպատը Պահրի տէրլէր . . .

Ֆրանձ՝ թառմբինինին աղղթնոտան պու իսմի իշխութիւնէ , թառճճիւսլէ եկուզիւնէ պադարագ նէ , Սէն պատը Պահրի մի տէյիպ սէօլիւնիւ քէստի :

Բառթրինի . — Եվվէթ , էֆէնտիմ , օ եօլճունըն իսմի Սէնպատը Պահրի իմիշ :

Ալպէր . — Բէք էյի , ամմա սանա նէ օլույօր , նիշիւն պու իսմտէն պու դատար դօրդառն . պու իսմ պէնի չօճուգլը ըմտա խայլինէ էյլէնափրիր տի :

Ֆրանձ . — (Ալպէրէ ճէվապ վէրմէյիալ , լոգանթաճըյա խըթապէն) Բէք կիւզէլ , պույուրընըզ :

Բառթրինի . — (Հիքեայէյէ տէվամ իլէ) Լուինի միւհիսնէյէրէք ալթունլարընը ճէսլինէ աթտղտա թէրէգանըն եամբնա ավտէթ իշխւն աղըր աղըր եկուրիւմէյէ պաշլատը : Մաղարատան իքի իւչ եկուզ ատրմ մէսափէտէ իքէն , դուլաղընա պիր պադըրմա սէտասը կէտի :

Պիր աղ տուրուա տիյնէտիքտէ , քէնտի իսմինին չաղըրըլըլընը աչըդ աչըդ տույտու :

Պաղըրմա մաղարա թարաֆընտան կէլմէքտէ իտի . թիւֆէնիինին խօրօսընը թէթիյէ ալարագ դուշ կիսլի ուշուպ թէրէնին պաշընա վասըլ օլտուգտա , պաղըրմա զիյատէլշիպ , Աման , եէթիշին սէտալէրինի տահա աչըդ իշիթտի : Օ անտէ պիր ատամ թէրէզայը գարմքը օլտուզը հալաէ , հէնուզ օրմանըն իշինէ կիրմէք իւզըրէ պաւլունտըլընը կէօրիւպ կէօլիւյէ մէտափէյի էօլտիւքտէ , պու ատամըն քէնտիսինտէն իքի եկուզ ատրմ իլէրաէ պուլունտըլընտան , օրմանա կիրմէզաէն էվիլէ եէթիշիպ թութապիլմէք իմքեանսըզ օլտաւզընը անլատարգտա , այագլարը եէրէ մըլուանմըշ կիսլի դալուը : Լաքին թիւֆէնիինի օմուզըյը , աղըր աղըր օ թարաֆա տօղրու եօլու թութատուգտա , պիր օանիցէ գատար նիշան ալմագլա օղրաշըպ նիհայէթ թէթիկի չէքաի :

Օ անտէ գօշուպ կիթմէքտէ օլան ատամ տուրա դալարագ , թէրէզա իլէ պէրապէր պուլունտըլը մնհալէ երդըլուը : Լաքին թէրէզա տէրագապ այազա դալգտը , էօթէքի իսէ եէրին իւսթիւնտէ չըրրընըպ տուրուր իտի :

Թէրէզա օն ատրմ գատար էօթէյէ կիսուպ , տիզէրինին թիթրէմէքտէ օլտուզընան տիւշմիւշ , վէ Լուինի տիւշմանը էօլտիւքտէ իքէն պէլքի սէվափիկմի տէ եարա-

լատրմ գօրդուսը յլա իպիթիտա դօշուալ Թէրէղանըն եա-
նընա վարտք , մագաթ Թէրէղա վուրուլմուշ օլմայրպ ,
տիւշմէսի՝ գօրդուսընտան , դոլլարընըն քէսիլմէսինտէն
նէշէթ իթմիշտի : Լուինի՝ Թէրէղանըն սաղ վէ սէլիմ օլ-
տուղընը կէրէյի կիալի անլատրդտա , վուրուլմուշ օլան ա-
տամքն եանընա կիթմտի :

Պու ատամքն էլէրի չէքիլմիշ , աղզը պիւզիւլմիշ , սաշ-
լարը ճան չէքիշմէ էսնասընտա կէլէն թէրտէն խրբէրմիշ
հալինտէ օլարագ , հէնուղ րուհընը թէսլիմ իակէրէք , եա-
լընըգ կէօղլէրի գօրդուլուր տէրէնէտէ աշըգ գալմըշ իտի:
Լուինի՝ պունուն եանընա վարտրդտա , Գուդումէթմօ
օլտուղընը անլատք : Պու չօնուղ լարըն քէնտիսինի գուր-
թարտըգլարը կիւնտէն պէրու Գուգումէթմօ Թէրէղայա
ալագա իտուալ , պու գըզ պիր կիւն քէնտինին օլաճա-
ղընա եէմին իթմիշ իտի : Օ կիւնտէն պէրու ասլա բէշինի
պրագմայըպ գարմաղա պիր ֆրսաթ կէօղէթմէքտէ օլտու-
ղընտան , օ կիւն Լուինինին եօլճույա եօլու կէօսթէրմէք
իշիւն գըզը եալընըգ պրագտըղընը կէօրտիւքտէ , պու
ֆրսաթտան խթիթատէ իթմէք իւղըէ գարըպ կէօթիւր-
մէկէ կէլմիշ իտի :

Լուինի՝ պիր տագիդա գատար եիւղիւնտէ տօլա խա-
լէնանը գալալ ալամէթի կէօսթէրմէքսիզին , էօլիւնին եիւ-
ղիւնէ պադտը տուրտք . Թէրէղա խէ պիլաքիս գօրդա-
րագ , եափոշ եափոշ եագլաշըպ Լուինինին օմուղը իւ-
ղէրինտէն պիր կէօղ աթմաղա նէսարէթ իտէպիլմիշ իտի :

Լուինի . — (Եիւղիւնի Թէրէղայա չէվիրէրէք) Սէն կի-
յինտին , հա՞ . տուր պէն տէ կիտէյիմ , կիյինէյիմ :

Ֆիլհագիդա Թէրէղա պաշտան այաղա գատար Գարմէլա-
նըն բուղալարընը կիյինմիշ վէ թագըմիարընը թագմըշ տը:
Լուինի Վամիս՝ Գուգումէթմօնընըն լաշէոինի դուճագլա-
յըու մաղարայա կէօթիւրտիքտէ , Թէրէղայը տիշարտա
պրագարագ իշէրիյէ կիրտի , օ սաաթտա տիկէր պիր եօլճու
կէչմիշ օլսա իտի , դարիպ պիր հալ կէօրէնէք տի , եանի
պիր չօպան գըզը Լահօրի շալտան ֆիսթան , ինճու քիւրէ
վէ կէրտանլըգ էլմաս իյնէլէր վէ դիւմիւտ վէ եագուտ
տիւյմէլէր թագընմըշ օլարագ գըրտա դօյուն սիւրէր իտի

Պիր չէրէէք սաաթ սօնղըա Վամիս մաղարատան , բգտը-
պունուն բուպասը տախի Թէրէղանընքինտէն աշաղա տէ-

յիլ իտի . այթուն ախայմէլի գըրմըզը գատիֆէտէն ֆէր .
մէնա իշէնմիշ իրէքտէն պիր եէլէք , պօյնունտա պիր Բօմա
բալասդառը , եէշիլ վէ գըրմըզը իրէքտէն սըրմալը պիր
ֆիշէնքլիք , մավի գատիֆէտէն տիզ պաղլարը , գուշաղը
էլմաս տիչյմէլի պիր բօթուր , բէսիմի վէ շիշէքլի կիւտէ .
ըիտէն թողլուգ , վէ պաշընտա բէնկեարէնկ շէրիալէրէ
տոնանմըշ պիր շարդա վէ պէլինաէ իքի սաաթլա զի գըյ-
մէթ պիր խանչէր թագըլը իտի :

Թէրէզա պունու կէօրտիւկինտէ հայրան օլուտ գալուր .
Լուիճի Վամբա՝ Գուգումէթթօնըն էլզիսէլէրինի կիյին,
միշ իտի :

Լուիճի . — (Սէվիսյիւսինէ օլան թէսիրինի զուրուր
թէպէսիւմկյլէ կէօրէրէք) Եիմուի պէն նէրէյէ կիւտէրսէմ
սէն տէ օրայա կէլի՞րմիսին :

Թէրէզա . — (Զէշմը մնւհապպէթլէ) Տիւնեանըն օ պիր
պաշընա կիթմսէն կէլիրիմ :

Լուիճի Վամբա . — Էօյէ իտէ էլինի ոլանա վէր , զիրա
զայու իտէ ճէք վագթիմիզ գալմատը :

Թէրէզա գօլընը սէվիիւլիւոնին գօլընա թագորդտա ,
նէրէյէ կիւտէ ճէք օլտուգլարընը պիր պիրինէ սօրմադոը-
գըն , պէրապէր օրմանըն իշինէ կիրափիլէր :

Պիր պուշուգ սաաթ օրմանըն իշինտէ եիւրիւտիքտէն
սօնդրա , օրմանըն էն սըդ մահալինէ վասորլ օլտուլար . Գու-
րումուշ պիր չայ՝ պօղագըն իշինէ գատադր եօլ աշմըշ օլտու-
զընտան , Լուիճի Վամբա պու եօլը թութտք : Թէրէզա
պու վահցի շէնլիքոփ մահալլէրին ըույեթինտէն խէվիէ
տիւչար օլուր , լաքին հիշ պիր շէյ սէօյլէմէյէրէք , գլա-
վուզընըն եանընա սօգուլտւրաը . անըն ֆիւթուրոզըզընը
վէ բահաթ բահաթ եօլընա տէվամ իթտիկինի կէօրէրէք ,
քէնտի խալէ ճանընը պէյան իթմէյէ ութանըպ ճէսարէթ
իտէմէզ տի :

Պուլունարգլարը մահալուէն օն ատըմ էօթէտէ պիր ա-
տամ անսըզըն բուսուտա օլտուզը պիր ազաճըն արդառըն-
տան չըգըզ թիւփէնկինի Լուիճի Վամբայա տօղրուլտարագ-
էլէլմէ , վուրուրըմ տիյէ պաղըրտրդտա , արթըլ Թէ-
րէզա գօրդուսընը սադլայամայըզպ , գլավուզընըն գօլունա
սարըլարը :

Լուիճի Վամբա . — (կլիյէ պիր թահզիր իշարէթի եա-

բարագ) Աշըդ կէողլիւլիք թասլամա եա՛, գուրտ գուրտը եէմէջ.

Գարագօլ. — Քի՞մսին սէն :

Լուիճի Վամբա. — Սան Ֆէլիչէ չիֆթլիկինին չօպանը Լուիճի Վամբա :

Գարագօլ. — Նէ՞ իսթէրսին :

Լուիճի Վամբա. — Բօգա Պիանգա մէյտանընտաքի արգատաշարըն իլէ գօնուշմադ իսթէրիմ.

Գարագօլ. — Էօյլէ իսէ տիւշ արգամա . . . խայր մատամ քի մահալի պիլիյօրսըն, տիւշ էօնիւմէ :

Վամբա՝ հայտուտըն պու իհթիյաթընա իսթիհզա իլէ թէպէսսիւմ խտէրէք, թէրէզա իլէ էօնիւնէ կէշիպ, աղըր աղըր բահաթ բահաթ եօլունա տէվամ իթտի :

Պէշ տագիգա գատար եիւրիւտիքտէն սօնդրա, հայտուա՝ տուրմալարընը իշարէթ իթտիքտէ, իւչ քէրըէ գարկա կիպի էօթտիւ. պունա գարշըլգ պիր գարկա էօթիւշի տախի իշխուլտիքտէ, հայտուտ «Պույուրըն, շիմոնի եօլունըզա տէվամ իտէպիլիրսինիզ» տէյուապ իլէրուլէմէկէ պաշատըլար :

Աղաճարըն արասընտան գըլըն, պուշագ, վէթիւփէնք տէմիրլէքի բարլամագտա օլտուզը կէօրիւնիւր տի :

Բօգա Պիանգա մէյտանը տէնիլէն մահալ զայէթ էսքի վէ սէօնմիւշ պիր եանար տաղ օլմաօը միւհթէմիլ օլան պիր ուփագ տաղըն թէրէսսինաէ իտի :

Վամբա իլէ թէրէզա պու տաղըն թէրէսսինէ վասրլ օլտուգլարընտա, եիրմի նէփէր հայտուտ էօնիւնտէ պուլունտըլար :

Գարագօլ. — (Արգատաշարընա) Պու ատամըն սիդէ տիյէճէկի վարըմըշ :

Իէիս վէքիլի. — (Վամբայա) Նէ՞ իմիշ տիյէճէկին :

Վամբա. — Տիյէճէկիմ շու տըր քի, չօպանլըդ սէնտամթընտան պրգտըմ:

Իէիս վէքիլի. — Անլատըմ, տախիլ օլմագ իշխն կէթիյօրսըն :

Պիր գաչ հայտուտ. — (Վամբայը թանըյարագ) Խօշ կէլտի, սէֆա կէլտի :

Վամբա. — Կիւզէլ ամինա տախիլ օլմագտան պաշգա պիր չէյ տահա իսթէմէկէ կէլլիյօրըմ:

Հայտուալար . — (Թաաճճիւպէ) Նէ իմիշ պագալըմ՝ Վամբա . — Բէխինիդ օլմագ :

Հայտուալար հայդքրարագ կիւլտիւլէր :

Բէխ վէքիլի . — Օչէրէ ֆէնաիլ օլմագ իշխննէ եաբտըն Վամբա . — Իպթիսա ոէվկիւլիմէ պիր թագըմ բուապա ալմագ իշխն Սան Ֆէլիչէ շիփթլիկինի եագտըմ : Աօնզրա քէնտիմէ պիր թագըմ բուապա պուլմագ իշխն բէխինիդ Գուգումէթթօյը էօլտիւրտիւմ :

Պիր սաաթ սօնզրա Գուգումէթթօնըն եէրինէ հայտուա լար Լուինի Վամբայը ըէխս ինժիխտալ իթտիլէր :

Բասթրինի հիքեայէյի պու եօլտա պիթիրիալ սիւքիւթ իթտի :

Ֆրանձ . — (Ալպէրէ տէօնէրէք) Սինեօր Լուինի Վամբանըն թէրճէմէի հալինէ նէ աէտին :

Ալպէր . — Կէլ սէն շունա թէրճէմէի հալ տիմէ, մասալ տէ :

Ֆրանձ . — (Լօգանթաճըյա) Շիմոնի պու Սինեօր Վամբա Բումա ճիվարլարընտա հայտուալըգ մը խակյօր :

Բասթրինի . — Հէմ էօյլէ պիր հայտուալըգ քի շիմոնյէ գատար պու գատար ճէսարէթ քիմսէտէ կէօրիւլմէմիշ աիր :

Ֆրանձ . — Թութուլմայօր մը :

Բասթրինի . — Նա՞րը թութուլուր . հէրիվին հէր եէրտէ էլի վար . ըրմաղըն պալրդ ճըլարընըն , սահիլին գաշագ ճըլարընըն , օվանըն չօպանլարընըն իշխնտէ ատամյարը վար . սէն օնու տադտա արարատն , օ ըրմագտատըր . ըրմագտա պուլուրսան , էնկինէ գաշար . պիր աղ սօնզրա ձիլյօ , եա կուանօնթի , եախօտ Մօնթէ Գրիսթօ ատամյարնտա սադլը զանն իտէրքէն , անսրզըն եա Ալպանօտան , եա Թիվօլիտէն , եա Բիշխատան սէսի կէլիր :

Ֆրանձ . — Թութտըրզը ատամյարա նէ եօլտա մուամէլէ իտիյօր :

Բասթրինի . — Իդ ամէթ էյլէտիկի շէհիրտէն պուլուտըլը մահալ պէնինտէ օլան մէսափէյէ նխապէթլէ 24 սա աթա գատար վատէ վէրիր . թալէալ էյլէտիկի ագչէ կէլմէզսէ վատէ խիթամբնտա պիր սաաթ տահատ պէքիլէյիայ , եա տապանճառըյա պէյնինի տէլէր , վէ եա խանշէրինի գարնընտա սարլար :

Ֆրանձ . — (Ալպէրէ) էյնա՞րը , հալո Գոլիգէյէ գալէ տու վարընտան տիշարատաքի եօլտան կիթմէք նիյէթինտէ միսին :

Ալպէր . — Հայ հայ :

Օ տագիգատա սատաթ տօդուղը չալմագ իւզրէ իքէն գարու աշբլրպ , արապաճը իշէրի կիրէրէք և էֆէնտիմ , արապա հազրը տըր և տէտիքտէ ,

Ֆրանձ . — (Ալպէրէ) Օ հալտէ հայուէ Գոլիզէյէ կիտէլիմ Արապաճը . — Էֆէնտիմ , չէ հր իշխնտէ՞ն մի եօդսա Բօրոլո դարուորնտան մը :

Ֆրանձ . — Եէ հր իշխնտէ՞ն , դուզում , չէ հր իշխնտէ՞ն :

Ալպէր . — (Այսդա դալդըպ պիր սիկարա եագարագ) Վալյահ պէն տէ սէնի եխրէքի պիլիր տիմ :

Պունուն իւզէրինէ Ալպէր վէ Ֆրանձ նէրտիվանտան աշաղը էնիպ արապայա պինտիլէր :

13.

ԿԵՐՏԻԼԻՆՄԵ

Ֆրանձ հիշ պիր աթիդ խարապէ էօնիւնտէն կէշմէքսի . զին Ալպէրի Գոլիզէյէ կէօթիւրմէնին եօլընը պուլմուշ իտի Շէոյէք քի , օ եօտան կիմտափէրինտէն ճէսիմ վէ մէշհուր պինանըն Էն քիշիւք դըլմալարընա վարընճայա դատար կէօրիւլէպիլէնէք տի :

Անճադ Ֆրանձըն ինթիխապ իթտիկի եօլտան կիմտէքտէ շու ֆախտէ տախի վար խոփ քի , Բասթրինինին նազլ իթտմիկի հիքեայէնին թէկսիլինտէն տօլայը տիւար օլմաշ օլտուղը միւլահազարարը սէրպէսմ սէրպէսմ իտէպիլիրտի , շիւնքի Մօնթէ Գրիսթօ ատաւընտա կէօրիւշմիւշ օլտուղը Մէնպատը Պահրի իտմինին պու հիքեայէյէ տախի կէշմէսի ագլընը պիւթիւն պիւթիւն պուլանտըրմը իտի . անըն իշխն արապանըն պիր քէօչէսինէ չէքիլիոդ քէնտի քէնտինէ հալլ իտէմէտիկի պիր թադըմ միւշքիլաթըն միւլահազարնա տալտը :

Տօմթը Աէնպատը Պահրիյի խամթրընա կէթիրէն պիր չէյ տահա՝ հայտուտարըն կէմինիլէր իլէ օյան իւլիթէթի իտի : Բասթրինինին Լուփինի Վամբա հազգընտա պալըգնը դարդը լարդը արընտա վէ դաշադ ճը կէմիլէրինտէ պուլունուր տիմէսի իւզէրինէ , Մօնթէ Գրիսթօ ատաւընտա կէօրմիշ օլտուղը գօթրաթայի ֆառըլյա եէյիպ իշմէքտէ օլուպ , երթէսի կիւն դօթրանըն Բօրթօ-Վէքքիսյա պրագմագ իշիւն եօ-

լունտան այրըլորդը Գօրսիդալը իրի հայտուալար տախի խաթրընա կէլտի :

Պու միւլահազարտան Ֆրանձ շու նէթիճէյի չըդարարքի , Մօնթէ Դրիսթօ ատասրնտա քէնտիսինի միւսաֆիր գապուլ իթմիշ օլան Աէնպատը Պահրի՝ Պահրը Աէֆիտ ոէ. վահիլինին ղարպ թարափլարընտա իշէմէքտէ օլտուղը սէվապլարը շարդ թարափընտա տախի իշէմէքտէ իտի . Պունունլա պէրապէր Աէնպատը Պահրի տախի Թունուզ զէ Աիշիլեատա էյլէմիշ օլտուղը խայր ամէպէրի նագլ իթմիշ իտի :

Հէր նէ գատար պու միւլահազարտըն հիւքմի Ֆրանձըն ագլընա գուվվէթլի թէկուիր իթմիշ իսէ աէ , Գօլիգէնին ճէ. սիմ պինասընըն եօնիւնտէ զայր օլտուլար : Պինանըն էօ. նիւնէ վասըլ օլտուգլարընտա արապատան էնտիքլէրի անտէ , գարշըլարընտա պիր գլավուղ պուլունտը : Իթալիա. նըն ասարը աթիգա պուլունան շէհիրլէրինտէ գլավուղըն էլինտէն եագա գուրթարըլամազ : Պունտան մաատա Ֆրանձ իլէ Ալպէր՝ Գօլիգէյէ կիճէ էսնասընտա կիթմիշ օլուպ , գլավուղլարտան պաշգա քիմսէնին մաշալա եագմասընա բուխտաթ օլմատըլընտան , Խոթէր իսթէմէզ գատուլ իթ. տիլէր :

Ֆրանձ պու էսքի թէաթրօյը կէրէք կիճէ կէրէք կիւն. տիւզ պիր գաչ քէրըէ կէօրմիւշ իտի . լաքին արգատաշը իլք տէֆա կէօրմէքտէ օլտուղընտան , գլավուղըն սաշմա սաբան թարիփլէրինէ գուլագ ասմայարագ , պինանըն կիւ. զէլլիկի էօնիւնտէ հայրէթտէ գալտը :

Ֆրանձ պինանըն իշինտէ պիր գաչ ատըմ իլէրի կիտէ. ըէք Ալպէրի գլավուղա թէոլիմ խտուպ , խարապ օլմուշ պիր նէրախիլէնտէն չըդտը վէ կիտիպ պիր տիրէյին կէօլ. կէսինտէ օթուրտը : Ալպէր , գլավուղա պէրապէր պինանըն հէր թարափընը կէղմէկէ տէվամ իլէ , արգատաշընտան ուզագլանտը :

Ֆրանձ պիր չէրէք գատար մէզքիւր տիրէյին տի. պինտէ պիր թագըմ խուլեալար իտէրէք օթուրտըգատան սօնղըա , անսրզըն գարշըսընտաքի նէրտիվէնտէն պիր թաշ գօրուպ աշազըյա տիւշտիկինի իշիթտի . վէ պիր ազ սօնղըա նէրտիվէնտէն եավաշ եավաշ պիր ատամ չըդարընը կէօր. տիւ . հէր նէ գատար այըն այտընկըլը նէրտիվէնին եօ.

գարը թարաֆը արքանա տիւշմիւշ իսէ տէ, պու ատամըն եիւ-
զիւ կէօրիւնմէզ տի :

Պու ատամտա քէնտի կիպի սէյիրճի օրուալ, գլավուզ-
լարըն կէվէզէլիքլէրինի տիյնէմէքտէն իսէ, եալընըզ կէզ-
մէյի էվլա կէօրմիւշ օլմասը իհթիմալտէն պահտ տէյիլ
իսէ իսէ տէ, թէրէտիւտ ու իհթիյաթլէ նէրտիվէնտէն
ըդմասընտան վէ ալէլ խուսուս Ֆրանձըն պուլունտըլը
թապագայա վասըլ օլառոգտա խէվփի իլէ տուրուալ գու-
լագ վիրէրէք էթրաֆը տիյնէմէսինտէն, պաշգա պիրնի-
յէթլէ օրայա կէլմիշ օլտուղը անլաշըլըրտը : Ֆրանձ պիլա
իիսթիյար տիրէյին տիպինէ չէքիլիալ սագլանտը :

Պուլունտըլարը մահալտէն օն այագ մըդտարը եիւք-
սէքտէ քէմէր տէլինմիշ օլտուղընտան, գույու աղզը կիպի
էթրաֆընտա օթլար վէ շալըլար պիթմիշ օլան տէլիքտէն
կէօք կէօրիւնիւր տի :

Ֆրանձըն տիգգաթընը ճէլու իթմիշ օլան էճնէպի՝ կէօլ-
կէտէ օլուուղընտան, չէհրէսի կէօրիւլէմէզ իտի իսէ տէ,
էսվապը ֆարգ օլունապիլիր տի : Պիր սիյահ մանթօ կի-
յինմիշ, վէ սաղ էթէյինի ոոլ օմնուղընա աթարագ եիւզիւ-
նիւ պրունընըն իւսթիւնէ գատար էօրթմիւշ, վէ պաշըն-
տագի էնլի քէնարը շարգասընը տախի կէօղլէրինէ դա-
տար էնտիրմիշ տի : Պաճագլարը տիզլէրինէ գատար տէ-
միքտէն տիւշէն մահթապըն այտընլըղընտա պուլունտը-
ղընտան, այաղընտա պիր սիյահ բանթալօն իլէ րուղէնի
չիզմէ օլտուղը կէօրիւնմէքտէ իտի :

Պու ատամըն աղնիյատէն օլտուղընա շիւպհէ եօգ իտի.
պիր գաչ տագիգա սապըսըզլըգ ալամէթլէրիյլէ պէքլէ-
մէքտէ իքէն, իւսթ թատպագտատան պիր խաֆիֆ շամաթա
իշխուիլուի : Օ անտէ տէլիքտէն տիւշէն դըյա քէսիլիպ,
տէլիկին աղզընտա պիր ատամ կէօրիւնտիւ : Պու ատամ-
պաշընը իւշրի սօգուալ, մանթօյա պիւրիւնմիւշ օլան ա-
տամը կէօրտիւքտէ, տէլիյին աղզընտա պիթմիշ օլան շա-
լրյարըն տալարընտան սըյըրըլարագ, զէմինտէն իւշ տէօրիթ
այագ եիւքսէքտէ գալտըգտա, թութարըլը տալը պլա-
գարագ, աշաղը աթլայըպ նէրտիվէնտէն չըզմըշ օլան ա-
տամն եագլաշորդտա,

— Ափվ իտէրսինիզ, էփէնտիմ, սփզի պէքլէթտիք, ամմա
չոդ տէյիլ, պիր գաչ տագիգա, սատաթ շիմտի օնու վուրտու:

— Աէն կէճիքմէախն , պէն էրքէն կէլտիմ . թէշրիփաթահանէթ եօգ , պէքլէթմիշ պիլէ օլսան մէճալուրէն պէքլէթմիշ օլաճաղնաա շիւպհէ իթմէմ :

— Ելուպհէ իթմէքտէ հադլը օրաճագտընըզ , զիրա ՍանթԱճէլո գալէսինտէն կէլիյօրըմ , Բէրօյը կէօրիւնճէյէ դատար խայլի զահմէթ չէքտիմ :

— Բէրօ քիմտիր :

— Հապսիտանէ մէմուրը արբ Բարտ հազրէթլէրինին գալէսինտէ նէ օրուազ օլմատըզընը էօրիւնմէք իշխան Բէրօյապիր մաաշ թափսիս իթմիշտիմ :

— Աֆէրին , իհթիյաթմլը օլտուղբնա խապաթ արբ :

— Նէ եարմալը , էֆէնտիմ , քիմ պիլիր , նէ օլուր նէ օլմազ . պէլքի պիր կիւն գուլունըզ տա Բէրօնըն տիւշտիւյի առողջաղա տիւշէր տէ , ափշիլէ զէնճիրիմի քէսմէք իշխան պիր փարէյէ միւհթաճ օլուրըմ :

— Քըսա քէս պադալըմ , նէ խապէր :

— Սալը կիւնիւ ստաթ Զ տէ իցի տատամ քէսէճէքլէր . Բօմատա պէօյիւք չէնլիք կիւնլէրի ատէթ տիր եա՞ . Պունլարտան պիրիուի քէնտիսինի թէրովիյէ իտէրէք պէօյիւթմիւշ օլսան պիր բարադը էօլտիւրտիկի իշխան իշքէնճէ իլէ թէլէֆ իտիլէճէք , ափիէրի տէ գաթմլ օլունաճագ քի զավալը Բէրօ տրբ :

— Գասուահմ սէնին տիր . եալընըզ Բարտ հիւքիւմէթինէ տէյիլ , հէմճիվար հիւքիւմէթէրէ տախի օգատար գօրդու վէրմիշսին քի , իսլրէթ օլմադ իշխան եարքյօրլար :

— Կիւդէլ ամման Բէրօ պէնիմ ատամիարըմտան տէյիլ . քէնտիսի շօպանտըր . վէ գաողահմթմլ եալընըզ պիզէ եէյէճէք վէրմէսի տիր :

— Եանի շէրիք տիմէք օլուր , իշմէ պէյնինիզտէ պիր փարդ տա վա՞ր եա . անըն ալաշընը քէսէճէքլէր իմիշ , սէնի տէ թութսարար իշքէնճէ իլէ էօլտիւրիրլէր . Տիմէք քի , խալգըն էյլէնճէսի իշխան սէյիր միւխմէլիֆ օլաճագ :

— Անտէն պաշդա խալգըն պէքլէմէտիկի պիր սէյիր տէ պէնտէնիլ հաղըրլայօրըմ :

— Սագըն կիտիպ պիր զէվզէքլիք եարմա :

— Պանա խրտմէթ իթմիշ պիր տատամի դուրիմարմագ իշխան հէր շէյի եարմաղա հաղըրըմ , գահպէիիկի դուզուլ իթմէմ :

— Նէ՞ եարաճագորն պաղոյըմ:

— Սիյասէթ մահալինին եթրափրնա եիրմի դատար ա-
տամ դօյաճաղըմ. մահքիւմի կէթիրտիքլէրինտէ, պիր ի-
շարէթիմ իրէ պուչագլարը չէքիալ մուհավըլարա հիւճում
իտէրէք գարբա դաշաճաղըզ:

— Կիւճ պէճէրիլիր :

— Պիր ատամա օն պին րէալ վէրէճէյիմ, օ տա պանա
թէրօնըն գաթլինին կէլէճէք սէնէյէ պրադրլմարնը պէ-
ճէրէճէք. ունղրա պիր պաշգ առընա օն պին րէալ տահա
վէրիրիմ, օ տա թէրօյը Գիրար իթարիրիր :

— Պէճէրիլէպիլէճէկինի էյի պիլիրմիսինիդ:

— Պէն բարամիլէ սիզին սիլահարընըզլա իտէմէտիկի-
նիզի եարարըմ, սիզ պանա պրադընըզ:

— Բէք ալա, լաքին եինէ պիզ հէր հալաէ հազըր
պուլունուրըզ,

— Եօթէրունիզ հազըր պուլունընըզ, օ սիզին քէյֆի-
նիզէ, պէն թէրօյը գուրթարաճաղըմը բէք էյի պիլիրիմ:

— Էօյլէ ամմա եարըն տէյիլ օ պիր կիւն սալը տըր,
շունտա պիր կիւնիւնիւզ գայտը, օրաւընը տա պիլիրմիսինիզ:

— Նէ՞ տիմէք, պիր կիւն եիրմի տէօրիթ սաաթ տըր,
հէր սաաթ ալթմըշ տագիգատան վէ հէր տադիզա ալթ-
մըշ սանիյէտէն իպարէթ տիր. օ հալաէ սէքսէն ալթը
պին տէօրիթ եիւզ սանիյէտէ չօգ շէյլէր եարըլապիլիր :

— Մուվաֆֆադ օլուալ օլմաաըզընըզա տաիրնասըլ մա-
լիւմաթ ալաճաղըզ:

— Բէք գօլայ, Ռոորօլի գազինոսընըն քէօչէսինտէքի
իւչ բէնչէրէյի քիրա իլէ թութտում. մուվաֆֆադ օլուու-
զըմ հալսէ իքի բէնչէրէյէ սարը տամասդօ, օրթատաքի
բէնչէրէյէ օրթատընտա գըրմըզը խաչ իլէ պէյազ տա-
մասդօ սէրիլէճէք տիր, օնտան անլարընըզ:

— Բէք ալա, ֆէրման պիզէ նասըլ կէլէճէք :

— Աէն քէնտի ատամիարընտան պիրինի բարադ գըյա-
ֆէթինտէ պանա կէօնտէքր, պէն օնա թէօլիմ խտէրիմ.
գըյաֆէթի վասէթաորյլա սիյառէթիեահա գատար կիտէր,
ֆէրմանը թարիգաթըն բէխինէ վէրիր, օ տա ճէլլատա
թէօլիմ խտէր, լաքին պու էսնատէ պու հավատիոի Բէրօյա
պիլտիրինիզ քի, գօրգուսընտան եա էօլիւալ վէ եա շրաբ-
րըպ տա իթարիկիմիզ մէսարիֆլէր պօշա կիթմէսին :

— Եֆէնտիմ, պէնիմ սիզէ օլան ֆէտաքեարլըղըմտա շխւպէնիկղ եօգտըր, էօյլէ տէյի՞լ միւ.

— Էօյլէ մէմուլ իտէրիմ:

— Բէք էյի, էկէր Բէքոյը գուրթարըրսանըզ, արթըդ ֆէտաքեարլըդ օլմայըպ, ատէթա իթաաթա մէճպուր օլաճաղըմ:

— Սէօղլէրինէ էյի տիգգաթէ էթ, սօնղրա պիր կիւն խաթրընա կէթիրէպիլիրիմ, զիրա պէլքի պիր կիւն պէնիմ տէ սանա իհթիյաճըմ օլուր:

— Եֆէնտիմ, օ վագթ պէն շիմոի նասորլ սիզի պուլտուժ իսէ, սիզ տէ պէնի էօյլէ նէ պուլաճագորնըզ. տիւնեանըն օ պիր պաշնտա օլսանըզ, պանա և շունու շէօյլէ եարտիյէ եազտըրլընըզ անտէ, էմրինիզէ կէօրէ եարաճաղըմ:

— Սուս, պիր շամաթա վար:

— Զիյարէթնիտիր:

— Պիզի պուրատա կէօրմէլքի իգթիզա իթմէզ, դլա վուզլար պէլքի սէնի թանըրլար, սէնին իլէ տօսթ օլմագ չէրէփ իսէ տէ, աֆվիտէրսին ամմա գօնտշրզըմը կէօրէճէք օլուրլարսա, պէլքի իթիսպարըմա պիր աղ խալէլ կէլիր:

— Շիմոի թէմսիտը միւտաէթի ալապիլիրսէնիզ. . .

— Օրթատաքի բէնչէրէտէ օրթասը գըրմըզը խաչլը պէյաղ տամասդօ սէրիլի օլաճագ:

— Ալամազսանըզ:

— Իւչ բէնչէրէտէ տէ սարը տամասդօ օլաճագ:

— Օ հալտէ:

— Օ հալտէ պէն րուխսաթ վէրիրիմ. խօթէտիկինիզ գատար պուշգլա օղրաշըն. պէն տէ օրատա օլաճաղըմ եա՛, սիզի կէօրիւրիմ:

— Ալլահա ըսմարլատըդ, էֆէնտիմ, պէն նասորլ սիզտէն իւմիտվար իսէմ, սիզ տէ անըն կիպի պանա էմր իտէպիլիրսինիզ:

Սօնղրատան կէլմիշ օլան ատամ պու սէօղլէրի սէօյլէտիքտէն սօնղրա, նէրտիվէնտէն էնիպ կիթաի. տիկէրի տէ տահա զիյատէ մանթօսընա պիւրիւնէրէք Ֆրանձըն օթուրտըզը մահալտէն իքի ատըմ էօմէտէն կէշիպ գատէմէլէրտէն Ամֆիթէաթրօ մէյտանընա էնտի:

Օ անտէ Ալպէրին քէնտինի չաղըրմագտա օլուուզընը ի-

շիմտիքտէ , օ իքի ատամըն ուղագլանմարնա գատար պէքլէտի , չիւնքի իթափիքլէրի միւքեալէմէյի պիրի իշիթմիշ օլտուղընը անլամալարընը իսթէմէզ իտի . Թրանձ իսէ պունլարըն եխւղիւնիւ կէօրմէմիշ իսէ տէ , սէօյլէտիքլէրի սէօղլէրին հիւ պիրինի դայոլ իթմէմիշ իտի :

Թրանձ՝ Ալպէրէ գավուշուպ , լօգանթայա ավտէթլէրինտէն սօնդրա եալընըզ գալտըդտա , պին տիւրլիւ միւլահազարա տալտը :

Դոլիզէտէ կէօրտիւկի իքի ատամլարտան պիրինի իլք տէֆա կէօրմիւշ վէ սէսինի տախի իլք տէֆա իշիթմիշ իտի իսէ տէ , օ պիրինէ կէլինճէ , պունուն եխւղիւ միւթէմատիյէն մանթօսըյլա գարամըշ օլտուղընտան , աղղընտան չըգան սէս իլք տէֆա օլարագ իշիթմտիկի վազթգուլաղընա օ գատար թէէսիր իթմիշ իտիքի , օ կիճէ Դոլիզէտէ տախի իշիտիր իշիթմէզ , օ սէս օլտուղընա սոլաշիւպէշ իտէմէզ իտի : Պու սէսուէ պիր նէվի իսթիհզա իլէ գարըշըդ պիր լէթափէթ վար / տի քի , Մօնթէ Գրիսիօ ատամընտաքի մաղարատա Թրանձա իթմտիկի թէէսիրի Դոլիզէտէ տախի իթմիշ օլտուղընտան , պու ատամըն պաշգաքիմէ օլմայըպ , Սէնպատը Պահրի օլտուղընու քեամիլէն միւթմէին օլմուշ իտի :

Օ ճիհէթլէ պու ատամ հագդընտա օլան մէրագը օ գատար պէօյիւք իտի քի , պաշգա տէֆա օլուա , քէնտինի պիլտիրիր տի . լաքին օ կիճէ իշիթմտիկի միւքեալէմէ զայէթ կիզիլի վէ աճայիպ օլտուղընտան , քէնտինին օրատա պուլունմուշ օլտուղընը պիլտիրմէքտէ օլան միւնասէպէթսիզիկի վէ պու հալին Սէնպատը Պահրիյէ տախի խօշ կէօրինէմէյէճէկինի անլայարտագ , սիւքիւթ իթմիշ տի : Ֆագաթ իպթիտաքի կէօրիւշմէօինտէն իսթիֆատէ իթմտիկի կիպի , պու տէֆա տախի միւօթէֆիտ օլմազը գուրտու :

Պու եօլտա միւլահազարարլա Թրանձ ույույամայըպ , պիւթիւն կիճէ կէրէք Մօնթէ Գրիսիօ ատամընտա վէ կէրէք Դոլիզէտէ կէօրիւպ իշիթմտիկի շէյլէրի թէֆէքքիւր իթմտիքնէ , պու ատամըն պաշգա պիր ատամ օլմայըպ , միւճէրրէտ Սէնպատը Պահրի օլմասը էֆքեարընա թագվիյէթ վէրիր իտի :

Պու միւլահազարարլա սապահա եագըն անճագ ույույա

պիրմիշ օլոռուղբնատան , էրթէսի կիւն կէճ դալտոք : Ալպէր իսէ էրքէնտէն ույանըով , օ կիւն ագշամ է յլէնձէսի իշիւն էվիլէլա Արճէնթինա թէաթրոսքնտա պիր լօճա թութոք :

Պատէհու ֆրանձըն օ կիւն ֆրանսայտ եազանագո մէք թուպլարը օլուպ , արապայը ագշամա գատար քէնտույէ թէրք իթտիկինտէն , Ալպէր՝ եանընտա պուլունան թավլիյէնսամէլէրի մահալլէրինէ կէօթիւրէրէք , կէօրէնէկի ատամլարը կէօրիւպ ագշամ իշիւն տախի եա պիր պալօ վէ եա պիր սօարէյէ տավէթ օլունտուղբնատան , պագը դալան վագթընը շէհրի կէզմէկէ սարփ իթտի :

Ագշամ օլոռուգտա իքի արգատաշ սիւլէնիպ թէաթրօյա կիթտիլէր , Պիրինճի ֆասլըն նիճայէթինէ տօզրու լօճալարընտա օթուրմագտա իքէն , տիկէր պիր լօճանըն գարուոք աչրլըպ իշէրիյէ կէնճ վէ կիւղէլ պիր գարընըն կիրտիկինի կէօրտիւլէր :

Ֆրանձ պու գատընը մուգատտէմա Բարիզտէ կէօրմիւշ վէ քէնտույէ թագտիմ տախի իտիլմիշ օլուպ , հաթիթա ֆրանսատա զանն իթմէքտէ օլոռուղբնատան , օրատա կէօրտիկինէ թատճճիւպ իթտիկինի Ալպէր անլատըգտա :

Ալպէր . — Օ գատընը թանըյօրմըն :

Ֆրանձ . — Էվիլէթ , նասըլ պուլույօրսըն :

Ալպէր . — Բէք կիւգէլ . . . նէ՝ կիւղէլ սաշլարը վար , Ֆրանսը մը տրո :

Ֆրանձ . — Վէնէտիքլի տիր :

Ալպէր . — Իսմի :

Ֆրանձ . — Դօնթէս Ժ . . .

Ալպէր . — Վայ , պէն պու իսմի թանըրրմ , նէ գատար կիւղէլ իսէ , օ գատար տա գէքիտիր տիյէ վասփ իտէրլէր . վա՞հ , Մատամ Վիլֆօրըն սօնզրաքի պալօսընտա կէօրտիմ վէ թագտիմտէ օլունապիլիրտիմ , ի՞մալ իթտիմ . . . նէ՝ հայլանլըգ :

Ֆրանձ . — Իսթէրսէն օ եանլըրլըզը թասհիհ իտէպիլիրիմ

Ալպէր . — նէ՝ տիմէք , պէնի լօճասընա կէօթիւրմէյէ ճէսարէթին վա՞ր մը :

Ֆրանձ . — Պիր գաշ կիճէ գօնուշտըմ , պիլիրսին եա . տիմէք քի այպ օլմայանագ գատար ճէսարէթիմ օլապիլիր .

Օ տագիգատա Դօնթէս Ժ . . . Ֆրանձը կէօրիւպ էլլյլէ

նազիքեանէ պիր սէլամվէրտիքաէ, Թրանձ թառղիմէ պաշընը էյէրէք սէլամինը ալտը :

Ալպէր . — Նէ՞ օ , անլաշըլան իւլֆէթի ոէօլէտիկինտէն զիյատէ արթըրմըշընբղ :

Թրանձ . — Իշթէ պիզիմ եանի ֆրանսըզլարըն էն պէօ . յիւք եանլըշըմըլզ վէ զէվզէքլիկիմիլզ պուրասը տըր քի , հէր չէյի Բարիզիմիզէ գըյաս իտէրիզ : Տօսթում , Սրանեատա վէ ալէլխուսուս իթալեատա իքի ատամ ոլէյնինտէ օլան իւլֆէթի զահիրտէ կէօրիւնէն սէրպէսկյէթէ ասլա գըյաս իթմէմէլի . պիզ Գօնթէոլէ միւթթահըտ իւլ էֆքեարըզ , իշթէ պունտան իպարէթ տիր :

Ալպէր . — (Իիւլէրէք) Պիր իթթիհատը գալպի՞ մի :

Թրանձ . — (Մէքեանէթլէ) Պիր իթթիհատը ազլի :

Ալպէր . — Նէ եօլտա :

Թրանձ . — Պիր կիճէ սիզինլէ պուլունտըլըմըզ կիպի Գօ . միդէյէ կիթտիկիմիլզ էմնատէ :

Ալպէր . — Մահմապտա՞ մը :

Թրանձ . — Էվլիլթ , մահմապտա :

Ալպէր . — Եալընը՞զ մը :

Թրանձ . — Հէման եալընբղ կիպի :

Ալպէր . — Պահսընբղ նէ՞ իտի :

Թրանձ . — Էօլմիւշէր իւլէրինէ :

Ալպէր . — Ա՛ , հագիգաթէն բէք էյէնճէլի միւպահասա , ամման օ կիւզէլ Գօնթէսին էօյէ պիր կէզմէքտէ բէֆիզիպէն օլա իտիմ , սալլար հագգընտա միւսահապէթ իտէրախմ :

Թրանձ . — Պէլքի էյի իթմէզտին :

Ալպէր . — Նէ իսէ , շիմտի վատըն իւզրէ պէնի թագ - տիմ իտէճէքմիսին :

Թրանձ . — Տուր բէրտէ ինսին տէ :

Ալպէր . — Ճանըմ , պու փասըլտանէ՞ ուզուն սիւրտիւ :

Պիրինճի փասըլըն սօնունտա Ալպէր շարգասընը ալրպ սաշարընը վէ պօյուն պազընը վէ դօլուգլարընը նիզամիա - յըպ , Թրանձա գալդ պագգալըմ տէյուպ իքիսի պիրլիքաէ լոճատան շրտարլար վէ կիսիպ տէօրթ նօմէրուը լոճանըն դարուսընը վուրտուլար :

Գարու աշըլտրգտուա տէրագաապ իթալիա մօտասը իւզրէ Գօնթէսին եանընտա օլան տէլիգանլը դալցըլ եէրինի միւսափիրլէրէ իքրամ էյէտի :

Ֆրանձ՝ Ալպէրի Բարիզին էն քիստար խանէտանլարընտան վէ էն գէքի տէլիդանլըլարընտան պիրի տիր տիյէրէք թագտիմէլէտի : Պու մէտահտէ Ֆրանձըն միւպալէղասը եօդ իտի, զիրա Ալպէր Բարիզտէ պուլոնտըղը որնբֆտա զայէթ միւքէմնէլ պիր տէլիդանլը իտի : Ֆրանձ շոնու տախի լուվէ էյլէտի քի, Ալպէր՝ Գօնթէսի Բարիզտէ ի.քէն միւտահտապէթինտէն խոթիփատէ իտէմէտիկինէ զիյատէսիյէ մէյուս օլտուղը իշիւն, պուրատա օ շէրէֆէնաիլ օլմարնը քէնտիսինտէն րէճա էյլէմիշ տիր. պու պապտէ քէնտինին տախի ճէսարէթի եօդ իտի իսէ տէ, պիզզարուր վուգուա կէլմիշ օլան պու քիւսթալըղըն ափվընը րէճա էյլէտի :

Գօնթէս՝ ճէվագ օլարագ էլինի Ֆրանձա վէրիպ, Ալպէրէ տախի պաշոյլա նազիքեանէ պիր սէլամուան սօնդրագարշընտա օթուրմագտա օլան տէլիդանլընըն գալգմըշ օլտուղը սանտալեայա օթուրմարնը իշարէթ էյլէտի : Ֆրանձ տա Գօնթէսին արգասընտա պուլոնան պիր սանտալեայա օթուրաը :

Ալպէր՝ Գօնթէս իլէ, Բարիզտէն վէ Բարիզտէ թանըմըշ օլտուղը տոսթլարընտան պահս իթմէյէ պաշատըգտա, Ֆրանձ տա Ալպէրին տուրպինինի ալըպ թէաթրօնըն տէրունինի սէյը իթմէքլէ մէշզուլ օլտու :

Դարշըլարընտաքի լօնատա եռնան գըզը գըյափէթինտէ զայէթ կիւզէլ վէ պու գըյափէթի քէնտիյէ օլ տէրէճէ եագըլարըմըշ քի կէօրէնլէր թապիի էսվապը օլտուղընա հիւքմ իտէր պիր գատընա, արգասընտա չէհրէսի գարանլըգտա օլտուղընտան ֆարգ օլունամնյան պիր էրքէք օթուրմագտա օլտուղընը կէօրտիւքտէ, Գօնթէսլէ Ալպէրին միւքեալէմէսինի քէսէրէք, ճիւմլէնին նազարը տիդդաթընը ճէլպ իթմէքտէ օլան եռնան գըզընըն քիմ օլտուղընը Գօնթէսէ սիւվալ էյլէտի :

Գօնթէս . — Պէնիմ պիւտիկիմ սօն պահարտան պէրու պուրատա տըր, շիւնքի թէաթրօնըն աշըլուղը կիւն եինէ պու լօնատա կէօրմիւշ տիմ : ճէր ագշամ րէֆագաթընտա եա շիմտի արգասընտա օլան էրքէք վէ եա սիյահ պիր խըտմէթքեարլա կէլիր :

Ֆրանձ . — Նա՞սըլ պուլույօրսընըդ :

Գօնթէս . — Ղայէթ կիւղէլ :

Ֆրանձլա Գօնթէս կիւլտիւլէր , վէ սօնդրա Գօնթէս եինէ Ալպէրլէ միւքեալէմէյէ վէ Ֆրանձ տա առւրազինիցէ դըզա պագմազա պաշլատը :

Օյուն պալէթ օլուպ , ղայէթ կիւղէլ պիր օյուն իսի իսէ տէ , Ֆրանձ օյունա պագմայըպ , միւթէմատիյէն եռնան գըղընը թէֆթիշ իւղրէ իտի : Գըզ իսէ պիլաքիս օյունտան հազզ իլէ , կէօզիւնիւ օյունտան այլրըմայըպ , արդասընտաքի ատամ տախի լօճտնըն իշինէ չէքիմիշ օլտուղը հալտէ , նէ տիշարբտա օյնանան օյունա վէ նէ մուզիգայա ասլա տիգգաթ իթմէյէրէք , բահաթ ույուր պիր հալտէ կէօրիւնիւ տի : Իքինճի ֆասըլթէքմիլ օլուպ , իւնինճիւ ֆասըլըն պաշլատընը էմնատէ մուզիգանըն շամթասընտան Ֆրանձ՝ եռնան գըղընըն արդասընտա օթուրմագտտա օլան ատամըն պիր աղ տօղրուլուպ գըզա պիր գաչ լազըրտը սէօյէտիվինտէ , գըզ տախի պաշընը չէվիրիպ ճէվապ վէրէրէք եինէ լօճանըն էօնիւնէ տայան տըղընը կէօրտիւ : Պու ատամըն եիւղիւ տայմա գարան լըդտա օլտուղընտան , պու տէֆա տախի չէհրէսինի կէօրէմէտի :

Բէրտէ գալգտըդտա Ֆրանձ տիկէր սէյիրճիլէր կիպի իսլթիտա օյունա պիր նազար էյլէտիքտէն սօնդրա , օյունու պիր գաչ տէֆա կէօրմիւշ օլտուղընտան , պաշընը եինէ եռնան գըղընըն պուլունտըզը լօճայա չէվիրատիքտէ , օէմնատէ չազրըլմագտտա օլան պիր բարչայը թահսին իշին ճիւմլէնին էլ վուրտըզը սրբտա Ֆրանձ տախի էլլէրինի վուրմազա գալուրմըշ օլտուղը հալտէ , պիրտէն պիրէ շաշըրըպ աղզը աշըգ գալտը : Եռնան գըղընըն արդասընտաքի ատամը գալգմըշ օլտուղընտան , պաշը այտընլըդտա օլտրագ , Ֆրանձ՝ Մօնթէ Գրիսմօ ատամընտաքի եէր ալթը սէրայընտա կէօրմիւշ վէ պիր կիւն էվզիւ Գոլիզէտէ պօյունը վէ սէտամընը օնա պէնզէթմիւշ օլտուղը ատամը օլտուղընը պիրմիւշ իտի :

Պու ատամը կէօրտիւքտէ Ֆրանձըն եիւղիւնտէ միւշահէտէ օլունան հայրէթ ալամէթլէրի՝ ադլընըն տախի պուլունմիւշ օլտուղընը իսպաթ իտէր տի , զիրա Գօնթէս եիւղիւնէ պագտըդտա հայդըրըպ կիւլէրէք « նէ » օլտուղընը տէյու սիւժալ էյէտի :

Ֆրանձ . — Եփէնտիմ . պիր աղ էվլիլ սիդէ պու եռւնան գըղընը պիլիրմիսինիզ տիյէ սիւվալ իթմիշտիմ . շմտի գօճաւրնը թանը ըմընըզ տիյէ սիւվալ խոէճէ յիմ :

Գօնթէս . — Գարսորնը նէ գատար թանըրսամ գօճաւրնը տախի օ գատար թանըրըմ :

Ֆրանձ . — Պու ատամա հիչ տիգ գաթ ի՞թմէտինիզ մի :

Գօնթէս . — Ալ սանա պիր Ֆրանսըզ սիւվալի . հալա էօյքէնէ մէտինիզ մի քի իթալեան գարըլարը ինտինտէ տիւնեատա սէվտիկի ատամուան պաշդա ատամ պուլունմազ :

Ֆրանձ . — Օրասը սահիչ տիր :

Գօնթէս . — (Ալպէրին տուրպինինի ալըպ լօճայա պագարագ) Հէր հալտէ մէզպարտան չըդմըզ պիր ատամա պէնդէյօր , պէլքի մէզպարճըլարտան իզինսիզ գաչմըզ կէլմիշ , պագսանըզա օ նէ՛ գատար սարըլըգ :

Ֆրանձ . — Եփէնտիմ , օ տայմա էօյլէ տիր :

Գօնթէս . — Տիմէք սիզ թանըյօրսընըզ . էօյլէ իսէ սիզ պանա մալիւմաթ վէրինիզ :

Ֆրանձ . — Պիր քէրրէ կէօրտիւմ զանն խախյօրըմ :

Գօնթէս . — (Աչըգ օմուղլարընտան վիւճուտինին իւրէրէտիկի միւշահէտէ օլունարագ) Վալլահ պէօյլէ պիր հէրիֆի պիր քէրրէ կէօրտիւշ օլան ատամըն պիր տահաւնութմագ իհմիմալի եօդարը եա՛ :

Ֆրանձ . — (Այազա գալդարագ) Միւճէրրէտ պէն պատամըն քիմ օլուղընը էօյլէնմէլլիյիմ :

Գօնթէս . — Նէ օ՝ կիտիյօրմընընըզ , օլմազ , պէնի է-վիմէ կէօթիւրէ նէքսինիզ , աման պէնի պրագմայընըզ :

Ֆրանձ . — Կէրչէքտէն մի գօրդտունըզ :

Գօնթէս . — Պէնի տիյնէյին . ինկիլիզ շուարտարընտան մէհուր լորտ Պայրըն՝ տիւնեատա ճատը օլուպ , հաթթա քէնտիսի տախի կէօրմիւշ օլուղընը պիր կիւն եէմինլէ սէօյլէտի . Թարիֆինէ նազարէն թըպդը պու ատամ կիափի իմիշ . կէօղլէրինէ պագսանըզա , նէ՛ գատար իրի , նէ՛ գատար սիյահ , նէ՛ գատար բարըլագտըր . օ նէ՛ գատար զարիպ չէհրէ , էօլիւ կիափի սար սարը . հէմ պագսանըզա , գարըսը տա սակիր գարըլարա պէնդէ՛ր մի , պիր եապանճը , պիր նունան գըղը , պիր միւրթատ , պիր պիւյյիւնի գըղը օլմալը տըր . աման , եանընա կիթմէյինիզ , իսթէրսէնիզ եաւըն կիտինիզ , պէն պու կիւն սիդի գօյլէրմէմ : (Ֆրանձ

խրար է յիշտիքաէ , Դօնթէս այտազա գալդարագ) Իշթէպէն կիտիյօրըմ , ոյունըն սօնունա գատար տուրամամ , էվտէ միւսափիրիմ վար . օ խօյրատլըղը գաղուլ խաէրսէնիդ , պէնի եալընըզ պրագըն :

Պոնա արթըդ տիյէճէք օլմատրդընտան վէ Դօնթէս տախի հագիդամէն գօրդմուշ կէօրիւնտիկինտէն , հաթիթա Ֆրանձ տախի գալդինտէն Դօնթէսին պու գօրդուալնա հագդ վիրէրէք , շարգասընը ալրապ Դօնթէսին գօլունը գօլունա թադըպ աշազա էնէրէք արապայա պինիննէյէ գատար , գօլունըն թիթրէմէքտէ օլտուզընը հրա էյլէտի էվէ վառըլ օլտուզլարընտա , հիշ տիր միւսափիր կէօրմէյիալ , Դօնթէսէ՝ թէաթրոտա իքէն էվտէ միւսափիր վար տիմէպինին սէպէպինի սիւգալ իթտիքտէ ,

Դօնթէս . — Կէրչէքտէն բահամիսըրմ , վէ եալընըզ գալմագ իսթէրիմ . պու ատամը կէօրտիւկիմուէ ալթիւսթ օլտում : (Ֆրանձըն կիւլմէյէ շալրշարզընը կէօրէրէք) Կիւլմէյինիդ . . . խօ՛չ իշթահընըզ եօդ եա՛ . . . հէմ պանա պիր շէյ վատ իթմէլիսինիդ :

Ֆրանձ . — Պու ատամըն քիմ օլտուզընը արաշթըրմազա տախիր պիր շէյ թալէպ իթմէյինիդ տէ , պաշգա հէր նէ իսթէրսէնիդ վատ իտէրիմ : Պու ատամըն քիմ օլտուզընը վէ նէրէտէն կէլիալ նէրէյէ կիթտիկինի էօյրէննմէքտէ սիզէ սէօլէյէմէյէնէկիմ սէպէպիչը վար :

Դօնթէս . — Նէրէտէն կէլսիկինի պիլմէմ , ամմա կիթտիկի եէր շիւպհէսիդ ճէհէննէմ տիր :

Ֆրանձ . — Պէնտէն պիր վատ իսթիյօրտընըզ , նէ՞ իմիշ պագալըմ :

Դօնթէս . — Աման , պուրատան շրդարդտան սօնդրա , օ ատամըն եանընա կիթմէյինիդ . պրագըրապ կիթափիկին ատամիա եանընա կիտէնէկին ատամ պէյիննտէ պիր իւլֆէթրէյտա օլուր . օ ճիհէթէ օ ատամիա պէնիմ պէյինիմուէ պիր շէյէն սէպէպ օլմայընըզ , իսթէրսէնիդ եարըն կիտինիդ . լաքին գօրդուտան էօլմէմէմի իսթէրսէնիդ , պու ատամը պանա թագտիմ իթմէյինիդ : Շիմտի կիհճէլէր խայր օլսուն . պէն ույույամամ , պագընըզ սիզ ույույապիլիթըմիսինիդ :

Ֆրանձ՝ Դօնթէսին խանէսինտէն շրդարդտա , անըն կէօսթէրմիշ օլտուզը օ տէրէճէ գօրդու քէնտինի իսթիհղա էշիւն մի իտի , եօդսա տէրունի մի իտի , պիր վէճհէ

հիւքմ իսէմէլիիպ շիւպհէտէ գալտը :

Լոգանթայա ավտէթինտէ Ալպէրի կիճէլիկինի կլյուից դանէրանեն իւսթիւնտէ ուզանքալ սիկարա իշէրէք քէլի իթմէքտէ օլտուղընը կէօրտիւ :

Ալպէր . — Ա՛ , սէ՞նմիախն . պէն իսէ արթըգ եարքն կէ-լիրսին զանն իտիյօրտըմ :

Թրանձ . — Գուզում Ալպէր , որրասը կէլմիշքէն սանա պիր շէյ սէօյլէյէիմտէ , տայյմա գուլազընտա օլտուն . Խ-թալեան գարըլարը հադդընտա օլան էֆքեարքն քեամի-լէն եանլըշ տըր : Հալ պու քի շիմոկյէ գատար չօդ չալլ-շըոլ հիչ պիր շէյ պէճէրէմէտիկին իշիւն , սէն քէնտին պու էֆքեարք թէպտիլ էյլէմէք լազքմ կէլիր տի :

Ալպէր . — Ատամ , վալլահ պէն պու իթալեան գարը-լարընտան ոլիր շէյ անլայտմատըմ քի . ատամըն էլինի թութար սըդարլար , էյլիկիր գուլազընա եավաշ եավաշ լադըրտը սէօյլէրլէր , պէնի էվիմէ կէօթիւր տէրլէր . . . Պիր Թրանսըզ գարըսը իսէ պունլարքն եարբսընը եարաճադ օլսա , ատը լէքէլէնիր վէսսէլամ :

Թրանձ . — Իշթէ պէօյլէ օլտուղլարքնտան , պիր սադ-լայաճագլարը եօդ տըր եա՛ , պունլար աշիքեար եաշարլար-հէմ կէօրտիւր եա , Գօնթէս կէրչէքտէն գօրդտու :

Ալպէր . — Քիմոտէ՞ն գօրդտու . շու կիւզէլ եռւնան գը-զընըն իզզէթլու գօճասընտա՞ն մը . սիզ կիթտիքտէն սօնզրա պէն օնուն քիմ օլտուղընը էօյրէնմէք իսթէտիմ , կիթտիմ տիվանխամնէտէ գարչըլարքնա չըգտըմ . պիւմէմ սիզ օ պա-թըլ Փիքիրլէրի նէ՛րէտէն պուլույօրսընըզ . զայէթ կիւզէլ կիյինմիշ վէ քէնտի տէ կիւզէլ պիր ատամտըր . զանն ի-տէրիմ էտվապլարքնը տա Բարիկտէ եարտըրըյօր . պիր ազ պէնզի սարըճա , ամինա սարըլըդ տա ազնիյա բէնկի տէ-յիլ մի եա :

Թրանձ . — Ճանըմ , պէն տէ Գօնթէսին գօրդտւարքնա միւպալէզա տէրիմեա՛ . . . սէն եանընտան կէրչէքտէն սէ-սինի իշիթտի՞ն մի :

Ալպէր . — Լադըրտը սէօյլէյօրտը , ամինա Բումճա սէօյ-լէյօրտը . Բումճա օլտուղընը տա մէքթէպտէ էոքի եռւ-նանի լիսանընը օդումուշ օլտուղընտան անլատրմ :

Թրանձ . — Բումճա սէօյլէյօրտը հա՞ . էօյլէ իսէ շիւպ-հէսիզ օ տըր :

Ալպէր . — Քի՞մտիր :

Ֆրանձ . — Հիշ , շիմտի նէ եաբըյօրտքն :

Ալպէր . — Սանա խայրլը պիր չէյ եաբըյօրտքը:

Ֆրանձ . — Նէ խմիշ պագալըմ :

Ալպէր . — Արապա պուլմանըն միւմքինսիզ օլտուղընը պիմի՞րսին . շիմտի պէն պիր նիյէթ դուրտում : (Ֆրանձըն ինանմայրագ եիւղիւնէ պագտըղընը կէօրտիւքտէ) Շու պագըքն եօ՞դ մը , տուվելլո տավէթինի տէյէր . տիմէք օլույօր քի , կիւղէլ պիր չէյ թասավվուր իտէճէկիմի մէմուլ իտէմէյօրսըն :

Ֆրանձ . — Պուլտըղըն թէտպիր կիւղէլ պիր չէյ իսէ տուվէլլո տէյիլ , հէր նէ իսթէրսէն եաբարըմ :

Ալպէր . — Էօյլէ իսէ տիյնէ . շիմտի արապա պուլամատըգ , պէկիր տէ պուլամատըգ :

Ֆրանձ . — Էվվէթ :

Ալպէր . — Պիր չիֆթ էօքիւղլէ պիր էօքիւդ արապասը պուլուրըգ եա :

Ֆրանձ . — Անըն իհթիմալի վար :

Ալպէր . — Բէք էյի , իշթէ պիղիմտէ իսթէտիկիմիզ օ . արապայը պոյաթըր , պիզ տէ նարօլի էքինճիկէրի դըյափէթինէ կիրէրիզ . էկէր սէնին Գօնթէս տէ քէցյիլ դարըմը գըյափէթինէ կիրէրսէ , պունտան կիւղէլ , պունտան նամուսլը , պունտան էտէպի մասգարա թագըմը օլամազ :

Ֆրանձ . — Վալյահ պունու էյի տիւշիւնմիւշին . պունա պիր տիյէճէք եօդ , կիւղէլ էֆքեար :

Ալպէր . — Հէմ ֆրանսըգ ագլըր , հէմ ֆրանսըգ ֆիքրի . Թօմալըլար պիզի թուլումպանը կիալի ոօգագլարընտա գօշանաղըգ զանն իթմիշէր . անլէրին արապասը եօդ իսէ պիզ իյճատ իտէրիզ :

Ֆրանձ . — Պու ֆիքրինի քիմնէյէ սէօյլէտինն մի :

Ալպէր . — Եիմտի կէլտիկիմտէ Բասթրինիյէ սէօյլէտիմ , օ գօլայտըր տէտի . Փագաթ պէն էօքիւղլէրին պօյնուղլարընը եալտըղաթմադ տա իսթէրտիմ , ամմա իքի պոյնուղիւչ կիւնտէ եալտըղանըր մըշ . պիլմէմ Մինեօր Բասթրինի քէնտինինքիւրինի գաչ կիւնտէ եալտըղլաթտը :

Ֆրանձ . — Եիմտի նէրէտէ տիր :

Ալպէր . — Քի՞մ , Բասթրինի մի . էօքիւղլէրլէ արապայը արամաղա կէօնտէրտիմ :

Ֆրանձ . — Տիմէք քի պու կիճէ խապէրինի կէթիրիր :

Ալպէր . — Պէն տէ օնու պէքըլէյօրըմ եա՛ : (Պունու տէր տէմէզ Բասթրինինին օտատան իշէրի կիրտիկինի կէօրտիքտէ) էյ նա՞սըլ , պուլտընը՝ զ մը :

Բասթրինի . — (Դայէթ մէմուն կէօրիւնէրէք) էօքիւդ արապասը պուլամատըմ , ամմա տահա ալասընը պուլտում Ալպէր . — Նէ՞ պուլտուն պագալըմ :

Բասթրինի . — Էֆէնտիմ , պիլի՞րունիլ քի Գօնթ տը Մօնթէ Գրիսթօ պու դաթտա օթուրույօր :

Ալպէր . — Պիլիրիմ եա՛ , իշմէ անըն սէպէպինտէն տէ . յի՞լ մի քի , պիզի կէթիրտին պէօյլէ տար եէրէ թըգատըն :

Բասթրինի . — Արապա պուլամատընըգը իշմմիշ տէ քէնտի արապասընտա իքի եէրլէ Ռօսրոլի դօնաղընըն բէն-չէրէլէրինտէ տախի իքի մահալ թագտիմիտիյօր : (Ֆրանձլա Ալպէր պիրափիրինէ պագըշտըլար :)

Ալպէր . — Բէք էյի ամմա օ ատամ պիլտիկիմիլ ատամ տէյիլ , նա՞սըլ դապուլ իտէրիլ :

Ֆրանձ . — Պու Գօնթ տը Մօնթէ Գրիսթօ նա՞սըլ ա- տամորը :

Բասթրինի . — Սիչիլեալը եախօտ Մալթալը պիր պէօ- յիւք պէյ տիր , բէք էյի պիլէմէմ . լաքին բէք զէնկին վէ բէք սէխի տիր :

Ֆրանձ . — Պու ատամ՝ սէօյլէտիյինիլ դատար սէխի պիր ատամ օլաա իտի , շիմնիյէ դատար պիզէ օլան իք- բամընը եա պիր մէքթուալ վէ եա պիր . . .

Օ տագիգատա դարու վուրուլտը . Ֆրանձ՝ պույուրընըդ սէտիքտէ , իչէրիյէ զայէթ սիւսկի պիր խըտմէթքեար կիրտի :

Խըտմէթքեար . — (Իքի պիլէկիթ թագտիմ իտէրէք) Գօնթ տը Մօնթէ Գրիսթօ թարափընտան Մ. Ֆրանձ տը Բէնէ վէ վիգօնթ Ալպէր տը Մօրսէր իշիւն . . . եարըն սա- պահ կէլիալ պիր վիզիթա վէրմէք արդուսընտա օլուու- զընտան , բուխսաթլարը օլուրսա սատթ դաշտա կէլէպի- միրիմ տիյօր :

Ալպէր . — (Ֆրանձա) Հիշ պիր տիյէճէք եօդ , հէրիփ հէր շէլի եօլունտա եարըյօր .

Ֆրանձ . — (Խըտմէթքեարա) Գօնթա սէլամ սէօյլէլին , իպթիտա պիզ կէլիր զիյարէթլէրիյլէ միւշէրըք օլուրըդ :

Ալպէր . — (Խըտմէթքեար չըդարդաւա) Անլատը՞ն մը նէզաքէթի . Սինեօր Բասմբինինին տէտիկի կիպի Գօնթ ար Մօնթէ Գրիտօ հագիգաթէն ալիճէնապ պիր ատամ իմիշ :

Բասմբինի . — Խքրամընը գապուլ իտէճէք միսինիզ :

Ալպէր . — Խտէրիզ . լաքին պէն էօքիւզ արապասըյլա էքինծիլէրին զուհուրա կէլմէյէճէկինէ աճըյօրըմ . պու զարարըմըզ մուգապիլինտէ Թօսրօլի գօնաղընըն բէնչէրէսի օլմասայրալ , պէն ֆիքրիմուէն շաշմազարմ :

Ֆրանձ . — Վալլահ տօղրուսը, պէնիմտէ գապուլիմէ սէ ալէալ օ բէնչէրէ տիր :

Ֆիհագիգա պու Թօսրօլի գօնաղընըն բէնչէրէսի լագըրա տրաը՝ Ֆրանձըն խաթրընա, Գոլիզէտէ իշիթմիշ օլտուզը միւ քեալէմէյի կէթիրտի քի , պու միւքեալէմէտէ մանթօսըյլա եիւզիւնիւ էօրթմիւշ օլան քիմոէ՝ մահքիւմլարտան պիրինի գուրթարանաղընը վատ իթմիշ իտի . վէ էկէր Ֆրանձըն զանն իթմտիկի կիպի պու ատամ՝ Արճէնթինա թէաթրօսընտա քէնտիսինէ օ գատար զարիալ միւլահազալարա պահս օլան ատամ իտի իտէ , շիւարհէսիզ թանըյանագ վէ պու ատամըն հագդընտա օլան միւշքիլլէրինի հալլ իտէճէքտի :

Ֆրանձ օ կիճէ պու ատամ հագդընտա պիր չօգ տահա միւլահազալար իթտի : Երթէսի կիւն սապահտան սաաթ 8 տէ գալգըպ Բասմբինիյի չաղըրտը :

Ֆրանձ . — Պու կիւն պիրի՞ մի իտամիտիլէճէքմիշ . Էյլէ իշիթմտիմ զանն իտէրիմ :

Բասմբինի . — Էվլէթ , էփէնտիմ:

Ֆրանձ . — Դաշ ատամ իտամ օլունաճաղընա վէ իսիմւ էրինին նէ օլուպ , նէ՛ եօլտա գաթլ օլունաճաղլարընա տաիր մալիւմաթ իսթէրտիմ :

Բասմբինի . — Բէք գօլայ , էփէնտիմ . պանա տա շիմոփ իլանընը կէթիրտիլէր :

Ֆրանձ . — Նա՞որդ իլան :

Բասմբինի . — Էփէնտիմ , պիր թակիթա իւզէրինէ մահքիւմլարըն իսիմւէրի իլէ սուրէթը ճէզա վէ գապահաթլարընը եազարլար տա հէր սօգազա պիրէր տանէ տաարլար . Պունտան միւրատ՝ մահքիւմլէրին սօն նէփէստէթէօվլէյէ կէլմէլէրի իշիւն խալզըն տուվա իթմէլէրտիր :

Ֆրանձ . — Սիզէ տէ տուվա իտէսինիզ տէյու մը կէ-թիրմիշլէր :

Բասթրինի . — Խա՛յր , էֆէնտիմ , պէնտէնիզ պու եօլոա իլանաթը սօդագլարա առան ատամա պախչիշ վէրիրիմտէ , օ կէթիրիր . լոգանթամա թէշրիփ իտէն էճնէպիլէրտէն գաթիլ կէօրմէք արզուսնտա պուլունան օլուրսա , խա-պէր ալմիշ օլուր :

Ֆրանձ . — Աֆէրին , Ախնեօր Բասթրինի , տօղրուսը միւ-սաֆիրլէրէ զայէթ նազիք պուլունույօրուըն :

Բասթրինի . — (Թէպէսսիւմիշ) էֆէնտիմ , պանա էմին օլան վէ ֆագիրխանէմի թէշրիփէ րազպէթ պույտրան դէվաթը խօջնուտ իթմէք խիսն էլիմուէն կէլէնի եարարքմ :

Ֆրանձ . — Կէօրիւյօրըմ , Ախնեօր Բասթրինի , կէօրիւ-յօրըմ . գօրգմայընըզ պու տհվալինիզի հէր եէրտէ սէօյ-լէրիմ . շիմուի սիզ պանա միւմքինի վարսա , շու իլանը պիր կէսսթէրինիզ :

Բասթրինի . — (Գաբույը աչարագ) Օնտան գօլայ նէ-վար , իշթէ շուրաճըդտա տըր , շիմուի կէթիրիրիմ :

Պունու ալիէրէք լոգանթաճը տիշարը շըգըպ տիվանխա-նէտէ ասըլը օլան իլան թախմասընը էնտիրիպ Ֆրանձա-կէթիրտի վէ Ֆրանձ տա օդուտը : Իշթէ իլանըն Իթսլեան-ճառան թէրճէմէսի :

« Հէր քէսէ իլան օլունուր քի , վետրուար 22 սալը կիւ-նիւ , եանի Գարնավալըն խպիտասարնտա , Բօթա մահքէմէ-սինին իլամը մուճիպինճէ , Բօրօլո մէյտանընտա Անարէա Բօնտօլո վէ Բօդգա Բրիօրի լագաոյը Բէրինօ նամ քի-մէսնէլէր դաթլ օլունաճագլար տըր : Պունլարտան Անտրէա Բօնտօլօնըն դասրահաթը Սան Ճիօվաննի քիլիսէսինին պաշ-բարաղը ֆաղիլէթլու Տօն Աէզար Թօրլինիլի էօլտիւրմէսի օլուալ , դաթլի տախի իշքէնճէ իլէ օլաճագ :

« Բէրինօնըն ճիւրմի խաէ մէշհուր հայտուտ Լուիճի Վամ-բա իլէ շիրքէթի օլուուղընտան , պաշը քէսիլէճէք տիր :

« Պու իքի միւճրիմ հագդընտա Ալլահա իսթիզֆար իթ-մէք իշխւ պիւթիւն Խրիսթիյան դարտաշարըն տուվա իթ-մէլէրի րէճա օլունուր :

Ֆրանձ՝ պու իրանը օդուաքդտա , Էվլէլքի կիճէ Գոլի-ղիտէ իշխմմիշ օլուուղը միւքեալէմէտէ վասփը կէշէն միւճ-րիմլէր օլուուղընը վէ իլանտա հիշ պիր շէյ էքսիք օլմա-

տըղընը անլայըպ, մանթօյա պիւրիւնմիւշ օլան առամբն Սէն-պատը Պահրի վէ գօնուշտըզը աստամբն տախի Լուիճի Վամբ-րա օլտուղընա հիւքմ է յլէտի : Տիմէք օլուր քի պու Սէն-պատը Պահրի Գորսիգատա , Թունուղտա իթափկի կիպի , Բոմատա տախի պիր թադքմ միւճրիմի էօլիւմոնէն գուր-թարմագ սէվապըլլա օղրաշմագտա իտի :

Ալպէր՝ հէնուղ գալլ մըշ կլյինմիշ օլտուղընտան , Ֆրան-ձըն օտասընա կիրտիքտէ , Ֆրանձ՝ Բասթրինիյէ , սաաթ ցա կէլմիշ , աճապա Գոնթ տը Մօնթէ Դրիսթօյա կիթմէ-նին վագթը մը տըր տիյէ սիւլալ իթտի :

Բասթրինի . — Էվլէթ , էֆէնտիմ , էվլէթ , վագթիտիր , Ժիւնքի օ րէք էրքէն գալլար :

Ֆրանձ . — Սայկըսըզըլդ օլմասըն տա :

Բասթրինի . — Եօգ , էֆէնտիմ , եօգ . էյի պիլլիրիմ քի գալլալը էն աղտան իքի սաաթ օլտու :

Ալպէր . — Էյլէ իսէ պույուրըն կիտէլիմ :

Բասթրինի տէլիդանլըլարըն էօնիւնէ տիւշիւպ , տըշարը չըդարդտա , եինէ օ թապագատա պիր տաիրէնին գարու-սընը չալտը , գարույը աչան խըտմէթքեարա պունլարըն ի-սիմէրինի պէյան իտուպ կիթտի :

Ֆրանձ իլէ Ալպէր՝ Բասթրինինին լօգանթասընտա պուլուն-մասընը մէմուլ իթմէտիքլէրի զայէթ սիւլիւ իքի օտատան կէշիպ , էն կիւղէլ սալօնլարտան պիր սալօնա վասըլ օլտու-լար : Սալօնըն տէօչէմէսինտէ պիր Թիւրքիսթան խալըսը սէրիլմիշ օլուտի , էշեալար զայէթ սիւլիւ վէ միւնթազամ իտի : Տուվարլարըն արասընտա զայէթ բարլտդ սիլահլըգ-լար օլարագ , ուսթա րէսսամ էլինտէն ջրդմա դիզըյմէթ բէսիմէլը ասըլը վէ գարուլար էն դըյմէթի դումաշլարտան եարըլմըշ րէրտէլէրլէ տօնանմըշտը :

Իրտմէթքեար « Պէյ էֆէնտիլէրին իղնի օլուրսա կիրէ-յիմ , թէշրիֆլէրինի Գոնթ հաղրէթլէրինէ խապէր վիրէ-յիմ » տիյէրէք գարուլարտան պիրինի աչըպ չըդտը . գա-րունըն աչըլմասընտա պիր կիւղէլ սէտա կէլիպ , գարու-նըն էօրթիւլմէսիլէ եինէ իշտիլմէգ օլտը :

Ֆրանձ իլէ Ալպէր՝ եալընըլ գարտքգարբնտա , պիր գաշ-տագրդա սալօնտաքի էշեայը , րէսիմէրի վէ սիլահլարը թէֆթիշ իտէրէք , պագտըրդնա պունլարըն կիւղէլ օլտուգ-լարընը անլատըլար :

Ֆրանձ . — Նէ՞ տէտին սէն պունա :

Ալպէր . — Նէ՞ տիյէ յիմ . կէօրիւնիւշտէ , գօմչումըզ սիլ պանքէրափիր , վէ Սրանիա Փօնտոլարը տիւշմէքտէ օլտու . զբնը հրա իտէրէք պօրսատա օյնամըշ . էօյլէ տէյիլ իտէ իճրափ սէյեահաթ իւզրէ օլան պիր բրէնս օլմալը :

Ֆրանձ . — Սուս , շիմափ անլարըզ , իշթէ կէլլյօր :

Ֆիլհադիգա օ տագիդատա պիր գարու աշբրտըզ իշիտի վէ բէրտէ դալդըպ , խանէ սահիպի իշերի կիրտի :

Ալպէր իսթագպալէ չըգըպ , Ֆրանձ իսի մըխլանմըշ կիպի եէրինտէ դալուր :

Պու խանէ սահիպի՝ Գօլիվէտէ իշիթտիկի , Արծէնթինաթէաթրօսընտա կէօրտիկի վէ Մօնթէ Գրիսթօ ատասընտա քէնտիսինի տավէթ իթմիշ օլան տտամմ իտի :

14.

ՄԱԾՆՅՈԼԱԹԱ.

Դօնթ տը Մօնթէ Գրիսթօ . — (իշերի կիրտիքտէ) Ամանէ էֆէնտիմ , քէրէմ ինայէթ իտինիզ , պէն սիզտէն էվիլ տավլրանըպ տա զիյարէթինիզէ կէլէմէտիկիմէ ափվ պույու . բընըզ . էր.քէն կէլմէ քտէ թաճիզ իտէրիմ տէյու գօրգտու . զըմտան մատատա , զաթընըզ տա ֆագըրխանէյի թէշրիփէ րադպէթէ թէնէզզիւլ պույուրաճազընըզը խապէր ալտը . զըմտան , քէմալը իփթիխարէ ինթիզարտէ իտիմ :

Ալպէր . — Էֆէնտիմ , տօսթում Մ . Ֆրանձ իլէ դուլունուզըն խաքիրայէ արզ խաէճէք պինըլէրճէ թէշէքքիւրլէրիմիզ վար . արապա խուսուսընտա օլուր օլմազ պին տիւրլիւ թասավիւրլարտա իքէն , նազիքեանէ տավէթինիզ պիր լութփը իլահի մագամընտա եէթիշմիշ օլմասա իտի , ղայէթ միւշքիւլ պիր հալտէ դալաճագտըզ :

Մօնթէ Գրիսթօ . — (էլլյլէ պիր դանարա կէօսթէրիպ , միւսավիրլէրինէ օժուրմալարընը իշարէթլէ) Էֆէնտիմ , պէնտէնիզ սիզին կիսփի զաթլարը օ միւշքիլ հալտէ պուդատար վագթ պրագ մամըն սէպէպի շու Բասթրինի տէնիլէն պուտալատարը . պէնիմ պուրատա եալընըզ օլուպ , գօնշուլարըմիշ իւփէթ իթմէք իշիւն օլան արզումը բէք էյի պիլտիկի հալտէ , եինէ պու միւշքիլինիզի պանա սէօյլէ-

մէտի : Եշթէ կէօրտիւնի՞ղ եա՛ , զաթընըզա ուժաճըդ պիլր խըտմէթտէ պուլունմագ ֆըրսաթընը տուշտուղըմ անտէ , թագտիմ օլունմազա ճէսարէթ իտուալ , օ ֆըրսաթտան իութիփատէ էյլէտիմ :

Միւսափիրէր թիշէքքիւր իշարէթի օլմագ իւզրէ պաշլարընը էյտիլէր : Օ վագթա գատար Ֆրանձ սէօյլէյէճէք հիշ պիր սէօղ պուլամամըշ վէ հիշ պիր շէյէ գարար վէրէմէմիշտի : Գոնթտա իսէ քէնտինի թանբարդընը ողիլտիրմէք նիշէթի կէօրմէտիկինտէն , պէյնլէրինտէ կէչմիշ օլան շէյլէրի խաթրբա կէթիրիալ կէօրմէմէք լազըմ օլմատընը պիլմէտիկինտէն , անիտէ տահա պաշգա աչըգ իսպաթլար պուլապիլմէք իւմիտիյլէ օ խուսուսարտա սիւքիւթ էյլէտի : Շուրաօք տահա վար քի , էվլէլքի կիճէթէտրոտա կէօրմիւշ օլտուղը ատամ պու իտուկինի կէրէկի կիպի պիլիր իտի իսէ տէ , Գոլիպէտէ Լուիճի Վամիա իլէ գօնուշան ատամ պու մը տըր , տէյիլմիտիր , անը պիլմէտիկինտէն , շիւպհէտէ իտի Անըն իշիւն պու շէյլէրէտաիր Գոնթա տօղրուտան տօղրույտ հիշ պիր շէյ աչմայլըպ սըրընը պիլիր . Գոնթ իսէ քէնտիսինին սըրընը պիլմէտիկինտէն , քէնտիսինտէ Գոնթտան զիյատէ պիր իւսթիւնլիք պուլուղընտան , միւքեալէմէնին էսասընը տէյիշթիրէրէք , պահոր տօղայըտան իսթէտիկի նիւքթէյէ կէթիրմէկէ գարար վէրտի :

Ֆրանձ . — Եֆէնտիմ , արտապանըզտա իհսան իթտիկինիղ եէրտէն պաշգա Բօրոյի գօնաղընտաքի բէնէրէնիղտէն տախի միւսթէֆիտ օլմամըզը սէօյլէմիշսինիղ . պատէթթէշէքքիւր Բօրոյօ մէյտանընտա տախի պիր մէզգի պուլապիլէճէկինիղի լութֆէն պէյան իտէպիլի բմիսինիղ :

Մօնթէ Գրիսթօ . — (Տալկըն հալտէ դայէթ տիդ գաթլը պագըպ , Ալպէր տը Մօրսէրի կէօգտէն պրադմայրագ) Հա՛ , էվլէթ , հադգընըզ վար , եանլըշըմ եօգսա Բօրոյօ մէյտանընտա պիր գաթլ վուգու պուլաճագմըշ :

Ֆրանձ . — (Մօնթէ Գրիսթօնըն իսթէտիկի նիւքթէյէ քէնտիկինտէն կէլտիկինի կէօրէրէք) Էվլէթ , էֆէնտիմ , եանլըշըզ եօգտըր :

Մօնթէ Գրիսթօ . — (Ելինի շընդըրադըն իրինէ ուզաթարագ) Տուրընըզ , էֆէնտիմ , տիւն վէքիլսարճմա պիր շարէտամասոր էմրինի վէրմիշտիմ . պէլքի պու խուսուստա տա-

իսի պիր խըտմէթաէ պուլունա պիլմէք իֆթիխարըլլա
միւֆթախիր օլապիլիրիմ։ (Զընդբրազըն իրինի իւչ քէրքէ
չէքափքտէն սօնզրա) Խըտմէթքեարլարըն կէլիպ կիթմէ.
լէրինտէ զայա օլան վագթը դաղանմազը հիշ տիւշիւնտի.
նի՞զ մի . պէնտէնիզ պիր ուսուլ պուլուում . շընդբրազը պիր
քէրքէ չալտրզբմտա օտա խըտմէթքեարըմ , իքի քէրքէ
չալտրզբմտա սուփրաճըմ , վէ իւչ քէրքէ չալտրզբմտա վէ .
քիլխարճըմ կէլիր . Պու ուսուլ իլէ նէ պիր տագիգա զայա
խտէրիմ , նէ պիր լագըրտը . Պույուրընըդ , իշթէ շիմտի կէ .
լէն վէքիլխարճըմ տըր :

Օ անտէ իշէրի գըրգ պէշ էլլի եաշընտա գատար պիր
ատամ՝ կիրտիքտէ , մրանձ՝ պու ատամըն Մօնթէ Գրիսթօ
ատամընտա գարագօլ պէքլէմէքտէ օլուպ սօնզրա քէն-
տինին կէօզիւնի պաղայարագ մաղարալարա կէօթիւրմին
օլան ատամ՝ օլտուղընը անլատը . Փագաթ պու ատամժը-
րանձը թանքմանըշ կիսի տավրանտրզընտան , էվլէլնէ թա-
լիմաթ ալմրշ օլտուղընը Թրանձ հըսո իթտի :

Մօնթէ Գրիսթօ . — Սինեօր Պէրթուչչիօ , տիւն սիզէ Բո-
րոլո մէյտանը իւզէրինտէ պիր բէնշէրէ պուլմանըզը էմր
իթմիշտիմ . պուլտունըզ մի :

Պէրթուչչիօ . — էվլէթ , էֆէնտիմ , ամմա էմրինիզ կիճ-
ճէ կէլտի :

Մօնթէ Գրիսթօ . — (Գաշլարընը չաթարագ) նէ , պէն
սանա պիր բէնշէրէ իոթէրիմ տէտիմ , օնու պիլիրիմ :

Պէրթուչչիօ . — էֆէնտիմ , բէնշէրէ պուլունտը . բրէնա
Լօպանիէֆին քիրալամըշ օլտուղը բէնշէրէ յի քիրալալըմ ,
ամմա մէճպուր օլտում եխւզ . . .

Մօնթէ Գրիսթօ . — Բէք էյի , բէք էյի , տէֆթէրինի
օգույաճագ տէյիլսին եա՛ , բէնշէրէ պուլմուչըն քեա-
ֆիտիր . եէրինի արապաճըյա խապէր վէր , ոէն տէ հա-
պըր օլ կիտէճէ յիզ : (Վէքիլխարճ պաշընը էյիպ , տիշարը
չըգտըգտա) Հա՛ , Պէրթուչչիօ , Բասթրինիյէ սօր պագա-
լըմ , գաթլ իլանը կէլմիշ մի :

Թրանձ . — Իդթիզա իթմէզ , էֆէնտիմ , կէլմիշ , պէն-
տէնիզ կէօրտիւմ . (Հըզտանընտան պիր քեաղըտ բարչառը
չըգտարարագ) Հաթթա այնընը ալտըմ :

Մօնթէ Գրիսթօ . — Բէք էյի , էօյլէ իոէ , Սինեօր Պէր-
թուչչիօ , կիտինիզ , արթըգ սիզէ իդթիզամ եօդ . եէմէք

հազըր օլուուգտա խապէր վէրսինլէր : (Պաշընը միտափիր-լէրէ չէվիրէրէք) Խնշալլահ պէջ էֆէնտիլէր պէրապէր թաամ իթմէկէ թէնէզզիւլ իտէրլէր :

Ալպէր . — Աման , էֆէնտիմ , չոդ օլմաղ մը :

Մօնթէ Գրիսթօ . — Պէնտէնիդ զայէթ մէմնուն օլուրըմ , պիր կիւն պէնտէնիդին սիզէ իթալեատա եաբտըլըմը Բարիզոէ պանա եաբարսընըզ : Սինեօր Պէրթուչիօ , սու ֆրայը իւչ ատամիլըք հազըրլաւընլար : (Ֆըրանձըն էլինտէն քեազըտը ալըպ , կէօյա թէաթրօ իլանը օդույօր կիպի օդուտըգտա) Եա , պիրիսի խօքէննէ իլէ , տիկէրի պաշը քէսիլէրէք գաթլ օլունաճագլար հա : Էվլէթ , փիլ հագիդա իպթիտա էօյլէ գարար վէրիլմիշտի , լաքին տիւն ալայըն բրոկրամը տէյիշիլափ զանն իտէրիմ :

Ֆրանձ . — Աճայի՛պ :

Մօնթէ Գրիսթօ . — Էվլէթ , տիւն ագչամ գարախնալ Բօսբլյեիօզինին սօարէսինտէ իտիմ տէ , մահքիւմլէրտէն պիրինին գաթլի թէէխիսիւր իտիլտիկինի սէօյլէյօրտը :

Ֆրանձ . — Անտրէա Բօնտօ՞լո մը :

Մօնթէ Գրիսթօ . — (Խոմի խաթրընա կէթիրմէք իսթէ-յօր կիպի էլինտէքի քեաղըտա պագարագ) Խայը՛ , էֆէն-տիմ , էօթէքինին , եանի . . . շու . . . Բէրինօ . . . Էվլէթ « Թօդա Բրիօրի » տէնիլէն . վահ , կէօրտինիդ մի , պիր « կիյեօթին » մաքինասըլյա ատամ պաշը քէսիլմէսի սէյ-րինտէն մահրում օլուունըզ : Լաքին իշքէննէ վար եա , օ-տա պիր թօհափ ճէզզատըր , ալէլիսուսուս իլք տէֆա վէ իքիննի տէֆա կէօրէնլէր իշիւն . հէմ սիդ կիյեօթինի կէօր-միւշ օլմալըսնըզ , զայէթ սատէ տիր , պու ճէզզատա հիշ թօհափլըգ եօդտըր . սաթըր եէրինտէն շըգար չըգմաղ եանլըշ կիթմէզ , թիթրէմէզ , եանլըշ վուրմաղ . պազը ճէլ-լատա թավսիյէ օլունմուշ մահքիւմլարա վուգուպուլտըլզ կիպի , իքի իւչ քէրրէ գալըլըպ ինմէզ : (Թահգիրանէ) Ահ , էֆէնտիմ , շու սիզին էվրօրալըլար ճէղա նէ՛ տիմէք օլ-տուղընը պիլմէյօրլար քի . զուլմուա հալա չօնուգալըլար , վէ եախօտ տահա տողըու սէօյլէմէլի իսէ , զալիմիքաէ իիս-թիյար օլմուշար :

Ֆրանձ . — Վալլահ , էֆէնտի , միլէլը միւխթէլիփէտէ գուլլանըլան ճէզզալարըն պիրպիրինէ նիսպէթլէրի հագ-

դընտա տէրին միւլթալէալար իթմիշ կիպի կէօրիւնիւրսինիպ

Մօնթէ Դրիաթօ . — (Պիւրուտէթլէ) Հէման հէվունիփ կէօրտիւմ.

Ֆրանձ . — Էյ , պու միսիլլու տէհչեթլի սէյիրլէրտէ պիր քէյֆ մի պուլույօրսընըզ :

Մօնթէ Դրիաթօ . — Խպթիտա նէփրէթ , իքիննի տէ ֆատա վաղիյֆէսիզլիք , իւշիւնճիտէ թէճէսսիւս տույտում:

Ֆրանձ . — Թէճէսսիւս մի . պու սըրատա տօղրուսը թէճէսսիւս քէլլմէսի թօհափ տրը :

Մօնթէ Դրիաթօ . — Նիշիւն , պու տիւնեատա էն պէօյիւք միւլահազա էօլիւմ միւլահազասը տըր : Բուհըն պէտէնտէն պիր գաչ սուրէթլէ այրըլապիրափիինի կէօրիւպ անլամագտտա , թապիաթլարը միզանլարը միւխթէլիփ մէմիշքէթլէրին ախլագընա կէօրէ ինսանլարըն էօմիւրտէն էօլիւմէ եանի հայաթտան մէմաթա թահավ վիւլէ նասըլ թահամ-միւլ իթտիքլէրինի անլամագտտա օլան թէճէսսիւս աճայիպմի տիր : Պէսիմ էֆքեարըմճա պիր ինսան նէ գատար չօդ ատամ էօլտիւկինի կէօրիւրսէ , քէնտիսի տաիր գատար դօլայ էօլիւր , անըն իշիւն էօլիւմ պէլքի պիր ճէզա իսէ տէ , մաղփէրէթ տէյիլտիր :

Ֆրանձ . — Անլամատըմ էֆէնտիմ , լյզահ իթմէնիզի ըէճա իտէրիմ , զիրա սէօյլէտիյինիզ շէյլէր թէճէսսիւսիմի մոճիպ օլուու :

Մօնթէ Դրիաթօ . — (Եիւղիւ օթ բէնկի քէսոպ խաէրէք) Պագընըզ , էֆէնտիմ , պիր ատամ՝ իշիւտիլմէմիշ մէշաղդաթլւոր վէնիհայէթսիզ իշբէնճէլէր իշինտէ բէտէրինիզի , վալիտէնիզի , սէվոտիկինիզի , վէն եախօս դալպինիզին իշինտէ քէօքլէշիպ սէօյիւլտիկի անտէ էօլիւնճէ գատար պիօ պիր մահալ եանի տայմա դան իշինտէ պիր դէճիրլի եարա պրրագան մախլուգտան պիրինի թէլէփ իթմիշ օլսա , ճէմի-յէթը պէշէրիյէնին՝ պիր կլյեօթին ապթըրը , պաշը իլէ օ-մուզլարը արասընտան կէչմիշ օլան վէն եախօս սիզէ է-պէտի եիւրէք աճըլարը վիրմիշ օլան քիմնէնին պիր գաչ սանիյէ աղըր տույմուշ օլմասը իշիւն սիզին եարալարընըրս պու շէյմէրհէմ պիլմէքտէ հագդըր վար զանն իտէ՞րմիւնիփ:

Ֆրանձ . — Էֆէնտիմ , ճէմիյէթը պէշէրիյէնին պու եօլտա թէսէլի իշիւն եարարըզը քեափի օլմատըրզընը պիլիւրիմ . գան եէրինէ գան տէօքմէյէ միւգթէտիր տիր իշթէ

պու . իդթիտարբնտան զիյատէ պիր շէյ իսթէմէլի տէլիլ :

Մօնթէ Գրիսթօ . — Հէմ պէն սիզէ ճէմկյէթը պէշէրիյէ իւղէրինէ էսաալանմըշ օլտուղը թէմէլի , հիւնում կէօրտիւքտէ , եանի աղալարբնտան պիրինին տիկէրինի էօլտիւրտիկի սրբատա գանըն դան իլէ ինթիգամընը ալտըղընտան պահս խույօրըմ . լաքին ինսանըն եիւրէկինի պին բարչա խոււպ տա ճիմկյէթը պէշէրիյէնին՝ ասլա է հէմիյէթ վէրմէտիկի , վէ հիշ պիր վաղթ քեափի տիր տէնիլէմէյէճէք ինթիգամ ուսուղարը կէօսթէրմէտիկի պին տիւրլիւ աճըլար ե՞օդ մը տըր : Պազը ճիւրմէլը ե՞օդ մը տըր քի , Թիւրքէրին դտշրդ , էսկի Աճէմէլըրին թէքնէ վէ իրօգլըլըլըն սինիր պիւքմէլէրի պիլէ բէք հափիֆ պիր ճէզա օլուպ , ճէմկյէթը պէշէրիյէ իաէ ճիւրմ նազարըյլա պաղմայըրպ վաղիփէ պիլէ խոխնմէզ . . . Սէզլէյինիզ , էֆէնտիմ , ճէվապ վիրինիզ , պու նէվ ճիւրմէլը եօդ մը տըր :

Ֆրանձ . — Վար , էֆէնտիմ . իշթէ օ տէտիկինիզ ճիւրմէլըրին ճէզասը իշխն ճէմկյէթը պէշէրիյէ՝ տուվէլլօ ատէթինի դապուլ իլմմիշ :

Մօնթէ Գրիսթօ . — (Խօթիհզա իլէ) Տօղրուսը ճանը եանմըշ վէ ինթիգամ արամագտա օլան պիր ատամ իշխն տուվէլլօ թօհափ պիր ինթիդ ամ տըր : Հէրիֆին պիրիսի , սէվիկւլինի էլինտէն ալրը , եախօտ զէվճէսինի պաշտան շըդարըր , գըզընըն նամուսընը պէրպատ իաէր , ճէնապը չագգըն եարաթմըշ վէ պու տիւնեանըն մէշագգաթլարընա օրթագ իթմիշ օլտուղը կիսպի սաատէթինէ տախի միւշթէրէք իթմիշ օլտուղը պիր ատամըն պիւթին էօմրիւնիւ աճը աղըր , պէտապախթլըդ վէ րիւսվայլըր հալինէ կէօթիւրիր տէ , ազլընըզը խըֆֆէթ վէ դալպինիզի մէյուսկյէթլէ տօլտուրմուշ օլան պու հէրիֆին եա եիւրէկինէ պիր պուչագ ուճու սօգմագլա վէ եա գափասընըն իշխնէ պիր գուրշուն աթմագլա ինթիգամ ալտըր զանն իտէրսինիզ , էզլէ մի . ատամ սէն տէ . պունունլա պէրապէր էքսէրիա տուվէլլօտա պու հէրիֆին զալիպ կէլիպ խալդըն նազարընտա տախի գաղանմըշ օլտուղը լէքէյի երդայամարընը տա պէրթարափ իտէլիմ : Խայր , էֆէնտիմ : Խայր , պէն ինթիգամ տլաճագ օլուր իսէմ , պու եօլտա ալմամ :

Ալպէր . — (Թաաճճիւպլէ) Տիմէք օլուր քի , սիզ տու-

վելոյը թահսին իթմէյօրսընըզ վէ առւվէլլօ իթմէղսինիդ, էոյլէ մի :

Մօնթէ Գրիսթօ . — Խտէրիմ, էֆէնտիմ, ֆագաթ ու ֆագ պիր թահսիր իշխն, մէուէլա եալան ոէօյլէտին տիյէն վէ եախոտ պիր թօգատ վուրան օլուրսա, անտէ տէ կէրէք րէ.ք րէ.ք չօդ թաալլիւմ իթմիշ օլուրզըմտան, վէ կէրէք թէհիքէտէն գօրգ մամաղա ալլըմըշ օլուալ խասմիմի էուտիւրէնէկիմի կէրէյի կիպի պիլտիկիմտէն, ու մուրըմտա պիլէ օլմազ. լաքին աղբը, տէրին, նիհայէթսիզ վէ է. պէտի պիր աճը խուսուընտա էլիմտէն կէլտիկի գատար օ աճըյա պէտէլ վէ օնա միւսավի պիր աճը վիրմէկէ չաւըշըրըմ: Շարգ էհայիսի հէր ճիհէթճէ պիզտէն իւսթին օլուալ, Ալլահըն ոէվկիւլիւ գուլարը օլմալարըյլա, խայալի հայաթա վէ տիւնեալարընը ճէննէթէ թէպտիլ իթմիշ օլուրզարընտան, պիզտէն իւսթին սայըրմալարը ֆարզտըր. անլէրին գավլինճէ կէօզ եէրինէ կէօզ, տիշ եէրինէ տիշ իսթէմէլի:

Ֆրանձ . — Ֆագաթ, էֆէնտիմ, պու էֆքեարընըզլաքէնտի տավանըզտա հէմ հաքիմ հէմ ճէլլտա օլմուշ օլուրզընըզտան, տայմա գանոնըն զարպընտան ինթինապ իտէպիմէնիդ կիւն օլուր: Ղարազըն կէօզիւ կէօրմէզ, էօփքէտէ ադլ օլմազ վէ քէնտի գատաէհինէ զէհիր տօլտուրան տատամ տայմա աճը շէրալէթ իչէր:

Մօնթէ Գրիսթօ . — Էվվէթ, էօյլէ տիր, ամման օ տէտիկինիդ ֆուգարա վէ իշ պիլմէզ ատամհագքընտա տօզրուարը, լաքին միյեօնլար սահիպի վէ նէ եաբտըզընը պիլիր ատամհագքընտա էօյլէ տէյիլ. հէմ էն ֆէնտուընը պիլէ հիսապ իտէրսէն նէ օլապիլիր. կէօրէճէկի ճէզա ֆրանսա իխթիլալընըն՝ շարս վէ գաթըր ճէզալարընը լադզ իտուալ տա, անլէրին եէրինէ իյատա իթմիշ օլտուզը պիր ազ էվվէլ պահօը կէշէն « կլյեօթին, ճէզասընը կէօրէճէք, էյին ե՛տ. ինթիգամընը ալտըգտան սօնդրա ճէզա կէօրսէ պիլէ ումուրընտա՞ մը: Վալլահ Բէրինօնըն պաշը քէսիլմէսինին մէն օլտուզընա թէէսափւֆ խալյյօրբմ: մէն օլմասա իտի, նէ գատար վագթ սիւրէր վէ սահիհէն լադրըրարընը պիլէ իթմէկէ տէյմէզ օլտուզընը կէօրէճէքտինիդ. . . Լաքին, էֆէնտիմ, պէօյլէ պիր կիւնտէ պահումըզ թօհափ տըր, նա՛սըլ օլտու տա պու սէօզ աշըրը:

Հա՛ , խաթրըմա կէլտի , բէնչէրէմէ թէշրիփ իթմէք խո-
թէտինիդ տէ . . . բէք էյի էֆէնտիմ , պույուրունըզ . Փա-
գաթ իպթիտա եէմէկի եէյէլիմ . Հաղըր օլունուղ , իշթէ
խապէր վէրմէյէ կէլյուրլար :

Ֆիլհագիդա օ տագիդատա պիր խըտմէթքեար կէլիպ
պույուրառունլար , տէտիքտէ , Դօնթ տը Մօնթէ Գրիսթօ
միւսափիրլէրիյէ եէմէք օտառունա կիթտի :

Եէմէքլէր լէզիդ վէ խըտմէթ եօլունտա իտի . սուֆրա
պաշնտա Ֆրանձ՝ Դօնթլա օլան միւքեալէմէսինին արգա-
տաշնա նէ թէկսիրի օլուուղընը անլամադ արզուսըյլա
պիր գաչ քէրրէ Ալպէրին եխւզիւնէ պագտաը իսէ տէ , կէ-
րէք Մօնթէ Գրիսթօնըն տուվէլլո հագգընտա իթմիշ օլ-
տուղը թէսլիմոէն տուլայը տույտուղը մէմմունիյէթտէն , վէ
կէրէք Ֆրանձ կիպի խանէ սահիպինին սապըդալարընը
պիլիպ , օ միւքեալէմէյէ Ֆրանձըն վէրտոիկի էհէմմիյէթի
վիրէմէտիկինտէն , Ալպէրին եխւզիւնտէ էմմիյէթ վէ վա-
ղիփէսիզլիք ալամէթլէրինտէն պաշգա պիր չէյ կէօրիւլէ-
մէդ իտի :

Եէմէքլէրտէն հաղզ իթտիկինտէն , եալընըզ գարնընը
տոյուրմագլա մէշղուլիտի : Դօնթա կէլինճէ , կէլէն եէ-
մէքլէրէ բէսմէն տօգունույօր կէօրիւնիւրտի : Դօնթըն միւ-
սափիրլէրիյէ սուֆրայա օթուրմասը անլէրէ օլան պօրճընը
ինրա իցիւն օլուպ , իշթահընը անլէր կիթտիքտէ նամա-
լիւմ պիր թագըմ եէմէքլէր իշիւն սագլայօր զանն օլու-
նուրտը :

Ֆրանձ՝ պիլա իխթիյար , թէաթրօտա Դօնթէս ժ . . . ին
ճատուլար հագգընտա սէօյլէտիկինի խաթրընա կէթիրտի
եէմէք պիթտիքտէ Ֆրանձ սաաթընա պագտը :

Մօնթէ Գրիսթօ . — նէ՞ օ , նէ՞ եաբըյօրսընըզ :

Ֆրանձ . — էֆէնտիմ , պիզէ րուխսաթ վէրինիդ , չօդ
եշիմիդ վար :

Մօնթէ Գրիսթօ . — նէ՞ իմիշ պագալըմ:

Ֆրանձ . — թէպտիլը գըյափէթ իթմէք պու կիւնքի
կիւնտէ էլզէմտիր . պիզէ իսէ հալա էլպիսէ թէտարիք
իթմէտիք :

Մօնթէ Գրիսթօ . — Սիզ օնու տիւշիւնմէյինիդ : Բօրօլո
մէյտանընտաքի եէրիմիզտէ պիր տէ ուֆագ օտա վար
զանն իտէրիմ . իսթէտիկինիդ րուպալարը օրայա կէթիրթ-

ալիրիրիզ տէ հէվիսմիզ պէրապէր մասքէլէրի թագարըզ:
Թրանձ . — Գամթլտէն սօնդրա՞ մի՞ :
Մօնթէ Գրիոթօ . — Խոթէրսէնիզ էվմէլ, խոթէրսէնիզ
սօնդրա :

Թրանձ . — Սիյասէթկեռահըն գարշընտա հա՞ :

Մօնթէ Գրիոթօ . — Սիյասէթ պու կիւնքի շէնմիկին էյ-
լէնճէլէրինտէն պիրի տէյի՞լ մի՞ :

Թրանձ . — Տուրբնըզ, էֆէնտիմ, պաշգա շէյ տիւշին-
տիւմ. իթտիկինիզ տավէթէ միւշմէշէքքիւրիմ, ֆագաթ
արապանըտա վէ Բօսրօին գօնաղընըն բէնչէրէսինտէ թագ-
տիմիթտիկինիզ եէրի գատաւլիլէ, Բօրօլո մէյտանընտաքի
բէնչէրէտէ պուլունամայանպըզ :

Մօնթէ Գրիոթօ . — Սիզ պիլիրսինիզ, ամմա չոդ թօհափ
պիր սէյր զայտ խտէրսինիզ :

Թրանձ . — Սիզ սօնդրա պանա նագլ խտէրսինիզ տէ սի-
զին աղղընըտան տույտուղըմտա, կէօրմէքտէն զիյատէ
միւթէէսիւր օլուրըմ: Շիմնիյէ գատար պիր գաչ քէրրէ
տահա խամս կէօրմէք խտէտի խէմտէ, միւմքին օլուպ
ճէսարէթ խտէմէտիմ: Սիզ կէօրտիւնիզ մի, Ալպէր :

Ալպէր . — Պէն պիր քէրրէ կէօրտիւմ, ամմա մէքմէտ-
տէն չըդաղղըմ կիւն օլուուղընտան, պիր աղ քէյփ խտիմ:

Մօնթէ Գրիոթօ . — Ճանըմ, Բարիզաէ կէօրմէտիմտիյէ
պաշգա պիր եէրտէ կէօրմէմէնիզ լաղըմ կէլմէզ: Սէյեա-
համթտան մագուէտ կէօրիւուլ էօյրէնմէքտիր: Բարիզէ ավ-
տէթինիզաէ Բօմտտա գաթլնաւըլ օլույյօր տիյէ սօրտուգ-
լարընտա պիմէմ մի տիյէճէքսինիզ: Ճէմմահքիւմ իշին
զայէթ մարտար վէ զալիմ հէրիփ իմիշ տիյօրլար. քէնափ-
սինի էվլատը կիսի սէվէն պիր ֆագիր բարազը օնագ տէ-
միրի իլէ էօլափիւրմիւշ: Նէ աճայինա շէյ, պիր ատամ պիր
բարազ էօլափիւրէճէկի վագթ վէ ալէլ խտուու էօլափիւրէ-
ճէկի բարազըն քէնտի բէտէրի օլմաորնըն իհթիմալի օ-
լուրսա, օնագ ալէմիրի իլէ մի էօլտիւրմէլի. Հիշ օլմազսա
ատամ կիպի պիր սիլահ արամալը տէյի՞լ մի : Մրանեատա
սէյեահաթ իւզրէ օլսանըզ տը, էլպէթտէ պուզա կիւլշինէ
կիտէրտինիզ էօյլէ տէյի՞լ մի. ֆարզ իտինիզ քի շիմտի կի-
տուպ կէօրէճէյինիզ տէ պիր կիւլէշտիր, իշթէ պու :

Թրանձ . — (Ալպէրէ) Սիզ կիտէճէքմինիզ :

Ալպէր . — Պէն տէ սիդին կիպի խոթիտա կիթմէք խո-

թէմէյօրտըմ, ամմաւ Գօնթըն փէսահաթը պէնի գանտըրտը:

Ֆրանձ . — Մատամ' քի խոթէյօրսընքդ, կիտէլիմ . Փառաթ Բօրօլո մէյտանընա կիրէրքէն, Գօրսօ սօդաղընտան կէշմէք խոթէրտիմ, աճապա միւմքին մի տիր :

Մօնթէ Գրիսթօ . — Արապա իլէ միւմքին տէյիլ, եայան միւմքին տիր :

Ֆրանձ . — Պէյիս եօդ, եայան կէշէրիմ:

Մօնթէ Գրիսթօ . — Գօրսօ սօդաղընտան կէշմէնիդ բէք էլզէմ մի տիր :

Ֆրանձ . — Էլզէմ տիր, չինքի կէօրէնէյիմ վար :

Մօնթէ Գրիսթօ . — Բէք էյի, արապայը Բօրօլո մէյտանընա կէօնաէրինիդ տէ սղիդ Գօրսօ սօդաղընտան կէշէրիդ :

Պիր խըտմէթքեար . — (Էշէրի կիրէրէք Գօնթա՛ խիթապէն) Էֆէնտիմ, բարազ դըյափէթլի պիր ատամ կէլմիշ սիզի կէօրմէք խոթէյօր :

Մօնթէ Գրիսթօ . — Հա՛, անլատըմ . . . (միւսափիրէթէ) Էֆէնտիմ, սիզ սալօնա թէշրիփ խոխնիդ, ալա Հավանա սիկարալարը վարտըր, ողէնտէնիդ տէ շիմոնի կէլիրիմ:

Միւսափիրէթէ պիր գարուտան չըդքպ, Մօնթէ Գրիսթօ տախի տիկէր գարուտան կիթտի: Ալզէր զայէթ սիկարամէրտյըր օլտըդընտան, սալօնտա խալիս Բուրա տէնիլէն սիկարալարտան պուլսուդտա, զայէթ մէմնուն օլտու:

Ֆրանձ . — Մօնթէ Գրիսթօ հադդընտա էֆքեարըն նէ՞ տիր :

Ալզէր . — (Պու սիւվալէ աչըդտան աչըզա թաաճճիւպ կէօմթէրէրէք) Նէ՞ էֆքեարըմ օլտադադ, բէք նազիք բէք թաթլը, զայէթ ալիճէնապ, չօդ կէօրմիւշ, չօդ օդումուշ, չօդ տիւշինմիւշ պիր ատամ տըր : (Հէնուզ եադմըշ օլտուզը սիկարանըն տիւմանընը միւթէթէղղիզանէ սավուրարագ) Պէջլէ նէ ֆիս սիկարալարա մալիք օլան ատամ նա՞սըլ ատամ օլտուլիլիր :

Ֆրանձ . — Նէ՞ գատար տիդդաթլա պադքյօրտը, Փարգինա վարտը՞ն մը :

Ալզէր . — Պանա՞մը : (Պիր ազ տիւշինտիքաէն սօնղու իշինի չէքէրէք) Հա՛, պագածազ եա՛, պիր ոէնէյէ եադըն տըր Բարիզտէն չըդմըշըմ: Խոթիւմ պաշըմ նուհ ելընտան գուլմըշա պէնզէք + պէլքի Գօնթ ողէնի պիր քէջլիւ զանն իթտի: աման, հադդըմտա էջլէ պիր էֆքեարտա պուլու:

նաճագ օլուրսա , եանլը օլտուղընը անլաթ , շէհիր ու .
շղը օլտուղըմը սէօյլէ :

Ֆրանձ կիւլտիւ . պիր ազ սօնդրա Գօնթ եանլարնա կէլտի:

Մօնթէ Գրիսթօ . — Պույուրընըզ , էֆէնտիմ , պէնիմ ի-
շիմ պիթաի : (Ալպէրէ) Մօսիէօ տը Մօրսէր , պիր դաչ
տանէ ալընըզ պու սիկարալարտան :

Ալպէր . — Վալլահ , էֆէնտիմ , բէք մագ պուլէ կէշէր,
շիւնքի իթալեա սիկարալարը բէժի սիկարալարընտան տա
ֆէնա տըր . պէն տէ սիզէ Բարիզտէ վէրիրիմ :

Մօնթէ Գրիսթօ . — Բարիզէ կիթմէք նիցէթինտէյիմ ,
միւսաստէ պույրուլուրսա պիր կիւն կէլիր դարունըզը չա-
լարըմ . . . Պույրըն , էֆէնտիմ , սամթ էօյլէնի կէշափ ,
վագթիմիղ դալմատը :

Լօգանիթատան չըդարդտա , արապա Բօրօլօ մէյտանընա
կիթտի : Մօնթէ Գրիսթօ իլէ միւսաֆիրլէրի եայան Սրանիա
մէյտանընտան կէշէրէք , Ռօսրոլի գօնաղընըն էօնիւնէ տօղ-
րու վարարդլարընտա , Ֆրանձ՝ Գօլիզէտէ իշիթտիկի միւք-
եալէմէտէ սէօյլէնմիշ օլան իշարէթի խաթրընա կէթիրիպ ,
կէօղլէրինի գօնաղըն բէնչէրէլէրինէ տիքէրէք , Մօնթէ
Գրիսթօյա « Հանկիսի տիր սիզին բէնչէրէլէր » տիյէ սօր-
տուգտա , օ տախի « Ունտառքի իւշ բէնչէրէ » տէտի : Օ
անտէ Ֆրանձըն կէօղլէրի չարուդ չարուդ իշարէթ օլունան
բէնչէրէլէրէ չէվրիլտի . իքի եանտաքիլէրտէ սարը , օր-
քատաքինտէ օրթասը գրմըզը խաչլը տամասդօ ասըլմըշալ :

Տիմէք օլուր քի , Գօլիզէտէ իշիթտիկի ատամ՝ Լուինի
Վամբայէ օլան վատընը ինրա իթմիշտի . տիմէք օլուր քի ,
օ ատամ Մօնթէ Գրիսթօ քէնտիսի իտի :

Հաղըրլըգլար օրմագտա , եանի սանտալեալար գօնուլ-
մագտա , սիյասէթկեահ եարըլմագտա , բէնչէրէլէրէ գու-
մաշար ասըլմագտա օլուպ , մասքէլէր իսէ հալա չըգմա-
մըշտը : Գօրսօ սօդաղընտան կէշիալ Բօրօլօ մէյտանընա
եագլաշտրդնա , մէյտանըն օրթասընտաքի տիքիլի թաշ
վէ սիյասէթկեահըն իւղէրինտէքի կիյեօթինին իքի տիրէկի
կէօրիւնմէկէ պաշայըպ , տիրէկին արասընտաքի սաթըը
բարլար , վէ մէյտանտա իսէ պին պիր այագ պիրս այագ
իւղէրինէ իտի : Մօնթէ Գրիսթօնըն վէքիլիսարնը Պէրթուչ-
շիօնըն քիրալամըլ օլտուղը բէնչէրէլէր պիր ու Փագ օտա
իլէ պիր եաթագ օտասընըն բէնչէրէլէրի օլուպ , պու ու-

ֆագ օտանքն իշխնուէ պիր սանտալեա իւղէրինուէ պէյտազ վէ մավի աթլագուան, զայէթ զարիֆ եաբըլմըլ բալեաչ էլպիսէլբի վար իսի :

Մ անթէ Դրիսթօ . — (Օտայա կիրտիքլէրինուէ, պու էլպիսէլբի կէօսթէրէրէք) Իշխէ, էփէնտիմ, պու սէնէ պունտան էյի թէպտիլ դըյափէթ պարամողալնըզ :

Ֆրանձ՝ Գօնթըն տէտիկինի տիյնէմէյիա, մէյտանըն իւղէրինուէ կէօրիւլէն թէմաշա պիւթիւն տիգդաթընը ճէլոց իթալի :

Ֆրանձ պաշտա տէֆա կիյեօթին կէօրմէմիշտի . մահքիւմըն եաթըրըլաճաղը թախմանըն իւղէրինուէ իքի ատամօթուրմնւշ, սուճուգլա էքմէք եէրլէր իսի : Պանլարտան պիրի թախմայը գալարըրպպ, ալթընտան պիր վիշ շարապ չըդարտը, քէնտիսի իշտիքուէն սօնդրա արգատաշընա վլրտի . պու ատամիար ճէլլատ մուալինլէրի իսի :

Ֆրանձ պու հալի կէօրտիւքտէ, սայլարընըն քէօքիւնտէն թէր չըգմազա պաշտար :

Մահքիւմէլէր պիր կիւն էվլէլ հէր պիրինին մայէթինուէ իքի բարագ օլարադ օ եադընտա պիր քիլիսէյէ կէմիրիլմիշ վէ օ քիլէսէնին գարուարնըն էօնիւնտէն սիյատէթկեահա դատար իքի սըրա զապիթիյէ տիզիլմիշտի : Մէյտանտա կիյնէ պրագսան եէրէ տիւշմէզտի . պիւթիւն պու խալդ, Գօնթըն տէտիկի կիափի, պու գաթլ կէօյա Գարնավալ չէնլիքլէրինուէն պիրի իսիշ կիսի սէոյլէյիոդ կիւլմէքտէ վէշաղըրըպպ պաղըրըմագտա իտիլէր :

Պիր թագըմ բարազլար՝ էլլէրինուէ պիրէր մում, տիշարը չըգմըրյար, վէ պունլարըն արգաօրնտան ուզուն պոյւն, չըպլադ, պիր տօն կիյմիշ, վէ պէլինուէ դանիլ պէօյիւք պիր պուչադ, վէ ստղ օմնուզը իւղէրինուէ պիր աղըր տէմիր թութարադ պիր ատամ կէլլիրտի . պու ատամ ճէլլուստիլէր :

Մահքիւմէլէրին կէօզլէրի պաղըր տէյիլ իտի :

Բէրրինօ՝ քէնտի հադգընտա թէշէպիւս օլունան թէտապիրի էօյըէնմիշ օլուուզընտան, ճէսարէթլինէ եիւրիւ-

մէքտէ իտի . Անտրէայը իսէ բարազլար դոլթուգլարբն-
տան թութմուշլար կէօթիւրիրլէր իտի :

Մահքիւմլէր՝ վագթ վագթ , էօնլէրինտէն կէօթիւրիլ-
մէքտէ օլան խայը էօրէրլէրտի :

Ֆրանձ՝ պու թէմաշայը կէօրտիկի պիրլէ տիզլէրի թիթ-
րէմէյէ պաշլատը . Ալպէրին եիւզիւնէ պագտըգտա , պէնզի
աթմըշ օլտուղընը վէ պիլա իխթիյար իչմէքտէ օլտուղը
սիկարասընը աթմըգընը կէօրտիւ : Մօնթէ Դրիսթօ իսէ
ասլա ֆիթուր կէօթէրմէզ , հաթթա պէնզինին սարըլը-
զընտա պիր խաֆիփ գըրմըզըլըդ տախի կէօրիւլիւրտի :
Դան գոգուսը ալմըշ երրթըճը պիր հայվանընը պրունը կիպի
պրունընըն տէլիքլէրի իրի իրի աչըլմըշ , վէ տուտագլարը
տախի եարըմ աչըգ օլարագ արաոընտան չադալ ախլէրի
կիպի պէյազ , ուֆագ վէ քէսկին տիզլէրի կէօրիւնիրտի :
Հալ պու քի Ֆրանձ պու հալտէ շիմախիէ գատար եիւ-
զիւնտէ ասլա կէօրմէմիշ օլտուղը պիր թէպէսսիւմ թաթ-
ւըլըզը միւշահէտէ իտէրտի . ալէլիսուսուս գարա կէօղէ-
րինտէ կէօրիւլէն միւլայիմիփ վէ խայրխահլըդ ալամէթ-
լէրի թաանծիւպէ շայան իտի :

Պու էսնատէ մահքիւմլէր սիեասէթկեահա տօղրու ի-
լէրլէմէքտէ օլուապ , եագլաշտըգտա էշքեալլէրի պէլի օ-
լուրտը : Բէրրինօ եիրմի պէշ եիրմի ալթը եաշընտա , եիւ-
զիւ կիւնէշտէն դարարմըշ , պագըշը սէրպէսթ վէ ախչի
պիր կիւզէլ տէլիգանլը օլուապ , պաշընը գալուրմըշ քէն-
տինի գուրթարանագ ատամ' նէ՛ թարափտան չըդաճագ
տիյէ տէօրթ էթրափը թէֆիթիյտէ իտի : Անտրէա իսէ գըսա
վէ գալըն օլուապ , զալիմսնէ չէհրէօինտէն եաշը անլաշըլա-
մաղտը . թագրիապէն պէլքի օթուզ պէշ օթուզ ալթը եա-
շընտա վար իտի : Հապոտա սագալ պրագմըշտը . պաշը օ-
մուղլարընա տիւշմիւշ վէ այագլարը վիւճուտընըն աղրրլը-
զընը կէօթիւրէմէյօր կիպի կէօրիւնիւրտի :

Պիւթիւն ազալարը ըուհորդ պիր մաքինայա տէօնմիւշ օ-
լուապ , նամիւրատ պիր ճիսմ զանն օլունուրտը :

Ֆրանձ . — (Գօնթա) Պիր ատամ' գաթլ օլունաճագ տի-
մէտինիդ մի իտի :

Մօնթէ Դրիսթօ . — (Սոուգնա) Կէրչէկինի սէօյլէտիմ:

Ֆրանձ . — Հալ պու քի իքի մահքիւմ վար :

Մօնթէ Դրիսմօ . — Վար ամման պիրիսի շիմոփի էօլէճէք , տիկէրի տահա պիրը չօգ սէնէ եաշայաճագ :

Ֆրանձ . — Բէք էյի ամման պունուն աֆվը կէլմէկէ վազթ գալմատը զանն իտէրիմ:

Մօնթէ Դրիսմօ . — Խշթէ անըն իշիւն աֆվընը աճէլէ իլէ կէթիրիյօրլար , պագսանըզա :

Ֆիլհագիգա Բէքրինօ սիյասէթկեահա եագլաշմագտա իքն , պիր բարաղ՝ խալզը երթարագ բարաղլարըն րէիսինէ դատար կէլիպ էլինէ պիր քեաղըտ վէրտի . ո տախի քեաղըտը օգուտըգտա , էլինի պաշընտան եօգարը գալտըրարագ եիւքսէք սէտա իլէ « ձէնաօլը Հագդա շիւրիւրէր վէ հաշմէթլու Բարա հաղըթէթլէրինէ համառ ու սէնալէր օլսուն , մահքիւմէթլէրին պիրինի աֆվ իթմիշլէր » տէտիքտէ , պու աֆվ քէլիմէտինի իշիարի իշիթմէզ , Անտրէա սըրայըզ պաշընը գալտըրարագ . « Հանկիմիղի , հանկիմիղի » տիյէ սիւվալ իթտի . Բէքրինօ հիշ պիր շէյ սէօյլէմէտի :

Բարագ . — (էհալլիյէ խըթապէն) Բօգա Բրիօրի տէնիւլէն Բէքրինօնըն գաթլի աֆվ օլունմուշ :

Պունու սէօյլէտիքտէն ոօնզրա բարաղ էլինտէքի քեաղըտը զապիթինէլէրին զապիթինէ վէրիպ օգութտըրըտը :

Անտրէա . — (Պուլունտըզը պայկընլըդ հալինտէն պիրտէն պիրէ այըլմըլ կիպի) Բէքրինօյը մը , նիշիւն օնա աֆվ վար տա պանա եօգ . պիզ պէրապէր էօլէճէքտիք , հէմ օնըն պէնտէն էվվէլ էօլէճէկինի վատ իթմիշլէր տի . պէնի եալընըզ էօլտիւրմէքտէ հագդընըզ օլամազ , պէն եալընըզ էօլմէք իօթէմէմ , պէն էօլմէյէճէկիմ :

Պունլարը տէյիսպ գօլթուզընտան թութան բարաղլարըն էլլէրինտէն գուրթուլտըտա , էօքիւզ կիպի պէօյիւրէրէք , քէօրէք կիպի խըրլայարագ , էլլէրինտէ պաղը օլան իրէրի գըրմազա չալըշարագ , էյիլիր պիւքիւիր տի :

Ճէլատ՝ մուտավինէրինէ պիր իշտրէթ իթտիքտէ , սիյասէթկեահաան աշազա էնիպ , մահքիւմը թութտուլար :

Պու լագըրաըլար Ֆրանձըն անլամատըզը Բօմա ըսթըլլահընտա սէօյլէմիշ օլտուզընտան , Ֆրանձ՝ Գօնթա « նէ՝ ունյօր » տիյէ սիւվալ իթտի :

Մօնթէ Դրիսմօ . — Նէ՝ մի օլույօր , անլամայօրմըսընըզ . շու օլույօր քի , պու մախլուգ նէվը պէշէրտէն օլուպ , քէնտիսիյէլ պէրապէր տիկէր պիր ատամըն էօլմէյէճէկինէ

էս Փքէսինաէն բախթայաճադ, վէս պրագսալար ամը քէնափ. սինին թէրք իթմէրտէ օլտուզը տիւնետտա պրադ մադ. տան իսէ, թրնագլարը վէտիշէրի իլէ բարչտ բարչա իտէ ճէք. (Ելլէրինի մէյտանտաքի խալդա ուղաթարադ) Ահ, թիմահ ճանավարլար, ինմինիդ ինսան իսմի տիր, քէն տիշէրինիդ իսէ հէր վաղթ պիրսինիդ. (Անտրէանին ճէլլատ մուավինլէրիյէ կիւլէշիալ, միւթէմատիյէն «Օ տա էօլէնէք», օ տա էօլմէլի, պէնի եալրնրդ էօլտիւրմէկէ հադ. գընրդ եօդ արը, էօլմէմ, էօլմէյէճէկիմ» տիյէ պազրրադ ուղաչմագտառ օլտուզընը իէսրէրէք, արդ տտացլարընըն էլլէրինի թութուպ) Պաղընըզ աման, պակընըզ, վաղահ թօհափ արը. չու տտամը իէսրիւյօրմըորնըզ, իրամընը զ ապուլ իթմիշտի, սիյաւէթկեահա կէլլիյօրաը. միւրտար, միւրտար էօլէ ճէքտի. ամմա թէշէք. բախիդ վէտալրուզըրդ էօլէ ճէք ափ. Պիլի՞րմիսինիդ, պու ճէսարէթի նէրէտէն ալըյօրտը. պիլի՞րմիսինիդ, նէ իլէ թէսէլլի օլոյօրաը. պիլի՞րմիսինիդ նէ սէպէպէ ճէղասրնա ռասպր ու թահամմիւլ իտիյօր արը. պէն սիզէ պէյան իտէրիմ. պիր պաշդանը տանափի անըսրնա օրթապ օլտաճագ ար վէ քէնտինտէնիդ էվիլէ էօլէ ճէքտի տէ անըն իշխն իտի. սալիանէյէ իքի գօյուն վէ եա իքի էօքիուզ կէսթիւրսէք, պունըլարտան պիրինէ արդ ատաշըն քէսիմէյէճէք տիյէճէք օլսագ, գօյուն սէվիննինտէն պէզիւրէճէք, էօքիւզ քէյֆինտէն միւրիւրէճէք. լաքին ինսան, ձէնապը Հաղդը թանըմադա իդթիտարը օլան ինսան, ձէնապը Հաղդը քէնտիւինէ հէր շէյտէն էվիլէ հէմ ճինսինի սէվիլէսինի փարդ իթմիշ օլտան ինսան, ձէնապը Հաղդըն քէնտիւինէ էֆքեարգնըն իփատէսի իշխն իտան իթմիշ օլտուզը ինսան, արդ ատաշընըն գուրթուլարզընը իշիթախիկի անտէ աղզընը աշապ իպթիտա քիւֆի իտէճէք, (Աճը իսթիհզ զա իլէ) ինսան քեախնաթըն բատիշահը արը, թապիաթըն էն կիւզէլ վէ էն նազիք մախլուզը արը, միւշէրէք օլունէն. Պու քէլամլարը սէօյլէյէրէք, հայդըրարապ կիւրմէյէ պաշատոր. լաքին պու գահգահասոր՝ իշխնէնէ օ գտտար տէհշէթ վէրտի քի, պու եօլաւ կիւրմէք իշխն Գօնթընըէք չօդ տէրտ ու մէշագգաթ շէքմիշ օլտուզը աշիքեար իտի. Պու էմատէ կիւլէշէ տէվամտա իտիլէր վէ թէմաշայը կէօրէն գորդար իտի.

ճէլլատ մուտպինը երի Անարքայը թութմաւ սկյառէթէ կէսթիւրմէքտէ օրոտոգլարբնտան ։ սկիւթիւն խաղդ է էօլտիւրին ։ էօլտիւրին ։ ալյէ հայդը բրմադ տա խտի ։

Ֆրանձ արդայա չէքիլտի, լաքին Գոնթ գօլտնտան թութուակ եինէ բէնչէրէնին էօնիւնէ կէթիւրտի ։

Մօնթէ Գրիսմօ . — Նէ եարըյօրուընըզ, աճըտընըզ հա՞ . մէրհամէթին վազթընը՝ մի պուլտունըզ . ոօզ ազտա պիր զուտուրմաւ չ քէօրէք օլտուղընը իշխթսէնիզ, թիւֆէնկինիզի գարարզատա , գօշար զավալը հայդանը էօլտիւրիւնիդ տէ , աճըմադ ագլընըգտան պիրէ կէմէզ . հալ պուքի պիչարէ հայդանըն գաւահաթը եալընըզ տիկէր պիր քէօրէյին քէնտիւնինի ըսըրմասոք արը . շիմահ իսէ էօյէ պիր ատամա մէրհամէթի իտիյօրուընըզ քի , օ ատամը տիկէր պիր ատամը ըսըրմամըշ , քէնտիսի վէլիի նիյմէթինի էօլտիւրմիւշ վէ պուտացիգատա էլլէրի պազը օլուպ , քիսնէյի էօլտիւրէմէնի էօլտիւրէմէնի էնէկինստէն , միւնէրըէտ արդատաշընըն էօլմէմինի իսթէյօր . իշթէ պազընըզ, պազընըզ .

Պազընըզ տիմէկէ հաճէթ եօդտը , զիրա Ֆրանձ կէօղիւնին էօնիւնտէքի տէհչէթմի մէնդարէտէն տօնտ գալմըշ ար . ճէլլատ մուտպինընը մահքին մը սկյառէթկեահա չըդարըպ , պազըրմալարընա , ըսըրմալարընա վէ չապալտմալարընա գուլըդ ասմայդագ տիզի իւսթիւ օթուրմիւշ լարտը : Պու էննտատէ ճէլլատ էլինտէքի աէմիրի գալուրըմըշ օլտուղը հալտէ մահքիւմըն եանընա կէլիա , մուտպինընէր չէքիւտիւք : Մահքիւմ գալզմագ իսթէտի իսէ տէ , փաղթ օլտմազաք , զիրա օ անտէ ճէլլատ էլինտէքի տէմիրի սօլ գուլագ թօղընա էնտիրիննէտ , պիր աճը սէտա իշխտիլտի . մահքիւմ էօքիւզ կիսի եիւզիւ իւզէրինէ գարանաք վէ սօնզրա աքոբինէ հարէքէթիէ սըրթը իւզէրինէ տէօնտիւ : Օ վաղթ ճէլլատ էլինտէքի տէմիր սօրայը պրազըպ , պէմինտէքի պուչագլա պիր վուրուշտա խըրթլազընը քէսիզ , տէրագատ գարնընըն իւզէրինէ չըդարագ , այտագլարըմա եօդուրմազտ պաշլատը : ճէլլատըն հէր պասմասընտա մահքիւմըն պօդազընտան ֆիսդիյէ կիսի գան չըդարտը :

Ֆրանձ արթըգ պունա տայանայըպ , արդայա չէքիւքէք , եարը պայկըն , պիր գօլթուգ սանտալեարընըն իւզէրինէ տիւշտիւ :

Ալպէր՝ բէնշէրէնին բէրտէլէրինէ սարըլմըշ վէ կէողլէրի գարալը օլարագ այտատա տուրույօր իտի :

Դօնթ . . . օ տա այտատա օլարագ մաղրուրանէ սէյր ու թէմաշա էյլէյօր իտի :

15.

ԹՕՄԱ ԴԱՐՆԱՎԱԼԸ.

Ֆրանձ՝ ագլը պաշընա կէլտիքտէ, Ալպէրի պէնզի քիւլ քէսիլմիշ, սօուգ սու իշմէքտէ, վէ Մօնթէ Դրիսթօյը բալեաչօ էլպիսէսինի կլյմէքտէ օլտուղընը կէօրտիւ : Բէնշէրէտէն տիշարը պագտրդտա, մէյտանտա քիմնէ գալմայըպ, ճէլլատ տա սիյասէթկեահ տա մահքիւմտա դայպ օլմուշըր իտի :

Ֆրանձ . — (Դօնթա) նէ՞ օլտու :

Մօնթէ Դրիսթօ . — Հիչ, պիր շէյ օլմատը . իշթէ կէօրիսթօրսընըզ եա՛, Գարնավալ պաշլատը, բուպալարըմըզը կլյինէլիմ:

Ֆրանձ . — Հագիգաթէն օ գորգուրու մէնզարէտէն հիչ պիր շէյ գալմամըշ, կէօյա պիր բույա իմիշ զանն իտիյօրըմ:

Մօնթէ Դրիսթօ . — Կէրշէքտէն, բույա կէօրտիւնիզ, աղըրլըդ պաստը :

Ֆրանձ . — կվվէթ, պէնճէ . լաքին մահքիւմէ :

Մօնթէ Դրիսթօ . — Օնա տա բույատըր, եալընըզ շուշ փարգ վար քի, սիզ ույանտընըզ օ ույուտը գալտը . քիմ պիլիր, սիզ մի տահա բահաթունըզ, եօդսա օ մը :

Ֆրանձ . — Բէրբինօ նէ օլտու :

Մօնթէ Դրիսթօ . — Բէրբինօ աղըրլը չօնուզ արր, խօտ պին տէյիլ տիր . էքսէրի ատամլար խալգըն քէնտիլէրէ տիգդաթ իթմէտիկինի կէօրիւնճէ գըզարլար, լաքին Բէրբինօ ումնւմըն նազարընը արգտատաշընըն իւզէրինտէ կէօրտիւ իսէ, պու ֆրսաթտան միւսթէֆիտ օլարագ, խալգըն արասընա սօդուլուպ դայպ օլտու . հաթթա մայէթինտէքի բարաղլարա էյվալահ պիլէ տէմէտի . Խնան տէնիլէն հայվան՝ դայէթ նանքէօր պիր մախլուդ արր . . . Լաքին սիզ տէ կլյինսէնիզէ . կէօրմէյօրմընըզ, Մ. ալ Մօրսէրտէն իպրէթ ալընըզ :

Սահինեն Ալպէր սիյահ բանթալօնը իւզէրինէ պիր ճանքէս բանթալօն վէ բուղէնի շիզմէ կիյմէքտէ իտի:

Մրանձ . — (Ալպէրէ) Աչըդ սէ ոյլէ պադ այլմ , էյլէնմէյէ հալա իշխահըն վա՞ր մը :

Ալպէր . — Եօգ իսէ տէ , պէ ոյլէ պիր շէյ սէյր իթափիկիմէ շիմտի մէ մնուն օլուում . Դննթըն հագ գը վար բմբչ , պէ ոյլէ շէյ կէօրմէկէ պիր ատամ պիր քէրրէ ալըշըրսա , պաշգա սէրլէրտէ խալէճան տույամաղ իմիշ :

Մօնթէ Գրիսթօ . — Շուրասընը տա ունութմայալըմ քի , ինսանըն թապիաթը եալընըզ օտագիգատատ անլաշըյապիլիր . ինսան սիյասէթկեահա շըդընճա , եփուզիւնտէքի եփուզիլիք տիւշիւպ ասըլ լէհնէսի մէյտանա շըդար : Անտրէանըն չէհրէսինին կիւզէլ օլմատըզընը թէսիմ՝ իտէրսինիզ ոնէ գատար շիրքին վէ իքրահ օլունանագ սիմա իտի . . . կիյինէլիմ , էֆէնտիմ , կիյինէլիմ :

Մրանձ՝ արգատաշըրընա մուվաֆագաթ իթմէգ իսէ տէ , շիրքին օլաճաղընը անլատըզընտան , բուպասընը կիյինիպ մասքէսինի թագտը :

Գըյափէթլէրինի թէպտիլ իլէ աշաղը էնտիլէր . արապա գարուտա պէ քլէմէքտէ օլտուղընտան , իւչ արգատաշ իշնէ կիրտիքլէրինտէ , սաիր արապալարլա գարըշըպ ոլըրայա տիզիլտի : Պու շէնլիկին թէմաշասընտան պիր ազէվիլ միւթէէսիւր օլտուգլարը իտամ քէյֆիյէթի ազար ազար մրանձ իլէ Ալպէրին ագլընտան շըդտը . Պիր մըգտար կէշտիքտէն սօնդրա , իքինճի տէօնիւշտէ Մօնթէ Գրիսթօ արապայը քէնտիլէրինէ թէրք իթմէք շարթըյլա այրըլմազա բուխսաթ իսթէտի : Մրանձ՝ կէօղլէրինի գալուրտըրդտա Ռօսրօլի գօնաղընըն էօնիւնէ կէլմիշ օլտուգլարընը վէ Գօնթըն օ գօնագտաքի բէնչէրէսինին պիրինտէ , եանի օրթատաքի գըրմըզը խաչը պէյազ տամասգօ ասըլմըշ օլան բէնչէրէտէ պիր մավի տամինօ կէօրտիւ . զիհնինտէ օ տամինսօնըն ալթընտա թէաթրոտա կէօրմիւշ օլտուղը եռնան գըզը օլտուղընա հիւքմ իթտի :

Մօնթէ Գրիսթօ . — (Արապատան ինէրէք) էֆէնտիլէր , կէզմէքտէն օսանքպ տա եինէ սէյիրճի օլմազ իսթէտիյինիզ զէման , բէնչէրէլէր սիզին օլտուղընը պիլիրսինիզ . շիմտիլիք արապաճը վէ խըտմէթքեարլար էմբինիզէ մունթազըրըլար , իսթէտիկինիզ կիսի էմբ իտէպիլիրսինիզ :

Ֆրանձ՝ Գօնթա թէշէ.ք.քիւր իթմէ.քտէ ի.քէն, Ալպէր տիլէր պիր արապատա պուլունան պիր գաչ Բօմա.քէօյ. իւ գարըլաբընա թագրւթակ էլլէնմէ.քտէ իտիւ:

Պախթը սիյահընտան արապալտրըն գաթարը Գօնթըն նսակիթ մահալտէ տուրմուշ օլտուդը հալուէ, թէ.քրար հարէ.քէթէ պաշլայքպ, Բօրօթ մէյտանըննա տողրու կիտէր.քէն, ախտգամթընը ճէլպ իթմիշ օլոն արապա ճիհէթը մուգապիլէտէ պուլունան վէնէտիկ սէրայընատ տողրու կիթ.մէ.քտէ իտիւ:

Ալպէր . — Աման, սէն կէօրտիւն մի, անուշան մշտառական:

Ֆրանձ . — Նէյի:

Ալպէր . — Շու քէօյլիւ գըգը տօլու արտարայր:

Ֆրանձ . — Խայըր, կէօրմէտիմ:

Ալպէր . — Կէն էյի պիլիլիմ.քիւ, իշինտէ.քիւ գարըլար բէ.ք կիւզէլտիւ:

Ֆրանձ . — Ետզըդ.քիւ, եթև զիւնտէ մատ.քէ գար, շիմալիէ գատար զայդ իթմիշ օլոտուդըն վագթը գաղանքրտըն:

Ալպէր . — (կիւլէրէ.ք) Գօրգմա, Դարնափալ էննասընտա էլսէթթէ պիլը գըգմէթ պուլաճաղըթ:

Ալպէր՝ պու իւմիւլէ օ կիւն ագշամա գատար կէշինտի իսէ տէ, պիր գաչ քէրրէ բասթ կէլտի.քլէրի քէօյլիւ գըգլարընըն արապասընտան պաշդա հիչ պիր գըգմէթ պուլաճատը: Պու արապայա պիր քէրրէ տահա թէսատիփ էլլէտի.քլէրինտէ, կէրէ.ք մախսուսէն կէրէ.ք գաղաէն Ալպէրին եթւ զիւնտէն մասոքէ տիւշախւ. Ալպէր էլլինտէ.քի չիչէ.ք տէմէթինի արտարանըն իշինէ աթտը:

Ալպէրին զայէթ կիւզէլ զանն իթմիկի քէօյլիւ գըգափէթինտէ.քիւ գըգլարտան պիրի պունուն պու հարէ.քէթինտէն հազզ իթմիշ օլոտուդընտան, արապալտրըն պիր տահա թէսատիփ լէրինտէ, օ տախի պունլարըն արապասընա պիր տէմէթ պէնէ.փշէ աթտը:

Ֆրանձ՝ պու չիչէյին քէնափի իշին աթըլտըզը մէմուլինտէ պուլունմատըլընտոն, էլլինի պիլէ սիւրմէլիսպ, Ալպէր իսէ տէրհալ սէլինէրէ.ք ըուլպասընըն իլիկինէ թագտը:

Ֆրանձ . — Թամամ. իշթէ կէօրտիւն մի, գըգմէթ կէլմէկէ պաշլատը:

Ալպէր . — Խաթէրօէն սէն ինանմա, կիւլ. լաքին պէն հէմինանըլըմ, հէմ պու չիչէկի աթմամ:

Ֆրանձ . — (Կիւլէրէք) Աթմամալը եա՛ . սէնի թանը - յապիլմէսի իշխն նիշան օլարագ սագլամալը :

Ֆրանձ՝ պունու շադա օլարագ սէօյլէտի իսէտէ , պիր աղ սօնղրա Ալպէրին իւմիտի ֆասիտ օլմատըզը անլաշըլար , զիրա արապայա պիր քէրրէ տահա բասթ կէլտիքլէրինտէ պէնէֆշէ շիշէկինի աթան գրզ՝ Ալպէրին իլիկինտէ թա - գըլմըշ օլան շիշէկի կէօրիւննէ էլ վուրմաղա պաշատը :

Ֆրանձ . — Ա. Քէրին , ափէրին , իշ եոլընտա , իոթէրունն պէն արապատան ինէյիմտէ վար սէն եալընըզ բահաթ - բահաթ գըսմէթ արամաղա տէվամէթ :

Ալպէր . — Խայըր , իւրքիւթմէյէլիմ , իլք կէօպէրիշէ դանի օլամամ : Էկէր քէնտիլէրի տէվամ իթմէք իոթէր - լէրսէ եարըն եինէ պիզի պուլուր . օ վագթ նէ եաբանա - զըմը տիւշինիւրիմ :

Ֆրանձ . — Օ տա միւնասիպ եա՛ . տօղրուսք պէն սէն - տէն պու գատար իհթիյաթ մէմուլ իթմէզախմ :

Ալպէրին հագգը վար իտի . քէօյլիւ գըզը դըյափէ - թինտէքի գատըն օ կիւն զիյատէ տէվամ իթմէտի , չինքի Ֆրանձ իլէ Ալպէր արապա իլէ պիր գաւ քէրրէ տահա տօլաշորըար իսէտէ , քէօյլիւ գըզպարընըն արապապընտ պիր տահա բասթ կէլմէտիլէր :

Ռօսրօլի գօնաղընըն էօնիւնէ ավտէթլէրինտէ Մօնթէ Դրիմթօ իլէ մավի տօմինօյը տախի բէնչէրէտէ կէօրէմէ - տիլէր , վէ անլէրին եէրինտէ Գօնթըն տավլէթ իթմիշ օլ - մաոը իհթիմալտէն օլան պաշգա տատամիար վար իտի :

Օ անտէ սապահլայըն Գարնավալըն աշըլմասընը խապէր վէրէն չան եինէ չալընմաղա պաշատըդտա , Գօլոստաքի արապալար պիրէր պիրէր չէօղիւլիս եանտաքի ոօգադ - լարտա զայպ օլոււլար . Ֆրանձ իլէ Ալպէրին արապասը տախի լօգանթայա ավտէթ էյլէտի :

Բասթրինի գարունըն էօնիւնտէ տուրմուշ միւսստիրը - լինի պէքալէմէքտէ իտի . Ֆրանձ իպթիտա Գօնթը սօրտու , վէ արապայը տահա էվլէլ թէոլիմ իթմէտիկինտէն տօլայը միւթէէսսիւֆ օլոււզընը սէօյլէտիքտէ , Բասթրինի օ ճի - հէթտէն թէլաշ իտէճէք պիր շէյ օլմատըզընը սէօյլէտի , չիւնքի Գօնթ քէնտիսի իշխն տիկէր պիր արապա ըսմար - լամըշ վէ պու արապա տախի սաաթ տէօրթտէ Բօսրօլի գօնաղընա կիթմիշ իտի :

Պունտան մասսա Գոնթ՝ քէնտիլէրի իշխն Ալբէնթինա թէաթրօսընտաքի լօճասընըն անախթարընք Բառթրինիյէ պրագմիւլուր :

Օ ագշամ եէմէքտէն սօնղրա Գոնթըն պու իքրամքնը տախի գապուլ իլէ , սիւլէնէրէք թէաթրօյա կիտուպ , Գոնթըն լօճասընա օթուրտըլար :

Պիրինձի ֆասըլ էսնասընտա Գոնթէս մ. . . քէնտի լօճասընա կիրիպ իպթիտա էվլվէլքի ագշամ Մօնթէ Դրիութոյը կէօրմիւշ օլտուղը լօճայա պագտըլուտա , Ֆրանձ իլէ Ալպէրի , եիրմի տէօրթ սաամթ էվլվէլ հագդընտա օ դատար անայիպ էֆքեարլարա զահիպ օլմուշ օլտուղը . ասամըն եէրինտէ կէօրմիւշ :

Գոնթէսին՝ տուրպինինի միւթէմատիյէն սրունլարա տօդրու թութմագտա օլտուղունը կէօրմիւլէր : Բէրտէ էնտիքտէ , Ֆրանձ իլէ Ալպէր՝ Գոնթէսին դիյարէթինէ կիտէրէք , լօճայա տուխուլէրինտէ , Ֆրանձ՝ Գոնթէսին դարշրանա , Ալպէր տախի եանընա օթուրտը :

Գոնթէս . — (Ֆրանձ օթուրուր օթուրմակ) Եյ , անլաշըլան ճատը իլէ տօսթ օլմուշընըզ :

Ֆրանձ . — Տօսթ օլտուգ ափէսմէզսէմտէ , պիւթիւն կիւն Գոնթըն սայէսինտէ էյլէնտիք :

Գոնթէս . — Նա՞որլ պիւթիւն կիւն :

Ֆրանձ . — Էֆէնտիմ , պու սապահ պիզի գահվէ ալթըլյա տավէթ իթտի , գապուլ իթտիք . ագշամա գատար արապասընտա կէզոտիք , նիհայէթ շիմոի տէ լօճասընտայըլ :

Գոնթէս . — Տիմէք օլուր քի , թանըյօրսընըզ :

Ֆրանձ . — Հէմ թանըյօրըզ , հէմ թանըմայօրըզ :

Գոնթէս . — Եանի նէ՞ տիմէք իսթէյօրսընըզ :

Ֆրանձ . — Էֆէնտիմ , հիքեայէ ուղունարը :

Գոնթէս . — Պանա նադէ իտէնէքսին եա :

Ֆրանձ . — Գորդալուրնըզ :

Գոնթէս . — Գորդալուրնըզ :

Ֆրանձ . — Հէշ օլմազոա սապը իտինիզ տէ , սօնունը պէնտէնիզ պուլայըմ :

Գոնթէս . — Բէք էյի , պէն տէ եարըմ հիքեայէլէրի սէվմէմ . հէր հալտէ պունունլա նա՞որլ կէօրիւշտինիզ , սիզի օնա քի՞մ թագտիմ իթտի :

Ֆրանձ . — Հե՛չ . պիկո օնա թագտիմ օլունմաարդ , ո
պիդէ քէնտի քէնտինէ թագտիմ օլունտը :

Դօնթէս . — Նէ՞ վագթ :

Ֆրանձ . — Տիւն ագշամ սիզտէն այրըլտըդտան սօնդրան
Դօնթէս . — Քիմին վասէթասըլլա :

Ֆրանձ . — Լօգանթաճըմքըլըն :

Դօնթէս . — Տիմէք օլուր քի , ո տա սիզին կիպի Լօնտրա
լոգանթասընտա օմուրույօր :

Ֆրանձ . — Եալընրդ Լօնտրա լոգանթասընտա տէյիլ . թա
օմուրտըըմբը դախտա տա օմուրույօր :

Դօնթէս . — Խոսի նէ՞ տիր , էլալէթթէ խոմինի պիկմէլի-
սինիդ :

Ֆրանձ . — Էֆէնտիմ , խոմի Գօնթ առ Մօնթէ Թրիսթօ իմիչ :

Դօնթէս . — Օ նա՞սըլ խոմիմիչ . Հիշ էօյլէ խոմ օլու՞ր մը :

Ֆրանձ . — Սաթըն ալմըշ օլտուղը պիր տտանըն խոմիտիր :

Դօնթէս . — Նէ՞րէ Գօնթը խմիչ :

Ֆրանձ . — Թօսգանա Գօնթը :

Դօնթէս . — Հայտի պագալըմ , պիդէ օ դատար եէնի
շրդմա գօնթլար եռթտուրտըլար , պունու տա եռթալըմ....
Հէր նէ խէ , քէնտիսի՞ նասըլ տտամտըր :

Ֆրանձ . — Մ. առ Մօրսէրէ սօրունըլ , էֆէնտիմ :

Դօնթէս . — (Ալպէրէ) Խշտիյօրմըունըլ , էֆէնտիմ ,
սիզտէն սօրմալը իմիչ :

Ալպէր . — Էֆէնտիմ , պիդէ Գօնթա զայէթ նտղիք պիր
տտամտ նազարըլլա պագմազսադ դապահաթլը օլուրըլ .
օն սէնէլիք տոսթ օլսար , պու դատար նազիք պու դա-
տար թաթլը վէ պու դատար քիպար օլամազտը :

Դօնթէս . — (Կիւլէրէք) Տէ պոտգալըմ , էօյլէ խէ պի-
դիմ ճատը տտէթա եէնի շրդմա պիր միենօն սահիպի ի-
միչ աէ միլեծնլարընը ափվ իթափիրմէք իշիւն Բօշիլտ զանն
իթմէսինկէր տիյէ քիպար գրյափէթինէ կիրմիչ . . . կիւ-
ղէլ եռնան գրզընը տա կէօրտիւնի՞ր մի :

Ֆրանձ . — Խայր , էֆէնտիմ , կէօրմէտիք , տմման կիւդ-
լսուրնըն սէսինի իշիթտիք :

Ալպէր . — Եանի քէնտիսինի սագլայյօր տմման պիզ կէօր-
մէտիք տիյէմէյիդ . . . պէյտող տամասդ օլը բէնչէրէտէքի
մասի տօմինօ օ խոի :

Դօնթէս . — Օ պէյտագ տամասդ օլը բէնչէրէ նէ՞րէտէ խոի :

Ալպէր . — Բօսրօլի գօնաղընտա :

Դօնթէս . — Վայ , Դօնթ՝ Բօսրօլի գօնաղընտան բէնչէ .
բէ՞ մի թութմուշ :

Ալպէր . — Էվլէթ , էֆէնտիմ . սիդ Դօրսօ սօդաղընտան
կէշտինիղ մի :

Դօնթէս . — Կէշախիմ :

Ալպէր . — Իքիսի սարը վէ օրթատաքի գըրմըզը խոցը
պէյազ տամասգօ տորլմըշ իւչ բէնչէրէ վար իտի , կէօր-
տինիղ մի , իշթէ օ իւչ բէնչէրէյի թութմուշը :

Դօնթէս . — Նէ՞ տէրախն , տիմէք օլուր քի , պու հէրիփ
մալը Հարունա մալիքմիշ . Բօսրօլի գօնաղընտա եանի Դօր-
սօնըն էն կիւդէլ մէվզիինտէ սէքիղ կիւն Գարնավալ էս-
նասընտա իւչ բէնչէրէ գաշա թութուլար պիլիքմիսինիդ :

Ալպէր . — Իքի իւչ եխուզ Բօմա սգուտասընա թութու-
լապիփր զանն իտէրիմ :

Դօնթէս . — Իքի իւչ պին տէյինիղ գօրդ մայընքդ :

Ալպէր . — Ամմա եարալնըզ հա՛ :

Դօնթէս . — Պու գատար իյրատը ատասընտա՞ն մը ա-
լբյօր իմիշ :

Ֆրանձ . — Ատասընտա՞ն մը , ատասընտան պիր բարա
իյրատ ալամուզ :

Դօնթէս . — Նիշին սաթըն արմըշ :

Ֆրանձ . — Քէյֆ պու եա՛ :

Դօնթէս . — Տիմէք օլուր քի , պու հէրիփ աթվարը զա-
րիպէ սահիսի պիր տատմ իմիշ :

Ալպէր . — Տօղրուսը պանա աճայիխա տատամ կէօրիւնտի-
բարիզտէ օլայըբար , ետ կէօսթէրիշի սէվէր պիր զէվզէք-
վէ ետ շըլաբրմըշ պիր ալիմ տէր իտիմ . Պու սապահ հօճա
կիսի պիր գաշ նութգլար տախի սէօյլէտի :

Օ տագիգատա տիկէր պիր դիյարէթնի կէլիալ սէօհպէթ
տէյիշիլտի :

Թէաթրօտան ավտէթլէրինտէ , Բատթրինի՝ ըսմարլամըշ
օլտուգլարը քէօյլիւ բուպալարընըն էրթէսի սապահ կէ-
լէճէք օլտուղընը սէօյլէտի :

Ֆիլհագիգա էրթէսի սապահ Բատթրինի պիր թէրզի իլէ
սէքիղ օն թագըմ քէօյլիւ բուպալար կէթիրիալ միւսափիր-
լէրինէ կէօսթէրտիքտէ , պունլարտան էնտամլարընա միւ-
նասիպ իքի թաղըմընը սէշիու , լոգանթաճըյա տախի

շարգալարընա պիր դաչ արշըն դ օրտէլա տիքտիրմէսինի էմր իթմտիլէր : Ալպէր կիյինտիքտէ , հաղիղաթէն կիւզէլ օլտու : Պու էսվապ՝ մավի գատիփէտէն պիր տիզլիք իլէ պիր շաքէթ վէ իշլէմէլի շօրապլա շարբասիլը դունառու վէ պիր տէ եէլէքտէն իպարէթ իտի : Ալպէրին պու դը- յափէթլէ կիւզէլ կէօրիւնմէմէք իհթիմալի եօդ իտի :

Խնճէ վէ զարիֆ պէլինէ գուշողը պաղլայրապ , շարգա- սընը պիր աղ ոօլ թարափա էյէրէք , իւզէրինէ տիքտիր- միշ օլտուզը գօրտէլա բիւսկիւլէրի օմուզընա տիւշախէք- տէ , Թրանձ՝ պազը միլլէթլէրտէ թապիի հիւսն զանն օլուն- մաղա սէպէպ , էքսէրիյա կիյտիքլէրի ըուպալարըն պիր ա- լամէթի օլտուզընը իթմիրափա մէճպուր օլտու : Մէուէլա թիւքքլէր մուգատտէմա օ բարլագդ բէնքի ուզուն էնթա- րիլէրիյէ օ տէրէճէ կիւզէլ կէօրիւնմէքտէ իքէն , շիմսի էօնլէրի իլիքլի սիյահ սէթրէ վէ պաշլարընտա գըրմըզը ֆէս իլէ աղդը մէօհիւրլիւ շարապ շիշլէրինէ պէնզէմէքտէ- տիրլէր :

Ալպէր այնանըն գարշընընա կէշէրէք , մէմնունիյէթ թէ- պէսուիւմի իլէ պագըպ քէյֆլէնմէքտէ իտի : Թրանձ՝ պու գըյափէթինին կիւզէլլիկինի թէպրիք իթմտի : Պունլար պու հալտէ իքէն , Մօնթէ Գրիսթօ իչէրի կիրտի :

Մօնթէ Գրիսթօ .— էքէնտիլէր , էյէնճէ արգատաշը խօշ օլուրսա տա , սէրպէսթլիք տահա խօշ օլտուզընտան , տիւնքի պէյէնտիկինիղ արապայը պու կիւնտէն Գարնա- վալ պիթիննճէյէ գատար սիզէ թէրք իտէճէյիմ . գօրգմա- յընըզ , պէնիմ՝ իւշ տէօրթ տանէ տահա արապամ՝ օլտու- զընտան , հիշ լիւզումը եօդ տըր . կէրէք կէզմէնիղ վէ կէ- րէք իշլէրինիղ իիիւն գուլլանապիլիրսինիդ . կէօրիւշմէք իսթէտիկինիղտէ , Թօսրօլի գօնազընտա պուլուշըրըդ :

Թրանձ իլէ Ալպէր՝ իթիզար իթմէք իոթէտիլէր իսէ տէ , օ գատար նէզաքէթլէ արզ օլունան վէ քէնտիլէրինէ տախի միւգթաղի պուլունան պիր իքրամը րէտտ իթմէքտէ հիշ պիր սէպէպ պուլամատըզլարը ճիհէթլէ , գատուլէ մէճ- պուր օլտուլար :

Մօնթէ Գրիսթօ պունլար իլէ շարեէք սաաթ գատար էյլէնիպ բէք չօդ գօրայլրդլա հէր շէյ իւզէրինէ սէօհպէթ իթմտի : Հէր մէմլէքէթին մէարիփինտէն խապէրտար իտի . Թրանձ իլէ Ալպէր՝ տաիրէսինտէքի ըէսիմէլէրի կէօրմիւշ օլ-

տու գլուրընտան , բէսիմուէն տախի անլամագտա օլտուղը պիմիշչէր իտի : Ահօհալէթ արարընտա կէչէն պաղը քէ- լամիարընտան իւլումու մէարիֆէ մայլու մայլը օլուալ , խո- տուսիլէ քիմեաճըլը իլէ տախի ուզրաշմըշ օլուուղընը ան- լամորլար :

Պանրար Գօնթըն տալիթինէ պէտէլ քէնտիօինի թառան- տավիշթ իթմէյէ ճէսարէթիւրի եօդար , չիւնքի օնուն լէ . զիդ եէմէքէրինէ մաւդապիլ Բասթըրինինին տախ եէմէք- ըլըրի եագրչմանզար . պուրամընը Գօնթա պէջան իթտիք- ըրինտէ , էօղիւրէրինի դասկուլ իլէ նէզաքէթլէրինի թահ- սին էյլէտի :

Ալորէր՝ Գօնթըն , արապայը քէնտիլէրէ թէրք էլէմէօին- տէն զայէթ մէմնուն իտի , չիւնքի քէօյլիւ զըզլարընըն պէյէնտիկի արապա րէք սիւլիւ օլուուղընտան , քէնտիսի տախի օնա պէնդէր պիր արապատա պուլուննմասունը ար- զու իտէրտի :

Էվիէլքի կիւնտէն դալըպ հէնուզ ոօլմըշ օլան պէնէֆչէ տէմէթինի իլիկինէ թագտը վէ չան չալմազա պաշլատըզը անտէ Ֆրանձ իլէ պէրապէր արապայա պինիալ Գօրայա կիթտի :

Իքի տէֆա տօլաշտրդլարընտա պիր թագքմ բալեաչ գըյափէթինտէ պուլունան գըզլարըն արտպասընտան քէն- տի արապարընտա պիր թագէ պէնէֆչէ տէմէթի աթըլութ զու գըզլարըն իսէ էվիէլքի կիւն քէօյլիւ զըյափէթինտէ- քի գըզլարը օլուալ , մախուռուն անլէրին զըյափէթինէ կիրմիշ օլուուղլարը կիպիր , զըզլար տախի պունդարըն էվիէ- լիսի կիւն պուլուննուրդլարը գըյափէթէ կիրմիշ օլուուղլա- րընը անլամորլար :

Ալորէր ամթրան չիւէյի տէրհալ էսփապընըն իլիկինէ թա- ղըպ , էվիէլքի սորմուշ չիւէյի տախի ամթմնպարագ էվինտէ թութտու , արապայա պիր քէրրէ տահա թասթ կիլտիք- ըրինտէ աշգ իլէ տուտադլարընա կէօմիւրիս էօրտիւ . պու հալ կէրէք չիւէյի աթմըշ օլան զըզլու վէ կէրէք ար- գատաշլարընա թօհափ կէօրիւնմիշ օլուուղընտան , կիւ- մուշտիւլէր :

Օ կիւն շէնյիք էվիէլքի կիւնտէն տահա զիյատէ իտի : Մօնթէ Գրիսթօյը պիր տէֆա քէնչէրէլէրինտէ կէօրտիւ- էր իսէ տէ , սօնզրա զայպ օլառ : Աղշամա դատար Ալ-

պէր իլէ բալեաչօ գըյաֆէթինտէ օլան գըզըն հէր թէսաւ-
տիւ ֆլէրինտէ պիրապիրինէ շիշէք աթմաւարը տէվամէլլէտի:

Լոդանթայա ավտէթլէրինտէ Ֆրանձ պիր իշ իշխն տի-
շարը շըգտը : Ալպէր պիր ազ տահա կէղիալ սատթ ծ տէ
ավտէթինտէ սէվինճինտէն չըլտըրմըշ կիսպի պիր հալտէ իտի:
Բայեաչօ գըյաֆէթինտէ օլան գըզ եինէ քէօյլիւ գըյա-
ֆէթինէ կիրմիշ վէ պիր քէրրէ տահա բասթ կէլտիքտէ
մասքէսինի չըգտըրմըշ օլտուղընտան , զայէթ կիւղէլ պիր
դատըն օլտուղընը Ալպէր կէօրմիւշ իտի :

Ալպէրին պու մուվաֆֆագիյէթինէ Ֆրանձ՝ իյնապ իտին
թէպրիքինի ինրա իմատիքտէն սօնղրա , Ալպէր պազը հալ-
լէրինտէն պու գատըն քիպար սընթֆտան օլտուղընը անլա-
տըղընը վէ էրթէսի կիւն պիր տէ մէքթուպ եազանագ
օլտուղընը պէյան էյլէտի :

Ֆրանձ՝ տօսթունըն պու սէօյլէտիքէրինի տիյնէտիքտէ,
պիր պաշգա սէյլէյէնէկի տահա օլուպ ճէսարէթ իտէմէ-
տիկինի հըսո իտէրէք , պատէս սիւվալ , մագսէտինին ի-
լէրի կիթմէսի իշխն էլինտէն կէլէնի եարմաղա հազըր օլ-
տուղընը տախի պիլտիքտի : Ալպէր էրթէսի կիւն արապայը
եալընըզ քէնտիսինէ թէրք իթմէսինի րէճա էյլէտի , զիրա
Ալպէրին զաննընճա դարընըն եիւղիւնիւ կէօթէրմէսինէ
սէպէպ՝ Ֆրանձըն օրատա պուլունմապ իտի :

Ֆրանձ՝ տօսթունըն պէօյլէ պիր գըսմէթինէ մանի օլմա-
մադ իշխն մէմունէն արապայը թէրք էյլէտի . Ալպէրին
տախի պէօյլէ շէլէրի չօդ սայմայրպ , աղզը դալապալրգիը
օլտուղընը պիլտիկինտէն , սէրկիւղէշթէնին քեափէսինի
քէնտիսինէ սէօյլէյէնէկինի պիրիքտի : Քէնտիսի իւչ
սէնէտէն պէրու իթալիատա կէղմէքտէ օլուպ , պու մի-
սիլու պիր վագաայէ ուղրամամըշ օլտուղընտան , ուղրա-
յանլարըն նէ թէտպիրլէրլէ վէ նէ եօլաւա պէճէրէպիլ-
տիքլէրինի էօյրէնմէյէ հավէսի վար իտի . անըն իշխն էր-
թէսի կիւնիւն շէնլիկինի Ռուրոյի գօնաղընըն բէնչէրէլէ-
րինտէն սէլր իտէնէկինի պէյան էյլէտի :

Ֆիշադիգա էրթէսի կիւն Ֆրանձ բէնչէրէտէ օթուր-
մադտա իքէն , Ալպէրին պիր գաչ քէրրէ կէշիալ տէօն-
տիւկինի կէօրտիւ : Ալպէրին էլինտէ պիր իրի շիշէք տէ-
մէթի օլտուղընտան , եազաղըր թէզքէրէյի տէմէթին իշխնէ
սազլամըշ զանն էյլէտի : Ֆրանձ պու զաննըն կէրչէք օլ-

տուղընը պիր աղ սօնդրա անլատը , չիւնքի աղ վագթտա շիշք տէմէթինի , կիւլ բէնկի աթլաս բալեաչո ըռւպտոր կիյինմիշ օլան պիր դատընըն էլինտէ կէօրտիւ :

Ագշամ լոգանթայա ավաէթլէրինտէ Ալպէր շբլորընը պիր հալոտէ իտի , չիւնքի մէքթուպը վէրտիկի թարիգիլէ ճէվապընը տախի ալաճաղընտա շիւպհէսի եօդ իտի . Ֆրանձ իսէ շէնլիկին շամաթալարընտան եօրուլմուշ օլուպ , էրթէսի կիւն պազը եաղըլարը օլուուղընը էօզր իտէրէք տիշարը չըդ մայաճաղընը պէյան էլլէտի :

Ֆրանձ՝ էրթէսի կիւն ագշամ Ալպէրին , էլինտէ պիր քեաղըտլա գօշարագ օտատան իշէրի կիրտիկինի կէօրտիւքտէ , զաննընտա խաթա իթմէմիշ օլուուղընը անլատը : Ալպէր . — Պագ , եանլըշըն վար մը իմիշ :

Ֆրանձ — ճէվապ վէրտի , հա՞ :

Ալպէր . — Օգու տա պագ :

Ֆրանձ՝ թէղքէրէյի ալըպ օգուտը :

« Սալը ագշամը սաաթ եէտիտէ Բօնթէֆիյի ոօգաղընըն գարշըրնտա արապանըզտան էնիոլ էլինտէքի մաշալսյը գարաճագ քէօյլիւ գարշըրնըն տրգասընտան կիտինիդ . Սան ճագօմօ քիլիսէսինին նէրտիվէնինին էօնիւնէ կէլտիկինիզտէ , էսլապընըզըն իւոթիւնէ պիր կիւղէլրէնքի գօրտէլա պաղլացընըդ քի սիզի թանըյապիլսիէ : Օսամթա գատար արթըդ պէնի կէօրմէյէճէքսինիդ :

« Սէպաթ վէք քէթմ : »

Ալպէր . — (Ֆրանձ մէքթուպը օգուտըդտա) էյ , նէտէրսին :

Ֆրանձ . — նէտիյէյիմ , վաղատ կիլթտիքճէ թօհաֆլաշմագտա տըր :

Ալպէր . — Պու սապահ տիւգ տր Պրաչիանօնըն պալօսը իշիւն ալտըղըմըզ տավէթէ կիտէմէյէճէկիմ տիյէ գօրդոյօրըմ :

Ֆրանձ . — Պագ , տօսթում , Բօմանըն պիւթիւն քիպար թագըմը Տիւգին պալօսընա կէլէճէք . սէնինքի տէ սահինէն աղնիյատէն իսէ , օրատա պուլունմամսուընըն իհթիմալի եօդ տըր :

Ալպէր . — Կէլսին , կէլմէսին , պէն հագգընտա օլան էֆքեարըմը թէպտիլ իթմէմ . թէղքէրէյի սէն օգուտըն , իթալեատա էսնափ գարըլարընըն նէ եօլտա թէրովիյէ օլ-

առողջարքնը պիտի բախն . շու եազբյա տրդդաթէ էթ , պագ պագայըմ , պիր իպարէ վէ եա պիր իմլա եանլըշը պու-
լապիլի ըմիսին :

Ֆրանձ . — (Մէքթուալը պիր տահա օդույուալ , եազբյը
կիւզէլ վէ իպարէյի նօգսանորդ պուլասուգտա , քեազբար
Ալպէրէ վիրէրէք) Գրամէթլիախն :

Ալպէր . — Իսթէրուէն կիւլ , զէվդլէն , պէն սէվտիմ վէս-
սէլամ :

Ֆրանձ . — Աման իթմէ , պէնի գօրդուտըյօրսին , անլա-
շըլան տիւգ տը Պրաշիանօնըն պալուրնա տէյիլ , ֆլօրանսա
տախի պէնի եալընըզ կէօնտէրէնէքսին :

Ալպէր . — Տօղրուսը , չըդան զըսմէթ կիւզէլ օլտուղը
դատար սէվիմի իսէ , էյի պիլքի , հիշ օլմազսա պիր պու-
չուգ այ օլսուն Բօմատա իգամէթ իտէրիմ . հէմ Բօմայը
չօդ սէվտիմ , չիւնքի ասարը աթիգա մէրագլույլը:

Ֆրանձ . — Թամամ , պու եօլտա պիր իքի զըսմէթ տահա
չըդարսա , սէն պիր կիւն միւնէրըէտ ասարը աթիգա ա-
դատէմիասընըն ազասը օլսուրսին :

Օ տագիգատա եէմէք հազբը օլտուղընը խապէր վէր-
տիքլէրինտէ , Ալպէրին թապիաթընտա իշթահընա մանի
օլմատըլընտան , տօսթույլա պէրապէր եէմէկէ կիթտի :

Թամամ խիթամընտա Մօնթէ Գրիսթօնըն՝ դիյարէթէ կէլ-
միշ օլտուղընը խապէր վէրտիլէր : Ֆրանձլա Ալպէր իքի
կիւնտիր Գօնթը կէօրմէմիշ օլտուգլարընտան , Զիվիթա
վէքքիատա իշի օլսուպ օրայա կիթմիշ օլտուղընը Բամթ-
րինիաէն իշիթմիշ իտիլէր . շիմոի տէ ավտէթ իթմիշ զանն
էլլէտիլէր :

Գօնթ ատէթի իւզրէ զայէթ նէզաքէթլէ հարէքէթ իթ-
մէքտէ օլտուղընտան , պու ատամըն հալի Ֆրանձա պիր
մոււամմա իտի . հէր հալտէ քէնտինի թանըմըշ օլտուղընա
շիւպհէ իթմէղտի , լաքին նէ սէօղլէրինտէն վէ նէ տէ
թավը ու հարէքէթինտէն՝ պաշդա պիր մահալտէ կէօր-
միւշ օլտուղընը ասլա պէլլի իթմէղտի . պու սէպէպէ մէպնի
Ֆրանձ՝ Մօնթէ Գրիսթօ ատամընտա պուլուշարդլարը կիճէ-
տէն պահս աչմադ արգուսընտա իտի իսէ տէ , քէնտույէ
պու դատար խըտմէթտէ պուլունան պիր զաթը կիւնէն-
տիրիմ գօրդուսըլլա ճէսարէթ իտէմէղտի :

Նիհայէթ Գարնավալըն սօն կիւնիւ օլան սալը կիւնիւ կէլտի : Օ կիւնիւ ադշամըն սաաթ սէքիզինտէ բէրհիղ պաշատըղնտան , պաշգա կիւնլէրտէ կէրէք վազթլարը կէրէք բարալարը վէ կէրէք խմթէքլէրի օլմատըղընտան կէրի գալմըշ օլանլար տախի օ կիւնիւն շէնլիկինէ գարըշարագ , Գարնավալըն էն դալապալըդ վէ էն կիւրիկթիլի կիւնիւ օլուր :

Սաաթ իքիտէն պէշէ դատար Թրտնձլա Ալպէր տրտապա գաթարըրընըն իշինէ կիրիպ խալդլա էյլէնտիլէր . ադշամա տօղրու օ կիւնիւն գալապալըղնա վէ շամաթա տահա խավէ օլուր : Պու եէնի կէլէնլէր «մօդօլի» տէնիլէն մնւմլարըն սայըճըլարը խոի :

Պու մօդօլի՝ պիր թագըմ իրիլի ու ֆագլը քիլիսէ մնւմլարը տքր :

Պունլարըն էյլէնճէսի տէ Գարնավալըն սօն էյլէնճէսի օլուպ , պու էյլէնճէ տէ շունտան իպարէթ տիր , եանի հէրքէսին էլինտէ եանմըշ պիր մնւմ պուլունտըղը հալտէ , քէնտի մնւմընը սէօնտիւրմէյիպ , տիկէրլէրինին մնւմլարընը սէօնտիւրմէք տիր :

Պու մնւմ օյունը թագրիպէն իքի սաաթ սիւրտիւ . Գորսօ սօդաղը կիւնտիւզ կիպի այտընլրդ խոի . Ալպէր սապրուզլըլըդտան հէր տագիգա սաաթընը չըգարըպ պագարտը . Նիհայէթ սաաթ Շէ կէլտի : Պու իքի տօոթլար օ սաաթտա Բօնթէֆիշի սօդաղընըն ոգաշընտա պուլունտըլար . Ալպէր էլինտէ եանմըշ մնդօլէթթօուըլլա արապատան աշազը աթրլոր : Իքի մասքէլի մասգարա պունուն մնդօլէթթօուընը սէօնտիւրմէկէ եախուս գարմազա չայրշտըլար իուէ տէ , եռումիուգ կիւլէշինտէ մէ հարէթի օլտուղընտան , հիշ պիրինի եանաշարբմայարագ Սան ձագօմօ քիլիսէսինէ տօղրու եիւրիւտիւ :

Քիլիսէսին նէրտիվէնլէրի խւղէրինտէ պիր չօդ սէյլիրճիւլէր պիրափիրինին մնւմլարընը սէօնտիւրմէյէ չտլրշըոլ ու դրաշըրլարտը Թրտնձ կէրիտէն Ալպէրի կէօզիւնտէն սյըրմայարագ պագմագտա օլտուղընտան , նէրտիվէսին իլք պասամաղընա այադ պաստըղընը կէօրտիւ :

Պատէ հու հէման օ տագիգատա պիր քէջլիւ գըզը էմնի ու զատըպ , Ալպէր թարաֆընտան հիշ պիր կէօնա

միւտախէլէ խակըմէքսիզին մումընը դարսը : Ֆրանձ ու զարտա օլտուղընտան , պիրապիրինէ սէօյլէտիքէրի սէօզիւ տույամատը խոէ տէ , զահիրէն հիշ պիր տիւշմանլըգ էսէրի տէ կէօրմէտի , չիւնքի օ անտէ գըզլա Ալպէրին դօլ դօլա թաղբալ կիթափիքէրինի կէօրտիւ : Ֆրանձ պիր աղվագիթ արդաւորընտան պագտը , լաքին Մաշէլլօ սօդազընտա կէօզտէն զայզ օլտուլար :

Օ անտէ Գարնավալըն խիթամընը խապէր վիրէն չան չալընմազա պաշլատըգտա , պիրտէն պիրէ պիր սագրկա կէմիշ կիսկի քեափէի մումըար սէօնտիւ , Ֆրանձ դարանը լըգտա դալտը . կէօյա էսէն սագրկա մումըարըն այտընըլըրյլա պէրապէր շամաթայը տա ալմըշ կէօթիւրմիւշ կիսկի պիր տէրին սիւքիւթ չէօքտիւ : Արթըգ մասգարալարը էվէլէրինէ կէօթիւրէն արապալարըն շամաթառնտան վէ բէնչէրէլէրտէ նատիրէն կէօրինէն բշրդտան մաստա հիշ պիր չէյ դալմայըպ , Գարնավալ խիթամ պուլտու :

16.

ՍԻՆ - ՍԼՊԱՍԹԻԿՆ ՄԷԶԱՐ ՄԱԴԱՐԱՍԼ

Ֆրանձ միւտոէթը էօմիւնտէ օ ագշամքի կիսկի հիշ պիր վագիթ օ տէրէնէ սիւրաթլա սէվինճտէն քէտէրէ տիւշմէմիշ խտի . զանն խտէրախն քի , Բօմա շէհրի իւզէրինտէն կզրախլ կէմիշ տէ պիր աղէվիէլ օ տէրէնէ շէն օլան շէհրի դապրիսթանա չէվիրմիշտի : Կինէնին գարանլըզընը արթըրմագ իւզրէ մահթապ տա պէտր հալինտէն մուհագ հալինէ կիրմիշ օլտուղընտան , օ կինէ ստաթ օն պիրտէ տօղաճագ խտի . օ սէպէպտէն Ֆրանձըն կէշտիկի սօգագլար պիւսպիւթիւն գարանլըգ խտի խոէ տէ , եօլ ուզագ օլմարըզընտան , օն տագիդատա լոգանթայա վասըլ օլտու :

Թաամ հազըր խտի , Գագաթ Ալպէր էրքէն կէլէմէյէնէ կինի խապէր վէրմիշ օլտուղընտան , Ֆրանձ եալընըզնա սուֆրայա օթուրտը : Բասթրինի՝ Ֆրանձա արդատաշընըն նէրէտէ օլտուղընը սիւվալ էյլէտիքտէ , պիր կիւն էվիէլ պաշգա պիր մահալէ տավիթ խտիմիշ օլտուղընտան , օրայա կիթմիշ օլտուղընը պէլան իմտի : Մումարըն անըրդըն սէօնմէսիյլէ այտընլըզըն պիրտէն պիրէ դարանլըդա

թահվիլ օլմասը՝ վէ օ դատար շամաթա վէ կիւրիւլթիտէն սոնդրա կէլմիշ օլան սիւրիւնէթ թրանձըն գալպինէ խէվփ իւէ գարըշըդ պիր նէվի քէտէր վէրմիշ օլտուղընտան, էս նաի թատանա Բառմըրինի պիր գաչ տէֆա կէլիսպ պիր չէ թերումը օլուպ օլմատըզընը սիւվալ էյլէտի խէտէ, հիւ պիր ճէվապ վիրմէյիսպ սիւրիւթ խւզրէ եէմէյինի եէտի:

Թրանձ՝ Ալպէրի նէ գատար կէճ կէլէճէք օլուրսա տա եխնէ պէքլէմէկէ կէ գարար վէրմիշ օլտուղընտան, սատաթ օն պիրտէ արապանըն հազըրլանմասընթ թէնալիհ խտէրէք, Ալպէր լոգանթայա կէլտիկի անտէ քէնալիյէ խապէր վէրմէլբինի եմր էյլէտի: Սատաթ օն պիրէ կէլտի, լաքին Ալպէր հալա կէլմէտի:

Թրանձ պալօ էսվապընը կիյինիպ, լոգանթաճըյա Ալպէր հաղ դընտա օլան էմրինի թէքրար խտէրէք, տիւդ ար Պրաչիանօնըն պալօսընա կիթտի:

Պու պալօտա պիր գաչ սատաթ էյլէնիպ, Ալպէր հազդընտա օլան խէվիինի Գօնթէս ժ. . . իլէ դօնուշարագ սէօյլէմէքտէ իքէն, պիր խըտմէթքեար կէլիպ և էֆէնտիմ, Լօնտրա լոգանթասը սահիպի խապէր կէօնտէրմիշքի, Վիդօնթ տը Մօրսէր թարաքընտան պիր ատամմէքթուպ կէթիրիպ սիդի պէքլէմէքտէ » իմիշ տէտիքտէ,

Թրանձ . — Վիդօնթըն պիր մէքթուպը իլէ մի :

Խըտմէթքեար . — Էվլիթ, էֆէնտիմ:

Թրանձ . — Նա՞ոըլ ատամմ ըմիշ:

Խըտմէթքեար . — Պիլմէմ, էֆէնտիմ:

Թրանձ . — Նիշիւն պուրայա կէթիրմէմիշ:

Խըտմէթքեար . — Մէքթուպը կէթիրէն ատամ պիր չէ սէօյլէմէտի:

Թրանձ . — Մէքթուպը կէթիրէն ատամնէթքտիր:

Խըտմէթքեար . — Պէնիմ պուրայա կիրտիկիմի կէօրիւպ պագար կիթտի:

Գօնթէս . — Աման, Ալլահ, չարուգ կիտինիպ, պաշընա պիր պէլա կէրմիշ օլմասըն:

Թրանձ . — Կիտլյորըմ, էֆէնտիմ:

Գօնթէս . — Պիզէ խապէր վէրմէկէ կէլիթմիսինիզ:

Թրանձ . — Միւհիմ պիր չէ տէյիլսէ կէլիրիմ. ֆադաթ պէն քէնախմին տէ նէ օլաճաղընը պիրմէմ:

Գօնթէս . — Հէր հալտէ պասկըթէթ խւզրէ օլմալընըզ :

Ֆրանձ՝ շարդասընը դարբազ գօշարտգ աշաղը էնոտի : Առապարանըն իրի սաամիտ սօնզրա կէլմէսինէ էմի վէրմիշ օլտուղընտան , եայա օլարագ լոգանթայա կիթտի : Լոգանթայա դարիալ սօգաղըն օրթաւընտա պիր ատամ կէօրտիւքաէ Ալգէրին կէօնտէրտիկի ատամօլաւուղընա շիւպհէ իթմէտի : Պու ատամ պիր պէօյիւք մանթօյա սարըմըշ խտի . եանընա եագլաշըպ սօրմագ նիյէթինտէ ի.քէն, օտամըն քէնտիյէ խրթապ իթտաիկինի թաաճ ճիւպլէ կէօրտիւք եապանճը . — (Սագընմագ իոթէյէն պիր քիմսէնին եարաղը կիպի կէրի կէրի չէքիլէրէք) նէ իոթէյօրսընըզ պէնտէն :

Ֆրանձ . — Վիդօնթ տը Մօրսէր թարաֆընտան մէքթուպ կէթիրէն սիդ տէյիլմիսինիդ :

Եապանճը . — Բասթրինինին լոգանթասընտա օթուրան սիզմիսինիդ :

Ֆրանձ . — Էվլէթ :

Եապանճը . — Վիդօնթըն րէֆիդի սիզմիսինիդ :

Ֆրանձ . — Էվլէթ :

Եապանճը . — Իսմինիզ նէ տիր :

Ֆրանձ . — Պարօն Ֆրանձ տէրինէ :

Եապանճը . — Էզյիէ իսէ պու մէքթուպ սիզէ տիր :

Ֆրանձ . — (Մէքթուպը ալարագ) ձէվապ իոթէյօր մը :

Եապանճը . — Էվլէթ . . . եանի տօոթընըզ ճէվապ վէրիրսինիդ իւմիտինտէ տիր :

Ֆրանձ . — Էօյլէ իսէ օտամա պէրապէր կէլինիդ տէ ճէվապընը եաղացըմ :

Եապանճը . — (Կիւլէրէք) Էֆէնտիմ , պուրատա պէքէլէսէմ տահա էյի օլուր :

Ֆրանձ . — Նիշիւն :

Եապանճը . — Մէքթուպը օգուտըգտա անլարսընըզ :

Ֆրանձ . — Սիդի սօնզրա պուրատա պուլտպիլիրմիյիմ :

Եապանճը . — Հիւ չիւպհէ իթմէյինիդ :

Ֆրանձ՝ լոգանթայա կիրտիքտէ նէրտիլէնին պաշընտա Բասթրինիյէ բասթ կէլտի :

Բասթրինի . — Էյ :

Ֆրանձ . — Էյ նէ տիմէք :

Բասթրինի . — Տօոթունըզ թարաֆընտան սիզէ պիր չէսէզմէկէ կէլէն ատամը կէօրտիւնիդ մի :

Ֆրանձ . — Եվլէթ , կեօրտիւմ , պիր մէքթուալ կեթիր .
միշ . օտայա պիր մում եադսրնլար պագայըմ :

Լողանթաճը պիր խըտմէթքեարա էմի իլէ խըտմէթ .
քեար տախի պիր մում եադըրպ ֆրանձըն էօնիւնէ տիւշախ :

Ֆրանձըն խէվփի Բասթրինինին եիւզիւնտէքի թէլաշա .
լամէթլէրինտէն տահա զիյատէ արթմըշ օլարագ , օտառը .
նըն մումը եանտըրդը անտէ մէքթուալը աշտը : Պու մէք .
թուալ Ալպէրին քէնտի եադըրը իտի :

Ֆրանձ պիր տէֆա օգուտըդտա միւնտէրիճաթընա ի .
նանամայըրպ պիր տահա օգուտը :

Մէքթուալ շու վէճհլէ եադըրմըշ իտի .

« Ազիզիմ , մէքթուալը ալարզըն անտէ , եազըխանէ .
մին կէօզիւնտէ օլան չըզտանըմըն իշինտէ պուլունան զը .
րէտիթօ սէնէտինի ալ . էկէր քիֆայէթ իթմէզոէ , քէնտի
գրէտիթօնը տա իլավէ իտէրէք , սարրագ Թօրլօնիայէ կիթ .
4000 րէալ ալրպ պու մէքթուալը կէթիրէնէ թէսլիմ էթ .
պու բարանըն բէք սիւրաթլա էլիմէ կէլմէսի էլզէմախիր :

« Հագգընտա իտէճէկիմ զայրէթ դատար սէնին տէ .
պանա զայրէթ իտէճէկինէ էմիլիէթիմ օլտուղընտան , զի .
յատէ թավսիյէյէ հաճէթ կէօրմէմ :

(իմզա)

« Տօսթուն Ալպէր ար Մօրսէր :

Պու մէքթուալըն զէյլինտէ ինկիլիզնէ օլարագ . « Իթալիա
հայտուալարընըն մաւալ օլմստըրընա շիմտի իյման իթ .
տիմ» տիյէ եազըրմըշ ար :

Պու սաթըրըն ալթընտա պիր տիկէր եազը իլէ տէ ի .
թալեանճա շէօյլէ եազըրլը իտի :

« Էկէր սապահըն սաաթ ալթըրընտա 4000 րէալ էլիմէ .
կէլմէզոէ , սաաթ եէտիտէ Վիդ օնթ ար Մօրսէր թէլէֆ օ .
լաճագ :

(իմզա) Լուիճի Վամբա :

Պու իքինճի իմզատան Ֆրանձ՝ մնտտէնին նէ օլասուղընը
վէ մէքթուալը կէթիրէն ատամըն նէ սէպէալլէ օտայա
զըդմատըրընը անլատը . Ալպէր շիմտիյէ դատար վիւճու .
տընա դաիլ օլմստըրըն Լուիճի Վամբանըն էլինէ տիւշմիւշի :

Դայա իտէճէք զէման օլմստըրընտան , Ֆրանձ՝ եազը .
խանէյէ զօշուալ չէքմէճէյի աշարագ ճըզտանըն իշինէ պագ .
տըրտա , Ալպէրին գրէտիթօ սէնէտինի պուլուտ , ամմա

սրու սէնէտ ալթը պին ըէալլըդ օլուալ Ալպէր իսէ հէնուզ իւչ պինինի ալըալ խարճ իթմիշ իտի : Թրանձըն իսէ գրիտիթօ սէնէտի օլմայըդ , Թլօրանստան Բօմայա եալընըզ սէքիղ կիւն էյլէնմէք իշիւն կէլմիշ օլտուղընտան , իւզէրինէ իքի պին ֆրանդ ալմըշ վէ անըն տա էյլի նարուլէն նընտան վլյատէսինի սարֆ իթմիշ իտի , եանի Ալպէրին իսթէտիկի բարտ թամամ օլմադ իշիւն տահա եէտի սէքիղ եիւզ ըէալ լազըմ իտի : Սահինէն Թրանձ պէօյլէ պիր վագրթատ սարրափ Թօրլօնիանըն ինսանլիյէթինէ իւմիտ իթմէքտէ օլտուղընտան , էվինէ կիթմէք իշիւն հաղըրլանմադտա իքէն , պիրտէն պիրէ խաթմընա Մօնթէ Գրիոթօ կէլտի : Թրանձ՝ Բասթրինլիյի չազըրթորմադ իւզրէ իքէն , Բասթրինի քէնտիլիկինտէն օտատան իշէրի կիրտի :

Թրանձ . — (Զարուդ չարուդ Բասթրինինին եանընա գոշարագ) Աճապա Գօնթ պուրատա մը արր :

Բասթրինի . — Էվլէթ , Էֆէնտիմ , շիմտի կէլտի :

Թրանձ . — Աճապա եաթմտը մը :

Բասթրինի . — Զանն իթմէմ :

Թրանձ . — Էօյլէ իսէ սօրունըզ պագալըմ , քէնտիլէրինի կէօրիւզ իքի լագըրաք սէօյլէյէպիլի՞րմիյիմ :

Բասթրինի՝ օտատան շըգըպ պիր գաչ տագիդա սօնդրա ալտէթլէ « պույտուրուն , Էֆէնտիմ , Գօնթ սիզի պէքլէյօր » տէտի :

Թրանձ՝ Գօնթըն տակրէսինէ կիրտիքտէ , Գօնթը շիմտիյէ դատար կէօրմէտիկի պիր ուֆագ օտատա պուլտու :

Գօնթ . — (Թրանձըն իսթիգպալինէ կէլէրէք) Հանկի ըիւզիւար պու սաաթմատ սիզի պուրայա կէթիրտի . կիճէ գահվէ ալթըրընա կէլիյօրտանըզ , զլյատէսիյլէ մէմնուն օւուրըմ :

Թրանձ . — Խայյր , Էֆէնտիմ , պիր միւհիմիշ իշիւն գոնուշմազա կէլիյօրըմ :

Գօնթ . — Խշ մի , նէ իշի :

Թրանձ . — Տիյնէյէճէք քիսնէ եօգ մը :

Գօնթ . — (Գարույտ գատար կիտուալ ալտէթլէ) Քիմոէ եօգ :

Թրանձ . — (Ալպէրին մէքթուպընը վէրէրէք) Օդույընըզ :

Գօնթ . — (Մէքթուպը օդույտապ) Եա :

Թրանձ . — Զէյլինի տէ օդուտընըզ մը :

Դօնթ . — Օգուտում :

Ֆրանձ . — Նէ տէրսինիդ :

Դօնթ . — Խօթէտիկի գատար բարա պուլաընըղ մը :

Ֆրանձ . — 800 բէալ նօդսանտըր :

Դօնթ . — (Եազրիսանէսինէ կիտիլ իշի ալթուն տօլու պիր չէքմէճէ աշարագ) Ինչալլահ պանա հագարէթ իտուալ տա պէն տուրաւր իքէն պաշդասընտան իսթէմէյէճէքսինիդ :

Ֆրանձ . — Պիլաքիս կէօրիւյօրսընըղ քի , տօս տօղրու սիդէ կէլտիմ :

Դօնթ . — (Զէքմէյի կէօսթէրէրէք) Թէշէքքիւր իտէրիմ , լիւզումի դատար ալընըղ :

Ֆրանձ . — (Տիդգաթթլը տիդգաթթլը Գօնթըն կէօզիւնին իշինէ պագարագ) Պու բարայը միւճէրրէտ Լուիճի Վամբայա կէօնտէրմէլի մի :

Դօնթ . — Էօյլէ եա՛ , զէյլի օգումատընըղ մը :

Ֆրանձ . — Զանն իտէրիմ քի , սիդ միւրատ իթսէնիդ պիր գօլայընը պուլապիլիրսինիդ :

Դօնթ — (Թաաճճիւպլէ) Նէ կիպի :

Ֆրանձ . — Մէսէլա պէրապէր կիտէր տէ Լուիճի Վամբայը պուլուրագ , Ալպէրի պըրագաճաղընա շիւպհէմեօդտըր :

Դօնթ . — 0 հայտուտըն իւզէրինէ պէնիմ նէ հիւքմիմ օլապիլիր :

Ֆրանձ . — Ունուտըլմասը միւմքին օլմայան պիր խըտմէթ իթմէտինիդ մի :

Դօնթ . — Նէ կիպի խըտմէթ :

Ֆրանձ . — Բէրրինօյը գուրթմարմատընըղ մը :

Դօնթ . — Վայ , օնու սիդէ քիմ սէօյլէտի :

Ֆրանձ . — Նէ լազըմ , պիլիրիմ :

Դօնթ . — (Գաշլարընը չաթարագ պիր տագիգա տիւշիւնտիքէն ոօնդրա) Պէն Վամբայա կիտէճէք օլուրսամ , սիդ տէ պիրլիքտէ կէլէճէքմիսինիդ :

Ֆրանձ . — Բէֆադաթըմտան թաաճիդ օլմադսանըղ :

Դօնթ . — Բէք էյի , հավա կիւզէլ տիր , հէմ կէզէրիդ :

Ֆրանձ . — Սիլահ ալալըմմը :

Դօնթ . — Սիլահը նէ եաբաճագորընըղ :

Ֆրանձ . — Էյ , բարա :

Գօնթ . — Իդթիզա իթմէզ . մէքթուալը կէթիրէն ատամ նէրէտէ տիլ :

Թրանձ . — Սօգագտա տրբ :

Գօնթ . — Ճէվապընը մը պէքլէյօր :

Թրանձ . — Եվլէթ :

Գօնթ . — Նէրէյէ կիտէճէկիսիզի պիլմէլիյիլ : Տուրունը չաղըրայըմ :

Թրանձ . — Նաֆիլէ , եօգարը չըդմագ խոթէմէյօր :

Գօնթ . — Պէլքի սիզէ չըդմագ խոթէմէզ , լաքին պանա կէլիր :

Գօնթ բէնչէրէյի աշարագ պիր ըսլըդ չալտըգտա , սօգագտա տուվարա տայանըպ տուրմագտա օլան ատամ սօգաղըն օրթասընա գատար կէլտի : Գօնթ տախի խրտմէթքեարընա էմի խաէր կիպի «չըդ» տէտիքտէ , մէքթուալը կէթիրէն ատամ պիլա թէրէտտիւտ աճէլէ իլէ դօշարագ լոգանթայա կիրուպ պիր գաչ սանիցէ սօնղըա ետնլարընա կէլտի :

Գօնթ . — Ա՛ , սէ՞նմիսին , Բէրբինո :

Բէրբինո ճէվապ վէրէճէք եէրտէ տիզ խոթիւ օթուրուպ , Գօնթըն էլինի պիր գաչ տէփտ էօրտիւ :

Գօնթ . — Հալա սէնի էօլիւմտէն գուրթարտըրզմը ունութմատըն հա՞ , թօհափ , հալ պու քի սէքիզ կիւն օլտու :

Բէրբինո . — Խայըր , էֆէնտիմ , ասլա ունութմամ :

Գօնթ . — Ասլա ուղուն դէմանտըր , լաքին հէր նէ խաէ , էօյլէ զանն իթտիկինէ տէ թէշէքքիւր օլունուր . գալդ ճէվապ վէր պագայըմ : (Բէրբինոնըն խէվփի իլէ Թրանձըն եխողիւնէ պագտըրզնը կէօրտիւքտէ) Գօրդմա , պէյ էֆէնտի տօսթումտըր , եանընտա սէօյլէյէպիլիրսին :

Բէրբինո . — Էֆէնտիմ , սիւվալխանիզ , ճէվապ վէրէյիս:

Գօնթ . — Նա՞որլ օլտու տա Վիզ օնթ տը Մօրտէր՝ Լուիծինին էլինէ տիւշտիւ :

Բէրբինո . — Էֆէնտիմ , Թրանորզըն արապառը պիր գաչ քէրրէ բէխսին սէվիլիւլիւսի թէրէզանըն արապառըլլա գարշըլաշտը . Թրանորզ թադըրմաղա պաշլատը . Թէրէզա տա էլլէնմէք իշխուն մուգապէլէ էլլէտի , ֆագաթ բէխսին խապէրի վար խտի , չխնքի քէնտի տէ արապանըն իշխուտէ խտի :

Թրանձ . — Նէ՞ , Լուիծի Վամբա քէօյլիւ գըպարընըն արապառնտա՞ մը խտի :

Բէրբինօ . — Արապաճը դըյաֆէթինտէ արապայը դուլ-
լանը յօրտը :

Գոնթ . — Սօ՞նղրա :

Բէրբինօ . — Աօնղրա ֆրանսը եիւղիւնիւ կէօսթէրտի ,
թէրէղա տա բէխին բիզասըյլա եիւղիւնի աշտը . Ֆրանսը՝
պիր մահալտէ պուլուշմագ խմթէտիքտէ , թէրէղա մուվա-
ֆագաթէ էյլէտի . շու գատար վար քի Սան ձագօմօ քի-
լիսէսի նէրտիվէնլէրի իւղէրինտէ ֆրանսըյլը թէրէղա եէ-
րինէ Պէրրօ պէքըլէտի :

Ֆրանձ . — Նէ՞ , Ալպէրին էլինտէն մումը գարան քէջ-
լիւ գըղը . . .

Բէրբինօ . — Օն պէշ եաշընտա պիր աէլիդանլը իտի . լո-
քին պունա ալտանմագ տօսթունըյա այս տէյլիլ տիր . Պէրրօ
էօյլէ չօդ ատամիար ալտաթտը :

Գոնթ . — Պէրրօ շէհիլտէն տիշարը՝ մը կէօթիւրտի :

Բէրբինօ . — Էփէթ , էֆէնտիմ , Մաէլլօ սօդաղընըն
պաշընտա պիր արապա պէքըլէմէքտէ իտի :

Պէրրօ արապայա կիրիալ ֆրանսը եանընա տավէթ իթ-
տի : Ֆրանսը ասլա նազ իթմէյէրէք Պէրրօնըն եանընա
օթուրտու : Օ զէման Պէրրօ Ռօմատան պիր սաաթ էօթէտէ
պիր պազա կիրէճէք օլտուղընը խապէր վէրտի . Ֆրանսը՝
տիւնեանըն օ պիր պաշընա գատար կիթոէ , պէրապէր կէլ-
մէկէ հազըր օլտուղընը սէօյլէտի : Տէրագապա արապա շէ-
հիրտէն տիշարը չբդար , լաքին իքի եիւղ ատըմ մըդատարը
իլէրի կիթտիքլէրինտէն , Ֆրանսը բէք չօդ սէրապէսթլիք
կէօսթէրմէկէ պաշատըդտա , Պէրրօ պիր չիփթ տապաննա
թութուպ , օ անտէ արապաճը տախի հայվանլարըն պա-
շընը չէքիալ պիր չիփթ տապաննա տա օ կէօսթէրտի : Օ
մահալտէ սագլանմը օլան տէօրթ արդատաշ գօշուոլ ա-
րապանըն եանընա կէլոտիլէր . Ֆրանսը միւտափէտ իթ-
մէք իսթէտի խէտէ , պէշ ատամա մուգապէլէ իտէմէյէ-
ճէկինի անլայրապ թէսլիմ օլտու : Արապատան էնտիրիալ
Սան Սէպասթիէն մէզարը մաղարասընտա Լուիժի իլէ թէ-
րէղանըն եանընա կէթիրտիլէր :

Գոնթ . — (Ֆրանձա) Նէ՞ տէրսինիդ , վուդուաթ թօ-
հափ տէյլիլ մի :

Ֆրանձ . — Վալլահ բէք թօհափ տէր իտիմ , ամիմա պի-
շարէ Ալպէր օլմազսա իտի :

Գօնթ . — Ասըլ տօդրուսը , էկէր պէն պուրատա պուլունմազսա խտիմ , պու թօհափ վուգուաթ տօսթունուզա խայլինէ պահալը օլաճաղ տը . լաքին գօրդմայընըզ , եաւլըրդ գօրդմըզը եանընա գալաճաղ :

Թրանձ . — Նէ իսէ , շլմափ կիտիպ պուլաճա՞գմըյըզ :

Գօնթ . — Էօյլէ եա՛ , էօյլէ եա՛ . հէմ պուլունտըզը մահալ բէք կիւզէլ պիր մահալ տըր . արապանըզ հազըր մը : Թրանձ . — Խայը :

Գօնթ . — Զարար եօ՛գ , պէնիմ տայմա պիր տանէ հազըր պուլունուր կինէ կիւնտիւզ :

Թրանձ . — Գօշուլու՞մը տուրուր :

Գօնթ . — Էփէլթ , պէն մէրադլը պիր ատամըմ , ագշամ եէմէքտէն սօնդրա ագլըմա կէլիր տէ , կինէ եարըսը մէմէլքէթ տէյիշմէք իսթէրիմ , գալգար կիտէրիմ : (Զընդըրաղըն իրինի պիր քէրըէ չէքտիքտէ , իչէրի կիրէն օտախրամէթ.քեարընա) Արապայը չըգարսընլար . գուպուրլըդտա օլան տապանճալարը տա չըգարընըզ , արապաճըյը ույանտըրմագ իսթէմէզ , Ալի գուլանըր :

Պիր տագիգա սօնդրա գարունըն էօնիւնտէ արապանըն շամաթասը իշխտիլտի :

Գօնթ . — (Սաաթընա պագարագ) կինէ եարըսընը եարըմ սաաթ կէչմիշ , սաաթ Յ տէ կիթսէք կէն օլմազար , ամմա պէլքի արդատաշընըզ թէլաշ իտէր . կիտուպ չտրուճագ քեափիրլէրին էլինտէն գուրթարմագ տահա էլիտիր . պույյուրընըզ :

Գարույա էնտիքլէրինտէ արապայը հազըր պուլտուլար . Թրանձ՝ արապաճընըն եէրինտէ օմուրմուշ օլան Մօնթէ Գրիսթօ ատասընտաքի տիլսիզ խըտմէթ.քեարը թանըտը :

Պու արապա պիր գուրէ իտի . Բէրբինօ արապաճընըն եանընա չըգտը . Գօնթ իլէ Թրանձ իշխնէ կիրտիքլէրինտէ , արապա եիւրիւմէկէ պաշլատը :

Սան Սէպասթիէն գարուարնա վարտըդլարընտտ , պէքնի գարույը աչմագտա կիւնլիք կէսոմթէրտի իսէ տէ , Մօնթէ Գրիսթօ՝ Տօմա գօմանտամնը թարափընտան կինէ կիւնտիւզ իսթէտիկի սաաթտաշ չէհրէ կիրիպ , քզ մագ իշխն պիր բուխութնտմէ կէսոմթէրտիքտէ , տէրագապ գարու աչըլըպ , գարուճըյա պիր նարօլէնն պախչիշ իթասըյլա արապա գարտւտան չըգտը :

Արագանքն կիմտտիկի ճատառէ իքի թարաֆտա մէղարիս թան պուլունան Արփէն ճատաէսի օլուալ, վազթ վազթ եօլըն իւղէրինտէ պիր ատամ կէօլկէսի կէօրիւնիւր վէ Բէրբինօնըն պիր իշարէթի իւղէրինէ դայպ օլուրաը :

Դարագ ալլա թէաթրուը խարապէսինտէն պիր աղ պէրտէ արապա տուրտու : Բէրբինո արագանքն դարուսընը աչըպ Գօնթլա Ֆրանձ Էնտիլէր :

Գօնթ՝ Ֆրանձա, օն տադիդայա դատար վասրւ օլուրըն տէսիքտէ, Բէրբինօյը պիր թարաֆտա չէքիու եավաշնա պիր էմր վէրտի . Բէրբինո դուրէնին սանտըղընտան պիր մաշալա ալրապ այրըլուը կիմտտի :

Ֆրանձ՝ պէշ տադիդա Բէրբինօնըն արգասընտան պագարգտա, էյրի պիւյրիւ վէ ինձէ պիր եօլտան, էթրաֆտա եամտան ասլան եէլէսինէ պէնզէր օթլարըն իշինտէ դայպ օլուսընը կէօրտիւ :

Գօնթ՝ «պույտուրըն, շիմտի պիու տէ կիտէլիմ» տէտիքտէ, իքիսի պէրապէր օ եօլա տէվամ իթմէկէ պաշլատըլար . եիւզ ասըմ դատար կիմտտիքտէն սօնդրա, հաֆիֆնէ ողիր պայքրտան պիր ու փագ տէրէյէ Էնտիլէր :

Պիր աղ էօթէտէ պիրապիրիյլէ դօնուշմագտա իքի ատամ դարարթընը կէօրտիւլէր :

Ֆրանձ . — Կիտէլիմ, Բէրբինո դարագօլա խաղէր վէրմիշ օլմալը տրը :

Ֆիլհագիդա օ ատամլարըն պիրի Բէրբինո վէ տիկէրի նէօվպէթնի հայտուտ իտի . Ֆրանձա Գօնթ պունլարըն եանընա կէլամիքէրինտէ, դարագօլ սէլամա տուրտու :

Բէրբինո . — Պայտընըզ, էֆէնտիմ . մաղարալարըն դարուսը շարաճրդտա տրը :

Գօնթ . — Բէք էյի, սէն էօնիւմիզէ տիւշ :

Զալըլարլա էօթիւլմիշ պիր թադըմ դայլարըն արտորնտա անձագ պիր ատամ կէչէպիլէնէք դատար պիր տէմիք վար իտի . էվիկէլա Բէրբինո կիրտի, լաքին ողիր դաշտուըմ աթուըդտան սօնդրա, տէլիք կէնիշլէնմէկէ պաշլատը Օրտտա մաշալասընը եագըպ կէլիյօր մը տիյէ տէօնիւպ արգասընա պագտըդտա, Գօնթ էօնտէն Ֆրանձ ատիսի արգասընտան կիրմիշէր իտի :

Զէմին հաֆիֆնէ պայքր օլուալ, տար եօլ կիմտտիքնէ կէնիշլէնմէքտէ իտի իոէ տէ, Գօնթլա Ֆրանձ եան եանա

կիտեմէյիպ, պէլլէրինի էյմէյէ տախի մէճպուր օլուրլար տը: Էլլի ատրմ՝ գատար տահա եխւրիւտիքլէրինտէ «քիմտիլ օ» սէտասը իշխտիլափի: Օ անտէ դարանլըգ իշխնտէ մաշալանըն զիյասընտան պիր դարապինա տէմիրինին բարլամադ տա օլուռողը կէօրիւլտիւ:

Բէրբինօ «ետապանճը տէյիլ» ճէվապընը վէրտիքտէ, կիրիպ օնա տախի էվվէլքի գարագօլա սէօյլէտիկի կիպի ետվաշճա պիր դաչ սէօղ սէօյլէտի: պունուն իւղէրինէ դարագօլ սէլամա տուրուպ զիյարէթնիլէրէ եօլ վէրտի:

Պու դարագօլըն արգասընտա եիրմի այագ նէրտիվէն վար իտի: նէրտիվէնտէն էնտիքլէրինտէ ֆրանձլա Մօնթէ Գրիսթօ պիր եէր ալթը մէզարլզը մէյտանընտա պուլունտըլար: Պու մէյտանտան երլտըգ զիյատը կիպի պէշ եօլ այրըլըրը տը: Տուվարլարտա թապութ գօնուլմագ իշխն պիրապիրի իւղէրինէ ետրըլմըշ հիւճրէլէր օլուռողընտան, Սան Սէպասթիէն մազարալարընա վասըլ օլուռողլարընը անլատըլար:

Դօնթ. — (Լինի ֆրանձլն օմուղընա գօյարագ) Խօթիրահաթ իւղըէ պիր հայտուտ ֆրգաուը կէօրմէք խօթէրմիսինզ ֆրանձ: — Խօթէրիմ եա՛:

Դօնթ. — էօյլէ իսէ պէրապէր կէլինիդ . . . : (Բէրբինօյա) Սէն մաշալացը սէօնտիւր :

Բէրբինօ մաշալացը սէօնտիւրիւպ տէրին պիր դարանլըգտա դալտըլար: Հաքին էլլի ատրմ՝ գատար իլէրի կիթտիքլէրինտէ, տուվարլարըն իւղէրինէ աղար աղար պիր դաչ շուրէլէր բէյտա օլուռ: Եազլաշըդնա եօլար տախի կէօրիւնմէյէ պաշատըլար:

Լօնլէրինտէ պուլունան իւշ քէմէրտէն օրթատաքի քէմէր դարու մագտմընտա իտի: պու քէմէրին օրթատաք միւրէողափ պիր պէօյիւք օտա օլուպ, պու օտանըն տախի տուվարլարնտա հիւճրէլէր վար իտի: Օտանըն օրթատաքնտա տէօրթթ թուշ տիքիլմիշ վէ պու թաշլարըն իւղէրինտէքի խաչլարտան մուգտոտէմա օ մահալին քիլիսէ մադամինտա դուլանըլմըշ օլուռողը անլաշըլըրը տը:

Պիր տիրէյին այաղընա գօնուլմնւշ պիր լամբանըն այտընլըգը՝ հալս դարանլըգտա պուլունան զիյարէթնիլէրէ կէօղլէրինին էօնիւնտէքի աճայիպ թէմաշացը կէօսթէրիր իտի:

Տիրէյին տիպինէ պիր տտամ՝ օթուրմուշ տիլաշյինի տի-

բէյէ ասյամըշ , արդասընը կիրիլէ ճէք քէմերլէրէ տէօն .
միւշ օլտուղը հալտէ քիթառ օդումնգտա իտի :

Պու ատամ' հայտուտլարըն բէխի օլան Լուինի Վամբա իտի :
Եթրափտա հէր քէս խթէտիկի կիպի , եանի քիմիսի
մանթօսընա սարըմըշ վէ քիմիսի պիր թաշա եասլանմըշ
վէ հէր պիրինին դարապինառ էլլէրինտէ օլարագ եիրմի
նէֆէր հայտուտ կէօրիւնիւրտի :

Են տիպտէ դարսնլրդտան կէօրիւնիւր կէօրիւնմէզ դա .
բու միսալի պիր տէլիկին էօնիւնտէ աշաղը եօգարը պիր
դարագօլ կէզմէքտէ իտի :

Գօնթ՝ Թրանձը պիր ազ պու հալին սէյրինէ պրագտըդ-
տան սօնզրա , սիւքիւթ թալվոկիէ իթմէք իշիւն բարմաղընը
տուտագլարընա կէօթիւրիւալ էօնիւնտէ պուլունան իւչ
այագ նէրտիւլէնտէն եօգարը չըդար , տօղրունա Լուինի
Վամբանըն եանընա կիթտի . Վամբա օդումնգա օ դասար
տալըշ իտի քի , այագ սէսինի պիլէ իշիթմէտի :

Անլաշըլան դարագօլ Վամբա գատար մէշպու օլմատը-
զրնտան , բէխին եանընտա պիր կէօլիէ կէօրտիւկի անտէ
«քիմտիր օ» տիյէ պազըրտըդտա , Վամբա տէրագագ ա-
յալա դալդմասըյա պէրապէր պէլինտէն պիր տապաննա
չըդարտը . Հայտուտլարըն ճիւմիէսի պիրտէն այագա դալ-
դըլ եիրմի դատար դարապինանըն աղրդլարը Գօնթա չէ-
վիրիլտի :

Գօնթ . — (Պիլա գիւթուր) նէ՞ օ , Սինեօր Վամբա , պիր
տօսթ դապուլ իթմէք իշիւն պու նէ՞ գատար թէլտշ :

Վամբա . — (Պիր էլլոյլէ էմը իշարէթի , տիկէր էլլոյէթ
թաղիմիէ շարդասընը չըդարարագ) Սիլահարը աշաղա
ալըն : (Գօնթա) Աման , ափվ պույուրըսընըզ , էֆէնտիմ-
թէշրիֆինիզէ իւմիտիմ օլմատըզնտան , սիզի թանը-
յամատըմ :

Գօնթ . — Զանն իտէրիմքի , հէր շէյտէ գուվվէի հա-
քըզէնիզ գըսա արը . ինսանլարըն սիմասընը ունութազը-
նըզ կիպի , իթտիկինիզ շարթլարը տա ունութույօրաընըզ :

Վամբա . — նէ՞ կիսպի շարթլարըմը ունութմուշըմ , էֆէն-
տիմ . պիր եանլըչըզ եարտը իսէմ , թասհիհինէ հազըրըմ :

Գօնթ . — Պէյնիմիզտէ դարար վէրիլմէտի մի քի , եալը-
նըզ քէնտի շախուրմա տէյիլ , տօօթլարըմա տա լիլշմէյէ-
նէքտինիզ :

Վամբա . — Եվլէթ , էֆէնտիմ , լաքին նէ՞ վագթ պուշարթըն ինքասընտա գուստը իթախմ :

Գօնթ . — Պու ադշամ Վիդնիթ Ալպէր ար Մօրսէրի գարբալ պուրայա կէթիրմիշինիդ . օ տէլիդ անդը (էյլէ պիր սէտա իլէ սէօյլէտի քի , Ֆրանձըն վիւճուտը իւրբէրտի) պէնիմ տօսթում տըր . օթուրտըղըմ լող անթատա օթուրույօր : Դարնավալ էսնասընտա պէնիմ տրապամիա կէզտի . պէօյլէ ի. քէն ենինէ դարմը սուրայա կէթիրմիշինիդ (ճէպինտէն մէթուալը չըզ արարադ) վէ ատի պիր ատամ կիպի պէտէլ իսթէմիշինիդ :

Վամբա . — (Հայտուտարա տէօնէրէք) Նիշին պանա խապէր վէրմէտինիդ , նիշին Գօնթ կիպի պիր ատամըն եանընտա պէնի քիւչիւք տիւշիւրտինիդ , ճիւմէմիդինին էօմրիւ Գօնթըն էլինտէ տէյիլմի . վալլահ պիլլահ էկէր պիր կիւն օլուրսա օ տէլիդ անլընըն Գօնթըն տօսթու օլտուղընը իշինիզտէն պիրինին պիլափիկինի խապէր ալրսամ , չու տապաննա իլէ քէնտի էլիմէ գաֆասընը գըրարըմ :

Գօնթ . — (Ֆրանձա) Պէն սիդէ պիր եանլընըգ օլմալը միմէտիմմի :

Վամբա . — (Խէվֆ իլէ) Եանընըզտա պիր պաշտամը մի վար :

Գօնթ . — Եանընըտաքի մէքթուա կէօնտէրտիկինիդ տամամ տըր . Լուինի Վամբա սէօյիւնին էրի օլտուղընը իտպաթ իթմէք իսթէտիմ , (Ֆրանձա) Պոյուռընըզ , պէյ էֆէնտի , Լուինի Վամբա պու եանլըշլըտան նէ՝ գատար միթէէսսիւփ օլտուղընը քէնտի սէօյլէսին :

Ֆրանձ պիր աղ եազըն կէլտիքտէ , հայտուտարըն ըէխի իսթիդ պալ էյլէտի :

Վամբա . — Սէֆա կէլտինիդ , էֆէնտիմ , Գօնթըն տէտիկինի վէ պէնիմ վէրտիկիմ ճէվապը տույտընըզ . վալլահ , էֆէնտիմ , պէօյլէ պիր եանլընըգ օլմամասը իշիւն տօսթունըզա պէտէլ թային իթմիշ օլտուղըմ 4000 ըէտլը պէնքէնտիմ վէրիր իտիմ :

Ֆրանձ . — (Խէվֆ իլէ էթրափընա պադընարադ) Բէքէյի , ամմա պէն տօսթումը կէօրէմէյօրըմ , նէ՛րէտէ տիր :

Գօնթ . — (Դաշլարընը չաթարագ) Ինշալլահ պիր քէտէրէ աղբամատը :

Վամբա . — (Գարագօլըն կէզինտիկի մահալի կէօսթէրէք) Օրատա տըր , էֆէնտիմ , քէնտիմ կիտէր սէրպէսթ

օլտուղբնը խապէր վերիրիմ։ (0 մահալէ տօղրու Գօնթ Ֆրանձլա պէրապէր կիթտիքաէ , դարագօլա) Մահպու-
սլմբզ նէ եարբյօր :

Դարագօլ . — Վալլահ պիլմէմ , էֆէնտիմ , պիր սաաթ-
ան պէրու հիշ սէսի չըգ մատը :

Վամբա՝ Գօնթլա Ֆրանձա « պույտընըզ , էֆէնտիմ » տէ-
տիքաէ , եէտի սէքիզ պատամագ պիր նէրտիվէնտէն չը-
դըլ էօնիւնտէ պիր դարույը աչտը :

Պիր լամբանըն այտընլըզընտա Ալպէր հայտուալտրըն
պիրինտէն էյրէթի ալմբչ օլտուղը պիր մանթօյա պիւրիւ-
նէրէք վէ պիր քէսչէյէ եաթմբչ տէրին ույգուտա օլտու-
ղը կէօրինտիւ :

Գօնթ . — (Թէպէսսիւմլէ) Թօհափ , սապահըն սաաթ
եէտիտինտէ դուշունա տիզիլէճէք օլտուղընը ունութմբչ :

Վամբա . — (Հայրէթլէ Ալպէրին ույտուալզընա պազըպ
եյիտլիյինէ շաշարագ) Հագդընըզ վար , էֆէնտիմ , պու ա-
տամ սիզին տօսթունըզ օլտուղը կէօրինիյօր : (Ալպէրէ
եադլաշըպ օմուղընա տօդունարագ) Պէյ էֆէնտի , ույա-
նըրմբսընըզ :

Ալպէր . — (Գօլունը ուղաթտը , սօնղրա կէօզիլէրինի օ-
վուշտուրարագ) Հա՛ , սէ՞նմիսին , ույանտըրմամալը իտին,
պիր կիւզէլ բույա կէօրիյօրտըմ . տիւդ տը Պրաշիանօնըն
պալօսընտա իմիշիմաէ , Գօնթէս ժ . . . իլէ բագս իտի-
յօր իտիմ : (Սաաթընա պագտըդտա) Տահա սաաթ պիր
տիր , նիշիւն ույանտըրտըն :

Վամբա . — Ալպէսմսինիզ , նէ՛ վագթ իսթէրաէնիզ կի-
տէպիլիրսինիզ տիմէք իշիւն :

Ալպէր . — Տօսթըմ , պէն սանա Պէօյիւք նարօլէննըն
պիր սէօզիւնի սէօյլէյիմտէ տայմա խաթրընտա թութ .
Հավատիս ֆէնա օլուրսա ույանտըրմնըզ տէր իտի . շմտի
սէն տէ պէնի ույանտըրմայա իտին , ույգումը պիթիրիր
իտիմ . . . բարալարը կէօնտէրմիշլէր մի :

Վամբա . — Խա՛յը , էֆէնտիմ :

Ալպէր . — Էօյէ իսէ նա՞սըլ պրագըյօրսըն :

Վամբա . — Էմրինէ իմաաթա մէճպուր օլտուղըմ պիր
ատամ սիզի իսթէմէյէ կէլմիշ տէ անըն իշիւն :

Ալպէր . — Պուրայա դատար , Հա՛ , նէ՛ կի ատամ իմիշ

(Եթրափընա պագընտըդտաա Ֆրանձը կէօրէրէք) Վայ, սէն-սին հա՞ . պու դատար ֆէտաքեարլըդ :

Ֆրանձ . — Պէն տէյիլիմ, դօմչումըդ Գօնթ տը Մօնթէ Գրիսթօ տըր :

Ալպէր . — (Պօյուն պաղընը վէ դօլուդլարընը տիւզէլ-թէրէք Գօնթա) Վայլահ պուլունմաղ ատամնըրզ, սիդէ միւթէշէքքիւրիմ, իպիթիտա արապա մատտէսի իշխն , սօնղըա պու մատտէ իշխն :

Պունու ալյէրէք Ալպէր՝ Գօնթա էլինի ուղաթտը . Գօնթ պունուն էլինի թութաճաղը վագթ վիւճուտը իւրբէրտի իսէ տէ, եինէ ալբա սրգտը :

Լուինի Վամբա՝ Ալպէրէ հայրան օլմուչ պագար, վէ շիմ-տիյէ գատար պիւթիւն թութարլը էսիրէրին գորդուպ թիթրէտիքլէրինի կէօրմէկէ ալբշմըշ օլտուղընտան , պու-նուն փիւթուրսըզլըրընա շաշարտը . Ֆրանձ իսէ Ալպէրին պիր հայտուտ եանընտա պիլէ քէնտի միլլէթինին իշխո-լիք նամքնա խալէլ կէթիրմէտիկինէ քէյֆլէնիր տի :

Ֆրանձ . — (Ալպէրէ) իսթէրսէն շարուճագ կիտէլիմ , տահա վագթ վար . տիւգ տը Պրաշխանօնըն պալօսընա եէ-թիշիրիդ . պրագտըզըն օյունը նէրէտէ պրագտըն իսէ , օ-րատան պաշարսըն . պէօյլէնէ Սինեօր Լուինիյէ տէ հիշ դարագ սագլամազըն . հագիգաթէն ալինէնապ պիր ա-տամըմըշ :

Ալպէր . — Ֆէնա օլմաղ , սաաթ իքիտէ վարապիլիրիդ : (Վամբայա) Սիզինլէ վէտալաշմաղ իշխն պաշգա պիր ըէսմի թէտպիր վա՞ր մը տըր :

Վամբա . — Խայյր , էֆէնտիմ, եօդ տըր . իսթէտիկինիդ վագթ սէրպէսթսինիդ :

Ալպէր . — Էօյլէ իսէ դալ սաղլըճադլա . . . պույուրընըզ էֆէնտիմ :

Ալպէր՝ Ֆրանձ վէ Գօնթ իլէ պէրապէր նէրտիվէնտէն է-նիալ տիշարքի սալօնտան չըդտըլար . Պիւթիւն հայտուալար շարդալարը էլլէրինտէ սէլամա տուրմուշար ար . Լուինի Վամբա՝ Բէրբինօնըն էլինտէն մաշարսը ալբա , տէյիլ պիր խրտմէթքեար , իլլա կէօյա պիր էլչի թէշեի իտէր կիսղի էօնլէրինտէն չէքտի, վէ դարույա գատար վարտըդտա սէ-լամա տուրուպ Գօնթա Ամմա , էֆէնտիմ , թէքրար աֆ-վընըզը տիլէրիմ , ինչալլահ կիւճէնմէզսինիդ , » տէտի :

Դօնթ. — Խայր, Վամբա, Խայր. Հետ իթափկին եանդլարը ո գատար կեւզէլ տողբուլորբուըն քի, Իշետիկին խաթալարա ատամըն մէմնուն օլաճաղը կէլիր:

Վամբա . — (Ֆրանձ իլէ Ալպէրէ) Պէյ Էֆէնտիլէր, թէք իփ աճայիս կէօրիւնիւրոէ տէ, սլիզլէրէ պիր զիյարէթ տահա իթմէք արզուսքնտա օլտուզընըզ վագթ, պէն նէրէտէ պուլունուրսամ, տայմա սիզի էյի գամուլիտէնէկիմէ շիւպ. հէ իթմէյինիդ : (Ֆրանձ իլէ Ալպէր սէլամ վէրտիլէր . Դօնթ էօնտէն չըդար, անտէն սօնզրա Ալպէր: Ֆրանձըն արդատա գալուրզընը կէօրտիւքտէ թէպէսփումէ) Պիր շէյ մի պալ խտէնէքսինիդ, էֆէնտիմ:

Ֆրանձ . — Էփլէթ, քէրէմ խտին, սլիզ կէլտիկիմիզ վագթ օգուտըզընըզ քիթապ նէ՞ խտի :

Վամբա . — Դայսր թարիխի . ո քիթաոզը չօզ սէվէրիմ: Ալպէր . — Հայտէ պագալըմ, Ֆրանձ, եիւրիւսէնէ:

Ֆրանձ . — Կէլիյօրըմ:

Դօնթ իլէ Ալպէր հէնուզ տիշարը չըդմըշ օլտուգլարնտան, Ֆրանձ տախի չըդբագ, արապայը պրագարզլարը եէրտէ պուլուրար Դօնթ՝ Ալիյէ Արապճա պիր սէօզ սէօյլէտիքտէ, արապա գօշարագ կիմտի:

Ֆրանձ իլէ Ալպէր՝ տիւգ տը Պրայիանօնըն պալուրնա կիրտիքլէրինտէ, սաաթ սաստահըն իքիսի խտի . պանդարըն կէլիշի պալօ խալզընա հայրէթ վէրտի վէ Ալպէր հագդընտա օլան խէվի զափի օլտու:

Ալպէր . — (Դօնթէս ժ . . . է) Մատամ, տիւն պէնտէնիզէ օյնամագ վատ իթմիշախնիդ, ո կիւզէլ վատընըզը խաթրընըզա կէթիրմէք իշիւն պիր պղ կէճ կէլտիմ ամինա դապահաթ պէնտէնիզտէ տէյիլ տիթ, իսթէրտէնիդ տօռթումըզ Ֆրանձա սօրունըզ:

Օ տագիգատա մուղիգա պիր վալս չալմաղա պաշամըշ օլտուզընտան, Ալպէր՝ Դօնթէսի ալքագ, տէօնէրէք օյուննըլարըն իշինտէ զայսլ օլտու . Ֆրանձ խէ, Դօնթըն՝ Ալպէրին էլինի թութուրզը անտէ վիւճուտընըն իւրբէրափկինի տիւշիւնիս տուրուր խտի :

17.

ՊՈՒԼՈՒՇՄԱԴ

Երթէսի կիւն Ալպէր եաթագտան գալդտըգտա, Թրանձա
կիտուպ, Գօնթա պիր վիզիթա վէրմէշըբնի թէքիփ էյլէտի
վագըա կիճէ կյֆափի թէշէք.քիւր էյլէմիշ իտի իսէ տէ,
Գօնթըն քէնտիսինէ եաբարզը խըտմէթ պիր վիզիթայը
տէյէր իտի :

Թրանձա գօրդու իլէ գարբշըգ պիր գաւվվէի ճազիպէ
Մօնթէ Դրիսթօյա ճէլպ իթմէքտէ օլտուղընտան, տօսթընը
եալընըզ պրագմագ իսթէմէյէրէք, պէրապէր կիթտի:
Գօնթըն սալօնքնտա պիր գաչ տագիդա պէքլէտիքտէն
սօնդրա, Գօնթ եանլարընա կէլտի :

Ալպէր . — (Իսթիգպալինէ չըգարագ) էֆէնտիմ, ըուխ-
սաթընըզ օլուրաս, լայրգըլլա կյֆա իտէմէտիկիմ թէշէք-
քիւրիմի շիմտի պիր տահա ինճա իթմէք արզուսընտա-
յըմ. հիչ պիր վագթ ունտթամամ քի, պէջլէ պիր սը-
րատա իմտատըմա գօշտունըզ. հէման պէնի էօլիւմտէն
գուրթարաբնըզ տիյէ պիլիրիմ:

Գօնթ . — (Կիւլէրէք) Ատամ, միւպալէղա իթմէյինիզ
եօլ մէսարիֆինիզտէն եիրմի պին ֆրանդ գազանտըրտըմ,
իշթէ պու. լագըրտըսընը իթմէկէ պիլէ տէյմէզ առըլ սիզի
թէպրիք իթմէլի, տօղըուսը ֆիւթուրսըլըզընըզա հիչ պիր
տիյէճէք եօգ :

Ալպէր . — Նէ՛ եաբարսըն, ճանըմ. պիրիսէյիէ գավկա
իթտախմ տէ, կէօյա տուվէլլօ իթմիշիմ կիպի սայտըմ. հայ-
տուտըրա շունու կէօսթէրմէք իպթէտիմ քի հէր մէմէ-
քէթտէ տուվէլլօ օլուր, լաքին եալընըզ ֆրանսըզլար կիւ-
լէրէք տուվէլլօ իտէրլէր. Հէր հալտէ պէն սիզէ բէք չօգ-
թէշէք.քիւրէ պօրճլու օլտուղըմտան, կէրէք քէնտիմ վէ-
կէրէք տօսթլարըմ վասէթասըլլա ոլէն տէ սիզին պիր խըռ-
մէթինիզտէ պուլունապիլիրմիյիմ տիյէ սօրմաղտ կէլտիմ:
Բէտէրիմ Գօնթ տը Մօրաէրին ասլը Սրանեալը օլտուղըն-
տան, կէրէք Թրանսատա վէ կէրէք Սրանեատա բէք դի-
յատէ նու փուղը վար տըր. Պէնտէնիզ տէ վէ պէնտէնիզի
մէվէնլէր տէ էմրինիզէ մունթազըրըզ:

Գօնթ . — Եֆէնափիմ , տօղրուսը պէն տէ սիզտէն պու իքրամը պէքլէմէքտէ իտիմ , մէմնունէն գապուլ իտէրիմ , շինքի պիր պէօյիւք խըտմէթ իշխն պէն տէ սիզի տիւ . շիւնմիշտիմ :

Ալպէր . — Նէ՞ կիպի :

Գօնթ . — Պէն հիչ Բարիզէ կիթմէափիմ , պիլմէմ :

Ալպէր . — Սահի՞ն մի , շիմոյիէ գատար Բարիզի կէօրմէ . միշ օլտուղընըդ առլա ինանըմաղ պիր շէյ տիր :

Գօնթ . — Հալ պու քի ինանմաղը . լաքին պէն տէ սիզն թօմայը պիլմէտիյնիդ կիպի , Բարիզի պիլմէտիկմուն տօ . լայը պիր նոդսանըմ օլաճաղընը անդայօրըմ , վէ պէլքի շիմտիյէ գատար կիթմէտիկմին սէպէզի պէնի օրատա թա . նրժտըրաճադ քիմսէ օլմատըղընտան տըր :

Ալպէր . — Միզին կիպի պիր ատամը . . .

Գօնթ . — Հագդընստա օլան հիւնիւ զաննընըզա թէշէք . քիւր իտէրիմ , լաքին պէն քէնտիմտէ միլենլարըմզա թօ . շիլտէ քէգապէթ իթմէքտէն պաշտա պիր հիւնէր կէօրմէ . տիկիմտէն , վէ Բարիզէ տախի պօրստատա օյնամագ իշխն կիտէնէք օլմատըղըմտան , պու ու ֆագ կիւնլիւք պէնի մէն իթտի . ֆագաթ մատամ քի , սիզ շիմտի օ խըտմէթի իյֆա իթմէք իսթէյօրսնըզ , կէլ պագալըմ Մօսիէօ տը Մօրսէր , (գարիպ պիր թէպէսսիւմէ) Ֆրանսայա կէլտի . կիմտէ , պէնի գօնագլարա թագտիմ իտէնէյինիզի վատ իտէ՞րմիսինիդ :

Ալպէր . — Ահ , մէմնունէն , իփթիխարէն , հէմ շու տէ . րէնէ մէմնունէն քի . . . իսթէրսէ Ֆրանձ վարուն կիւլսին . . . Պու սապահ Բարիզտէն ալտըղըմ պիր մէքթուպտա պիր պէօյիւք ֆամիլեա իլէ սըհըյէթիմէ գարար վէրիլմիշ . օ ֆամիլեանըն խէ Բարիզին էն քիօգար սընքիրյա իւլֆէթէրի վար :

Ֆրանձ . — (կիւլէրէք) կատիվա՞ն մը :

Ալպէր . — Եվլէթ , Բարիզէ կէլտիկինիզտէ պէնի աղըր վագարլը , վէ պէլքի տէ ֆամիլեա սահիպի պուլաճադ . սընըդ . պէն տէ թապիաթտան աղըր ատամ տէյիլմէյիմ եա՞ , օ հալ սամակ երգըշաճադ . հէր նէ իսէ , ենիէ թէքրար իտէրիմ ; պէն տէ խըսըմկարըմտա էմինիզէ մունթազըրըզ :

Գօնթ . — Պէն տէ սիզէ եէմին իտէրիմ քի , չօգտան պէ . րու թասավվուը իթմէքտէ օլտուղըմ պիր մատտէնին ին -

բասը իշխուն պէօյլէ պիիր ֆրսաթ պէքլէմէքտէ իտիմ : Թրանձ՝ Դօնթըն պու նկյէթլէրինին Մօնթէ Գրիաթօ առաօրնտա պիր ազ աչմըն օլտուղը նկյէթլէր օլտուղընա ասլա շիւպհէ իթմէյերէք, պու սէօղլէրի սէօյլէտիկի որրատա էֆքեարընը չէհրէսինտէն քէշփ իմէք իւմտիյլէ տիգդաթլա եիւզինէ պադտը խէտէ, պու ատամըն խուսումցիլէ հըսուլարընը պիիր թէպէսսիւմլէ սէթր էյլէտիկի վագթլարտա դալպինի կէօրմէք բէք կիւն խտի :

Ալպէր . — (Մօնթէ Դրիսթօ կիափի պիիր ատամըն Բարիդտէ ըէհպէրի օլածաղընա բէք մէմնուն օլարագ) Սադըն պու նկյէթինիդ հէվայի պիիր նկյէթ օլմարըն սէյեահաթ իւզրէ էքսէրիա պու միսիլըն վատլար օլուր, լաքին դում իւզէրինէ էսասլանմըն պիիր պինա կիափի իլք էսէն րիւզիեաբտան երգըլըր :

Դօնթ . — Խայյր, էֆէնտիմ, խայյր . Բարիզէ կիտէճէյիմ; կիթմէլիյիմ:

Ալպէր . — նէ վագթ :

Դօնթ . — Սիդ նէ վագթ օրատա պուլունածագսընթզ :

Ալպէր . — Պէն, էֆէնտիմ, օն պէշ, եախօտ էն չօդ եիրմի կիւնէ գատար օրատայըրմ :

Դօնթ . — Բէք էյի, սիդէ իւչ այ վատէ, իշթէ կէօրիւյօրսընը եա՛, ճէօմէրտիմ :

Ալպէր . — (Սէվինճլէ) իւչ այտ դատար կէլիալ գարումը չալաճա՞գմըրնըզ :

Դօնթ . — Խաթէրսէնիդ կիւնիւնիւ սաաթընը թային իտէլիմ. լաքին պագընըզ, պէն շաշրմամ հա՛ :

Ալպէր . — Բէք կիւզէլ, կիւնիւնիւ սաաթընը պէլիի իտէլիմ:

Դօնթ . — Հայտէ պագալըմ: (կլինի այնանըն եանընտա ասրմըն օլան թագվիմէ ուզաթարագ) Պու կիւն փետրուար եիրմի տիր: (Սաաթընը ջրդարըպ) Սապահ տա սաաթ օն պուչուգ արը: Մայիս եիրմի պիիրտէ սապահըն սաաթ օն պուչուգընտա պէնի պէքլէմէք իսթէրմիսինիդ:

Ալպէր . — Բէք պաս, գահովէ ալթը հազըր օլաճագ :

Դօնթ . — նէրէտէ օթուլուրսընթզ :

Ալպէր . — Հէլտէր սօգաղընտա, նօմէրօ 27 տէ :

Դօնթ . — Յամիլիա իլէ օթուրուրսանըզ թաաճիդ օլմաղընըզ :

Ալպէր . — Բէտէրիմին դօնաղընտա օթուրուրըմ, լաքին

ավունելն օ պիր պաշընտա վէ գօնագ իլէ հիշ պիր իթթի-սալը օլմայան պիր քէօշքաէ օթուրըըմ:

Գօնթ պունա ճէվապէն բէք կիւղէլ տէյիսկ ճըզտանընա եազտը. « Հէլտէր սօդաղը, նօմէրօ 27, մայիս 24 սապահըն սաաթ օն պուշուղընտա : »

Գօնթ . — (ձըզտանը ճէպինէ գօյարտգ) Նիմոնի քէյ-ֆինիղտէ օլունուղ սաաթընընըն եէլդ օվաննը տադիդաօննը շաշրըը , պէն շաշըրմամ:

Ալպէր . — Ազիմէթտէն էփլէլ սիզի պիր տահա կէօրէ. պիլիի՞րմիյիմ:

Գօնթ . — Պէլքի , նէ վագթ ազիմէթ իտիյօրսընըզ :

Ալպէր . — Եարըն ազշամ սաաթ պէշտէ :

Գօնթ . — Էօյէ իոէ Ալլահ սէլամէթ վէրսին . պէն նա-րօլիյէ կիտէ ճէյիմ , եա ճումաա էրթէսի ագշամ կէլիրիմ , եա բազար կիւնիւ սապահընըն : (Ֆրանձա) Սիլտէ ա-զիմէթ իտէ ճէ քմիսինիզ :

Ֆրանձ . — Էփլէթ , սմիմա պէն Վէնէտիկէ կիտէ ճէյիմ:

Գօնթ . — (Էլլէրինի տօնթլարընա վէրէրէք.ք) Հայտէ , է-ֆէնտիմ , Ալլահ սէլամէթ վէրսին :

Ֆրանձ՝ Գօնթըն էլինի իլք աէֆա թութմագտա օլուու-ղընտամն , տօգանարդը անտէ վիւճուտը իւրբէրտի , չիւնքի էլի՝ էօլիւ էլի կիպի սօուգ իտի :

Ալպէր . — Պիր տահա թէքքարլայալըմ. մայիս եիրմի պիր սապահըն սաաթ օն պուշուղընտա Հէլտէր սօդաղընտա 27 նօմէրօտա պուլու-նաճաղըմա գաթիէն սէօզ վէրտինի՞զ մի :

Գօնթ . — Մայիս եիրմի պիրտէ սապահըն սաաթ օն պուշուղընտա Հէլտէր սօդաղընտա 27 նօմէրօտա պուլու-նաճաղըմա գաթիէն սէօզ վէրտինի՞զ մի :

Ֆրանձ վէ Ալպէր՝ Գօնթլա վէտալաշքալ տիշարը չըգուըլար:

Ալպէր . — (Օտալարընա կէլտիքլէրինտէ) Սէնտէ պիր շէյ վար , Ֆրանձ , նէ տիւշիւնիյօրսըն :

Ֆրանձ . — Ճանըմ , Գօնթ աճայիս պիր ատամտըրը , Բա-րիդտէ սէնինլէ պուլուշաճաղընը էլի կէօրէմէյօրըմ:

Ալպէր . — Էյի կէօրէմէյօրմըն , տէլի՞ մի օլտուն :

Ֆրանձ . — Տէլի ագքլլը էֆքարըմ պու արը :

Ալպէր . — Տուր , տօնթում , ֆրսաթ կէլմիշքէն սէօյլէյէ-յիմ , պէն սէնի տայմա Գօնթ իլէ սօուգ պուլտում. օ իսէ,

տօղրաւորնք սէօյլէմէլի , հէր խուսոււտա պիզէ ալիճէնապ
պուլունաք : Այրընա պիր զարադրն վա՞ր մը տըր :

Ֆրանձ . — Պէլքի :

Ալպէր . — Պուրատա կէօրմէտէն էվվէլ , պաշգա պիր
եէրտէ կէօրտի՞ն մի :

Ֆրանձ . — Էվվէթ , կէօրտիւմ :

Ալպէր . — Նէ՞րէտէ :

Ֆրանձ . — Սանա սէօյլէյէնէկիմի քիմնէյէ սէօյլէմէյէ-
ճէկինէ վատ խոէ՞րմիսին :

Ալպէր . — Խոէլիմ :

Ֆրանձ . — Բէք էյի , տիյնէ :

Ֆրանձ՝ Ալպէրէ , Մօնթէ Գրիսթօ ատաօքնա կիթտիկինի,
օրատա պիր թագըմ գաշագճը իլէ արալարընտա իքի տէ
Գօրսիգալը հայտուտ պուլունտըզընը վէ Գօնթըն քէնտի-
սինի Պին Պիր կիճէ հիքեայէսի սէրայլարը կիպի եէր ալ-
թընտա պիր սէրայտա գապուլիթտիկինի , եէմէքտէ եէ-
տիկի էսրարը , միւճէսուէմ բէսիմէլիմ , բույասընը , ույան-
տըգտա պիւթիւն պու կէօրտիւկի շէյլէրին եալընըզ էսէրի
գալմիշ օլարագ , Գօնթըն Բօրթօվէքքիօյա տօղրու եէլքէն
աչմըշ պիր գօթրա իլէ կիթմէքտէ օլտուզընը , Բօմայա
կէլտիքէրինտէ Լուինի Վամբա իլէ Գօնթըն Գօլիզէտէ իթ-
տիքլէրի միւքեալէմէյի վէ նիհայէթ պու միւքեալէմէ-
նին աղիալինտէ Գօնթ վատը խոզրէ Բէրբինօյը գամթլուէն
գուրթարտըզընը թափսիլէննագլիթտի : Պունտան սօնդրա
էվվէլիսի կիճէ Ալպէրին մէքթուպընը ալտըգտա , ալթը
եէտի եիւզ բէալ էքսիկի օլտուզընտան , զայէթ միւշքիլ
պիր հարոէ պուլունուպ , Մօնթէ Գրիսթօյա միւրաճաթ
իթտիկինի վէ պու միւրաճաթտան հասըլ օլան պու գա-
տար կիւզէլ նէթիճէյի տափսի սէօյլէտի :

Ալպէր . — (Ֆրանձըն հիքեայէսինի բէք չօդ տիգ գամթլու
տիյնէտիքաէն սօնդրա) Եյ , պու տէտիկին շէյլէրտէ թա-
աճնիւպ խոէճէք նէ՞ վար : Գօնթ սէյեւտհաթը սէվիյօր ,
զէնկին տիր , պիր տէ կէմիսի վար . Ինկիլթէրանըն Բօրթս-
մութ եախօստ Սուտամբթըն շէհիրլէրինէ կիթսէն , լիման-
լարընտա պինլէրնէ գօթրա կէօրիւրսին քի պու ախլագ տա
զէնկին ինկիլթզլէրին տիր : Գօնթ եալընըզ քէնտիսինէ մախ-
սուս սէրապէսթ պիր գօնազը օլմագ իւզրէ Մօնթէ Գրիսթօ
ատաօքնտա պազը պազը էլլէնէճէք պիր մահալ եարտըր-

մըշ, վէտահա զիյատէ սէրպէսթ օլմագ իշխն պիւթիւն ատայցը սաթըն ալըպ, իսմիյլէ թէսմիյէ օրունմուշ. պիւթիւն ամբական սէրլէրին իսմինի թագընան ատամիար աղք մը տըր օլմայան եէրլէրին իսմինի թագընան ատամիար աղք մը տըր

Ֆրանձ. — Բէք էյի ամմա թայֆասընըն իշխնտէ պունան օ իքի Գորսիդալը հայտուտարա նէ տիմէլի:

Ալպէր. — Օնտա նէ վար, սէն պիլիրսին քի Գորսիդա հայտուտարը խըրսըզ օլմազար. դան կիւտոմէ սէպէպիյէ քէօյլէրինտէն վէ եա չէհիրլէրինտէն թարտ իտիլմիշ ա. տամիար արը. պունլարլա կէօրիւշմէ քտէն նամուսա խաչի կէլէմէզ:

Ֆրանձ. — Բէք էյի, Լուփիճի Վամիայը վէ անըն մայէ. թինտէքի հայտուտարը նէ եարալըմ. պունլարըն խըրսըզ օլտուգլարընը ինքեար իտէ պիլիրմիսին. Գոնթըն պունլարըն իւզէրինտէ օլան հիւքմինէ նէ տէրախն:

Ալպէր. — Տօսթում, շունու աէրիմ քի, օ տէտիկին հիւքմտէն պէն քէնտիմի իսթիֆատէ իթմիշ օլտուղրմտան, թաանձիւպ իթմէք պանա տիւշմէզ, անըն իշխն սէնին աէտիկին կիպի պու չէյի Գոնթա պիր ճիւրմ ատտ իթմէմէք լիկիմէ կիւճէնմէզ զսին. պէն Գոնթը պէլքի պէնի էօրիւմտէն դուրթարտըզը իշխն աէյիլ խաէ տէ, հիչ օլմազառ տէօրթ պին րէալ ճէրիմէտէն դուրթարտըզը իշխն ափի իտէրիմ: Ճէօրթ պին րէալ պու կիւնքի կիւնտէ եիրմի տէօրթ պին փրանգ իտէր. պէնի իուէ Ֆրանսատա բաղարա չրդարաալար, հիչ պիր քիմսէ օ դատար բարայը վէրմէզ (Կիւլէրէք) Պու տա շունա խապաթ արը քի, հիչ պիր րէյդամպէրին քէնտի վամիանընտա գըյմէթի պիլինմէզ:

Ֆրանձ. — Էյի քի սէն սէօյլէտին. պու Գոնթ նէ րէլիտիր. անա լիսանը նէ տիր. մէտարը թաայյիւշի նէ եօլտա արը. պու միւեօնլարը նէ րէտէն ալմըշ. էօմիլինին դարանլըգտա գալմըշ օլուալ իքինճի դըսմընա պու դատար թէսիրի օլան պիրինճի դըսմը նէ տիր. իշթէ պէն սէնին եէրինտէ օլասմ, պուրալարընը էօյլէնմէկէ չալըշըրմի:

Ալպէր. — Պագ, տօսթում, սէն մէքթուղըմը ալտըղընտա, Գոնթըն հայտուտարըն իւզէրինտէ օլան նուլֆուղընը խաթրընա կէթիրտին, « Տօսթում Ալպէր ար Մօրսէր թէհիքէտէ տիր, շունու շու թէհիքէտէն դուրթարմագտա պանա եարտըմ իտինիզ, տէտին, էօյլէ տէյիլ

մի . թէք Էցի ո վասդժանանաւ . « Ալպէր , աը Մօրնէր արիմ . տիր , շին միանէր եւ արմագարանը անէ դեստէ պառաւ . մուշ , մէ առզար թամայցիւ շինէ նախ Շնէրելի տիր , նէրէւ տէ ստուգմանց անէն սովորութիւններ ալ կայդի չնեմո՞ Ս զա նկան

Ֆրանձ . — Խայր , ոօրինածորված ամերաց ամերանայ

Ալպէր . — Խմատաբմա գօշառ , վէ պէսի Վամբանըն էլինատէն գուրթարաը : Հէր նէ գատար զահիրտէ ճէպարէթի կէօրիւնմէքտէ իտի խսէմտէ , հագիղաթտէ փէնահալտէ իտիմ : Կէլ կէլէլլիմ շիմոի պէօյլէ խըտմէթին մուգապիլինտէ բառթ կէլէ Ռունիմլը վէ եա իթալեալը Բարիզտէն կէմէք իւզրէ օլան պիր բրէնսէ տիրիդ իտէմէյէնէկիմ պիր խըտմէթէ եանի պիր գաչ գօնազա թագտիմ իթմէք խըտմէթինի պու ատամ պէնտէն իթմէտիկի հալտէ , պէն տիրիդ իտէլիմ էօյլէ մի , Ֆրանձ . սէն ադլընը զայզ իթմիշմիւն յաջուն գոյաւու

Տօղրուաը հիչ տիցէճէք եօգ . պու ոըրատա Ալպէրին հէր ճիհէթլէ հագգը վար իտի :

Ֆրանձ . — Սէն պիլիրսին , տէտիքլէրին եօլու տրը , թէսլիմ իտէրիմ , լաքին պունունլա պէրապէր Մօնթէ Գըրիսթօնըն աճայիպ պիր ատամ օլտուղընը տա իտտաա էյլէրիմ :

Ալպէր . — Մօնթէ Գըրիսթօ ինսանա եագըն պիր ատամ տըր . Բարիզէ նէ՝ նկյէթլէ կիտէճէկինի սէօյլէմէտի , պէլըի օրայա տա ֆուգարալարա էյլիք իթմէք իշխւն կիտիյօր : Պանա սօրուլուրսա , պու ատամա ֆուգարա պապասը տինմէլի : Շիմափ անլատըն եա , կէլ արթքդ պու լաֆլարը պրագալըմտա եէմէյիմիզի եէյէլիմ , սօնղրա Սուրբ Պետրոս քիլիսէսինէ պիր տահա զիյարէթ իտէլիմ :

Օ կիւնիւ Ալպէրին սէօյլէտիկի կիպի կէշիրտիլէր , երթէսի կիւն էօյլէնտէն սօնղրա սատթ պէշտէ պու իքի տէլլիդանլըտան Ալպէր տը Մօրոէր՝ Բարիզէ ավտէթ իթմէք վէ Ֆրանձ անքինէ տախի կիտուալ օն պէշ կիւն տահա վէնէտիքտէ էյլէնմէք իշխւն Բօմա շէհրինտէն աղիմէթ իթտիլէր :

Ֆադաթ Ալպէր՝ Լօգանթանըն գաբուսընտա արապայա պինէր իքէն , Գօնթ պէլքի ունութուր գօրդուսըլլա վիզիթա պիլէթինին իւզէրինտէ եաղըլը օլան « Վիզօնթ Ալ-

պէր տը Մոդուեր» իսմինին ալթընա գուշչաւն գալէմ իլէ
«մայիս 21 ամէ ասպահն սաաթ օն պուշտողքնուա Բարիզաէ
Հէլտէր սոդապընտա 27 նօմէրօստա » քէլիմէլեբինի եւպըս
Դօնթ տը Մօնթէ Դրիսթօյս վերիլմէսինի թէնալին իլէ լո-
գանթանըն ուշաղընա թէսլիմ էրէտի :

Եղբայրական մահա Ար ուստի ունացաւածան — ունաց-
աւած առաջար զաւուր ԱՌ Յէ ուստի իւր ու մաս-
տամին խնկութ բաշ Խնկութ իւր առ Առաջարութ ունա-
ցաւած մահամագալ մասքր իւր և ամ ունացաւած առաջարութ
մասքր իւր և առ Տաճութ ունացաւած առ Վահանի Առա-
ջարութ ունացաւած առ Վահանի Առաջարութ ունացաւած
մասքր մասքր ունացաւած առ Վահանի Առաջարութ ուն-
ացաւած առ Վահանի Առաջարութ ունացաւած առ Վահանի Առ-

ԻՔԻՆՃԻ ՃԻԼՏԻՆ ՄՈՆԹ

միշտով ուստար ուր քան զանձնու ուշ ունացաւած
զան զան ուր ուր ուշ մասքր ու

որու ուրու առ Առաջարութ ունացաւած առ Վահանի Առ-
աջարութ ունացաւած առ Վահանի Առաջարութ ունացաւած առ
Վահանի Առ Վահանի Առ Վահանի Առ Վահանի Առ Վահանի Առ

նասաւ զիւ մորիգ և մասմէ օնկուրի Արշ Ա — ունաց-
աւած իւնինի նունինի մասքր չնույնի ԱՌ Արգարութ զիւ
ունացաւած առ Վահանի Առաջարութ ունացաւած առ Վահա-
նի Առ Վահանի Առ Վահանի Առ Վահանի Առ Վահանի Առ
Վահանի Առ Վահանի Առ Վահանի Առ Վահանի Առ Վահանի Առ
Վահանի Առ Վահանի Առ Վահանի Առ Վահանի Առ Վահանի Առ

Վահանի Առ Վահանի Առ Վահանի Առ Վահանի Առ Վահանի Առ
Վահանի Առ Վահանի Առ Վահանի Առ Վահանի Առ Վահանի Առ
Վահանի Առ Վահանի Առ Վահանի Առ Վահանի Առ Վահանի Առ
Վահանի Առ Վահանի Առ Վահանի Առ Վահանի Առ Վահանի Առ
Վահանի Առ Վահանի Առ Վահանի Առ Վահանի Առ Վահանի Առ
Վահանի Առ Վահանի Առ Վահանի Առ Վահանի Առ Վահանի Առ
Վահանի Առ Վահանի Առ Վահանի Առ Վահանի Առ Վահանի Առ
Վահանի Առ Վահանի Առ Վահանի Առ Վահանի Առ Վահանի Առ

ապարաւու պամիւտար աղջանին ուշ զիւթի նա զան
մին ալ պատրար ու ուստի ան զիւթի Արտ օնդա զիւթ
Արտ զիւթ մաս բառակի իւրաւ Ամիշն նուսան Ա
Վահանի Առ Վահանի Առ Վահանի Առ Վահանի Առ Վահանի Առ

